

Ripensersamfundet

i 100 år

Studenter 1912

I foråret 1912 mødtes 80 agtværdige studenter fra Ribe i København til en stiftende generalforsamling for et danne en forening, hvor man kunne 'netværke' med andre studenter fra Ribe Katedralskole.

Formålene var:

Ad selskabelig og anden vej at udvikle og bevare sammenholdet mellem tidligere elever i Ribe Katedralskole samt lærere og embedsmænd, der er eller har været knyttet til denne institution,

samt

at yde såvel ældre som yngre tidligere elever i Ribe Katedralskole, der er i trang, støtte ved gaver eller rentefri lån.

I 1912 blev der dimitteret 16 studenter, heraf – ganske revolutionerende – én kvinde (se billedet med studenterholdet og rektor Jul. Nielsen på forsiden), som alle blev medlemmer af den nye forening.

Der er et stort spring til 2011, hvor 200+ blev dimitteret fra Katedralskolen (se bagsiden).

I alle årene har Ripensersamfundet været det naturlige bindeled mellem medlemmerne indbyrdes og med skolen.

Nærværende skrift fortæller historien om foreningen.

Ripensersamfundet i 100 år

Et jubilæumsskrift

Særtryk af Ripenserbladet, februar 2012

Forfattere

Knud W. Kastrup
Bent Karsdal
Carl Rise Damkjær
Ejvind Veisig
Henrik Præstholm
Povl Dons Christensen
Hans Erik Christensen

Redaktør

Povl Dons Christensen

Korrektur

Conny Rom Petersen

Fotos

Ribe Katedralskoles arkiv
Ripensersamfundets arkiv
Ripenserbladet
Privatfotos

Teknisk tilrettelæggelse/produktion

Detlevsen Fotografik - www.detlevsen.dk

ISBN 978-87-995049-0-9

Oplag: 2.500 eks.

Alle medlemmer af Ripensersamfundet har modtaget et eksemplar af "Ripensersamfundet i 100 år" i forbindelse med foreningens jubilæum i 2012.

Jubilæumsskriftet er ikke tilgængeligt i almindelig handel.

Henvendelser vedrørende denne publikation, herunder tilladelse til kopiering og anvendelse af materiale, skal rettes til redaktøren.

E-mail-adresse: pdc@privat.dk

Postadresse: Ripensersamfundet v/Povl Dons Christensen, Carstensgade 22, 1770 København V.

Tlf. 20 16 22 58.

www.ripensersamfundet.dk

Indhold

	Side
DEL 1	
Forord	5
Hilsen fra Ribe Katedralskole af Rektor Bent Karsdal	6
Ripensersamfundets udvikling af Knud W. Kastrup	7
Ripenser-Samfundets renæssance af Carl Rise Damkjær og Ejvind Veisig	22
Legaterne af Knud W. Kastrup	39
Ripenserbladet af Henrik Præstholm	42
DEL 2	
Klip fra foreningens arkiv	53
Generalforsamlinger og foreningens fester	54
Udvalgte lærerportrætter	73
Heimdal	91
Debat	100
Petitstof	110
DEL 3	
Foreningsforhold	
Formænd og bladredaktører	118
Bestyrelsen 1912 og 2011	119
Medlemsstatistik	120
Andre tilsvarende elevforeninger	122
Sponsorer	127
Billeder af lærerkollegierne gennem årene	128
Billeder af studenterholdene gennem årene	omslaget

Forord

Ripensersamfundet har i 2012 eksisteret i 100 år og lever som mange jævnaldrende samfundsborgere i bedste velgående. Et sådant jubilæum er en god lejlighed til at kaste et tilbageblik, og i den anledning har bestyrelsen ved udsendelsen af dette skrift ønsket at give en samlet fremstilling af foreningens historie. Der er tidligere gjort tilløb hertil, dog uden at intentionerne blev helt indfriet. Årsagerne hertil har først og fremmest været opgavens betydelige omfang og utilstrækkelige økonomiske resurser.

I erkendelse af opgavens omfang har bestyrelsen sikret sig gennemførelsen ved at udpege foreningens næstformand, Povl Dons Christensen som redaktør. Han har, med baggrund i lignende projekter, påtaget sig den store opgave at samle materialet og at redigere dette, bistået af foreningens sekretær, Conny Rom Petersen, som har stået for den endelige korrekturlæsning.

Redaktøren har med venlig, men fast hånd tøjlet forfatterens skrivelyst, da der i sagens natur var rammer, som skulle udfyldes, men ikke overskrides. Lektor Lars Ilsøe har været til stor hjælp ved åbning af adgangen til skolens arkiver. På bestyrelsens vegne vil jeg takke alle for deres engagement i færdiggørelsen af bogen.

En stor tak for økonomisk støtte rettes hermed til Tubborgfondet, DONG Energy og i særdeleshed Ejnar og Meta Thorsens Fond. Denne støtte har, sammen med foreningens forudseende henlæggelser, bidraget til, at bestyrelsens ønske om at beskrive foreningens historie har kunnet opfyldes.

Bogen kommer ikke i handelen, men er foreningens gave til medlemmerne i forbindelse med jubilæumsfesten på Ribe Katedralskole den 25. februar 2012.

Bogen efterlader forhåbentligt et indtryk af, at Ripensersamfundet er en levende og moderne, men også traditionsrig forening. Foreningens formål er bevaret og er fortsat:

Ad selskabelig og anden vej at udvikle og bevare sammenholdet mellem tidligere elever i Ribe Katedralskole samt lærere og embedsmænd, der er eller har været tilknyttet denne institution.

Det moderne kommer til udtryk i den konsekvent gennemførte ændring i stavemåden af foreningens og bladets navn. Ripenser-Samfundet er således blevet til Ripensersamfundet, og Ripenser-Bladet er blevet til Ripenserbladet. Der er ved beslutningen taget hensyn til retskrivning og ønsket om at bortkaste bindestregerne. Da ændringen sker efter 100 års forløb, kan foreningens bestyrelse næppe bebrejdes at gennemføre forhastede forandringer.

Ved en publikation som denne vil der utvivlsomt rejse sig kritik af udeladelser, formuleringer og fejl af forskellig art. Ansvar er naturligvis redaktionens, men læserne bedes dog ihukomme et citat fra Ovid, hyppigt anvendt af en af skolens kendte latinlærere: *”Ut desint vires tamen est laudanda voluntas”*.

For de læsere, som ikke har mødt vedkommende lærer, eller som det ikke blev forundt at gennemgå det klassiske sproglige gymnasium, bringes oversættelsen:

Selvom kræfterne svigter, må man dog rose viljen!

*Knud William Kastrup
Formand*

Knud William Kastrup.

Hilsen fra skolen

Bent Karsdal.

Ribe Katedralskole ønsker Ripensersamfundet hjertelig tillykke med de første 100 år. Og vi glæder os over at samarbejde med en forening, der holder sammen på tidligere elever, bidrager til skolens historie og traditioner og deltager med selvfølgelighed ved skolens mærkedage, som for eksempel når vi fejrer studenternes eksamen ved afslutningen af skoleåret.

I skolens værdigrundlag har vi lagt vægt på, at vi vil være en moderne skole med alt, hvad det indebærer af tidssvarende klasselokaler, moderne teknik som interaktive tavler, laboratorier til naturvidenskabelige fag, fællesområder til arrangementer og rum til eleverne. Men vi vil også vedkende os vores historie som landets ældste gymnasieskole med de traditioner, der rækker langt tilbage, som eleverne husker, og som nye årgange af elever justerer lidt på hvert år. Den historie og de traditioner indgår Ripensersamfundet i.

Jeg har altid set translokationen som skolens festdag, hvor studenter og tidligere elever mærkede skolen som fællesskab og hver for deres del så tilbage på skoletiden og de fælles oplevelser herfra. Denne festdag er skole og Ripensersamfund sammen om. Jeg afgør efter drøftelse med vejrtjenesten ved flyvestation Skrydstrup, om vi holder translokation i skolegården eller i domkirken. Ripensersamfundet gør klar til reception og sætter blomster ved talerstolen, mens pedellen stiller stole op i gården. Denne formiddag har sit faste program med fællessange, kantate, kor, taler og overrækkelse af eksamensbeviser.

Ripensersamfundets formand holder sin tale til studenterne fra både gymnasiet og hf og afslutter talen med at uddele et legat Ripensersamfundets legat, der for tiden er på 5.000 kr. og dermed det største af de legater, der går til årets studenter. Kriteriet er, at det skal være en elev, der har spillet en stor rolle for skolens aktiviteter eller sociale liv. Teamlederne fra 3.g og 2.hf-klasserne indstiller kandidater, og i fællesskab finder vi den rette kandidat. Det kan være en elevrådsformand, Heimdals formand, den, der har taget et væsentligt slæb med skolekomedien eller stået for en væsentlig aktivitet. Det afgørende er, at alle studenter vil opfatte det som det rigtige valg. Skolen skriver en indstilling, som Ripensersamfundets formand læser op, og som ikke fra starten meddeler legatmodtagerens navn. Der skal også være noget at gætte. Efter afslutningen af translokationen holder Ripensersamfundet en velbesøgt reception med fadøl, hvidvin og sandwich for sine medlemmer, årets studenter og skolens ansatte. Med ombygningen af Rundgangen i 2011 har receptionen nu fået flotte og rummelige rammer.

Ripensersamfundet er også ved dets formand repræsenteret i bestyrelsen for et af skolens legater, Ripensersamfundets jubilæumslegat. Legatet tildeles efter ansøgning til tidligere elever fra skolen, der nu studerer ved et af universiteterne. I bestyrelsen har vi lagt vægt på, at det går til studerende, der får dækket nogle af deres omkostninger ved et godt projekt ved et udenlandsk universitet eller et relevant praktikophold i udlandet. Vi uddeler hvert år 5-6 legatportioner på 15.000 kr. hver.

Ud over disse samarbejder er jeg sikker på, at Ripensersamfundet ved dets medlemsblad, hjemmeside og medlemmernes omtale af skolen bidrager til skolens gode omdømme og til den tilgang af elever, der gør skolen til en livskraftig organisation. Det er skolen taknemmelig for.

Bent Karsdal
Rektor

Ripensersamfundets udvikling

■ *Knud William Kastrup, Ripensersamfundets formand 2001-2012*

Ripensersamfundets stiftelse

Ripensersamfundets stifter var stud.med. Knud Th. Fogh, som forinden havde sikret sig opbakning til stiftelse af et skolesamfund, i lighed med Soranersamfundet og Herloviannersamfundet. Knud Fogh havde i 1911 rettet en henvendelse dels til en lang række personer, som repræsenterede skolen og byen, dels til en kreds af fremtrædende ripensere. Blandt disse var en række kendte professorer, embedsmænd og akademikere, som alle var udgået fra Katedralskolen og tilhørte en ripensisk "klike", som blev af betydning for foreningens første år og levedygtighed. Det blev fra denne kreds, man fortrinsvis valgte formænd og bestyrelsesmedlemmer og hentede økonomiske garantier.

Samfundets formål skulle, som det fremgår af cirkulæreskrivelsen, være:

»1. Ad selskabelig og anden vej at udvikle og bevare sammenholdet mellem tidligere elever i Ribe Katedralskole samt lærere og embedsmænd, der er eller har været knyttet til denne institution.

2. At yde såvel ældre som yngre tidligere elever i Ribe Katedralskole, der er i trang, støtte ved gaver eller rentefri lån.«

Knud Fogh lagde stor energi i det forberedende arbejde forud for den stiftende generalforsamling med udarbejdelse af forslag til vedtægter, tilrettelæggelse af mødet og opstilling af kandidater til bestyrelsen. Han havde erfaring i det praktiske og engagerede foreningsliv, dels fra "Heimdal", dels fra sin deltagelse i den ny skandinaviske bevægelse.

Knud Fogh har i en artikel i Ripenserbladets første nummer levende beskrevet selve stiftelsen og de første år i foreningens historie.

»Efter at der gentagne Gange, men uden Resultat, var gjort Forsøg paa at samle gamle Ripensere i et Skolesamfund, gjorde Student Knud Th. Fogh i 1911 et nyt Forsøg, og efter at der var udsendt et Opraab med 51 Underskrifter af kendte Ripensere, lykkedes Sagen, og den 27. Marts 1912 afholdtes en konstituerende Generalforsamling i Studenterforeningen, efter at 177 tidligere Elever og Lærere fra Ribe Katedralskole havde indtegnet sig som Medlemmer.«

Ripensersamfund.

Hv!

Da i vænge har savnet et Ripensersamfund i Lighed med de af tidligere Elever fra mange andre Skoler allerede stiftede, og der i den nærmeste Tid tænkes oprettet et saadant, opfordres De herved til at støtte Sagen ved straks at indmelde Dem som Medlem.

Samfundets Formaal skal være:

- I Ad selskabelig og anden Vej at udvikle og bevare Sammenholdet mellem tidligere Elever i Ribe-Katedralskole samt Lærere og Embedsmænd, der er eller har været knyttet til denne Institution.
- II At yde saavel ældre som yngre tidligere Elever i Ribe-Katedralskole, der er i Trang, Støtte ved Gaver eller rentefri Laan.

Kontingentet vil antagelig ligesom for de andre Samfund blive 2 Kr. aarlig. Indmeldelse, der grundet paa Ønske om snarlig Oprettelse af Samfundet bedes foretaget saa hurtigt, det er Dem muligt, finder Stød ved skriftlig eller personlig Henvendelse til

Stud. med. K. Fogh, Nordre Frihavnsgade 17,
(Træffetid 4—5 Efterm.) København Ø.

Meddelelse til Medlemmerne angaaende den konstituerende Generalforsamling udsendes, naar et tilstrækkeligt Antal er indtegnede.

Nedenstaaende Medlemmer anbefaler paa det bedste Oprettelsen af et Ripensersamfund med ovennævnte Formaal:

J. Nielsen, Rektor, Ribe.	J. M. Søeher, Overlærer, Ribe.	G. Dybdal Overlærer, Ribe.	C. Amorsen, Overlærer, Ribe.	D. Wulsten, Adjunkt, Ribe.
V. Bloch, Adjunkt, Ribe.	K. Knudsen, Adjunkt, Ribe.	J. Lange, Adjunkt, Ribe.	A. W. Høst, Adjunkt, Ribe.	H. Reineke, Adjunkt, Ribe.
L. Christiansen, Adjunkt, Ribe.	Th. Nørregaard, Adjunkt, Ribe.	Stokholm-Simonsen, Gymnaslærer, Ribe.	H. Lassen, fv. Adjunkt, Ribe.	
P. J. Pedersen, Stiftsprovst, Ribe.	C. Rosenstand, Stiftskaesser, Ribe.	H. Windfeld-Hansen, Bankdir. M. L. Ribe.	P. P. Jørgensen, cand. theol. Ribe.	Jacob A. Rils, Forfatter, New-York.
C. Ferslev, Borgmester, Køge.	E. C. Vildenskov, Toldforvalter, Esbjerg.	Th. Brinoh, Overlærer, Esbjerg.	Eug. Warming, Prof. Dr. phil., Kbh.	H. F. Fellberg, Pastor emer., Askov.
Th. Sørensen, Provst, Standerborg.	P. Vibæk, Præst, Taarnby.	H. Lund, fv. Højesteretsassessor, Charlottenlund.	J. P. Bjerrum, Prof. Dr. med., Kbh.	
Holger Pedersen, Prof. Dr. phil., Kbh.	J. Gram, Raadfuld, Dr. phil. Kbh.	Chr. Ramsing, Prof. Ingeniør, Kbh.	I. Windfeld-Hansen, Betyvningsdirektor, Kbh.	
Franz v. Jessen, Redaktør af »Riget«, Kbh.	J. F. Bartholin, Redaktør af »Dagbladet«, Kbh.	A. Lund, Oberst, Kbh.	Henrik Madsen, Politinspektør, Kbh.	
Chr. Bilkenberg, Dr. phil., Kbh.	K. F. Kinch, Dr. phil., Kbh.	Johs. Lindbæk, Dr. phil., Kbh.	J. M. Abrahamson, Læge, Kbh.	H. V. Arntz, fv. Distriktslæge, Kbh.
P. N. Hansen, Overlærer, Dr.med.,Kbh.	I. Friis, Korplæge, Kbh.	Ax. Friis, cand. pharm. Kbh.	E. Bovien, cand. mag. Sproglerer, Kbh.	K. Rasmussen, Provst, Kbh.
A. Skottstrup, Præst, Kbh.	Chresten Skikhild, Billedhugger, Kbh.	C. F. Christensen, Assistent, Kbh.	E. Stårup, cand.-jur. Kbh.	V. P. Bøggild, Assistent, Kbh.

Knud Foghs stiftelsesinvitation (1912).

Den senere formand og redaktør af Ripenserbladet Anton Karkov skriver i bladet i anledning af foreningens 75-års jubilæum i 1987 om de første år af foreningens historie. Denne fremstilling danner grundlag for de følgende afsnit.

Den stiftende generalforsamling, som markerer Ripensersamfundets fødsel, fandt som beskrevet af Fogh sted i

Studentforeningen den 27. marts 1912. Knud Fogh bød velkommen til de 80 fremmødte damer og herrer, og han takkede medhjælperne for det store forberedende arbejde hen imod dannelsen af foreningen.

Forsikringsrådets formand, dr.phil. J.P. Gram valgtes til dirigent, og han præsenterede straks et fuldt udarbejdet forslag til love, der redegjorde for samfundets navn, dets formål, bestemmelser om medlemskab, bestyrelse, afholdelse af generalforsamling, og hvad der i øvrigt kræves af love og regler, for at en forening skal kunne fungere. De enkelte punkter af forslaget blev nøje gennemdebatteret af de fremmødte. Blandt dem kan nævnes professor Eugen Warming, dr.phil. K.F. Kinch, redaktør Franz v. Jessen, skolebestyrer Noach, pastor P. Vibæk, kaptajn Schiøler samt endvidere studenterne Stemann, Bjerge, Stürup og Fogh. Lovene blev vedtaget.

Under valg af bestyrelse blev til formand valgt professor Eugen Warming, der var en af de ivrigste fortalere for dannelsen af Ripensersamfundet. Til de øvrige bestyrelsesposter valgtes: Overlærer C. Amorsen, Ribe, stud.mag. J.S. Bjerge, København, stud.med. Knud Fogh, København og redaktør Franz v. Jessen, København.

Den første ordinære generalforsamling afholdtes den 15. oktober 1912 hos Wivel. Et af foreningens formål var som nævnt at samle medlemmerne og deres nærmeste familie til selskabelige sammenkomster. Der var da også allerede planlagt en festlighed, der skulle løbe af stabelen d. 15. maj. Men den måtte imidlertid aflyses på grund af Hans Majestæt Kong Frederik d. VIII's pludselige død i Hamborg natten forud.

Først et halvt år senere, nemlig d. 15. oktober 1912, afholdtes festen i forbindelse med Ripensersamfundets første ordinære generalforsamling, der fandt sted i Wivels selskabslokaler, ligeledes med ca. 80 deltagere.

Ved generalforsamlingen var redaktør v. Jessen dirigent. Som et særligt punkt på dagsordenen var sat oprettelsen af *understøttelsesfondet*. Der var udarbejdet et forslag af et to-mandsudvalg bestående af v. Jessen og Knud Fogh, "og det tilfaldt Knud Fogh den ære at forelægge resultatet", som det hedder i Foghs referat. Som forbillede og model havde man fortrinvis benyttet Journalistforeningens, Herloviaer- og Soranersamfundets understøttelsesfondes bestemmelser.

Det var derfor på nogenlunde sikkert grundlag og med god samvittighed, at Knud Fogh kunne lægge arbejdet med understøttelsesfondet frem for forsamlingen. Han gjorde det med følgende indledning: "At forelægge love - især når

de er af så vigtig art som disse, er ellers en særdeles højtidelig sag", men så kommer Fogh pludselig i tanker om en gammel studentervise, der begynder således:

*"Da mihi nunc concilium
thi jeg er slemt i Knibe,
og jeg har fået Brev fra Ribe,
hvori min Fader skriver mig, at såsom jeg er liderlig,
så får jeg ingen Penge mer!"*

I Ripenserbladet skriver Knud Fogh videre om den første tid:

»Nå! Eet Spøg et andet Alvor. De Elever, der udgaar fra Ribe Katedralskole, er - i hvert fald for Størstedelens vedkommende - ikke Velhavere, og mange af dem vil tit og ofte kunne trænge til en hjælpende Haand. Store Summer har vi ikke, og store Summer faar vi næppe heller med det første, men vi skulle dog gerne i løbet af ikke alt for lang Tid naa til at kunne yde i hvert fald en mindre Hjælp til Selvhjælp. Ude i Provinsen, hvor vore Medlemmer ikke er i stand til at nyde nogen direkte Glæde af vore Sammenkomster, er det ikke mindst Tanken om dette Understøttelsesfond, der har bidraget til, at de i så rigeligt Tal har indtegnet sig på vor Medlemsliste.

Efter en lang og livlig Debat med mange vittige Bemærkninger blev Forslaget vedtaget - med kun faa Ændringer. Herefter fulgte saa Vedtagelsen af nogle Ændringer til Foreningens almindelige Love, og dermed havde man faaet Orden paa det samlede Lovgrundlag for Foreningens Virke.

Efter Generalforsamlingens Afslutning gik man saa til Bords sammen med de ventende Damer. Under Indtryk af den muntre Stemning gik snakken paa Livet løs. Samtalen blev kun afbrudt af Taler og Sange. Redaktør v. Jessen og Professor Eugen Warming priste Ribe baade i Prosa og i Sang. Student Rosenstand takkede paa Russernes vegne, og det endte med, at student Fogh maatte op at staa paa en Stol for at modtage Forsamlingens højlydte og vedholdende Hyldest.

Den 4. November afholdtes den 2den ordinære Generalforsamling i Citys Lokaler. I Stedet for Professor Warming, der ikke Ønskede Genvalg, valgtes Dr. phil. Kinch, og i Bestyrelsen afløste Kaptajn Schiøler Dr. Kinch. Efter Spisningen (som sædvanlig med Taler og Sange) var der Aftenunderholdning (Sange af fhv. kgl. Skuespiller Carl Meyer og Oplæsning af stud. theol. Tage Kier) samt Dans.

Den 20. Oktbr. holdtes den 3die ordinære Generalforsamling i Studenterforeningen. I Bestyrelsen blev cand. jur. Stürup afløst af Assistent i Nationalbanken C. F. Christensen og paa Forslag af Politifuldmægtig Buch valgtes der et Udvalg til at undersøge den økonomiske og praktiske Mulighed for at udgive et Medlemsblad.

I Februar 1915 udsendtes første Hæfte af Meddelelserne; indeholdende Skoleerindringer af fhv. Højesteretsassessor H. Lund og Ingeniør J. Andersen samt en Tale, som Jacob A. Riis holdt i Ribe Katedralskole. Ved Nytaarstid 1916 udsendtes Heimdals Jubilæumsskrift, og nu kommer Medlemsbladet. Alt i alt mener vi at kunne være vort Arbejde gennem de forløbne 3 Aar bekendt og haaber, at Medlemmerne vil gøre deres til at hjælpe os med Fortsættelsen. «

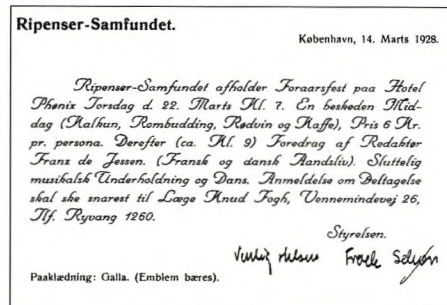
I denne beskrivelse af de første tre år af foreningen Ripensersamfundets historie nedtoner Knud Fogh sin store personlige indsats, som kom til at strække sig over de følgende mange år.

Det tidlige foreningsliv i København

Ripensersamfundet havde således en festlig og lovende start, og der fulgte de følgende år en række strålende fester - arrangeret af Knud Fogh. Særligt må nævnes års- og rusfesten, der afholdtes hvert år i oktober måned. Arrangementerne holdtes i en udsøgt stil og foregik i Københavns bedste selskabslokaler med festklædte deltagere: damerne i lange kjoler og herrerne i kjole og hvidt. Hertil kom kunstnerisk og kulturel underholdning med kunstnere og foredragsholdere, der enten kunne stamme fra medlemskredsen eller kunne være indforskrevne til formålet. Der var fælles spisning med obligatoriske taler og 'skåler' for Ribe, Ribe skole, for Ripensersamfundet, for damerne og for bestyrelsen. Til festerne var der forfattet lejlighedssange, og aftenerne sluttede med "Bal for Juniores" og "Kortspil for Seniores".

Foreningslivet havde således allerede i løbet af det første år udfoldet sig til stor tilfredshed for medlemmerne og med god tilslutning fra de "københavnere", der først og fremmest havde været med til at stifte Ripensersamfundet. Men selvom festerne økonomisk hvilede i sig selv uden væsentlige tilskud fra foreningens kasse, idet deltagerne selv betalte deres andel, kunne tilfredsheden ikke deles af de medlemmer, der boede langt fra hovedstaden. Dette var man da også opmærksom på i bestyrelsen, og man overvejede, hvorledes denne mangel kunne afhjælpes.

Der var forslag fremme om at danne lokalafdelinger ude omkring i landet med arrangement af lokale fester og anden selskabelig sammenkomst. Foreningen udsendte særlige invitationer blandt andet med et emblem tegnet af Guldsmid Jacobsen. Det viste et våbenskjold med en på overkanten siddende ugle mellem kastanjeblade. I midten Ribes byvåben og på randen *Societas Scholae Ripensis*. Emblemet skulle bæres ved sammenkomsterne.

Invitation til Forårsfest (1928).

Foreningens emblem.

Ripenserbladets start

Et afgørende forslag kom som nævnt fra politifuldmægtig J.L. Buch, der ved den tredje ordinære. generalforsamling den 20. oktober 1914 foreslog udgivelsen af et medlemsblad, der kunne knytte kontakt til alle medlemmer. Et medlemsblad for skoleforeninger var dengang noget helt nyt. Ikke desto mindre havde der fra Knud Foghs hånd allerede været tilløb til et blad for Ripensersamfundet i form af de nævnte udsendelser af de såkaldte "Meddelelser". Nu foreslog J.L. Buch oprettelsen af et regelmæssigt udkommende medlemsblad. Det vakte både protest og en livlig diskussion, der endte med, at man vedtog at lade sagen nærmere undersøge af et bladudvalg, der kom til at bestå af Buch og studenterne Chr. Dethlefsen og Kai Rosenstand.

Ved generalforsamlingen i oktober 1915 forelå en betænkning, der efter en indgående drøftelse førte til, at man vedtog af foreningens kasse at anvende 50 kr. til forsøgsvis at udgive et blad i 1916. Buch blev bladets redaktør med hjælp fra Kai Rosenstand, der blev redaktionssekretær, og det lykkedes de følgende mange år at gennemføre udgivelsen af Ripenserbladet. Buch var redaktør i fire år, hvorefter eneredaktionen overgik til Rosenstand - støttet af Fogh.

Ripenserbladet blev af alle regnet for den vigtigste og mest samlende og bevarende del af samfundets aktiviteter.

Læs mere om bladet i Henrik Præstholms kapitel om Ripenserbladet, side 42.

Rosenstand havde dog også et andet sigte med Ripenserbladet. Han ønskede tillige at følge sporet af Ribes store historiske traditioner og gennem gamle elevs og egne bidrag at gøre bladet til en kilde for den historiske forskning. Bjørn Kornerup har da også brugt bladet under udarbejdelsen af sit store værk om Ribe Katedralskoles historie.

Fogh og Rosenstand var barndomsvenner og havde begge gået i Ribe Katedralskole. De var studenter fra sommeren 1910, Fogh fra Ribe og Rosenstand fra Esbjerg - fordi Ribe dengang ikke havde en nysproglig retning. Som studenter fandt de sammen i København i arbejdet for Ripensersamfundet, uden at studierne dog ganske svigtedes. Følgende strofe fra 1916 tyder i det mindste på, at eksamenstiden blev taget alvorligt:

*Jeg blandt de mange savner dog
Vort samfunds stifter stud.med.
Han passe må sin bog med flid
Thi det er jo eksamenstid.*

Fogh havde dog overskud nok til et stort foreningsarbejde - navnlig gennem sine festarrangementer, og det blev Fogh og Rosenstand, der kom til at bære foreningen gennem de første næsten 50 år.

Knud Fogh oprettede Ripensersamfundet, men Kai Rosenstand opretholdt det.

De to supplerede hinanden på udmærket vis som to modsatte poler: Fogh som den festlige, noget letbenede Københavner og Rosenstand som den grundige og lidt tunge vestjyde. Til og med var de ankreret op i hver sin ende af landet: Fogh i samfundets hjemby, København, og Rosenstand i samfundets moderby, Ribe.

Af skildringerne i det foregående og af foreningens loves formålsparagraf fremgår Foghs ideer om Ripensersamfundets virke. Rosenstands intentioner kom frem ved en rustale, som han holdt ved den første ordinære generalforsamling i 1912:

»Naar jeg tager Ordet her i Aften er det fordi jeg føler Trang til at rette en Tak til de Mænd, ved hvis Arbejde det er lykkedes at oprette denne Forening og derved at afhjælpe et længe følt Savn. Jeg taler her især som Rus, fordi jeg tror, at Ripenser-Samfundets stiftelse særligt hilses med Jubel af aarets Russer. De unge Mennesker, som fra en lille Bys stille

Kai Rosenstand og Knud Fogh med pedel Nielsen i midten (1920'erne).

Liv kommer over til Storstaden, vil altid være glade for, i Ripenser Samfundet at kunne finde et sted, hvor de kan føle sig hjemme og ved hyggelige Sammenkomster opfriske og bevare Venskaber og Kammeratskaber, der er indstiftet i Skoleaarene. De vil her midt i den fremmede Bys Travlhed finde en Oase, hvor de kan øse af de gode Minders uudtømmelige Brønd. Lad os haabe, at Ripenser-Samfundets Medlemmer altid med pietetsfuldt Sind vil bevare Mindet om vor kære, gamle By, hvor vi har tilbragt vore maaske lykkeligste Dage.«

Foreningen blev i de første år båret frem i en begejstringsrus af en elite af ældre akademikere, der var studenter fra Ribe, og som følte sig som en familiekreds med Ribe Katedralskole som et fælles udgangspunkt. De var foreningens støtter og trofaste mødedeltagere i de første år, og det var fra denne elite, man hentede foreningens bestyrelsesmedlemmer og formænd.

Nogle af disse personligheder fortjener en nærmere omtale.

Prof. Eugen Warming 1912-1914 var foreningens første formand

Den senere formand Knud Fogh skriver i første nummer af Ripenserbladet om foreningens første formand:

»Professor Warming ledede og kastede Glans i to Aar over R-S. Professoren var den første, der underskrev Opraabet til Dannelse af R-S, og den første, der tegnede sig som livsvarigt Medlem, og efter at have trukket sig tilbage fra Formandsvirksomheden har han Gang paa Gang vist os stor Interesse.

1859 blev han Student og gik til filosofiske Forelæsninger hos Sibbern og Rasmus Nielsen. I denne Tid beskæftigede politiske Rørelser alles Sind, og Bølgerne gik højt - Grevinde Danner haanedes, Italienerne fik Fakkeltog, og de sidste store skandinaviske Studentermøder afholdtes med Fester i det kgl. Theater, Roskilde, Rosenborg Have og Fredensborg, hvor Kongen modtog alle Studenterne paa Slottet.

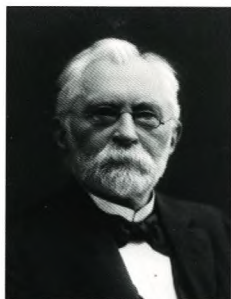
I 1862 fik Warming Tilbud om en Plads som Assistent hos den danske Forsker P.W. Lund i Lagoa Santa i Brasilien. Overrejsen foregik pr. Sejlskib, og i de lune Aftener i Passaten fangede han en rig Samling Fisk, som nu opbevares i naturhistorisk Museum.

Herovre i det fremmede Land grundlagde Professoren sit Ry som Forsker, og da han efter 4 Aars Forløb vendte tilbage til Danmark og i 1868 havde taget sin Magisterkonferens, udgik fra hans Haand en Række videnskabelige Værker. 1871 blev han Dr. phil. og derefter Docent ved Universitetet fra 1873-82, ved Polyteknisk Lærestanstalt 1874-82 og for Farmaceuter 1875-82. Fra September 1882 til Februar 1886 virkede han som Professor ved Stockholms Højskole og siden som Professor ved Universitetet i København og Direktør for Botanisk Have til 1911.

Alt i alt, er Professoren en Ripenser, som vi er stolte af og som Vi med Ærbødighed ser op til - og ikke mindst fordi han som Menneske - jeg kunde fristes til at sige Skolekammerat - altid er elskværdig, hjælpsom og hyggelig.«

Dr.phil. K.F. Kinch 1914-1918 var foreningens anden formand

Knud Fogh skriver i Ripenserbladet om foreningens anden formand:

Eugen Warming.

»1870 blev han Student, og studerede under Professorerne Madvig og Ussing for 1878 at tage store Philologikum. Derefter var han en Tid Huslærer hos den danske Gesandt i Paris, Moltke, og udarbejdede her sin Doktordisputats om Kilderne til Alexander den stores Historie, som han forsvarede 1883.

Kort efter fik han Tilbud fra Universitetet om Midler til et Ophold i Grækenland og berejste 1883-87 Salonikiegnen, hele Macedonien og især Chalkidike og kom derved ind paa arkæologiske Studier, som efter Hjemkomsten i 1890 gav Anledning til et stort illustreret Værk "L'arc de triomphe de Salonique", som hidtil ingen havde givet sig af med.

1909 og 1914 foretog Dr. Kinch de store arkæologiske Udgravninger og Undersøgelser for Carlsbergfondet paa Rhodos og hovedsagelig i dennes østlige By, Lindes, og Vrouliá med dens gamle Kapel, dens Fæstningsværker og Huse, og herfra har han hjembragt Masser af Afstøbninger og Billeder af Inskriptioner, Krukker, Statuetter og en pragtfuld Kvindestatue, som han i disse Dage har faaet restaureret.

I de to Ord »Rhodos« og »Ripenser« har vi egentlig Dr. Kinchs Karakteristik, de vil for os altid være knyttet til hans Navn, Videnskabsmanden og den elskværdige og rare Formand, der trods sit betydelige Arbejde altid modtog os med aabne Arme, naar vi søgte ham i hans smukke Hjem.«

Efter de første års begejstring

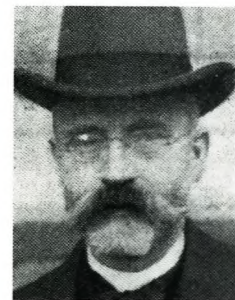
Foreningens senere formand Anton Karkov opsummerede foreningens udvikling i de følgende år i Ripenserbladet:

»Hvordan gik det med realiseringen af disse mænds intentioner, som de delte med resten af den stiftende forsamling?

Den første begejstringsrus kunne ikke opretholdes. Den var blevet båret frem af en elite af ældre akademikere, der var studenter fra Ribe, og som følte sig som en familiekreds med Ribe Katedralskole som det fælles udgangspunkt.

De var de faste støtter og de trofaste mødedeltagere i Ripenser Samfundets første år, og det var fra denne elite, man hentede foreningens bestyrelsesmedlemmer og formænd.

Men denne pionerskare blev stadig mindre og efterlod deres nekrologer i Ripenser Bladet. Det ikke alene mindskede medlemsantallet, men det bevirkede tillige hos de

K.F. Kinch.

overlevende en mindre interesse for sammenkomsterne, hvor de ikke længere kunne træffe sammen med deres jævnaldrende kammerater.

Der var heller ikke tilstrækkelig tilgang af unge. Ganske vist drev næstformanden, overlærer Amorsen hvert år en stærk propaganda blandt de vordende studenter, der fortsatte deres studier i København, og som fandt sammen på Studiegårdens frokoststuer, i Kannibalen og i Studenterforeningen.

Trods stagnerende tilslutning arbejdede Fogh og Rosenstand ufortrødent videre som de tidligere havde gjort, men dog med visse indskrænkninger: færre blade og billigere fester, men så supplerede man med andre aktiviteter. Man afholdt således i 1917 torskegilde med tombola, karneval og danseskole. Trods svigtende deltagelse i arrangementerne sneg medlemstallet sig alligevel i vejret, måske netop på grund af krigen.

Ripenser Samfundet var et sted, hvor man hyggede sig i bevidstheden om et fælles tilhørsforhold til den kære lille by, der efter 1864 havde fået så trang en skæbne - spærret inde i en snæver lomme syd for Kongeåen. Nogle af medlemmerne havde oplevet 1864. Erindringen herom var levende og fostrede en stærk nationalfølelse, der var et kendetegn for Ripenser Samfundet. Krigen vakte håb om grænselinens flytning, og da genforeningen blev virkelighed fulgte en begejstring, der blæste fornyet liv i Ripenser Samfundet og i dets aktiviteter.

Man deltog i en indsamling til et skolebanner, og man satte en mindeplade i skolens mur til højre for hovedindgangen til minde om dem, der var omkommet i krigen, og som havde været elever på skolen. Man fandt sig imidlertid hurtigt til rette med den nye tingenes tilstand. Det blev til historie og det betød, at foreningslivet ikke havde den fornødne tiltrækning på medlemmerne.

Efter en kort opblussen begyndte en ny stagnation, der var mere alvorlig end den, der havde rådet i foreningens første tid. Der var så meget, der skulle genoprettes eller forbedres.

En væsentlig nyudvikling, der skulle komme til at pege frem til i dag, var oprettelsen af højere uddannelsessteder udenfor København. Det betød, at Ribe studenterne tilskyndedes først til uddannelse og siden til bosættelse i Jylland og på Fyn. Og København var dermed ikke længere helt så naturligt et centrum for foreningen som, den havde været tidligere.«

Den dalende tilslutning og deltagelse i foreningens udløste bl.a. et indlæg fra den nyvalgte formand Knud Fogh i 1927, hvor han skriver:

»Jeg tror ikke, at jeg fortaler mig, naar jeg siger, at mange godt kunde interessere sig noget mere for Ripenser-Samfundet, end de gør. Det er kedeligt for en Bestyrelse, naar den arrangerer noget virkelig godt, saaledes som Tilfældet var i Sommer med Translokationsfesten i Ribe, at den saa maa være nødt til at aflyse paa Grund af manglende Tilslutning. Paa denne Maade skal en Ledelse nok blive ivrig efter at lægge et Arbejde ind for Foreningen.«

Fogh foreslår indførelse af et »indpiskersystem«, (måske forløber for det senere indførte kontaktpersonsystem, og skriver herom:

»Indpiskersystemet« hører hjemme i England, hvor hvert Parti i Parlamentet har sin Indpisker, hvis Opgave det er at drage Omsorg for, at Partiets Medlemmer giver Møde, naar der skal stemmes om vigtige Forslag. Ligesom hvert Parti der har sin Indpisker, burde i Ripenser-Samfundet hvert Hold have sin, der, naar der skal holdes Møder, skal sætte sig i Forbindelse med sine samtidige for at faa den enkelte til at interessere sig for Festen og give Møde ved den, hvad vedkommende næsten altid vil gøre, naar han blot kan regne med der at træffe Kammerater – Den nuværende Tilstand lader sig nemlig ikke i Længden opretholde.«

Foghs udtalelse viser, hvor stor en vægt man tillagde sammenkomsterne i foreningen. Og det skulle vise sig, at hans pessimistiske syn på foreningens tilstand holdt stik.

Medlemstallet dalede fra 350 til ca. 150 ved foreningens 25-års jubilæum i 1937, hvor det konstateres, at de unges deltagelse var katastrofalt svigtende, og foreningen gik i dvale i de følgende år og under besættelsen.

Foreningens genoplivelse og oplomstring

Ribe Katedralskole fejrede i 1945 800-års jubilæum, og Knud Fogh skriver på forsiden af Ripenserbladet i juli-nummeret 1945:

»Ripenser-Samfundet har ligget i Dvale, forholdene umuliggjorde Fester og Sammenkomster. Vi havde andet at tænke på. Men nu ved vor Skoles 800 aars Jubilæum stiger Fugl Phønix af Asken og vi samles for at gøre denne Højtidsdag saa festlig som mulig.«

Herefter følger en opfordring til at møde op i skolegården og at bidrage til en mindetavle over de kammerater, som mistede livet under 2. verdenskrig. Ved afsløringen af

mindetavlen overrasktes samtidig en smuk Dannebrogspane til skolen (se billede side 22).

Trods den interesse og virak, der opstod omkring skolen i forbindelse med jubilæet, kom der alligevel ikke rigtig gang i foreningen, men i 1947 henvendte tre studenter, Oksen, Rübner-Petersen og frk. Hage, sig til rektor Jørgensen og til redaktør Rosenstand.

Henvendelsen resulterede i et møde i julen 1947 hos Rosenstand. Til stede ved mødet var de tre nævnte studenter, rektor Jørgensen og lektor, frk. Willemoës. Man stiftede "Ripenser-Samfundets Redningskorps", hvis formål var at genrejse foreningen.

Der blev indkaldt til en rekonstruktionsgeneralforsamling, som blev afholdt 21. oktober 1948 i Zoologisk Museum.

Den rekonstruerende Generalforsamling

Ripensersamfundet blev genoplivet ved en vellykket generalforsamling i Zoologisk Museums Laboratorium i København den 21. oktober 1948, hvor tilslutningen navnlig af yngre medlemmer var god.

Formanden, overlæge Knud Fogh, der valgtes til dirigent, bød velkommen specielt til rektorerne A. Willumsen og J. Jørgensen samt formanden for Hjemstavnsforeningen, overbetjent P. Frederiksen. Han oplyste under stærkt bifald, at en af foreningens stiftere og gamle venner, redaktør Franz v. Jessen, der i et smukt brev udtrykte sin glæde over foreningens genoplivelse, havde skænket RS en smuk pengegave, samt at en anden gammel Ribestudent, professor H.E.M. Rasmussen, havde indmeldt sig som livsvarigt medlem.

I sin beretning kastede formanden blikket tilbage på foreningens historie, idet han udtrykte ønsket om en rekonstruktion baseret på underholdende sammenkomster og samarbejdet med Ribe og studenterne i Aarhus.

Foreningens gamle kasserer, bankinspektør H. Brorson Christensen, fremlagde det gamle regnskab, idet han beklagede, at man ikke i mange år havde holdt generalforsamling. Ripenserbladet havde været det eneste bindeled mellem medlemmerne i adskillige år. Han oplyste, at der på understøttelsesfondets konto indestod 1388,90 kr. Inden senere forelæggelse af regnskabet til godkendelse ønskede han valgt en revisor.

Som revisor valgtes realskolelærer Alfred Bjerrum. Redaktør Rosenstand aflagde regnskab for 1945-48 revideret af prokurist Poul Andersen, Ribe. Regnskabet godkendtes.

Det vedtoges enstemmigt, at foreningen skal fortsætte, og at der skal gøres et arbejde for tilgang af medlemmer.

Overlæge Fogh ønskede ikke at fortsætte, hvorfor man enstemmigt valgte redaktør K. H. Rosenstand som formand.

Til bestyrelsen i øvrigt valgtes rektor Johannes Jørgensen, redaktør Lassen, "Kristeligt Dagblad", prokurist Poul Andersen, Ribe, pianistinden Marie Sofie Haahr og student Olav Lindegaard. Endvidere overlodes det til medlemmerne ved Aarhus Universitet at udpege et medlem til bestyrelsen. Det blev student Oksen.

Kontingentet nedsattes for medlemmer i alderen indtil 25 år til 3 kr. Ældre medlemmer betaler mindst 5 kr., idet dette beløb dog fra 1949 forhøjes til mindst 6 kr. Med dette lave årskontingent må foreningens fester og sammenkomster i almindelighed hvile i sig selv.

Derefter drøftedes medlemsbladet. Rosenstand opfordrede kraftigt til at bevare dette bindeled mellem medlemmerne, der har eksisteret siden 1916.

Sluttelig takkede Rosenstand for valget og lovede at gøre sit bedste for at føre foreningen fremad. Han udtalte ønsket om en form for samarbejde med broderforeningen, Hjemstavnsforeningen. Han rettede en personlig tak til overlæge Fogh for godt samarbejde gennem 32 år.

Dermed var dagsordenen for generalforsamlingen udtømt, og man så med megen fornøjelse film fra livet på Ribe Katedralskole, optaget af adjunkt Heilesen. Foto Lauridsen-Film, bl.a. fra skolejubilæet samt den af Orion Film optagne film fra tusindårsfesten, velvilligst udlånt af Orion Film og Esbjerg Filmcentral. Filmene høstede stærkt bifald. Inden man skiltes, konstituerede bestyrelsen sig med redaktør Lassen som næstformand, prokurist Andersen som kasserer og student Lindegaard som sekretær.

1952 40-års jubilæum

I 1952 holdt foreningen 40-års jubilæum, og i et tilbageblik omtaler Rosenstand, at man foruden den traditionelle generalforsamling med rusfest i København forsøgsvis havde planlagt forårsudflugter for medlemmerne, og derudover afholdes i Ribe en vinterfest og en sportsfest med idrætsskampe mellem gamle og nuværende elever, efterfulgt af sammenkomst om aftenen. Bladet fungerede fortsat som bindeled mellem medlemmerne over hele landet.

Jubilæet blev fejret med en fest på "Ny Rosenborg" i København d. 22. oktober. Der var mødt så mange, at det kneb med pladsen. Professor, dr.phil. Holger Pedersen og overlæ-

ge Knud Fogh blev udnævnt til æresmedlemmer. Rektor Jørgensen og tidligere rektor Willumsen deltog i festen.

1962 50-års jubilæum

Ripensersamfundets 50-års jubilæum, der fejredes den 12. oktober hos Josty i Frederiksberg Have, fik et meget festligt og fornøjeligt forløb. Rosenstand bød velkommen til de 120 feststemte deltagere, og som toastmaster valgtes næstformanden Tang.

Allerede under middagen blev Rosenstand hyldet for sin indsats i foreningen, og han blev udnævnt til Ripensersamfundets tredje æresmedlem.

Efter Rosenstands takketale tog foreningens andet æresmedlem, foreningens stifter overlæge Knud Fogh, ordet og hyldede Ripensersamfundet.

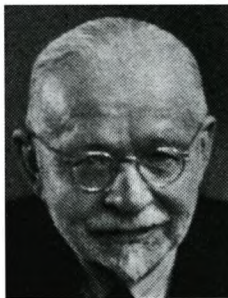
Efter middag og taler var der fest og dans. Og som der stod i Ripenserbladet så lyrisk: "Månen lyste over Frederiksberg Haves trætoppe, da man sluttede den festlige og fornøjelige aften, der på værdig måde markerede 50 års jubilæet".

Hele jubilæumsfesten er udførligt beskrevet i kapitlet om Fester og Generalforsamlinger.

Om foreningens første æresmedlemmer bringes nedenfor nogle biografiske oplysninger:

Holger Petersen

Professor, dr.phil. Holger Pedersen var en af skolens berømte sønner. Han deltog aktivt i Ripensersamfundets aktiviteter og blev derfor udnævnt til æresmedlem i 1952. Hans billede blev ophængt på skolen, allerede mens han levede. Holger Pedersen var student fra 1885 og blev professor i sammenlignende sprogvidenskab ved Københavns Universitet. Han var i en årrække præsident for Videnskabernes Selskab og var æresdoktor ved 9 universiteter. Trods sin internationale berømmelse blev han beskrevet som såre beskeden og fordringsløs. Rektor Jørgensen omtalte ham ved mindeord ved hans død 86 år gammel i 1953 og nævnte, at Holger Pedersen havde gjort sit land og sin skole ære, og at hans billede til stadighed vil minde skolens elever og lærere om hans betydningfulde indsats.

Holger Petersen.

Knud Fogh, formand 1927-1948

blev udnævnt til æresmedlem i 1952.

Knud Fogh lagde i det meste af sin tilværelse en helhjertet og engageret indsats i Ripensersamfundet efter at have taget initiativet til dets oprettelse. Han var derudover en flittig bi-dragyder til Ripenserbladet.

Han blev en tid journalist, men gav sig så til at studere medicin. Han blev knyttet til Hærens Lægekorps og avancerede til overlæge. I en årrække var han tillige lærer ved Officersskolen på Frederiksberg Slot. Samtidig drev han en betydelig lægepraksis på Østerbro.

Den senere formand Anton Karkov skriver i bladet efter Foghs død i 1976:

»Knud Fogh var født i Holstebro, hvor faderen var amtsforvalter, men gennem sin slægt havde han forbindelse med Ribe, en af hans forfædre havde været rektor ved Katedralskolen, og fra sit syvende år tilbragte han sin skoletid i Ribe, hvor han blev student i 1910.

Det var i 1911, at stud. med. Knud Fogh udsendte et opråb med 51 kendte mænds underskrifter, deraf underskrifter fra samtlige lærere ved Katedralskolen, og det bar frugt.

I den første bestyrelse, der i øvrigt talte fremragende personligheder, blev Fogh sekretær. Kontingentet var kun 2 kr. Fogh arrangerede mange af de store fester på kendte steder med indkaldte talere, men også foreningens medlemmer var flittige talere for skolen, Ribe, russerne, bestyrelsen, formanden, gæsterne, fædrelandet og damerne ikke at forglemme. Det var store og udpenslede referater, der flød fra Foghs hånd med en meget flot og karakterfast håndskrift. I 1916 udkom hans "Heimdal gennem et halvt århundrede" (71 sider).

Fogh blev afløst af Kai Rosenstand, men Fogh kom igen efter endt eksamen i 1921. De to blev jo foreningens bærende gennem næsten 50 år. De supplerede og byttede roller og var foreningens konstante elementer, medens andre bestyrelsesmedlemmer kom og gik. Fogh er ophavsmand til mange taler og viser.

Han var formand for foreningen i 21 år fra 1927-48.

Under 2. verdenskrig lå foreningen stille, men den vågnede op ved Katedralskolens 800-års fest 13. aug. 1945, hvor Fogh som formand foretog afsløringen af mindepladen for

Knud Fogh.

de under besættelsen faldne frihedskæmpere fra Ribe skole. Ligeledes blev en ny fane indviet. Men om aftenen var der arrangeret fest i Ripenser-Samfundet med ikke mindre end 400 deltagere, hvor Fogh som formand bød velkommen. Det blev et værdigt punktum for Foghs deltagelse i bestyrelsen, idet han ved den følgende generalforsamling og rekonstruering af foreningen ikke ønskede at fortsætte som formand, hvorefter formandsposten blev overtaget af den anden af Ripenser-Samfundets varige medarbejdere, bladets redaktør, Kai Rosenstand.

Ripenser-Samfundet skylder gennem den længste tid af sin tilværelse Knud Fogh særdeles meget. Vi mindes ham med taknemlighed som stifter af og førstekraft indenfor samfundet.«

I 1962 meddelte Rosenstand, at han ville trække sig tilbage fra formandsposten. Han blev på årets generalforsamling som tidligere nævnt udnævnt til foreningens tredje æresmedlem.

Rosenstands indsats har været omtalt flere gange. På det sted er det på sin plads at omtale hans personlighed lidt nærmere.

Kai Hyphoff Rosenstand, formand 1948-62 (medredaktør og redaktør af bladet 1918-71)

Knud Fogh hyldede Rosenstand i Ripenserbladet, da han fyldte 70 i 1962:

»1ste oktober bør være festdag i Ribe, for ingen anden af os har været knyttet til vor gamle skoleby som han.

Han er født der og de første år var vi begge i »Latinskolen«, men da der her ikke var nysproglig retning, måtte Kai tage sin studentereksamen i Esbjerg. Bortset fra studieårene i København har han tilbragt hele sit liv der. Faderen var stiftskasserer i Ribe, bedstefaderen på mødrene side var rektor, professor Bendsen ved Katedralskolen, og Kais mellemnavn Hyphoff stammer fra oldefaderen, der var udgiver og redaktør af »Ribe Stifts-Tidende«. Fra disse år har han arvet sin sans for historisk forskning og sine journalistiske evner, der blandt andet har givet sig udslag i ca. 200 kronikker om Ribe og omegn.

1919-39 var han medarbejder ved Stifts-Tidende og derefter ved Vestkysten, og i en årrække har han været formand

Kai Hyphoff Rosenstand.

for den selvejende institution »Riberhus slotsbanke«, medlem af bestyrelsen for Ribe antikvariske samling, bestyrelsen for Ribe turistforening og af »Kinch-udvalget«.

Siden 1917 har Kai Rosenstand været redaktør af Ripenserbladet og bestyrelsesmedlem i R. S. og fra 1948 dets formand. Ripensersamfundet skylder ham tak for alle de år, han har været den faste støttepæl. Under de vanskelige besættelsesår var den hensygnende forening afgået ved en stille død, hvis ikke Kai med regelmæssig udsendelse af Ripenserbladet havde holdt den i live. Det var da også ganske naturligt, at han blev valgt til formand, og som sådan har han pustet liv i foreningen igen og skaffet den mange underholdende aftener.

Jo, Kai er knyttet til Ribe, og vi til ham, ikke blot gennem hans arbejde for os, og fordi han har glædet gamle Ripensere ude i landet med sine afhandlinger og de små Ribenyheder i bladet, hvad han har haft mange eksempler på, men også, fordi hans hjem altid har stået åbent for os, når vi besøgte vor skoleby.«

Rosenstand døde i december 1971. Hans indsats som journalist er indgående beskrevet af Susanne Benthien, Ribe lokalarkiv, i Ripenserbladet i 1993.

Som ny formand valgtes rektor Johannes Jørgensen. Rektor Jørgensen var rektor ved Katedralskolen fra 1947 indtil 1957, hvor han blev udnævnt til rektor ved Efterslægtsselskabets skole. I 1948 blev han indvalgt i Ripensersamfundets bestyrelse.

På dette tidspunkt tog en renæssance i Ripensersamfundets historie sin begyndelse. I årene, der fulgte, skete der en omfattende modernisering af foreningens struktur og, takket være en resultatorienteret hvervekampagne, en meget betydelig medlemstilgang. Det skyldes især en meget stor indsats af Carl Rise Damkjær og Ejvind Veisig, som ud fra deres eget synspunkt har beskrevet denne epoke i foreningens historie i kapitlet om foreningens renæssance fra side 22.

Johannes Jørgensen, formand 1962-68

I bladet skriver bladets redaktør og afgående formand Kai H. Rosenstand ved rektor Jørgensens valg til foreningens formand i 1962:

»Da Ripenser-Samfundets tidligere formand siden 1948 bestemt havde ønsket at trække sig tilbage ved 70 års alderen, stod man overfor at vælge en ny mand, og man spejdede naturligvis i alle vindretninger.

Man var imidlertid så heldig i bestyrelsen at have et medlem, som man vidste, man med tryghed kunne lægge formandshvervet i hænde. Det var rektor Jørgensen, Ribe Katedralskoles tidligere rektor gennem samfulde 10 år indtil 1957, nu rektor ved Efterslægtsselskabets skole i København.

Megen tid har rektor Jørgensen ikke tilovers, og noget på kant med sit helbred har han også været, men han trådte hjælpende til og indvilgede i at modtage valget, og det er der næppe nogen, der kommer til at fortryde.

Rektor Jørgensen kom til Ribe fra det berømte Sorø akademi, og han følte sig straks hjemme i Ribes særegne atmosfære. Man kom til at holde af denne skolemand med det friske og elskværdige væsen, en rektor der ganske særlig lagde vægt på det gode samarbejde mellem hjem og skole.

Og som forældrene holdt af rektor, så gjorde hans elever det også. Men København kaldte. Ellers kunne rektor Jørgensen med sine interesser også for byens kommunale liv måske være endt som sin forgænger i borgmesterstolen. Det skete ikke, men når man har set rektor Jørgensen sammen med sine tidligere elever i Ripensersamfundet, ses det klart, at han blev det rette emne til den ledige formandspost. Vi ved, at han udadtil vil være en smuk repræsentant for de gamle elever fra Ribe Katedralskole, og her i »Ripenserbladet« skal lyde et hjerteligt velkommen til ham.◀

Ved sin 75-års fødselsdag i 1976 blev han omtalt i Ripenserbladet af Carl Rise Damkjær med disse ord:

»Skønt oprindelig sjællænder og mangeårig lærer ved Sorø Akademi fandt rektor Jørgensen sig allerede fra starten godt til rette i Ribe-miljøet, og den nye rektor vandt med sit lyse sind og sin imødekommenhed og tillidsfulde åbenhed snart de seje vestjyders beundring og respekt – ja, mere end det - hos den der skriver disse linjer har rektor Jørgensen vundet sig en inderlig og livsvarig hengivenhed. Rektor blev med sin ranke holdning, sit positive livssyn, sin varme menneskeforståelse og sine inspirerende, ja, fremragende pædagogiske evner for mange af sine elever intet mindre end et ideal. Hans herlige og muntre dansktimer blev en rigdom for livet.

Men Ribe fik ikke lov til at beholde rektor Jørgensen. Allerede 10 år efter drog han til Efterslægten i København,

Johannes Jørgensen.

hvor han virkede indtil han trak sig tilbage i 1969. Familien flyttede derefter til Frederikshavn, men han gik dog ikke ledig som pensionist. Han begyndte straks som dansklærer på Frederikshavn gymnasium og har været højtskattet og afholdt af sine omgivelser som i sine tidligere embeder. Der har gennem årene været kaldt på rektor fra mange sider, og han har beklædt en række tillidsposter, ligesom han har været aktiv i foreningen Norden.

Rektor Jørgensens interesse for eleverne, både mens de gik i skolen, og senere hen, tilgodekom i høj grad Ripenser-Samfundet, som altid har nydt godt af rektors store bevilgning. Da Ripenser-Samfundet i 1948 blev rekonstrueret, kom han snart med i bestyrelsen, og mange medlemmer af foreningen mindes skolens store gæstfrihed ved Ripenser-Samfundets årlige sommer- og sportsfester i Ribe. Da foreningen i 1962 fejrede 50 års jubilæum blev Johannes Jørgensen foreningens formand og fungerede som sådan til 1968. Ripenser-Samfundet bringer ved denne lejlighed sin varmeste hyldest og tak og ønsker alt godt for vor gamle rektor og formand i sit otium.◀

Rektor Jørgensen blev i 1968 afløst af lektor Anton Karkov.

Anton Karkov, formand 1968-88 (redaktør af bladet 1972-87)

Generalforsamlingen i 1968 – studenteroprørets år - fik et anderledes tumultpræget forløb, end foreningen var vant til. Ud over at Lennart Edelberg gav foreningen en opsang (se Edelbergs tale på side 100), var der også tvivl om formandsvalget.

Ripenserbladet skriver:

»Formanden gennem de sidste 6 år, rektor Johs. Jørgensen, ønskede - som allerede nævnt på sidste generalforsamling - ikke at fortsætte. Bestyrelsen foreslog i stedet valgt lektor Lennart Edelberg. Denne mente sig imidlertid løst fra et tidligere givet tilsagn, idet han i lang tid intet havde hørt til sagen, hvorfor han nu havde påtaget sig andre forpligtelser. Dette beklagedes meget, men trods ihærdige overtalelsesforsøg stod Edelberg fast. Lektor A. Karkov blev herefter bragt i forslag og valgtes til formand. Han ville dog kun love at virke i 1 år.◀

Men Karkov kom til at præge foreningen i tyve år. Med egne ord meddelte han i præsentationen af sig selv i bladet, at han ikke kendte ret meget til den yngre kreds, som for-

Anton Karkov.

valtede foreningsarbejdet, og som han i øvrigt omtalte rosende, men han støttede sig til den fortrolighed i omgangen med ungdommen, som han havde gennem sit arbejde.

Da det ved Rosenstands afgang ikke var lykkedes at skaffe en redaktør, måtte Karkov selv overtage redaktørarbejdet ved siden af formandskabet. Bladets form forblev stort set uændret, men overgik med ændring i 1974 til format A5 og offsettryk, hvilket betød, at bogtrykket herved blev afløst af maskinskrift. Overgangen betød en betydelig besparelse, og takket været den betydelige medlemstilgang kunne kassereren i 1976 konstatere, at foreningen havde det største overskud i sin 64-årige historie.

Bestyrelsen bragte ved Anton Karkovs bortgang i 1992 sine mindeord i Ripenserbladet, som sammenfatter hans betydning for Ripensersamfundet:

»Anton Karkov blev født i Ribe den 22. april 1905 og blev matematisk student fra Katedralskolen i 1925. I 1934 blev han cand. mag. i fysik, kemi, matematik og astronomi. De følgende år havde han nogle kortere ansættelser i undervisningsstillinger og gennemførte en række studierejser og kurser i Berlin, Hamburg, Köln, Göttingen og Uppsala. I 1941 blev han adjunkt og senere lektor ved Maribo Gymnasium, hvor han var ansat til 1955. På dette tidspunkt blev han lektor på Gammel Hellerup Gymnasium - en stilling, som han beklædte resten af sit erhvervsaktive liv til 1975, hvor han gik på pension.

Anton Karkovs liv var i høj grad præget af hans dybe forankring i Ribe gennem mange slægtled. Hans bedstefader, Søren Karkov, boede i Fiskergade i den gamle ejendom med den kendte bindingsværksgavl, hvor han på samme tid var kromand, avlsbruger, brændevinsbrænder og vognmand.

Anton Karkov følte sig stærkt knyttet til Ribe Katedralskole og omfattede denne institution med en interesse, der holdt sig usvækket livet igennem, selvom han fik både sit hjem og sin livsstilling i hovedstadsområdet. Anton skjulte ikke, at han i mange år havde båret på en drøm om at kunne anvende sin uddannelse til at undervise på sin gamle Katedralskole. Men den drøm blev aldrig opfyldt. I stedet udmøntedes hans kærlighed til byen og skolen sig i et livslangt engagement i Katedralskolens elevforening.

Da han i 1968 afløste rektor Johannes Jørgensen som formand for Ripenser-Samfundet, var det hans mening kun at beklæde denne post i en kort overgangsperiode, men tiden og medlemmerne ville det anderledes. På de følgende 20 generalforsamlinger blev han genvalgt til formandsposten,

og han kom til at præge foreningen stærkt i disse årtier.

Rosenstands mangeårige, dynamiske og enevældige redaktion af Ripenserbladet er velkendt for mange ældre medlemmer, og det var uden tvivl en udfordring for Anton Karkov, da han i 1972 også overtog redaktørposten. Hvis han havde betænkeligheder ved denne nye opgave, blev de imidlertid hurtigt gjort til skamme, og i de følgende mange år sørgede han for bladet på snart sagt alle niveauer. Han skrev meget af stoffet selv, indsamlede det øvrige og satte bladet op idet han selv stod for renskrivning af manuskripterne på maskine. Gennem dette arbejde delte han sin viden om skolen og byen med bladets læsere og skabte i en vis forstand Ripenserbladet, som vi kender det i dag.

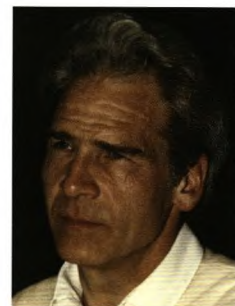
I mange år blev ikke blot foreningens bestyrelsesmøder, men også dens generalforsamlinger holdt i Ruth og Anton Karkovs hjem på Carolinevej i Hellerup. Her var vi omsluttet af en hygge og en gæstfrihed, der kunne mærkes som noget næsten fysisk tilstedeværende, og som syntes at stamme fra før verden gik af lave. Når man tænker tilbage på disse aftener, genopleves mange festlige og varme indtryk - til tonerne af "Riberhus March".«

Anton Karkov blev i 1988 efterfulgt af Ole Marker, som i sine afskedsord udtalte, at Anton Karkovs måde at være formand på har været grundlaget for Ripensersamfundets aktiviteter i lang tid, og den vil efter alt at dømme også blive grundlaget for dens videreførelse.

Med Anton Karkovs død er en epoke i Ripensersamfundets historie til ende.

Ole Marker, formand 1988-2001

Ole Marker blev i 1982 valgt til næstformand efter nogle år i bestyrelsen og kom til at sætte sit præg på bestyrelsen i næsten 20 år. Han udtalte ved sin tiltræden, at han på ingen måde fandt, at Ripensersamfundet havde fundet den rigtige afløser for Anton Karkov, og udtrykte betænkelighed ved at have det fornødne overskud med henvisning til sin arbejdsmæssige belastning, men hans betænkelighed blev gjort til skamme, når man betragter den betydelige indsats, han lagde i hvervet. Han tiltrådte samtidig med skolens nye rektor Bent Karsdal og formidlede et godt samarbejde med skolen.

Ole Marker.

Ole Marker er student 1954 og uddannet dyrlæge, specialiserede sig i mikrobiologi og blev ansat på universitetets institut, hvor han erhvervede den medicinske doktorgrad og senere blev institutleder. Efter pensioneringen er han fortsat timelærer på universitetet.

1987 75-års jubilæum

Ved foreningens 75-års jubilæum bragte Ripenserbladet den af Karkov sammenfattende beskrivelse af foreningens historie, som i uddrag er bragt i indledningen til dette kapitel, ledsaget af Ole Markers opfølgende efterskrift med en kortere beskrivelse af den nyere tid.

»For Ripenser Samfundet var årene op til anden verdenskrig meget stille, og krigen tvang i realiteten foreningens aktiviteter til standsning. Skolens 800 års jubilæum i 1945 skabte imidlertid en stemning, der muliggjorde en genetablering. Dette udnyttedes med flid og succes af Kai Rosenstand, medens rektor Jørgensens formandskab betød et tættere forhold til skolen.

Med en energisk indsats fulgte blandt andre Ejvind Veisig og Carl Rise Damkjær disse tendenser op. Flittige hverve-kampanjer og en administrativ opstramning gjorde igen Ripenser Samfundet funktionsdygtigt. Hertil kom, at Damkjær's arbejde som kasserer ændrede foreningens økonomi afgørende idet et mindre underskud forvandlede til en solid kapital.

Festlige oplevelser af skoleminder afvekslende med lange perioder hvor de naturligt glider i baggrunden er almindeligt for medlemmerne, og opsving fulgt af stagnation har gennem årene udgjort et fast mønster for Ripenser Samfundet. Interessen for de tidlige ungdomsoplevelser er - deres fornøjelighed og poesi til trods - ikke en konstant størrelse.

Og alligevel møder vi hvert år ved Ripenser Samfundets reception i Ribe mange, der med stor fornøjelse og udbytte mindes gymnasietiden sammen med deres kammerater fra dengang. Nogle af dem føler måske ved den lejlighed, at de helt ufortjent får lidt tabt ungdom foræret, og det kan vel også ske, at nakkehårene rejser sig lidt, når koret synger: "Jeg er født i Ribe - ved den blanke å".

Skolen tager på translokationsdagen gæstfrit imod sine gamle elever, og Ripenser Samfundet kvitterer med en tale til studenterne og med uddelingen af sit dimittendlegat på 3.000 kr. til en af årets studenter.

Sidste år kunne foreningen tilmed donere 15.000 kr. til skolens nye klaver - indsamlet blandt medlemmerne.

Siden 1971 har vi administreret "Dir. N.P. Lauridsens og hustru's legat". I år er der uddelt kr. 56.000 til "fattige men flittige elever fra Ribe Katedralskole". Med andre ord, med sine ca. 1.600 medlemmer og sine traditioner er Ripenser Samfundet i dag en ærværdig men levende forening. Den har nu opnået at blive 75 år. Mon ikke den også skal kunne nå at runde de 100? Det afgør medlemmerne - de gamle og de nye.«

Et optryk af skolens kantate blev udsendt til medlemmerne som jubilæumsgave.

De seneste 20 år

Den 4. maj i 1995 på 50-års dagen for befrielsen samledes elever og lærere i foran Ripensersamfundets mindetavle over faldne kammerater. Borgmesteren og en repræsentant fra Ripensersamfundet (Gregers Jæger) nedlagde kransen.

Ligeledes i 1995, den 13. juni, kunne skolen fejre sit 850-års jubilæum. Skolen udgav i den anledning et festskrift, og der blev afholdt festgudstjeneste i domkirken med efterfølgende reception på skolen i den nye rundgang.

På translokationsdagen, den 23. juni, afholdtes om aftenen jubilæumsfest, hvortil alle tidligere elver fra skolen var indbudt. I forbindelse med sin tale overrakte Ole Marker Ripensersamfundets gavebrev til skolen, hvori man skænkede 30.000 kr. til kunstnerisk udsmykning af den nye rundgang.

Skolen havde tidligere i 1990 modtaget et stort beløb, som skolen kunne anvende til formål, der ikke faldt under skolens normale bevillinger. Beløbet var skænket af Lis og Hans Thygesen Kristensen (st.1940) i taknemlig erindring om rektor Willumsens støtte i forbindelse med studierne. Beløbet blev anvendt ved udsmykningen af rundgangen.

Knud William Kastrup, formand 2001-2012

I 2001 trådte Ole Marker tilbage og blev afløst af foreningens nuværende formand Knud William Kastrup (S54). Speciallæge og fhv. lektor og overlæge.

I perioden fra 2001 til nu har en løbende modernisering fundet sted, ikke mindst takket være udviklingen inden for informationsteknologien. Foreningen har oprettet en hjemmeside og udsendelse af nyhedsbreve til en supplerende af det trykte blad. Bladet, som er udkommet siden 1916, er økonomisk set blevet en tung byrde for foreningen, og en rekonstruktion både med hensyn form og indhold falder det naturligt at tage fat på ved foreningens 100-års jubilæum.

I de seneste år er helt nye sociale medier og netværk opstået og har delvis erstattet det behov, som i mange år har været udfyldt af organisationer som Ripensersamfundet. Fremmødet ved den årlige jubilarreception tyder dog på, at foreningen vil have en fortsat mission som bindeled mellem skolen og tidligere elever.

Det er påpeget tidligere, at foreningen, oprettet på et tidspunkt, hvor studenterne drog til København for at studere og i vid udstrækning slog sig ned der efter endt uddannelse. Oprettelse af nye universiteter og spredningen af uddannelsessteder over landet har naturligt medført en spredning af medlemmerne ud over landet.

Medlemsgrundlaget er øget markant med et væsentligt øget antal dimittender uden en tilsvarende stigning i medlemsantallet. Medlemsantallet nåede sit højeste i 1997 på cirka 2000 medlemmer og er siden faldet til ca. 1600 medlemmer i 2011. En nyligt foretaget statistisk opgørelse viser en gennemsnitlig medlemsandel på cirka 30 procent. Tallet er udtryk for, at medlemsandelen er højere for de ældre årgange og væsentligt lavere for de yngre årgange.

Samme undersøgelse viser en markant stabilitet i den geografiske fordeling af medlemmerne i de seneste cirka 35 år, efter at studenterne søgte andre uddannelsessteder end København. Både i 1977 og i dag bor cirka en fjerdedel af medlemmerne i Ribeområdet. (Se endvidere afsnittet om Medlemsstatistik bagest i bogen).

Et stigende medlemsantal trods et større antal dimitterede studenter må vække bekymring i bestyrelsen.

Bestyrelsen erkender som følge heraf, at skal man undgå et yderligere fald, må kontakten til de yngre medlemmer moderniseres gennem en yderligere udbygning af den elektroniske kommunikation, for eksempel gennem en attraktivt udformet hjemmeside, elektroniske nyhedsbreve og kontaktmedier som "Facebook" og lignende.

Kontakten med de tidligere elever foregår stadig ved hjælp af de enkelte holds kontaktpersoner, men er lettet betydeligt med en oversigt over samtlige elever udgået fra skolen.

Foreningens aktiviteter foregik i årene efter dens stiftelse naturligt i København, hvor de fleste medlemmer opholdt sig. Arrangementerne foregik da også der og var i mange år

Knud William Kastrup.

af selskabelig karakter med kulturelle indslag. Det gjaldt også foreningens generalforsamling, som i mange år afholdtes i forbindelse med årsfesten, som omfattede generalforsamling, rusmodtagelse og legatuddeling i oktober/november. Generalforsamlingerne blev af regnskabsmæssige årsager senere flyttet til februar og har de senere år har været afholdt skiftevis i Ribe og København.

I en årrække afholdtes desuden julefest i Ribe, vårmøder, enkelte år sammenkomster i Aarhus og sportsfester i Ribe. Desværre var der faldende deltagelse i disse arrangementer. Bestyrelsen har ud over jubilarreceptionen i mange år derfor ikke påtaget sig at afholde arrangementer af denne karakter.

I forbindelse med translokationen og formandens tale til de nye studenter uddeles Ripensersamfundets dimittendlegat efter skolens indstilling. Endvidere formidler foreningen Direktør, cand.pharm Niels Peder Lauridsen og hustru Johanne Margrethe Lauridsen, f. Rübner-Wissings legat for studenter fra Ribe Katedralskole. Disse legater er omtalt andetsteds.

Ripensersamfundet fyldte 90 år i 2002. I en artikel i bladet skriver formanden blandt andet:

»Det meget omfattende kildemateriale i Ripensersamfundets arkiv og mange medlemmer og tidligere elever kan bidrage med personlige oplevelser, som forhåbentlig vil gøre det muligt at udgive en mere detaljeret og omfattende fremstilling af Ripensersamfundets historie ved 100 års jubilæet i 2012. Ved festlighederne i anledning af foreningens i jubilæum i 2012 får medlemmerne forhåbentlig atter muligheden for at iføre sig festdrag.«

Hvilket vil ske!

Tanker om foreningens fremtid og berettigelse

Ripensersamfundets jubilæumsskrift handler om foreningens fortid og rummer en beskrivelse af foreningens op- og nedture og handler også om den personlige indsats, som er ydet af en række personligheder, eller "ildsjæle", for hvem arbejdet med at holde foreningen i live var af betydning. Skriftet belyser, hvad der var deres motiv og deres personlige baggrund. Fælles for dem er tilknytning til den gamle skole, som vi i denne feststemte anledning lader smykke med betegnelsen landets ældste katedralskole. Tilknytningen til Ribe var en drivkraft i foreningens oprettelse. Man var henvist til at studere i Hovedstaden. Hjemme skabte et kontaktbehov, som foreningen imødekom med sammen-

Knud William Kastrup taler ved translokationen (2005).

komster og de nyheder fra hjemstavnen, som Ripenserbladet bragte.

Skriftet viser også, hvorledes skiftende tider har indvirket på foreningens aktiviteter og dens ansigt udadtil. Studenterne er nu spredt ud over landet på mange forskellige uddannelsesinstitutioner, og kontaktmulighederne sætter ingen grænser for kommunikation. Det stiller nye krav til foreningens muligheder for at holde skansen i den overvældende strøm af tilbud.

Spørgsmålet om foreningens berettigelse rejses flere gange i fremstillingen af foreningens historie, og det trænger sig atter på i anledningen af foreningens jubilæum. En rundspørge blandt foreningens medlemmer eller måske snarere dens ikke-medlemmer er ikke foretaget. En vurdering må derfor hovedsageligt hvile på en fornemmelse af medlemmernes opbakning til foreningens arrangementer, som har været positiv. En vis tilfredshed med tingenes tilstand fritager dog ikke

foreningen for at møde udfordringen til at holde foreningen i live. En øget medlemstilgang ville være et første tegn på, at bestræbelserne bærer frugt.

Nogle har, lidt respektløst, kaldt aktiviteterne for 'harmløse'. Velvilligt udlagt betyder det, at foreningen må stille sig tilfreds med, at den på medlemmernes vegne dækker et behov for personlige kontakter og vedligeholdelse af de nostalgiske forestillinger om en skoletid, på godt og ondt. Fra skolens side har vi fået udsagn om, at man værdsætter den støtte, som foreningen giver. Der kan utvivlsomt vise sig muligheder for at udvide denne.

Nye initiativer for at fange medlemmernes interesse er sat i gang, da foreningens beståen ene og alene er afhængig af deres medleven. Således er der oprettet en hjemmeside, www.ripensersamfundet.dk, som indeholder informationer om foreningens aktiviteter, legater og et kontaktforum m.m. Sideløbende har foreningen oprettet et elektronisk nyhedsbrev, der udsendes til alle medlemmer, som har en e-mail-adresse registreret i foreningen. Nyhedsbrevet træder i stedet for et nummer af Ripenserbladet, som dog indtil videre vil udkomme med tre årlige numre, idet bestyrelsen er opmærksom på, at der er et fort-

Translokation (2009).

Jubilarreception i Salen (2011).

sat ønske herom blandt medlemmerne. Foreningen er endvidere tilgængelig på det populære elektroniske mødested "Facebook".

Traditionerne holdes i hævd gennem afholdelsen af jubilarreceptionen i forbindelse med translokationen og udelingen af dimittendlegatet. Generalforsamlingerne, som afholdes i Ribe og København på skift, ledsages af et kulturelt indslag og selskabeligt samvær i god overensstemmelse med foreningens oprindelige formål. Disse sammenkom-

ster kan danne grobund for nye aktiviteter og mødeformer.

Ripensersamfundet har, som det fremgår af jubilæumsskriftet, været gennem såvel op- som nedture, men har, som det også fremgår, demonstreret en overlevelsesevne. Foreningen har aldrig været en kampplads, men er rustet til at møde fremtiden med nye våben og nye ildsjæle.

Med dette skrift følger en lykønskning med de første 100 år og et håb om en lys fremtid for vort Ripensersamfund.

Ripenser-Samfundets renæssance

■ *Ejvind Veisig og Carl Rise Damkjær, studenter fra Ribe Katedralskole 1951*
Ejvind Veisig (EV) har været medlem af Ripenser-Samfundets bestyrelse i 22 år fra 1959 til 1981 og Carl Rise Damkjær (CD) bestyrelsesmedlem i Ripenser-Samfundet fra 1961 til 1967 og fra 1973 til 1984 samt medlem af Ripenser-Samfundets repræsentantskab fra 1967 til 1973, i alt 23 år.

Kapitlet beskriver Ripenser-Samfundets udvikling fra 'rekonstruktionen' i 1948 over vanskelige år i 50'erne til årene med vækst og udvikling efter 'turn-around' i 1962 og frem til midtforserne. I teksten anvendes forkortelserne 'RS' for Ripenser-Samfundet og 'RB' for Ripenser-Bladet.

Ejvind Veisig og Carl Rise Damkjær.

Sic transit gloria mundi

I begyndelsen af 30'erne er Ripenser-Samfundets (RS') storhedstid definitivt forbi. Kontingentindtægterne svinder, og ved generalforsamlingen i maj 1935 vedtager man, på grund af foreningens økonomiske situation, at sløjfe alle sammenkomster fremover – et drastisk skridt, eftersom de fornemme middagsselskaber de rigtige steder med herrer i kjole og hvidt og flotte skåltaler havde udgjort et væsentligt element fra starten og op i de glade tyvere.

Men det gik stadig tilbage. Bestyrelsen med stifteren Knud Fogh og redaktør Rosenstand i spidsen nærrede trods alt et stærkt ønske om at sætte punktum for en æra med et stilfuldt 25-års jubilæum i 1937, men desværre - Ripenser-Bladet (RB) udkom samme år med *'en sidste hilsen'* til de tilbageværende medlemmer: *"jubilæet er opgivet og al aktivitet stopper."*

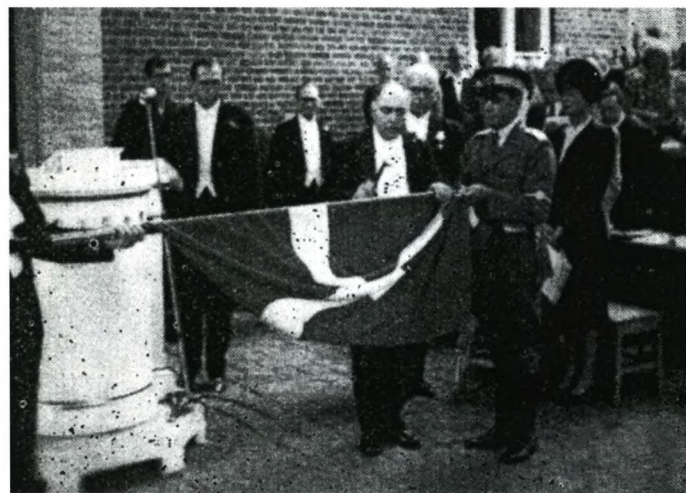
Ripenser-Samfundet var ophørt!

Først ved Katedralskolens 800-års jubilæum i august 1945 skete der noget.

Selv om foreningen havde været inaktiv og uden generalforsamling i otte år, dukkede den gamle formand og redaktør op ved skolens store begivenhed for som jubilæumsgave fra RS at overrække skolen en Dannebrogsfane og indmure en mindetavle i skolens mur over gamle elever, der satte livet til under besættelsen. Absolut et prisværdigt og smukt initiativ, omend lidt selvbestalt. Ingen tænkte vist på, at der i virkeligheden ikke stod nogen forening bag. Man havde måttet indsamle midler fra venner og bekendte og lade

Danmarks-Samfundet yde en gave til en reelt nedlagt og tom forening.

Som kuriosum kan nævnes, at vi i Rosenstands efterladte papirer finder et brev fra en københavnsk vekselerer, der åbenbart har haft til opgave at være kontaktperson til Danmarks-Samfundet. Af brevet fremgår, at Rosenstand forståeligt nok havde problemer med at sende en takkeskrivelse på vegne af RS. Han spørger forsigtigt, om det ville være ukorrekt at lade rektor Villumsen takke for gaven. Svaret er,

K. H. Rosenstand (i kjole og hvidt) og Knud Fogh (i militæruniform) ved Katedralskolens 800-års jubilæum (1945).

at fanen er skænket til RS, og at det korrekte er, at den, der modtager gaven, sender takkeskrivelsen!

Ripenser-Samfundet genopstår

Først i 1948 (21. oktober) lykkedes det at genoplive RS ved den såkaldte rekonstruktions-generalforsamling, hvor en bestyrelse bliver valgt. Rosenstand bliver selvfølgelig formand, men også gode folk som Aksel Lassen, Olav Lindegaard, Oksen, Marie Sofie Haar, Poul Andersen og Katedralskolens nyudnævnte rektor Johannes Jørgensen indvælges. Sidstnævnte følte formentlig som skolens nye rektor en forpligtelse til at støtte de gamle elevs forening, måske også fordi han kom fra Sorø med landets største og mest aktive elevforening.

Rektors støtte skulle senere vise sig af uvurderlig betydning for RS' fortsatte genrejsning og eksistens.

Ripenser-Samfundet i 50'erne

Der skulle imidlertid et langt og sejt træk til at starte RS op igen. Den faste stamme af ældre akademikere blandt medlemmerne følte fortsat den gamle trofasthed mod skolen og foreningen og betalte deres kontingent med glæde, men denne grundvold af medlemmer svandt langsomt ind.

Redaktør Rosenstand fortsatte udgivelsen af RB, sit *'Hjer-tebarn'*, med uændret repertoire. Ret mange i og for sig gode, originale og velskrevne artikler med historiske emner fra Ribe by og Katedralskolen eller biografier og nekrologer over store mænd fra Ribe tændte desværre nok ikke megen interesse hos nutidens ungdom, selv om mange af artiklerne troligt nok har været anvendt som kildemateriale til historiske publikationer. Kun småt høres fra Katedralskolens liv og virke, og ingen debat eller medlemsindlæg finder i disse år vej til RB's spalter. En interessant livshistorie i RB i 1959 fra en student 1888, udvandret til USA, er en ren undtagelse. Petitstoffet var nok ret populært (se afsnit med udvalg af RB's petitstof).

Derudover finder man ret kedelige og enslydende referater fra RS' generalforsamlinger og arrangementer, hvor der desuden helt systematisk blev udeladt væsentlige informationer til medlemmerne om for eksempel medlemstal og foreningens økonomiske situation, der i hele perioden var meget anstrengt og nok kunne have påkaldt sig krav om mere information til medlemskredsen.

RB's redaktionelle linje var 'hjemstavnspræget' med fokus på det lokalhistoriske og rummer ofte den aldrende re-

daktørs nostalgiske og vemodige minder fra en svunden tid. Som karakteristisk eksempel mindes han i en absolut læseværdig artikel (RB's august-udgave 1954) 50-året for Domkirkens genindvielse ved den store kirkefest (med kongefamiliens deltagelse) i Ribe 1904. Han slutter sine erindringer med et suk: *"Kirkefesten i Ribe står nu i Mindets Glans, et Minde om lykkelige Stunder i en fredelig Tid, så vidt forskellig fra de Tider, vi nu oplever."* (Rosenstand insisterede stædigt på majuskler i substantiver selv 15 år efter deres afskaffelse ved lov!)

RB udkommer i disse år med tre udgaver årligt, skønt redaktørens ofte udtalte ønske er fire udgaver. Hver udgave skulle normalt indeholde 12 sider, men dette forekommer kun enkelte gange i begyndelsen. I sidste halvdel af årtiet indeholder alle udgaver kun otte sider. Foreningens økonomi er årsagen. Man skraber bunden, hver gang et blad skal ud!

Den gode støtte fra skolen

De fleste af de brave folk, der havde hjulpet RS i gang i 1948, faldt efterhånden fra. Knud Fogh, der jo ellers var foreningens primus motor fra starten, ungdomsven af Rosenstand og den, der altid trådte til i nødens stund, rørte ikke RS efter genoprettelsen. Marie Sofie Haar havde på et tidligt tidspunkt forladt bestyrelsen. Poul Andersen (indehaver af datidens kendte forretning 'Byens Hjørne' i Ribe), der havde været kasserer fra genoprettelsen, forlod bestyrelsen i 1952, umiddelbart efter at det trods alt var lykkedes at stable et 40-års jubilæum på benene.

Året efter i 1953 forlader Frode Schön (generalkonsul i San Francisco, senere ambassadør i Lissabon) bestyrelsen. Han var en af frontfigurerne i RS helt tilbage fra 20'erne. I 1955 forlader et kendt og velanskrevet medlem, redaktør

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

No. 4 MAJ 1928 2. Bind

MODE & MANUFAKTUR

JENS ANDERSEN - Torvet, Ribe
Tolden 11. Grundlagt 1878. Tolden 11.
Aut. Leverandør til Lettererne.

Announce for "Byens Hjørne" (1928).

Aksel Lassen (Danmarks Radio) bestyrelsen. Og i 1957 udtræder Olav Lindegaard (senere biskop i Haderslev), der havde repræsenteret den yngre generation.

Rosenstand måtte således se den gamle ledelse, bestående af kendte og stærke personligheder, reduceret så væsentligt, at han måtte føle sig alene tilbage med en stærkt svækket bestyrelse. Nye bestyrelsesmedlemmer rekrutteredes normalt lidt tilfældigt efter pres ved fremmøde på generalforsamlingerne og kunne derfor ikke forventes konstant at yde nogen særlig aktiv indsats. En undtagelse herfra var dog lektor Schmidt, der repræsenterede skolen efter rektors flytning til København. Lektor Schmidt støttede foreningen i nogle år ved at tegne nye medlemmer blandt dimittenderne, men var på grund af tiltagende blindhed ikke deltager ved bestyrelsesmøderne. Lektor Schmidt udgik ved generalforsamlingen 1964.

Rektor Jørgensen var derimod den eneste fra rekonstruktionen i 1948, der loyalt stod bi og forblev i bestyrelsen i alle årene, endog efter at have forladt Ribe Katedralskole i 1957 for at tiltræde det krævende embede som rektor for Efterslægtsselskabets skole i København. Herudover havde formanden stadig sin tro væbner, fuldmægtig Tang-Pedersen, der hvert år lod sig genvælge til kassererposten. Tang var pensionist og udviste ikke på nogen måde evner eller vilje til at udvikle RS. Rosenstand og Tang udgjorde bestyrelsens uorganiserede forretningsudvalg, og de var de egentligt driftsansvarlige i disse år. Rosenstand var erfaren journalist og kunne skrive, men ingen af de to havde spor af organisationstalent, der kunne skabe vækst i RS.

Rektor Jørgensen var allerede fra begyndelsen den, der på mange måder havde hjulpet Rosenstand gennem vanskeligheder. Som Rosenstand selv skriver i RB *"var Rektor som den dygtige, friske og tillidsvækkende leder af Ribe Katedralskole afholdt som få - ingen kunne stå for hans hjertevindende og retlinede personlighed"*. Rosenstand kunne med rette prise sig lykkelig for, at rektor, på trods af helbredsproblemer og sin knapt tilmålte fritid, ofrede sig for foreningen og derved gav RS en 'branding' i vide kredse, uden hvilken rekonstruktionen ret sandsynligt hurtigt ville have lidt skibbrud.

Allerede ved sin tiltræden i 1948 havde rektor velvilligt tilbudt at stille skolens lokaler til rådighed for en årlig sommerfest med sportskampe mellem nuværende og gamle elever fra skolen. Sportsarrangementerne med tilhørende aftenfest fortsatte med succes under rektors bevågenhed ind-

til dennes afgang fra skolen i 1957. Rosenstand udtrykker i bladet sin anerkendelse med ordene: *"Det synes at være en endog ualmindelig god og holdbar Ide, Rektor Jørgensen fostrede, da han foreslog, at Ripenser-Samfundet hver Sommer skulle afholde Sports- og Sommerfest i den gamle Skoleby."*

Rektor deltog altid selv i sommerfesterne og udtrykte mange gange sin glæde over, at man arrangerede disse årlige sportsarrangementer. Rektor vidste som tidligere idrætslærer, at sporten var det element, der kunne forene på tværs af aldersgrupper. Han sørgede også for, at der blandt RS' medlemmer hvert år blev nedsat et udvalg med ansvar for at opstille deltagere til de forskellige discipliner. EV blev således allerede i 1951 deltager i dette udvalg. På skolens side var det selveste lektor Krebs, der havde opgaven.

De glade sommerfester kunne i de gode år samle op mod imponerende 80 deltagere. Vi har selv oplevet flere sommerfester både på skolen og senere på Ribes nu heden-gangne Skovpavillon, hvor Ribes daværende borgmester L.C. Nielsen traditionen tro også viste sagen opmærksomhed og blandt andet altid lod skænke en snaps til hele forsamlingen.

Sommerfesterne fortsatte i det første år under rektor Vestergaard, men i 1959 gik det galt. Den planlagte festlighed på hotel Munken måtte aflyses, da der desværre kun viste sig 5 deltagere, heriblandt rektor Vestergaard og lektor Schmidt! Rosenstand skriver ikke uden bitterhed: *"Det var beklageligt, da der var forberedt en god aften netop for de unge Sportsfolk. Man må nu overveje næste År at nøjes med Sportskampene og overlade til de unge selv at arrangere eventuelt Samvær bagefter - privat"*. Formanden opgav, og dermed var det slut. Rektor Jørgensens gode ide kunne ikke overleve uden ophavsmandens energiske støtte. Året efter kom der ingen deltagende piger til årets sport, og i 1961 måtte det hele opgives på grund af regnvejrl!

Medlemstal og økonomi

Det er vanskeligt at konstatere medlemstallet nøjagtigt i disse år, da der ikke blev ført noget medlemskartotek. Der findes ingen trykte medlemslister siden 1927. I arkivet finder vi en håndskrevet liste, dateret 2. aug. 1945, fra lektor Askgaard, hvor denne formentlig med basis i sine "Personallistoriske optegnelser over studenter fra Ribe Katedralskole" overlader 82 adresser til Rosenstand. Listen må formodes at være en hjælp, Rosenstand har anmodet om, for at finde mulige bidragydere til mindetavlen ved Katedralskolens

800-års jubilæum. Medlemslisten fra før nedlukningen i 1937 eksisterede åbenbart ikke i 1945.

Der fremkom ikke skriftligt regnskab på generalforsamlingen, og man gav aldrig eksakt oplysning om antallet af betalende medlemmer. End ikke kontingentindtægterne oplystes i den mundtlige regnskabsaflægning eller i referaterne. På grund af den manglende styring var det nødvendigt at trykke bladet i et betydeligt større oplag end svarende til kontingentindbetalingen. Ved den årlige meget summariske regnskabsaflægning oplystes kun balancen uden forklaring af dette begrebs nærmere indhold. Der gives ingen oplysninger om omkostningsfordelingen og over- eller underskud.

For imidlertid at beregne medlemstallet udforsker vi kassebogen for regnskabsåret 1955-56, hvor vi udlæser årets rene kontingentindtægt *nøjagtigt til kr. 600,00*. Da kontingentet for fuldtbetalende medlemmer var kr. 6,-, har der altså i 1956 været kun 100 medlemmer á kr. 6,- ! De studerende betalte kun kr. 3,-. En antaget fordeling på 85/30 giver altså 115 medlemmer i alt! Kassereren kunne med lethed have foretaget telefonisk rykning til alle restanter på en lørdag formiddag!

Slut op om Ripenser-Samfundet!

Jeg vil gerne opfordre alle tidligere elever i Ribe Katedralskole, til at indmelde sig i de gamle elevers forening: Ripenser-Samfundet. Herved bevarer man forbindelsen med kammeraterne, skolen og dens lærere samt Ribe by.

For kontingentet, der for medlemmer, der endnu ikke har afsluttet deres uddannelse, udgør 3 kr., for andre 6 kr. årlig, får man bl. a. følgende:

- I. Medlemsbladet (med mange oplysninger om kammerater, skole og by) 3-4 gange årlig.
- II. Adgang til foreningens sammenkomster, af hvilke følgende 3 ligger fast:
 1. Sportskampe med nuværende elever og påfølgende aftenfest på skolen en lørdag i sidste halvdel af august.
 2. Efterårsfest i København med generalforsamling og rusmodtagelse.
 3. Vintersammenkomst i juleferien på skolen eller „Munken“, så vidt muligt inden nytår.
- III. Adgang til at erhverve det store 2 binds værk: „Ribe Katedralskoles historie“ til stærkt nedsat pris: 35 kr. portofrit tilsendt. Man kan skrive herom til lektor Askgaard, der hjælpsomt har tilbudt at besøge forsendelsen til medlemmerne.

Lad der nu komme mange indmeldelser, og glem så ikke at betale kontingent! Såvel indmeldelser — som bidrag til bladet, der er yderst velkommen — modtages af foreningens formand, journalist Rosenstand, Ribe.

Med venlig hilsen
Johannes Jørgensen.

Rektor Jørgensens appel.

RS' formue udgjorde samme år i alt kr. 37.- (kassebeholdningen)!

Der var i sandhed ikke megen manøvfrihed i foreningens økonomi.

For at skaffe et beskedent ekstrabidrag til økonomien, måtte formanden adskillige gange gå en lidt uværdig tiggergang til RS' venner (bl.a. Jernstøberiet) og Katedralskolen for at få gaver til bortlodning ved arrangementerne i Ribe. Også tilskud for at klare trykkeriregningen måtte stundom fremskaffes på denne måde, når kassen var tom. Heldigvis bidrog de beskedne, men faste annonceindtægter også til bladudgivelsen.

Da omkostningerne stiger og medlemsindbetalingerne svinder, blev det dog efterhånden evident, at man måtte have flere medlemmer, hvis bladet skulle fortsætte. Rosenstand fremsatte i bladet ustandselige appeller om flere medlemmer og opfandt blandt andet et slogan *"hvert medlem skaffer et ny medlem!"*

Men det hjælper som bekendt ikke, at præsten bebrejder de tilstedeværende, at der er for få kirkegængere. Da disse bløde og adresseløse opfordringer ingen virkning havde, stiger formandens nødråb til medlemmerne, og i 1955 anmoder han rektor Jørgensen om at forsøge en redningsaktion. Rektor er atter hjælpsom og indrykker en indtrængende appel i RB i oktober 1955 med opfordring til medlemskab.

Græsrodderne rør' på sig

Den 31. oktober 1960 afholdtes RS' generalforsamling i restaurant Skandia i København. En del yngre medlemmer var til stede, herunder både EV og CD. Formandens beretning gav anledning til en række forslag fra forsamlingen. CD foreslog navnlig en metode til effektivisering af kontingentoprævningen, men også oprettelse af en medlemsservice i bladet i form af en rubrik med adresseændringer og endvidere en fortegnelse over årets dimittender (dimittenderne skulle have gratis medlemskab det første år). Dette fik redaktør Aksel Lassen til at foreslå, at den totale medlemsliste skulle optrykkes i bladet.

CD fremhævede studenterårgang 1951 som den mest aktive i RS, hvilket skyldtes, at enkelte medlemmer i årgangen aktiverede de øvrige - en idé til øget medlemstilgang! Urup (stud. 49) fulgte op på dette ved at foreslå nedsat et kontakudvalg, der skulle oprette et netværk af kontakter i de enkelte årgange. Han foreslog i øvrigt nedsat et 'teknisk ud-

valg', som blandt andet skulle tage sig af foreningens fester, der skulle gøres mere tiltrækkende. Urup var i øvrigt op-havsmanden til en pragtfuld, musikalsk Ribe-montage ved 50-års jubilæet i 1962.

Formanden takkede forslagsstillerne, men forslagene blev i hovedsagen afvist henset til foreningens begrænsede res-sourcer. Tang bakkede formanden op.

Oprøret ulmer

Året efter, den 17. november 1961, var der igen indkaldt til generalforsamling samme sted som året før. De kritiske rø-ster forstærkedes nu, og der blev fremført nye forslag til be-styrelsen. CD, der stod uden for bestyrelsen, havde nu ud-formet et forslag til vedtægtsændringer, herunder at med-lemskontingentet fremover for hvert år skulle vedtages af generalforsamlingen samt et forslag om oprettelse af et re-præsentantskab, bestående af kontaktfolk i de enkelte år-gange. Repræsentantskabet skulle indgå i foreningens le-delse ved siden af bestyrelsen.

Det lave deltagerantal ved arrangementerne berørtes med konklusionen, at *"i fjernsynsalderen skal der mere til for at lokke folk til fest."* Forslaget til vedtægtsændringer blev dog afvist under henvisning til, at det var fremsendt for sent. Urup krævede forslaget til vedtægtsændringer ud-sendt med bladet. Formanden var enig i, at foreningens ar-rangementer krævede underholdning, men desværre umul-igt med RS' nuværende økonomiske situation.

Urup fremsatte derpå et forslag til dagsorden, der pålag-de bestyrelsen at arbejde for oprettelsen af et repræsen-tantskab. Redaktør Aksel Lassen og pastor Fenger advarede imod at pålægge bestyrelsen krav ved en dagsorden, hvor-efter forslaget blev forkastet.

CD fik plads i bestyrelsen. Rosenstand bebudede nu sin afgang ved næste generalforsamling. Han forventede forstå-eligt nok en glørværdig sortie ved RS' 50-års jubilæum i ok-tober 1962, og han gav udtryk for, at den nyvalgte bestyrel-se burde skaffe midler til at højtideligholde jubilæet. 25-års jubilæet i 1937 lykkedes desværre ikke. Nu - på falderebet som formand - måtte det endeligt være ham forundt at få et stort jubilæum efter 40 år i bestyrelsen!

Formanden skriver senere i et brev til bestyrelsen, at han frygter, jubilæet på grund af foreningens dårlige økonomi bli-ver *"noget, vi ikke kan være bekendt"*, og han beder den øvri-ge bestyrelse *"finde en mæcen, der kan skænke et godt til-skud"*.

"Turn-around"

Efter den skelsættende generalforsamling i 1961 undergår RS i de følgende år en veritabel renæssance. CD havde nu fået sæde i bestyrelsen, og EV havde allerede fra 1959 været medlem af bestyrelsen. De to dannede nu en uformel *aktiv-gruppe* med formålet at udvikle RS, *rationalisere admini-strationen og fremtidssikre foreningens økonomi*.

Skulle denne vision opfyldes, måtte følgende programpunk-ter iværksættes:

- 1) revision af vedtægterne
- 2) få afsluttet generationsskiftet i foreningens ledelse
- 3) opbygge et aktivt ledelsesteam med en struktureret ar-bejdsdeling
- 4) indføre et effektivt medlemskartotek
- 5) udvikle medlemstilslutningen under anvendelse af ultra-ditionelle metoder
- 6) oprette en moderne økonomistyring
- 7) rationalisere udgivelsen af RB
- 8) øge medlemsplejen med kvalitet i medlemsbladet og nye ideer til populære arrangementer.

Allerede ved et bestyrelsesmøde den 12. december 1961 ta-ger man fat på arbejdet.

Sekretæren (EV) påtog sig at indføre en fast forretnings-gang ved kontrol med kontingentrestancer over et nyopret-tet medlemskartotek samt at afstemme med kassererens indbetalingsbilag og herunder også opdatere medlemmer-nes adresser.

Sekretæren udsendte pr. 1. marts rykker med girokort til alle restanter, og i anden omgang udsendtes postopkræv-ning pr. 1. maj. Dette faste samarbejde mellem sekretær og kasserer skulle vise sig at være et bærende grundlag for kon-trollen med kontingentindtægterne.

Ved et bestyrelsesmøde den 19. marts 1962 starter den egentlige *'turn-around'*. Aktivgruppen (EV og CD) foreslog væsentlige ændringer i bestyrelsens forretningsorden. Der ind-førtes mødeindkaldelse ved sekretæren, referat- og protokolle-ringsregler, regler om bestyrelsens beslutningsdygtighed, sik-ring af fraværende medlemmers orientering og medbestem-melse. Aktivgruppen ønskede referat af møderne udsendt ikke alene til bestyrelsen, men også til den nyoprettede kreds af flin-ke kontaktfornidlere i de forskellige dimittendårgange (re-præsentantskab), der skulle blive bestyrelsens faste støtter i vi-dereudviklingen af foreningen. Rosenstand gik imod!

Det viste sig, at over 100 medlemmer stadig stod som modtagere af RB uden kontingentbetaling hverken for 1961 eller 1962. EV ordinerede derfor på mødet en rask *telefonrykning*, idet han omdelte lister over restanter til alle i bestyrelsen. Hvert bestyrelsesmedlem skulle telefonisk rykke restanterne på den tildelte liste og med rapportpligt til sekretæren inden tre uger! Der indkom ca. 50 betalinger umiddelbart efter denne '*telefonstorm*'.

Antallet af betalende medlemmer blev i 1961 opgjort til 206, men man betalte trykning af bladet i et oplag på 425! Efter anvendelse af '*telefonstorm*' og postindkassering opgjorde sekretæren i september 1962 antallet af betalende medlemmer til 293, altså en stigning på 40 procent alene ved effektivisering af rykningsproceduren.

RB blev straks udvidet til fire udgaver pr. år à 12 sider med faste udgivelsesterminer.

Som en populær service for medlemmerne blev indført en fast spalte i bladet med adresseændringer. Rosenstand var imod ("*RB skal ikke være en filial af en københavnsk vejviser*" hedder det i et brev fra redaktøren).

Rosenstand pressede på nævnte møde atter bestyrelsen for afholdelse af et pænt 50-års jubilæum. Kassereren Tang meddelte forståeligt nok, at der ikke kunne ydes tilskud fra kassen. Rosenstand fik derpå en lys ide: "vi kan da låne af os selv!", hvorefter han foreslog at tage et beløb af Understøttelsesfondets midler! Et hurtigt overslag viste, at man manglede kr. 600,- for at dække festen (honorar til skuespiller Louis Miehe Renard kr. 100,-, musik kr. 250,-, bispisning til gæster m.v. kr. 250,-). CD advarede klart imod dette 'halvkriminelle' forslag. Beløbet repræsenterede jo i situationen halvdelen af et års kontingentindtægt, og CD, der var udpeget til ny kasserer, var ej heller begejstret for at overtage den i virkeligheden insolvente forening og starte den økonomiske sanering med afvikling af en gammel gældspost, opstået som følge af formandens ønske om en flot afslutningsfest!

"Ikke en krone i kassen"

Den gamle kasserer Tang sluttede på denne post ved jubilæumsgeneralforsamlingen i oktober 1962 midt i foreningens værste krise. Tangs sædvanlige, meget summariske regnskabsaflægning bestod denne sidste gang af én eneste bemærkning: "*det er meget nemt - for der er ikke en krone i kassen*"! Alle vi, som i øjeblikket arbejdede hårdt for at redde RS på afgrundens rand, fandt det uforståeligt, at kassere-

ren ikke åbent forklarede, at egenkapitalen var negativ, og at man havde måttet gribe til det kontroversielle 'lån' fra Understøttelsesfondet, hvilket vel retteligt krævede en redegørelse til generalforsamlingen. Dirigenten, tandlæge Stouge, bemærkede syrligt: "*Jamen vi skulle dog gerne vide lidt om, hvad der var gået ind og ud*"! Tang overhørte denne opfordring, og Stouge opgav.

CD, der blev udpeget til kassererposten, foretog efter overtagelsen straks en total omlægning af bogføringen og økonomistyringen. Der indførtes en *rational kontoplan med dobbelt bogholderi*, så man ved regnskabsaflægningen, der herefter altid foregik skriftligt, kunne se både et driftsregnskab og en status. Det samme skete for Understøttelsesfondets regnskab. Årsregnskaberne blev tillige i sin helhed optrykt i medlemsbladet.

Den økonomiske politik blev lagt i faste rammer. Der blev indført budgetlægning med ansvar for delbudgetter hos de enkelte bestyrelsesmedlemmer og udvalg som grundlag for bestyrelsens planlægning af årets aktiviteter. Årsregnskaberne blev herefter hvert år aflagt med grundig forklaring af alle poster, og det gennemarbejdede driftsbudget blev fremlagt til godkendelse sammen med forslag til årskontingentet.

Det kunne for kassereren forekomme besværligt i begyndelsen at oparbejde forståelse for et grundigt driftsbudgets betydning for omkostningskontrollen. Der måtte føres en stram politik for at opnå besparelser på alle områder. Det lykkedes til gengæld efterhånden at oparbejde en rimelig egenkapital og dermed en større handlefrihed i de økonomiske dispositioner.

Generationsskiftet

Den gamle formand havde besluttet at træde af i 1962. Da også rektor Jørgensen var indstillet på at trække sig af helbredshensyn, startede energiske sonderinger efter formandsemner, der kunne støtte den nye vækstlinje i RS. Flere var i søgelyset, men desværre med negativt resultat. Bestyrelsen gav derfor udtryk for ønske om, at rektor forblev siddende og overtog formandsposten. Aktivgruppen kunne intet højere ønske have end at få den karismatiske rektor som leder i den kommende tid, hvor den gamle forening skulle undergå nødvendige reformer for at overleve. Aktivgruppen skyndte sig derfor at give rektor forsikringer for, at formanden ikke skulle besværes med dagligdagens administrative problemer. Rektor viste

Collage fra 50-års jubilæet (1962).

os igen sin fulde tillid, tog os på ordet og erklærede sig villig til at opstille som formand, *"hvis I vil tage mig, som jeg er"!*

Også Rosenstand gav en stor velkomst i bladet til *"vor nye formand"*. Rosenstand har uden tvivl set den nye formand som et værn mod de rabiater, unge teknokraters omkalfatring af den gamle forening, som han selvsagt betragtede som sin *'ejendom'*.

Nu var manøvren ved at være på plads. Tang, der sandsynligvis gerne havde set sig selv i formandsstolen efter Rosenstand, frasagde sig kassererposten og lod sig vælge til næstformand. Derefter var vejen banet for CD som kasserer. Og netop kombinationen sekretær-kasserer var, hvad vi i aktivgruppen havde brug for. Rosenstand blev udnævnt til æresmedlem af RS ved jubilæumsgeneralforsamlingen i 1962.

Organisationen køres i stilling

Visse blokeringer i foreningens vedtægter måtte fjernes for at gennemføre den nye organisation. Bestyrelsen genfrem-

satte derfor CD's ændringsforslag til vedtægter og fik det optrykt i indkaldelsen til generalforsamling 1962. Ændringerne var især årlig vedtagelse af kontingentet og oprettelse af et repræsentantskab af kontaktfolk i de enkelte årgange. Forslaget blev vedtaget på den afgørende jubilæumsgeneralforsamling *den 14. oktober 1962*.

Repræsentanternes opgave var at formidle og sikre nær kontakt mellem bestyrelsen og medlemmerne af de respektive årgange, herunder at overbringe medlemmernes forslag og ideer til bestyrelsen samt indsamle meddelelser til RB.

CD ønskede *foreningsdemokrati* med stemmeret til repræsentantskabet, men Rosenstand gik imod! Repræsentanterne måtte derfor nøjes med taleret ved møderne, som nu blev tilført et tiltrængt element af ungdom og fornyelse. Debatten blev ofte livligere omend mere langvarig, da alle jo skulle høres. Nogle repræsentanter deltog også i de forskellige udvalg med særlige ansvarsområder, f.eks. arrangementsudvalget. Repræsentantskabet blev derfor også et *rekrutteringsmedie for bestyrelsesposter*. Der blev i forbindelse med de løbende medlemskampagner afholdt særlige møder for repræsentanterne med kontaktmanden fra bestyrelsen. Mindeværdig er f.eks. et stort pølsegilde, hvor et kæmpeudvalg af produkter fra en moderigtig slagter udgjorde traktementet, suppleret med øl og Tequila.

Allerførst måtte man opbygge et brugbart medlemskartotek. Datidens databaser var de såkaldte *'neglerodskartoteker'* bestående af æsker med kartonkort med fortrykte felter til medlemsdata, der udfyldtes manuelt. Sekretæren havde to kartoteker, nemlig et hovedkartotek over samtlige medlemmer, alfabetisk ordnet (hvide kort) og et årgangskartotek, hvori samledes oplysninger om samtlige studenter tilbage til år 1900 og realister 30 år tilbage, såvel medlemmer (hvide) som ikke-medlemmer (røde).

Senere måtte sekretæren også styre et særligt kartotek med adressografplader. Kassereren oprettede et identisk, alfabetisk kartotek under sekretærens kontrol. Det indeholdt hvide kort for fuldtbetalende medlemmer og røde kort for studerende med nedsat kontingent. For at kontrollere og afstemme bogføringen af kontingentindbetalingerne omsorterede kassereren i forbindelse med den løbende bogføring kartoteket mellem to forskellige æsker. Systemet var enkelt og rationelt, tjente sit formål og var altid opdateret, idet der var helt faste procedurer for tilmelding, afmelding og adresseændringer. Sekretæren sendte nye kort til

kassereren ved alle ændringer og holdt medlemstallet afstemt med Avispostkontorets distributionsliste.

En gang om året satte man sig sammen og afstemte alle kartoteker indbyrdes samt afstemte de bogførte kontingentindbetalinger. Kontorfaciliteterne bestod af de nævnte kartoteker samt en meget benyttet spritduplikator (hånddrevet), som CD havde købt brugt. Endvidere et håndført bogholderi, bestående af en kassejournal og en statusbog. Enhver, der havde haft lektor Heide Petersen i syv år i Ribe, var sagtens i stand til at lægge talkolonnerne sammen i hovedet.

Et af de vigtigste elementer for at sikre arbejdsdelingen og effektiviseringen af bestyrelsesarbejdet var udarbejdelsen af *jobbeskrivelser* i form af skriftlige arbejdsinstruktioner for de enkelte funktioner.

Aktivgruppen udformede straks fra starten i 1962 sådanne udførlige instrukser for sekretær- og kassererposten. De gav et godt fundament for det strukturerede ledelsesarbejde i de følgende år. Sådanne jobbeskrivelser er ikke alene meget nødvendige i foreningsarbejde for at sikre uddelegering af arbejdsopgaverne og et konstruktivt samarbejde, men også nødvendige for at sikre kontinuiteten i foreningsarbejde, hvor bestyrelsesmedlemmerne udskiftes ret hyppigt.

Medlemskampagnerne udrulles

Aktivgruppen planlagde nu flere omfattende medlemskampagner. For at gøde jorden udsendtes en 'pressemeddelelse' i bladet:

"RS udfører pt. en omfattende katalogisering af data vedrørende Ribe-studerende og -realister så langt tilbage som år 1900. Man registrerer navn, adresse, stilling, årgang og telefonnummer samt ungpigenavn og fører kartotekskort for hver enkelt. Arbejdet udføres af RS' sekretær i samarbejde med repræsentantskabet. Kartoteket er frit tilgængeligt for RS' medlemmer, der f.eks. ønsker at finde gamle venner igen. Henvendelse herom til sekretæren."

Arbejdet skulle planlægges og udføres i etaper. Her trådte repræsentantskabet i karakter. Uden samarbejde fra dette nye organ i RS ville den systematiske medlemshvervning næppe have givet samme gode resultat. Straks i 1962 blev der etableret repræsentanter for 14 årgange (1949 til 1962). Kampagnerne for nye medlemmer måtte starte med statistik over ikke-medlemmer i de enkelte årgange og derefter en adresseforskning. Arbejdet foregik derfor i fire tempi:

- 1) sekretæren opdaterede årgangskartoteket ved hjælp af skolens årsskrifter og oplistede potentielle emner årgangsvis til repræsentanterne
- 2) repræsentanterne foretog adresseforskning, evt. ved hjælp af forældrehenvendelse
- 3) udsendelse af formandens tilbud om medlemskab - evt. telefonisk henvendelse
- 4) tilbagemelding til sekretær med oprettelse i medlemskartoteket og i kassererens kartoteker.

Resultaterne - antal nytilmeldte medlemmer, varierede meget mellem repræsentanterne indbyrdes. For at ansøre til optimal indsats blev resultaterne fremlagt på møderne i et skema, hvor hver enkelt repræsentants succesrate kunne aflæses som antal tilmeldinger i forhold til antal potentielle emner i den pågældende årgang.

Det var et meget tidskrævende arbejde, sekretæren hermed havde påtaget sig. Skolens årsskrifter med fortegnelse over studenter og realister udgjorde arbejdsgrundlaget.

Da man hverken havde Google eller Krak endsige computer, var der hovedsageligt kun telefonbøger at henholde sig til. De yngre årgange tog årgangsrepræsentanterne sig af. De ældre måtte sekretæren i gang med. Når man først fik 'hul' på en årgang ved at finde en person, gik det fremad, idet vedkommende som regel kendte én eller flere adresser, og på den måde spredte efterforskningen sig som ringe i vandet. Sekretæren benyttede ofte sine jævnlige døgnvagter i Forsvarsministeriet til at støve ministeriets telefonbøger igennem i sin jagt på gamle studenter og realister.

Medlemstallets eksplosive stigning

Den første kampagne omfattede studenterne i 14 årgange (1949-1962) med 366 potentielle emner. Resultatet var i alt 269 nye medlemmer. Den efterfølgende kampagne blev rettet mod realister i de samme 14 årgange, hvilket resulterede i 87 nye medlemmer.

Det samlede resultat blev opgjort ved generalforsamlingen *den 22. oktober 1963 til i alt 356 nye medlemmer.*

Samme år kørte sekretæren en udvidet akquisition, rettet mod årets dimittender. Han opnåede en aftale med lektor Edelberg, der ville omdele RS' indbydelse til medlemskab og indsamle indmeldelsesblanketter fra såvel årets studenter som realister. Lektor Edelbergs energiske indsats medførte 48 nyindmeldte studenter og 23 realister 1963. *Årets fremgang i medlemstallet lød derfor ved generalforsamlingen*

gen i 1963 på i alt 427! Det samlede medlemstal opgøres på samme tidspunkt til i alt 720 (året før 293, som ovenfor nævnt). 71 dimittender var dog kontingentfrie det første år.

Denne imponerende fremgang ved gennemførelse af et par effektive kampagner gav naturligvis genlyd på generalforsamlingen i 1963, og en gammel ven af RS, redaktør Aksel Lassen, fandt anledning til at takke og rose bestyrelsen for årets store arbejde og navnlig den store tilgang af medlemmer.

Som kuriosum kan nævnes, at medlemskampagnerne også fik pressens bevågenhed. Adresseforskningen hos en mængde familier i Ribe og omegn med forespørgsel om datterens eller sønnens adresse til brug for RS' katalogisering af alle Ribe-dimittender tilbage til år 1900 vakte opmærksomhed hos Vestkystens redaktion. CD fik derved lejlighed til at afgive en 'spindoktor-forklaring' til redaktør Lau om denne "mystiske skrivning i mandtal", hvilket gav fortræffeligt PR for sagen og RS.

Målgruppen for den følgende kampagne var nu årgangene fra 1940 til 1949.

I 1965 var antal betalende medlemmer steget til 839 (ekskl. dimittender) - totaltallet var 889 medlemmer.

Bestyrelsen måtte nu indse, at der hos medlemmerne ville opstå en rimelig forventning om mere service og større ydelser, især fra den yngre del. Målsætningen skulle jo ikke alene være høje medlemstal, men vigtigst at opnå en bedre forening. Det var nødvendigt at tilbyde populære fester for både unge og ældre til en rimelig pris og med tilskud fra RS' kasse til studerende samt også, så vidt muligt, at udvide og modernisere RB's indhold og form. Det gjaldt om at udnytte de nytilkomne ressourcer på den rigtige måde og ikke i optimisme over det store medlemstal falde for fristelser til overforbrug. Tværtimod ville det være hensigtsmæssigt at oparbejde en nødvendig egenkapital for at kunne absorbere udsving i den følsomme økonomi og for at muliggøre kommende investeringer, der nok kunne forudses.

Vanskelig omstilling

Efter sin afgang som formand bad Rosenstand bestyrelsen om lov til at fortsætte som redaktør af RB.

Det skulle dog snart vise sig, at Rosenstand havde svært ved at acceptere aktivgruppens mange, nødvendige forslag til rationalisering af foreningsarbejdet og bladudgivelsen.

Redaktøren fik selvfølgelig redaktionelt frie hænder og meget udvidet spalteplads, som ovenfor nævnt, men skulle

omstille sig til faste udgivelsesterminer, forudbestemt sidetal med 4 sider annoncer og nødvendig spalteplads til bestyrelsens medlemsinformationer og arrangementsomtale.

Redaktøren kunne ikke længere tegne annoncer til forskellige 'vennepriser' - annoncerne skulle tegnes af bestyrelsen til faste millimetertakster, ligesom kassereren overtog fakturering og opkrævning af annonceanoncererne, hvilket Rosenstand optog som en fratagelse af gamle retigheder. Han fik til gengæld udbetalt 15 procent af hele annonceindtægten som godtgørelse (der blev i øvrigt aldrig givet refusion for bestyrelsens privat afholdte udgifter).

Redaktørens gamle skik med at omdele et stort antal blade til gratismedlemmer i Ribe måtte også ophøre. Man tildelede ham dog herefter 10 frieksemplarer! Han mente sig berettiget til frit at udvide sidetallet efter behov, og da der ikke var plads i budgettet, tillod han sig uden videre at udskyde bestyrelsens faste stof. I et par tilfælde gik han til en anonym giver for at tigge et beløb, som uden om bestyrelse og regnskab blev anvendt til udvidelse af en udgave med et par sider. Når aktivgruppen forklarede ham, at den nye orden og teambuilding også måtte omfatte redaktøren, skrev han forbitrede breve til formanden og øvrige bestyrelsesmedlemmer med klager over kassererens direktiver.

I et efterladt brev til formanden hedder det, at "*kassere-ren må sættes på plads - jeg vil ikke stå skoleret for en overredaktør og 30 tyranner*". Årsagen til dette voldsomme udfald var en bebrejdelse fra kassereren, fordi årets kontingentopkrævninger til medlemmerne ikke var blevet indlagt i bladet som aftalt, og i øvrigt havde redaktøren udeladt en liste med de nye medlemmer. CD så sig nødsaget til at skrive et undskyldende og forklarende brev, som rettede tingene op for en stund.

Rosenstand kunne i virkeligheden ikke forlige sig med, at ungdommen havde taget over, og forstod slet ikke bestyrelsens bevågenhed for yngre medlemmers interesser. Han forlangte trods de mange forbedringer stadig flere penge til bladet. Han skriver således i et brev til EV fra 1966, at han ikke forstår, at bestyrelsen ikke tillader flere penge til bladet, "*mens man rask væk giver store tilskud til de unges spinninger, så de unge medlemmer koster foreningen mere, end deres meget lille kontingent (4 kr.) udgør. Jeg fatter ikke, at RS viger tilbage for en kontingentforhøjelse*". Men bestyrelsen fastholdt nu klogeligt kontingentfordelingen (10,-/4,-) uændret i samfulde 10 år. En statistik, udarbejdet i 1970, vi-

ste desuden, at bladet ved 'turn-around' i 1963 modtog 32 procent af kontingentindtægten, men i 1969 næsten 60 procent, hvorimod 'spisningerne' fik 25 procent og næsten det samme i 1969.

Bladomkostningerne havde en stærk tendens til organisk vækst. Der var altså god grund til at holde dem under kontrol. Aktivgruppen indhentede konkurrerende tilbud på bladets trykning, hvilket medførte, at Ribe Stiftsbogtrykkeri, der hidtil havde udført opgaven, sænkede prisen med cirka 25 procent. Der kunne stadig findes billigere tilbud, men Rosenstand modsatte sig flytning til et andet trykkeri.

Også bladets layout blev underkastet en fornyelse. En mangeårig, skæmmende radiatorannonce på forsiden kunne med lidt velvilje flyttes til bagsiden, mod at den trofaste annoncør (Ribe Jernindustri) fik en større annonce til samme pris, således at forsiden kunne prydes med et smukt billede. Mærkeligt, at denne beskudne forbedring ikke havde fundet sted for mange år siden!

I 1965 fik aktivgruppen en ny innovativ idé, idet man kunne opnå en portobesparelse ved at investere i en *adresseringsmaskine* og brugte pladerammer til halv pris for således selv at overtage bladdistributionen.

Der kunne herved opnås en besparelse på 300,- kr., men sekretæren måtte så til gengæld selv i gang med at præge pladerne. Det skete ved at hamre hårdt på skrivemaskinens taster. Når adresserne efterfølgende skulle overføres til kverter via adresseringsmaskinen, var det også sekretæren, der måtte dreje på håndsvinget.

Endelig i 1967 oplevede redaktøren en øget bevilling, så bladet kunne udvides til 16 sider.

Formandsskifte

Ved generalforsamlingen i 1968 var der lagt op til et velplanlagt formandsskifte, idet rektor Jørgensen allerede året før havde gjort generalforsamlingen opmærksom på, at han i 1968 måtte træde tilbage som formand, og desuden ikke længere kunne forblive i bestyrelsen da familien skulle flytte til Frederikshavn. Efter 20 år i bestyrelsen havde Rektor i sandhed også ydet RS sin allerbedste støtte.

EV mente som sekretær at have fået et foreløbigt tilsagn fra lektor Edelberg allerede et halvt år i forvejen. Edelberg var til stede som rustaler ved årsfesten (og generalforsamling). I øvrigt havde sekretæren fået opfattelsen, at et bestyrelsesmedlem, Gregers Jæger, nu havde fået en bekræftelse fra Edelberg. Denne meget uheldige kommunikationsbrist

medførte, at aktivgruppens absolut foretrukne kandidat til formandsposten måtte opgives med Edelbergs absolutte nej på selve generalforsamlingen. Nu var gode råd dyre, og forsamlingen anmodede derfor lektor Anton Karkov (stud. 25), der tilfældigvis var deltager i generalforsamlingen, om at indtræde som formand. Efter den noget pinlige og hovedkulds opfordring og efter et par indvendinger besluttede Karkov sig modigt for at redde bestyrelsen ud af den kedelige situation og sagde ja til posten som formand.

De yngre medlemmer af bestyrelsen havde givetvis gerne set RS' toppost af repræsentative grunde besat med en noget yngre person og især en af de meget afholdte lærere fra skolen. Så tilfældigt som det hele var foregået, var der jo til lige en stor risiko for, at Karkov, der var nær pensionsalderen, kun medvirkede til en overgangsløsning.

Revolutionen lever

Det skulle vise sig, at lektor Karkov aldeles ikke var nogen overgangsfigur. Han sad på posten i 20 år - et tidsrum, hvor RS blev underkastet mange omvæltninger og reformer, og hvor formanden frimodigt under udfoldelse af en imponerende arbejdsevne tog allehånde udfordringer op. Karkov var *af den gamle skole*, hvad der nok kunne gøre os, de 'revolutionære', noget betænkelige i mange henseender, men formanden spillede i sin periode i det store og hele med på fornyelserne på trods af sin grundlæggende konservative holdning. Meget i modsætning til den gamle 'rorgænger' Rosenstand, der var modspiller til sine dages ende, uanset hvor megen evident fremgang, vi producerede for øjnene af ham i foreningen.

Rosenstand døde i 1971, og Karkov måtte nu yderligere straks overtage redaktørposten, da det lå ham meget på sinde, at RB blev videreført væsentligt i samme redaktionelle stil og form. Han blev dog i overgangsfasen stærkt hjulpet af et par dygtige folk, der sprang frem fra repræsentantskabet, især P. Daugaard Peters, hvorved det faktisk lykkedes at udgive RB uden afbrydelser.

Men revolutionen levede stadig. Aktivgruppen foreslog efter ti år nye reformer og herunder ændringer af vedtægterne, og i en skrivelse til bestyrelse og repræsentantskab januar 1973 foresloges foruden *en omlægning af regnskabsåret til kalenderåret, at bestyrelsen udvides til ni medlemmer foruden formanden, herunder en udvidelse med en arrangementsudvalgsformand, en koordinator for repræsentantskabet, en redaktionssekretær og en arkivar.*

Der foreslås udarbejdet og vedtaget *skriftlige arbejdsinstrukser* for alle bestyrelsens særposter og for alle udvalg med henblik på sikring af en ligelig og demokratisk arbejdsdeling i bestyrelse og repræsentantskab.

Der foreslås endvidere oprettet og vedligeholdt et *arkiv* (med registrering og revision), da en del af RS' arkivalier, som mentes beroende hos Rosenstand, desværre ikke dukkede op som forventet efter hans død.

Efter lange forhandlinger enedes man endeligt i bestyrelsen om et flertalsforslag til nye vedtægter, der blev forelagt og vedtaget på generalforsamlingen den 24. november 1973. Ved et efterfølgende bestyrelsesmøde konstituerede man sig med Ib Koldbæk som redaktionssekretær, EV som kontaktperson til repræsentantskab, CD som arrangementsudvalgsformand, og Bjarne Sørensen som arkivar. Lektor Edelberg var allerede året før valgt ind og besatte nu næstformandsposten efter Immanuel Jensens død.

En appelsin falder ... legatudvalget opstår

Omkring 1970 fik RS en ny opgave, nemlig at administrere et legat, *Direktør cand.pharm. Niels Peder Lauridsen og hustru Johanne Margrethe Lauridsen, f. Rübner-Wissings legat for studenter fra Ribe Katedralskole*, der ved testamente var tilfaldet RS til forvaltning.

Denne 'appelsin' i foreningens turban gav bestyrelsen helt nye udfordringer. Legatet havde en startkapital på kr. 350.000,- kr., som senere blev forøget væsentligt, og legatportionerne skulle ifølge fundatsen tildeles "*fattige, men flittige*" studenter fra Ribe Katedralskole. For at sikre en rationel, ensartet og retfærdig administration påhvilede det nu legatudvalget at udarbejde en forretningsorden for dette arbejde samt tillige et ansøgningsskema for samme legat. Bestyrelsen ønskede naturligvis at forvalte sit ansvar omhyggeligt ved en sådan storslået, testamentarisk gave og lagde desuden vægt på gavens PR-skabende værdi for RS.

De fleste foreningsbestyrelser ville i en lignende situation nok have søgt juridisk bistand til udarbejdelse af grunddokumenterne for en så vigtig forvaltningsopgave. Men ikke her. Udvalget havde jo allerede med stor succes oprettet jobbeskrivelser for de forskellige bestyrelsesposter, så legatudvalget gik bare i gang på egen hånd og producerede en meget grundig og gennemtænkt instruks på 10 sider, der nøje fastlagde regler og procedurer, både ved udpegning af udvalgsmedlemmerne og ved behandling af ansøgningerne, herunder også tacklingen af den noget van-

skelige fortolkning af fundatsens kontroversielle begreb "*fattige, men flittige*". Det samme gjaldt formularen til ansøgningsskema med tilhørende vejledning.

Legatet står under Undervisningsministeriets tilsyn, og RS modtog herfra udtalt anerkendelse for det grundlæggende arbejde til brug for legatets administration. Foreningen opnåede i øvrigt ved sin stærke og klare organisation megen frihed og selvbestemmelse ved forvaltningen af dette betydelige legat, herunder en udstrakt ret til selvstændigt at placere legatets formue så fordelagtigt som muligt.

De årlige tildelinger fra Lauridsens legat, der udgjorde cirka 40.000 kr., blev offentliggjort ved RS' års- og julefest.

Da RS ydermere rådede over et fond, "*Ripenser-Samfundets Understøttelsesfond*", overførtes administrationen heraf også under legatudvalgets auspicer. Afkastet af fondets beskedne kapital anvendtes fra 1977 som RS' årlige hilsen til en dimittend i forbindelse med jubilarreceptionen (se senere).

Arrangementsudvalget udvikler nye ideer

Det hurtigt voksende medlemstal medførte som nævnt, at foreningens ledelse måtte opfinde kvalitetsforbedringer i medlemstilbuddene. Ikke mindre end seks arrangementer sattes på programmet i 1963: besøg på Nationalmuseet, vårfest, jubilarfrokost, sportsstævne, årsfest i København samt stort julebal på Hotel Dagmar.

Efter et par år med energiske eksperimenter vendte man tilbage til et mere realistisk udbud. Foreningens nye struktur gav gode muligheder for at rekruttere nye, innovative kræfter til både bestyrelses- og udvalgsposter. Et nyt medlem af arrangementsudvalget i 1967, stud. med. Ib Koldbæk, udviste i de følgende år stort talent for at tilføre foreningens fester nye idéer. Det gjaldt årsfesterne i 1969, 1970, 1971 og ikke mindst 1972, hvor tillige stud. polyt. Povl Dons Christensen fra repræsentantskabet og CD var blevet indvalgt i arrangementsudvalget. Udvalget søgte nu i særlig grad at tilpasse festerne til de unge medlemmers smag og stil.

Rusmodtagelsernes tid var ved at udløbe, omend de i RS-regi i mange år havde været meget hyggelige og med fremragende rustaler af en lang række kendte ripensere.

Årsfesterne lidt tvungne, langvarige og traditionelle middagsselskab skiftedes ud med en kortvarig reception under ungdommens tvangsfrie samværsformer, gerne med en let servering af velsmagende delikatesser fra en buffet samt øl eller vin og helst ikke for lange taler fra bedagede

bestyrelsesmedlemmer. Det var, hvad der skete ved årsreceptionen på restaurant Botanique på Nørrevold november 1972, hvor gæsterne blev budt på udsøgte delikatesser med vin samt kransekage og petitfours med mocca. RS' 60-års jubilæum markeredes herved med en kort festtale ved formanden samt underholdning ved entertaineren Ulrich Ravnbøl. Ib Koldbæk var konferencier og præsenterede flere underholdende indslag ved festen, hvis officielle del afvikledes på mindre end 2½ time.

Denne lovende, nye linje prægede også de følgende års arrangementer.

Vellykkede vårfester i Århus fandt sted i 1972, hvor lektor Edelberg forestod et besøg på Moesgård med efterfølgende samvær på Ørnereden, samt på Høkergården i 1973.

De yngre medlemmer var i høj grad målgruppen for de populære juleballe, der blev arrangeret i Ribe i en årrække fra 1963 til 1978, og som især 1971-78 fyldte restaurant Postgården og Hotel Dagmar til bristepunktet.

Julebal (1975).

I 1975 er Fanø-spillemand på juleballets program samt Ribes daværende franske skuespiller Jean Michel Petot med ensemble og årets uddeling fra Lauridsens legat. 140 deltagere. Man drøftede nu alternative muligheder, fordi dette var toppen af Hotel Dagmars rummelighed!

Som nedenstående gengivelse af averteringen viser, er den ultimative løsning for juleballet 1977: Vilslev forsamlingshus, vridkål og frikadeller, rødvin ad libitum, sangspil

med to af Ribes tidligere, populære revystjerner, legatuddeling og dans til vestkystens bedste 5-mands gruppe samt Ib Koldbæk som toastmaster! Lang kørevej og vintervej betød intet: 125 deltagere - og udvalget fortsatte i julen 1978, hvor man gik tilbage til hotel Dagmar, men nu med deltagerbegrænsning maks. 120 personer.

Men nu skete der noget!

Arrangementsudvalget havde samtidigt arbejdet med en anden idé og opstartet et forsøg, der hurtigt skulle udvikle sig til en årlig ripenser-festdag, hvis popularitet overgik alt, hvad man hidtil havde præsteret!

Jubilarreceptionen opstår

Aktivgruppen overværede i 1975 Katedralskolens translokation med henblik på at finde idéer til årgangens 25-års studenterjubilæum året efter. Selvfølgelig var der mødt samlede hold af 25-års og 50-års jubilare, men andre årgange af jubilare, for slet ikke at tale om realistjubilare, mødte jo kun enkeltvis med et spinkelt håb om at træffe gamle klassekammerater, fordi ingen længere holdt kontakten ved lige.

Jubilarenes gensynsglæde ville blive mangedoblet, hvis den blev organiseret en smule!

Og det lå jo lige til 'højrebened': RS havde fra oprettelsen af det nye medlemskartotek i 1962 oparbejdet og vedligeholdt et årgangskartotek og tillige fået etableret kontaktfolk i mangfoldige dimittendårgange. Hvorfor dog ikke hvert år udgive adresserne herfra for de relevante jubilarårgange og samtidigt udpege en kontaktperson, der jo for mange årgange allerede fandtes i RS' repræsentantskab? Og hvorfor skulle det nye og stærke RS ikke give dagen lidt tiltrængt kolorit i samarbejde med skolen, der måske kunne tilbyde et

RIPENSER-SAMFUNDETS
JULEBAL '77

78 medlemmernes opfordring og grundet stor trængsel de tidligere år er julebalen i år henlagt til Ripensers aftenforsamlingshus. Tidsplanen for mødet er: 2. december kl. 20.30 VILSLEV Forsamlingshus.

Vridkål, frikadeller & visesang
- alt hvad du elsker. Ripens, viær og helighedsange ad libitum - medlemmene har ordet!

Legat og osteknas
- mere Ripens. Årets uddeling af Lauridsens legat. RIPENSERS SAMFUNDETS medlemmer har ordet.

»Døden ved Ilderhede kirke«
arrangeret af N. Thomas Christensen og N. O. Frederiksen i samarbejde med fra Ribens revyhold. Det er barsk, satirisk, veltalende og varselvittigt morsomt!

»Drivhuset«
- 5-mands gruppen - vil jo i vestkystens bedste - et skildret sang - det er bare sagen!

Gløgg og æbleskiver
- den ultimative aften (rimelighedsprisen)

DANS kl. 02.00. - den ultimative aften (rimelighedsprisen)

Telesession: Vi Kridkål

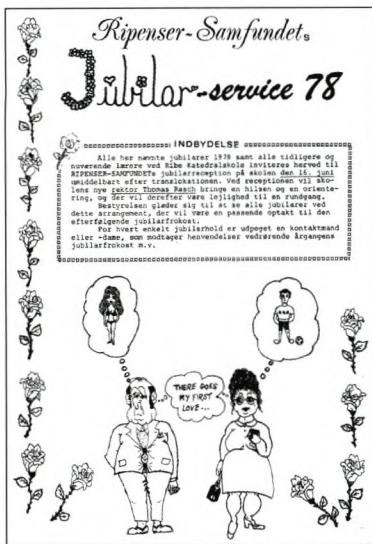
Start album med fotos fra translokationen '77 vil være foretaget.

Pris for deltagelse samt køn kr. 30,- (inkl. midlæge med retning af Østbæk, møderne, gløgg og æbleskiver - ja, det er faktisk et fantastisk tilbud!)

Meld dig straks - mere end et julebål vil komme til at stå i de små barnebørn! Og du vil være sikker på at møde masser af de gamle fra de sidste 10-15 årgange. Kan vi Guldbrands og fortælle om de gamle og få alle aktiver i Vilslev - eller spise efter »de gamle reglementer« - og du ender, hvor du skal!

Tilmelding afsluttet nedrefter senest den 21. dec. på telef. (01) 13 10 eller telef. (01) HE 86 28 eller skrivning til: C. Hise Damsgaard, Aulsgade 47, 1304 Ribe, K. Arr. udvalget

Invitation til julebal (1977).

Jubilar-service (1978).

Projektet blev vedtaget - og året efter i 1976 var den første udgave af RS' Jubilar-Service (adressefortegnelsen over samtlige årets studenter- og realistjubilarer) en realitet.

Jubilar-Service var i begyndelsen illustreret med Jette Banks muntre tegninger og senere med gamle fotografier fra RS' arkiv. Jubilarfortegnelsen blev senere udvidet til at omfatte studenter- og realistjubilarer med fem års mellemrum helt tilbage fra 75-års jubilarer og frem til 10-års. Den blev udgivet som tillæg til RB's apriludgave. Næstformanden

lokale til en reception. Man kunne indbyde årets jubilarer, tidligere og nuværende lærere samt årets studenter - et rent 'win-win' forslag! Og hvad med et par buketter lyserøde roser på den hvide talerstol til rektor, som traditionen tro stadig var iført det lidt anakronistiske pingvinantræk? Turde vi tænke tanken så langt som til en buffet med lækre pindemadder og et glas vin samt endog musikunderholdning og et par festtaller på en sådan jubilar-dag med RS som vært?

(EV) udsendte endvidere Jubilar-Service til alle ikke-medlemmer i hver jubilerende årgang. Der medfulgte en invitation til reception på skolen, en udgave af RB og en lille gave samt selvfølgelig en indmeldelsesblanket til medlemskab af RS.

I taknemlighed for denne gratis invitation fra RS fremkom der naturligvis hvert år et stort antal nye indmeldelser.

Den første beskedne jubilarreception blev med rektor Vestergaards tilladelse afholdt i 1977 i Katedralskolens salsal. Serveringen bestod af en stor buffet med petitfours og et glas vin. Rektor Vestergaard, kendt for sin barske replik, bød velkommen med et "hvem skal æde alle de kager?"

I 1978 var *Thomas Rasch* imidlertid tiltrådt rektorembedet. Den nye rektor kunne i modsætning til sin forgænger godt lide lidt liv og festivitas. Rektor indtog i gemytlighed en morgenbitter sammen med RS' arbejdende festudvalg og betragtede RS som en velkommen medarrangør af skolens årlige festdag.

Rektor bød året efter velkommen til 300 jubilarer ved receptionen i skolens nyindviede *Rundgang med atriumgård*, der gav en storslået ramme om det flotte arrangement. Både medlemmer af bestyrelse og repræsentantskab samt flere dygtige, lokale hjælpere deltog i festens forberedelse og skabte en smagfuld og flot bordopdækning med festlige farver, med Jette Banks smukt tegnede RS-lunchservietter i silketryk på papir og et væld af hvide jasminbuketter overalt. Dertil 2500 pindemadder, 100 flasker vin samt øl og vand.

Arrangementsudvalget afprøvede dette år et nyt og kærligt indslag med to dygtige *spillemandsmusikere*, der leverede underholdning både ved receptionen og på en efterfølgende rundtur til jubilarholdene på byens restauranter og hoteller, hvor det musikalske indslag blev modtaget med jubel og nogle steder endog gav inspiration til en nostalgisk svingom mellem frokostbordene.

Jubilarreception. T. Rasch, Inge Merete Sampson og Ole Marker (1979).

V. Vestergaard ved første jubilarreception. T.h. H. Andersen (1977).

Jubilarreception. Dorthe Lund og Kirstine Nørr producerer pindemadder (1979).

Jubilarreception. Ole Marker serverer (1979).

Jubilarreception. Festlig bordopdækning (1979).

Der forekom under receptionen begejstrede takketaler fra jubilarer, og en 65-års jubilar Elisabeth Daugaard Peters henrev i 1980 forsamlingen ved at gribe mikrofonen og fortælle morsomt om livet på skolen før første verdenskrig.

Rektor Rasch bragte telegrafiske jubilarhilsner fra klodens fjerneste egne. Og der var selvfølgelig efterfølgende rundvisning på skolen.

Udvalget sørgede hvert år for optagelsen af hundredvis af fotos, hvoraf et rimeligt udvalg efter redaktørens skøn altid blev gengivet i RB's oktoberudgave.

Den årlige hovedbegivenhed i RS blev fra 1977 indledt med, at RS bragte en hilsen og tak til skolen i form af en pengegave, normalt 5000 kr., der ydes af foreningens Understøttelsesfond til en nydimitteret student. Denne gaveoverrækkelse til en student, der efter legatudvalgets bestemmel-

se i særlig grad skal have været aktiv inden for det organisatoriske eller sociale liv på skolen, blev fulgt op af legatudvalgets eller formandens tale med indbydelse til receptionen, hvilket betød en årlig, væsentlig markering af RS' gode samarbejde med skolen - et samarbejde, der undergik en yderligere positiv udvikling, efter at rektor Karsdal overtog skolens ledelse i 1988.

Jubilarreceptionen blev en populær nyskabelse, der i skrivende stund har været en ufravigelig, årlig succes i 35 år!

Efter jubilarreceptionens iværksættelse steg medlemstallet fra 1978 til 1979 med 225 til i alt 1269 medlemmer. I den følgende årrække forekom en ret konstant årlig stigning. 10 år efter var medlemstallet 1690, og i 1995 kunne RS registrere over 2000 medlemmer!

RS leverede både musik og sange til Jubilararrangementerne overalt i Ribe (1980).

RS's spillemandsorkester inspirerede til en svingom mellem bordene. Her på Hotel Dagmar (1980).

Elisabeth Daugaard Peters (real 1915) fortæller om skolelivet før 1. verdenskrig (1980).

Invitation til jubilarrangementet i 1979 (med fotos fra 1978).

Carl Rise Damkjær overrækker Eva Lorenzen det første legat fra Understøttelsesfondet (1978).

Tænk på Ribe – Tænk på sommer.

Inflation i 70'erne

1974 begyndte oliekrisens dønninger at ramme RS, hvilket betød kraftige omkostningsstigninger, som især ramte bladudgivelsen. Alene trykkeriomkostningerne for RB var steget med 44 procent på årsbasis. Og portoudgiften med 75 procent osv. Ved at benytte den moderne offset-teknik med levering af reoprklart materiale kunne trykkeriudgiften efter tilbud og fast kontrakt reduceres med 5.000 kr. pr. år.

Nu var RB's redaktør (Karkov) en leder af den type, der helst ville sikre sig kvalitetsarbejde ved at gøre alting selv og nødtigt uddelegerede noget til medarbejdere. Han ikke alene forfattede og redigerede meget af stoffet selv, men insisterede også på selv at skrive og lave layout. CD havde tilfældigvis på auktion købt en gammel, meget speciel skrivemaskine, der kunne producere en bogtryklignende tekst, f.eks. spatiere automatisk og lave lige højre margin. Sammenlignet med moderne tekstbehandling med it var det naturligvis en besværlig affære, men Karkov skrev med beundringsværdig udholdenhed alligevel i disse år mange udgaver af RB egenhændigt på den gamle maskine, som han bare havde lånt af CD for at prøve den. Han fik dog de sidste år hjælp fra et udmærket redaktionsudvalg med blandt andre Dorthé Lund og Kirstine Nørr.

I beretningen til generalforsamlingen for 1980 udtaler Karkov i øvrigt den bemærkelsesværdige konstatering, at han som redaktør "i perioden fra 1972 til 1980 har produceret et antal sider i RB, der udgør 25 procent af sideantallet i hele bladets 65-årige eksistens!"

Selvfølgelig undgik RS ikke inflationen og omkostnings-

stigningerne i 70'erne. I 1975 hævede man med stor betænelighed medlemskontingentet til 25/15 kr. pr. år, idet man regnede med nogen følsomhed og reaktion mod denne ret kraftige stigning efter mange års moderat kontingentniveau. Den ventede reaktion udeblev imidlertid fuldstændigt, og medlemstallet steg!

Administrationsrutiner og idédebat

Den oprindelige aktivgruppe, der helt fra 1962 havde taget del i RS' vækst- og fornyelsesprocesser, medvirkede fortsat i 70'erne med rationalisering af mange administrative opgaver og til systematisk at sætte alle organisatoriske rutiner 'på skinner'. RS havde været i konstant vækst gennem alle årene, og medlemstallet nåede imponerende højder. Glemte vi idédebatten i al den teknokratiske systemtænkning? Skulle man spejle lidt ind i fremtiden? Og hvilken vej gik udviklingen? RS under nye målsætninger og nye kommunikationsformer?

I 1978 udgav aktivgruppen et skrift "Futuro-RS - et oplæg til idédebat om RS' fremtid". Skriftets lidt provokerende indledning lyder:

"Efter at RS' administrative system nu pr. instrukser m.v. er indarbejdet til rygradsrutine, og administrativ rapportering kun behøver at beslaglægge minimum af tid, bør vi reservere lidt tids- og andet overskud til en smule idédebat. Vi bør blive lidt visionære og prøve at bygge lidt fremtidsperspektiver ind i foreningspolitikken. En mere langsigtet politik bør planlægges på de forskellige aktivitetsområder. Hvilke mål sigter man imod?"

(1978).

(1978).

(1979).

(1980).

(1980).

Skriftet nævner derefter eksempelvis fem områder, hvor debatten kunne sættes ind, nemlig:

- a) *investeringspolitik*, it, mere avanceret bladteknik, en medlemsfolder, der opfylder foreningens behov for imagepleje og mange andre investeringsønsker
 - b) *bladudgivelsespolitik*, form og indhold af medlemsbladet, temadiversitet, flere skribenter fra den store verden, billedindholdet
 - c) *arkivpolitik*, målsætninger, fremme af tillid til arkivet, anskaffelser, sikkerhed
 - d) *fondspolitik*, medlemskredsens latente donorvilje, muligheder for flere midler til fondet, skattefritagelse
 - e) *medlemspolitik*, bladomkostningernes andel, RS som bladudgiver, det 'ideelle' medlemstal, interessegrupper eller ekspansion og fornyelse
- det vigtigste er at etablere en målsætning og handle i overensstemmelse hermed, lød opfordringen fra gruppen.

It og konsolideringspolitik

I 1980 overtog CD igen kassererposten. *De første it-programmer*, som kunne styre medlemskartoteker, var nu kommet frem, og man så nu en mulighed for at gå fra de gamle 'neglerodskartoteker', som havde tjent så glimrende til styring af medlemskartoteket siden 'turn-around' i 60'erne.

Kassereren udarbejdede i forbindelse med driftsbudget for året 1980 en meget udførlig rapport til bestyrelsen med fordele og ulemper ved it-administration, beregning af oprettelsesomkostninger og årlige driftsomkostninger i detaljer. Han oprettede et "økonomispil" - en flerårig plan, som skulle vise, hvilken kombination af handlingsparametre, man skulle vælge for at nå en given økonomisk målsætning med de mulige ressourcer.

Hovedproblemet var omkostningerne ved bladudgivelsen, som i 1979 til trods for den 'billige' bladteknik ved 4 udgaver/år var steget til 74 procent af den nye, store kontingentindtægt. Det var derfor nødvendigt at tage stilling til, hvorvidt man ville skære i den alt for dyre bladdrift og/eller øvrige driftsomkostninger eller gribe til en følsom forhøjelse af kontingentet, hvor man eventuelt måtte afskære visse medlemsgrupper.

Bestyrelsens frihedsgrader i budgetsituationen var altså begrænsede. I 1980-driftsbudgettet valgte man en reduktion til tre udgaver/år af bladet, en accept af de kalkulerede driftsudgifter til it-kartotek samt kontingentforhøjelse til 35/25 kr. Belært af erfaringen fra 1975 ville denne forhøjel-

se måske kunne absorberes uden alvorlige reaktioner, og man ville eventuelt kunne etablere basis for en konsolideringspolitik.

Årsopgørelsen for 1980 viste, at kontingentforhøjelsen havde medført et tab af cirka 100 medlemmer, hvilket dog ikke med sikkerhed kunne henføres udelukkende til kontingentforhøjelsen. Konsolideringspolitikken var forløbet som forventet. Men for næste års budget planlagde man nu en stigning i bladomkostningerne med 26 procent og måske lidt overmodigt en kontingentforhøjelse til 40/30 kr., der blev absorberet med samme begrænsede tab af medlemmer som året før. For det følgende år var tryknings- og distributionsomkostninger igen steget til 77 procent af kontingentindtægten, og kassereren advarede kraftigt mod omkostningsudviklingen ved udgivelse af småblade.

Afsked

Aktivgruppen blev allerede opløst i 1981, da EV forlod bestyrelsen efter 22 års arbejde i RS' tjeneste.

CD fortsatte imidlertid på kassererposten i fire år til og med 1983 og sluttede på generalforsamlingen i februar 1984 efter 23 års arbejde i bestyrelse og repræsentantskab.

Årsregnskabet for 1983 viste, at i alt 1444 medlemmer betalte et samlet kontingent på 55.440 kr. Kursgevinst og renteindtægt af obligationsbeholdning gav i 1983 alene en indtægt på 26.420 kr.

Året sluttede med overskud 10.231 kr. og en nettoformue på intet mindre end 95.566,33 kr.

PS

På én af de første store jubilardage engang i 80'erne mødte vi lektor H.A. Johansen, der var på vandring i Ribes gader for at hilse på gamle elever overalt. Han gav os det gode råd: "I skal nu ikke sætte det alt for meget i system!"

Johansens ord gav en lille eftertanke, og vi forstod godt: - *nostalgi - den enkeltes rejse i minderne tilbage til årene i en smuk, gammel skole* - kan ikke rationaliseres!

Men Ripenser-Samfundets administration i 60'erne kunne - med et helt godt resultat.

E. Veisig overrækker blomster fra Ripensersamfundet på A. Karkovs 70-årsdag (1975).

Legaterne

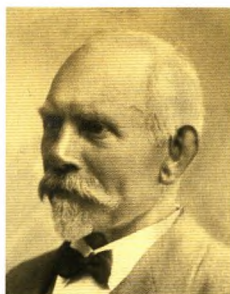
■ af Knud William Kastrup, Ripensersamfundets formand 2001-2012

Ripensersamfundets medlemmer har gennem årene givet udtryk for deres taknemlighed over for skolen i ønsket om at støtte skolens nuværende eller tidligere elever. En del legater er indstiftet til minde om elever udgået fra skolen og uddeles ved translokationen eller juleafslutningen. Blandt legatstifterne skal her omtales dem, som har haft en særlig relation til Ripensersamfundet.

Lektor C. Amorsens legat

Legatet administreres af Ribe Katedralskole.

Blandt de ældste legater kan nævnes lektor C. Amorsens legat. Han var en af Ripensersamfundets stiftere og fulgte foreningen gennem tykt og tyndt. Lektor Amorsens levned og indsats er omtalt nærmere i kapitlet om skolens lærere på side 74. Hans legat uddeles fortsat ved juleafslutningen.

C. Amorsen.

Ambassadør Frode Schön og hustru Valborg, født Windfeld's Fond

Legatet administreres af Ribe Katedralskole.

Frode Schön blev student fra katedralskolen i 1925. Han kom til Ribe fra Nakskov, hvor der ikke fandtes et gymnasium, fordi han gennem faderen, som havde stået i lære i Ribe, havde en vis tilknytning til byen. Han flyttede ind på pensionat i Sviegade, levede sig hurtigt ind i byens kultur og borgerkreds og fandt sin hustru blandt skolekammeraterne.

Frode Schön bevarede en livslang interesse for skolen, byen og Ripensersamfundet, som han var et skattet medlem af, og han deltog, så vidt hans ophold i udlandet tillod det, i mange af foreningens møder. Han var i en periode medlem

Frode Schön.

af bestyrelsen og bidrog til Ripenserbladet med levende beskrivelser af forholdene i de lande og hovedstæder, hvortil han var udsendt som ambassadør, og skrev desuden kronikker om forskellige emner til bladet.

Skolen modtog i 1998 en testamentarisk gave på over en million kroner til oprettelse af et legat. Formålet var at støtte "lovende og flittige studerende", der har eksamen fra Ribe Katedralskole, og som studerer ved universitetet eller ved en højere læreanstalt. Legatet har været uddelt hvert år siden 1998.

Frode Schön døde i 1987, 79 år gammel.

Direktør cand.pharm. Niels Peder Lauridsen og hustru Johanne Margrethe Lauridsen, født Rübner-Wissings legat for studenter fra Ribe Katedralskole

Legatet administreres af Ripensersamfundet.

Niels Peder Lauridsen var født i Gørding i 1884. Han bestod i 1901 IV klasses hovedeksamen, svarende til den senere indførte realeksamen. Efter discipeltid i Kerteminde tog han afgangseksamen fra Farmaceutisk Læreanstalt. Efter et ophold i Schweiz blev han ansat på Chr. Hansens Laboratorium, en stor international virksomhed med mange datterselskaber blandt andet i Reading, England, hvortil han flyttede som nygift i 1918. Her blev han bestyrer af selskabets fabrikk, som fremstillede mejeriprodukter ved anvendelse af osteløbe.

Virksomheden blomstrede takket være hans indsats. Byen lå ikke langt fra London ved Themsen, og ægteparret boede i en villa med en stor og

Johanne Margrethe og Niels Peder Lauridsen. Ripenserbladet (1977).

smuk have, som var fruens domæne. Under krigen arbejdede fru Lauridsen som frivillig sygeplejerske.

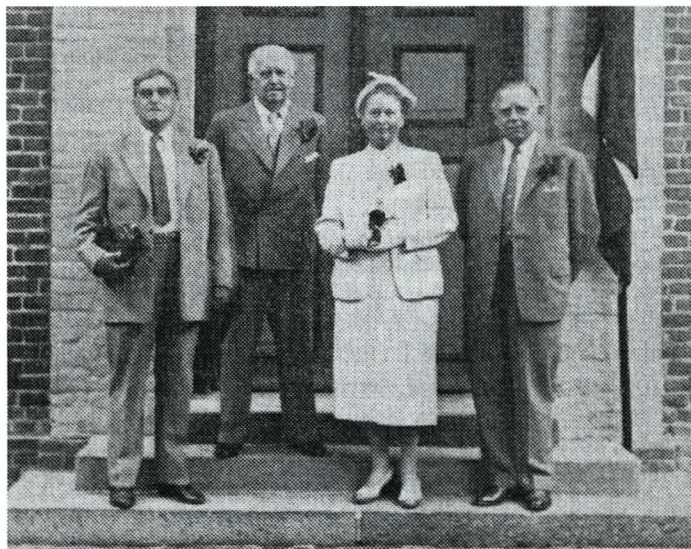
Efter krigens ophør trak ægteparret sig tilbage til Danmark. Der var ingen efterkommere. I ægteparrets navne stiftedes et legat til "fattige, men flittige studenter fra Ribe Katedralskole til videregående boglig uddannelse". Ifølge fondsatsen har de ansøgere fortrinsret, som er beslægtet med Niels Peder Lauridsen, eller som stammer fra Gørding. Legatets bestyrelse består af tre medlemmer af Ripensersamfundets bestyrelse. Der foretages årligt en uddeling af to-tre legatportioner à 5-10.000 kr. efter ansøgning i henhold til fondsatsen. Legatet har været uddelt hvert år siden 1971

Niels Peder Lauridsen døde i 1948, hans hustru i 1969.

Direktør Ejnar Thorsens legat

Legatet administreres af Ribe Katedralskole.

Ejnar Thorsen stammede fra Vejen og blev student fra Ribe Katedralskole i 1910. Han bevarede hele sin voksentilværelse en nær tilknytning til Katedralskolen og Ripensersamfundet. Han var civilingeniør og medindehaver af den kendte entreprenørvirksomhed "Monberg og Thorsen", som blandt andet stod for bygningen af Lillebæltsbroen i 1935. Han var desuden med til at stifte farve- og lakfabrikken Dyrup A/S og havde fremtrædende poster i dansk erhvervsliv.

Ejnar Thorsen (yderst t.h.) sammen med 50-års jubilarer, bl.a. Knud Fogh (yderst t.v.) (1960).

Ejnar Thorsen stiftede i 1951 et legat til minde om sine forældre. Ved sit 50-års studenterjubilæum i 1960 fordoblede han den oprindelige legatsum til 100.000 kr. Dette blev meddelt ved translokationen i 1960, hvor legatet fik navneforandring til "Konsul Thorsen og hustrus mindelegat". Rektor Vestergaard udtalte i sin takketale "Skolen og først og fremmest eleverne vil påskønne og forstå, at dette udtryk for taknemlighed er et af de smukkeste tænkelige. Det glæder os ikke i første række, at De kan give denne smukke gave, men at De gør det".

Skolen administrerer legatet og uddeler en legatportion ved translokationen. Ved Ejnar Thorsens død i 1965 skrev Ripenserbladets redaktør Kai H. Rosenstand:

"Civilingeniør Ejnar Thorsen er død 74 år gammel. I fjor var han hovedtaler ved Ripenser-Samfundets årsfest. Nu er han ikke mere, og vi har i ham mistet en god kammerat og Ribe Katedralskole en trofast støtte, hvis liv og virke vi og hans gamle skole kan være stolte af." Legatet har været uddelt hvert år siden 1951.

Ejnar og Meta Thorsens Fond har støttet udgivelsen af dette jubilæumsskrift med et større beløb.

Ripensersamfundets Jubilæumslegat

Legatet administreres af Ribe Katedralskole. Ripensersamfundets formand er medlem af legatbestyrelsen.

Ved translokationen i 2005 modtog skolen et nyt legat. Legatet er skænket af Arne Hansen i taknemlighed over for

Arne Hansen og Knud W. Kastrup ved translokationen (2005).

Ribe Katedralskole og med respekt for mellem- og gymnasieskolens undervisning i de svære år 1935-45.

Arne Hansen var student fra 1945, ingeniøruddannet og indehaver af en entreprenørvirksomhed og betonvarefabrik. Legatets grundkapital er en million kroner. Legatets formål er at yde støtte til dygtige studerende, som er udgået fra Ribe Katedralskole, og som studerer ved et dansk universitet. Støtten kan gå til projekter eller studieophold i udlandet, der kan anerkendes som en del af studiet, og som er særligt omkostningskrævende.

Legatet uddeles efter ansøgning én gang årligt. Fondsbestyrelsen består af bestyrelsesformanden ved Ribe Katedralskole, skolens rektor, Ripensersamfundets formand samt et medlem valgt af lærerne. Ved translokationen i 2005 var Arne Hansen til stede som 60-års jubilær. Rektor takkede Arne Hansen personligt og udtrykte sin glæde over legatet.

Arne Hansen afgik ved døden kort tid efter, i juli 2005.

Ripensersamfundets Dimittendfond

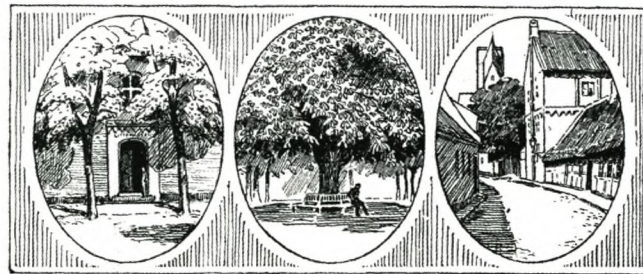
Legatet administreres af Ripensersamfundet. Legatmodtageren indstilles af Katedralskolen.

Dimittensfondet er en afløser af det tidligere omtalte Understøttelsesfond.

Ripensersamfundets Dimittendfond er oprettet og administreres af foreningen i henhold til foreningens formålsparagraf, som er at yde legater til dimittender fra Ribe Katedralskole. I fonden indgår midler, som indbetales ud over kontingentet, desuden tillægges renter og midler, som er skænket eller testamenteret. Desuden kan der ved en generalforsamling træffes beslutning om at overføre midler til fonden.

Fonden administreres af bestyrelsen med særskilt regnskab. Legatet er p.t. på 5.000 kr. og dermed et af de største, som uddeles ved translokationen. Det sker i forbindelse med Ripensersamfundets formands tale og tildeles en student efter skolens indstilling.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET
SIDEN 1916

12. bind

September 1994

Nr. 4

Knud William Kastrup, R-S, overrækker Ripensersamfundets legat til student Stina Lou Sørensen

Ripenserbladet

■ Henrik Præstholm, Ripenserbladets redaktør siden 2004

De første år

I februar 1916 udkom det første nummer af Ripenserbladet. Det var et dobbeltnummer på 16 sider. Bladhovedet var tegnet af arkitekt H. Peters. Redaktør var J.L. Buch med K.H. - Rosenstand som redaktionssekretær.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET.

Nr. 1—2.	Februar 1916.	1. Aargang.
----------	---------------	-------------

Ripenser=Bladet.

GENNEM Udsendelsen af dette Nummer af Ripenser-Bladet prøver Ripenser-Samfundet paa noget i Skolesamfundenes Historie hidtil ganske ukendt: Udgivelsen af et Medlemsblad. Om Forsøget har nogen Mulighed for at kunne lykkes, afhænger først og fremmest af den Tilslutning, Bladet maatte finde hos Læserne. Det er hidtil lykkedes Samfundet at samle og beholde en trofast Medlemskreds, der i Størrelse saavidt vides overgaar de øvrige Skolesamfund. Til denne trofaste Medlemskreds henvender Bladet sig nu og beder dem, der er rige i Aanden, at skrive i Bladet om alt det, der som gode Ripensere ligger dem paa Hjerte, og det beder dem, der er rige paa Gods, understøtte Bladet økonomisk. Samfundets Bestyrelse modtager med den største Taknemlighed ethvert Bidrag, stort eller lille, til Bladets fortsatte Udgivelse. Kun derigennem vil Bladet kunne opfylde sin Mission: at blive et gennem Aaringer fortsat, fra en faulende Begyndelse til stedse større Fuldkommenhed udviklet, fast Bindeled mellem alle de mange, der med Rette føler sig i Taknemlighedsgæld til Ribe og Ribe Skole. Det vil da i Overensstemmelse med sit Formaal kunne bringe os alle Bud om alt, hvad der sker og er sket i vor gamle By og vor unge Forening, og det vil blive det Sted, hvor alle Ripensere mødes til Drøftelse af Byens, Skolens og Samfundets Velfærd. Barnet har nu set Lyset og har faaet sit Navn. Det staar nu til Ripenser-Samfundets Medlemmer at gøre det ligesaa gammelt, ligesaa vidtskuende og ligesaa tillokkende som den By, hvis Navn det bærer.

1. nummer af Ripenserbladet (1916).

Skal man her forsøge at beskrive bladets udvikling gennem dets næsten 100 år, er det nærliggende at se lidt på dets skabelse. Det har man i øvrigt gjort gennem bladets historie, når der var gået et eller flere tiår.

Allerede ved foreningens dannelse i 1912 har der givet været overvejelser om at holde sammen på medlemmerne med en eller anden skriftlig kommunikation. Den mangeårige redaktør af bladet Kai H. Rosenstand fortalte i 1962 i forbindelse med foreningens 50-års jubilæum, at det var en af Ripensersamfundets stiftere, daværende politifuldmægtig J.L. Buch, som var den, der foreslog, at der skulle udgives et medlemsblad. Det skete på foreningens 3. ordinære generalforsamling den 20. oktober 1914.

Der blev nedsat et bladudvalg bestående af J.L. Buch, K.H. Rosenstand og C. Dethlefsen, som var redaktionssekretær, vistnok på en avis. Bladudvalget fremkom ved næste ordinære generalforsamling den 18. oktober 1915 med et forslag til udgivelse af et blad. Ikke alle medlemmer troede på projektet, men det blev dog vedtaget at bevilge 50 kr. til forsøgsvis at udgive et medlemsblad i 1916. Samtidigt blev der nedsat et lovrevisionsudvalg, hvoraf J.L. Buch også var medlem.

Det nye blads forside formulerede redaktionens og bestyrelsens baggrund, ønsker og håb. Jeg synes, ambitioner og fremsynethed lyser ud af ordene, og de er egentlig så godt formulerede, at de stadig er gældende.

Det første blad

Allerede det første prøvenummer af bladet lagde det mønster for bladet og dets indhold, som stort set har været gældende siden. Det var eksempelvis artikler om Ribes historie og hændelser i byen, Katedralskolen og dens lærere samt oplysninger om elever fra skolen. Det var referater fra generalforsamlinger, møder og fester i Ripensersamfundet. Kimen til senere numres righoldige personalistof blev også lagt i det første nummer.

Der var tillige en liste over foreningens 232 medlemmer, heraf 8 livsvarige! Ved foreningens stiftelse i 1912 var der allerede 177, der havde tilkendegivet at ville være medlemmer. Redaktionen havde også en notits om, at den gerne

modtog tekstbidrag og billeder til det næste nummer, men allerhelst penge!

Man havde dog også øje for andre finansieringskilder, idet der bragtes en annonce fra tandlæge Helga Stürup, der havde klinik i Vestmannagade på Islands Brygge i København.

Det næste nummer af Ripenserbladet kom i juni 1916, og heri blev det blandt andet oplyst, at udgifterne til bladudgivelsen ville overstige de bevilgede 50 kr.! Redaktionen takkede imidlertid for indkomne frivillige bidrag på 63 kr. og opfordrede medlemmerne til at yde flere bidrag.

Fra generalforsamlingen den 27. oktober 1916 blev det ikke senere refereret, hvad der blev sagt om bladet, men bestyrelsens forslag til ændrede love blev forelagt og efter en kort drøftelse vedtaget. De nye love medførte forhøjelse af kontingentet fra 2 til 3 kr., og Ripenserbladets varige eksistens blev stadfæstet i de nye love.

I november udkom så det sidste nummer af bladet i prøvåret 1916. Heri var der referat af den generalforsamling, som godkendte, at bladet skulle være en permanent del af Ripensersamfundets aktiviteter. I bladet var der også oplysning om, at der var indkommet yderligere frivillige bidrag, således at de samlede pengebidrag nu var på 163 kr. Endvidere oplystes det, at bladet også kunne tilbydes personer, som ikke var medlemsberettigede, idet man formedelst 1 kr. pr. år ville kunne abonnere på bladet. Abonnement kunne i Ribe tegnes hos boghandler Termansen, og i København hos boghandler A. Busck i Købmagergade.

De første årgange

Når man læser i de første årgange af Ripenserbladet, slår det en, at 1. verdenskrig næsten ikke var omtalt. Den var overhovedet ikke nævnt i forbindelse med Ripensersamfundets virksomhed i perioden 1914 til 1918.

Der var kun en enkelt bemærkning i bladet fra juli 1917, hvor man aflyste en planlagt skovtur på grund af samfærdselsforholdene! Desuden opgav man af samme grund at arrangere en fælles rejse til Ribe i sommeren 1918. Dog omtales i februar 1916 et foredrag på Katedralskolen for lærere og elever af en tidligere elev, dr.phil. Johannes Lindbæk, med titlen: "Indtryk fra Tyskland under krigen".

I løbet af 1918 trak J.L. Buch sig mere om mere ud af redaktionen, og med bladets nr. 9 i december 1918 var K.H. Rosenstand eneredaktør. Det nummer af bladet var i øvrigt det eneste af alle senere udgaver, som havde et andet hoved

end det oprindelige og senere så kendte.

I dette 9. nummer af bladet var der for første gang stof, der var nærmere relateret til verdenskrigen. Det omtaltes, at der fra 1915 var kommet en del krigsfanger til Ribe, hvortil de var flygtet. Til at begynde med indkvarterede man dem i Ribe og forsynede dem med tøj, så de via København kunne rejse videre og forsøge at komme hjem til deres land. I de sidste år af krigen blev det for vanskeligt, og der kom mange flygtninge. De blev hurtigst muligt sendt videre og blev interneret i Hørserød, som åbenbart også eksisterede på den tid! Der var i bladet tillige oplysninger om faldne sønderjyder med tilknytning til Ribe og Katedralskolen. Blandt andre mindedes en elev, som var faldet som løjtnant i den canadiske hær.

K.H. Rosenstand var i slutningen af 1918 flyttet hjem til Ribe, hvor han i 1919 blev journalistelev på Ribe Stiftstidende. Den gang var redaktøren den i mange sammenhænge berømte C. Willemoës, Emmy Willemoës' far. Rosenstand fortsatte som færdiguddannet ved Ribe Stiftstidende, men da redaktør Willemoës i 1937 gik af, kom der måske en anden tone på redaktionen, og Rosenstand besluttede efter lang overvejelse at sige op. Fra januar 1939 var han tilknyttet Vestkystens redaktion i Ribe.

Første bind

I 1926, da bladet havde eksisteret i 10 år og var udkommet med i alt 24 numre, besluttede Rosenstand, at de skulle udgøre Bind 1, som man så kunne indbinde til en passende bog på godt 300 sider. Det giver et gennemsnit på cirka 12 sider pr. nummer og dækker over, at en del numre, især i de første år, var på otte sider, medens bladet i de senere numre udkom med 16 sider. Til Bind 1 blev der udarbejdet en ret detaljeret indholdsfortegnelse, som kunne indbindes sammen med bladene.

Alle numre i Bind 1 var trykt i København og formidlet gennem Arnold Buscks Boghandel. De var ikke alle trykt på lige godt papir, og skriftstørrelser og skrifttyper var noget forskellige. Som hovedregel var artikler skrevet med normal skriftstørrelse, medens foreningsstoffet, personoplysning

Kai H. Rosenstand (ca.1930).

Ribe Katedralskole.	
C. Amorsen: Ribe Katedralskole	2
Katedralskolens Lærerkollegium 1918	122
Rektorskriftet ved Ribe Katedralskole:	
Rektor Nielsen	83
Rektor Mortensen	84
Karl Mortensen: Fra den gamle Skole	93
Bammerindvielsen paa Ribe Katedralskole	111
Aarsfesten paa Ribe Katedralskole 1920	123
Rektorskriftet ved Ribe Katedralskole. Rektor A. Willumsen	118
Ved Skoleaarets Begyndelse i Ribe Katedralskole (1920)	137
A. Willumsen: Fra den gamle Skole	129
En Mindetale	162
Aarsfesten paa Ribe Katedralskole 1923	203
Ribe Katedralskolens Aarskrift 1920	126
Ribe Katedralskolens Aarskrift 1921	145
Ribe Katedralskolens Aarskrift 1922	182
Skolens Lærere.	
J. L. Buch: J. F. Kinch 1817—1917	46
J. L. Buch: Adjunkt Casper Peder Spang	33
Simon Hansen: Rektor N. E. Øllgaard	38
J. L. Buch: Overlærer Jørgen Mørch Secher	4
Overlærer Secher	60
Knud Th. Fogh: To Klassikere (J. M. Secher og V. Bøch)	187
Overlærer Sechers Efterfølger	7
Kai H. Rosenstand: Adjunkt P. Abell	37
Adjunkt Host	84
Lektor Viggo Bloch	118
Kai H. Rosenstand: Lektor V. Bloch	271
Lektor Dybdal: Afskedssord til Skolen	112
Knud Th. Fogh: Dybdal	232
Kai H. Rosenstand: Lektor C. Dybdal. 70 Aar	202
Knud Th. Fogh: Lektor Knudsen	249
Kai H. Rosenstand: Lektor Froken Wulsten	284
Hejmdal.	
Hejmdalsbogen	22
Kai H. Rosenstand: Hejmdalens 50-Aars Jubilæumsfest	10
Hejmdal 1915—25. Ved Halvor Hald og Valdemar Nielsen	279, 288
Hejmdal. Fra Sæsonen 1921—22	161
Frøde Schon: Hejmdal 1924	263
Hejmdals 60-Aars Fest	274
Minder fra Skolen og Byen.	
H. F. Feilberg: Freden i Tilsit. Et Skoleminde	143
Af Jacob A. Riis' The Old Town. Ved Emma Reinsholm	234, 239, 303
Jacob A. Riis: De to Ure i den gamle By	210
P. J. Pedersen: Minder fra Ribe	154
Th. Sørensen: En Skoleerindrings	156
Andr. Sch. Steenberg: Barmhødsindringer	265, 289
J. C. Petersen: Fra Skolestuen	185
H. H. Madsen: Nogle Ungdomserindringer	230
Parmø C. Tang Petersen: Erindringer fra min Skoletid i Ribe	309
P. Gregersen: Minder	275
Simon Hansen: Minder. Tale til Russerne 1926	306
Stephan Ussing: Ribe	192
August R. Binzer: Kastanjetræet i Skolegården	85

J. L. Buch: Et Gensyn med Skolebyen	26
Jørgen Bukdahl: Aøke og Ild	174
Knud Th. Fogh: Ribe 1925	283
Ripensere.	
Knud Th. Fogh: Et Ripensersjubilæum (Anders Bording)	25
Helge Haar: Ole Borch in memoriam	281
En Ribesoriginal (Søren Buch)	65
Emma Reinsholm: Ribesoriginal fra gamle Dage	259
Ribe: Domkirkes Historieskriver Jacob Helms	221
Marius Christensen: Henning Frederik Feilberg	191
Knud Th. Fogh: Vor første Formand (Prof. Eug. Warning)	29
P. J. Pedersen: Professor Eugenius Warning	217
Kai H. Rosenstand: En Ribes-Ven (Proprietær N. Nyholm)	81
Knud Th. Fogh: Dr. phil. K. F. Kinch	29
Kai H. Rosenstand: Pastor Simon Hansen	9
H. Hencke: En Ribes-Borger (C. Rosenstand)	135
Knud Th. Fogh: En Borger (Bankdirektør C. Rosenstand)	287
Kai H. Rosenstand: Maleren Stephan Ussing	191
Ribe og Omegn.	
Axel Hansen: Sct. Catharinae Kirke og Klosteret	132
J. L. Buch: RibensRetten	19
Ribe Bys Historie. Fortsættelsen af Kinchs Værk	194
Kai H. Rosenstand: Fortsættelsen af Ribes Historie	269
Kai H. Rosenstand: Gamle Huse i Ribe:	130
1. Apoteket	48
2. Weis' Hus	63
3. Porsborg	109
C. N. Termansen: Ribe Byes Ugeblad 1798—99	38
C. N. Termansen: Galsbakken i Ribe Plantage	236
Emma Reinsholm: En Dag i Ribe 1861	272
C. N. Termansen: Fødselssejlsomieteen i Ribe 1	297
Emma Reinsholm: En Markedsdag. Erindring fra 60ernes Ribe	89
Knud Th. Fogh: Dr. phil. K. F. Kinch	29
X: Fra gamle Skuffer	76
H. Rosenstand: Smaatræk fra 1864	171
Kai H. Rosenstand: Hvidebro og Adgangen til Ribe fra Nord	105
Kai H. Rosenstand: Da Jernbanen kom til Ribe	252
Ivar Friis: Fra Ribe og sydop	74
(Hertil) Ordet er frit	66
Kai H. Rosenstand: Ribe Holme i historisk Belysning	52
Svend Pontoppidan: Ribe Eng	45
O. Blume: Tale for Ribe ved Ripensersamfundets Fest 10. Dec. 1918	180
Halldan Lange: Storkene i Ribe	37
O. Blume: Ribe	102
Ribe-Foreningen af 1918	102
Ribes sønderjydske Kunder	104
A. Willumsen: Det jydsk Universitet	138
Jens Andersen: Ribes Fremtid	169
Kai H. Rosenstand: En Stormflodsølle paa Ribe Skibhøi	226
Ribe Turistforening	242
C. Frank-Christensen: Ribespedjerne	283
W. Sievers: Kærgaard	222
Georg Rosenmeier: Sønderho	226
Forfattere og Kunstnere om Ribe.	
Forfatteren Hans Ahlmann	51
Professor Vilh. Andersen om Ribe	87
P. Bjerre: Ribe	219
Maleren Tom Petersen om Ribe	72
Chr. F. Beck: Ribes Malere	99
Carl Johan Forsberg: Dronning Dagmars By	107
Digte.	
Hans Ahlmann: Fra Ribe	51

J. L. Buch: Julestemning	62
J. L. Buch: Ribe	24
Christine Daugaard: Hilsen til Ribe	8
Knud Daugaard Peters: Til Studenterne af 1922	179
Knud Th. Fogh: Puggaardsdag i Ribe	193
Knud Th. Fogh: Tale til Russerne 1924	260
P. Gregersen: Anders Sørensen Ved 1616—1916	31
V. J. v. Holsten-Kathlum: Jacob Riis	243
R. P. Madsen: Carmen Societatis Ripensis sacrum	250
R. P. Madsen: Carmen ob sollemniam societatis Heimdal natalam sexagesimam celebratam conscriptum	278
H. Hencke: Om Livet i Ribe Katedralskole	10
Georg Rosenmeier: Ribe	209
Valdemar Rørdam: Ribe Domkirke	57
Holger Sandvad: Marskenge ved Nat	69
Sigurd Swane: Ribe I—III	305
P. N. Thorup: Kathoveddøren	207
Ripenser-Bladet.	
Ripenser-Bladet	1
Ripenser-Bladets Stifter, Politiskekretær J. L. Buch	106
J. L. Buch: Ripenser-Bladet	149
Ripensersamfundet.	
Knud Th. Fogh: Ripensersamfundets Historie 1912—1915	5
Ripensersamfundets nye Formand (Ingeniørkaptajn B. Poulsen)	96
B. Poulsen: Til Ripensersamfundets Medlemmer	121
Bestyrelsens nye Sammensætning	136
O. Blume: Til Ripensersamfundets Medlemmer	146
Thora Pinholt: Til de gamle Ribe-Disciple	148
Kai H. Rosenstand: 10 Aar	153
Knud Th. Fogh: Mindetale over Kontorchef Immanuel Bang	251
MedlemsFortegnelse	14, 24, 44, 68, 137, 148, 184
Ripensersamfundets Regnskab 1924—25	296
In memoriam.	
Th. Sørensen: In memoriam J. P. Gram	17
G. Koch: Christine Daugaard	70
Guldsmed Ussing 1825—1918	71
Kai H. Rosenstand: In memoriam Aug. Binzer	85
In memoriam Sagfører, Bankdirektør Therkildsen	95
Overdommer P. M. Andersen	105
L. G. K.: Stiftsarkiver Dr. phil. Johannes Lindbæk 1872—1919	105
Dr. phil. P. P. Jørgensen	117
Kai H. Rosenstand: In memoriam Svend Vieth Pontoppidan	225
Notisser	
(Ribe By og Omegn. Personalialia, udkomne Bøger osv.)	7, 12, 23, 33, 35, 42, 55, 66, 68, 78, 91, 101, 104, 113, 115, 125, 134, 138, 147, 149, 159, 160, 162, 165, 175, 177, 182, 196, 208, 812, 223, 227, 244, 255, 261, 277, 279, 293, 308.
Anmeldte Bøger.	
40, 113, 114, 125, 149. (T. Nørregård: Chr. Falster: Sønderoms Lystgaard, oversat af Jørgen Ørlin) 163, 181. (Af Ribe Bys Historie indtil Reformationen. Efter Kinchs Ribe Bys Historie I ved V. Bloch) 201.	

Indholdsfortegnelse til Bind I — de 10 første årgange.

ger og øvrigt petitstof var skrevet med små typer, som på gulnede sider kan være lidt vanskelige at læse.

For at give indtryk af alsidigheden i bladets stof gengives indholdsfortegnelsen til Bind 1.

Andet bind

I årene 1927 til og med 1934 udkom Ripenserbladet med 31 numre med i alt 372 sider eller gennemsnitligt 12 sider pr. nummer ligesom Bind 1. De benævntes "Bind 2", og der udsendtes en samlet indholdsfortegnelse samtidigt med blad nr. 31. Bortset fra de første tre numre var alle bladene i Bind 2 trykt af Stiftsbogtrykkeriet i Ribe.

Indholdsmæssigt var der ikke de store forskelle fra Bind 1, men der var også en begejstret beretning fra Ribestudent, læge Max Brammer om det lange seje træk, som resulterede i Danmarks 2. universitet. Der var udsendt en kgl. anordning om foreløbig en treårig universitetsundervisning i Aarhus. Der var 64 studenter, som havde valgt at begynde deres studier i den jyske hovedstad fra 1. september 1928.

Tredje bind

I juni 1935 kom det første nummer af Bind 3. Redaktør Rosenstand fortsatte i samme stil som i de foregående bind. Der var spændende erindringer fra forskellige skoletid i Ribe, hvoraf man kan fornemme, at Rosenstand ved hver en given lejlighed har opfordret forfatterne til at skrive. En forfatter skrev, at han, medens han stod og nød udsigten fra Hovedengen, blev kontaktet af Rosenstand, der samtidig var i gang med flittigt at notere præmietyrene ved det årlige dyrskue i Ribe!

Der var en overvældende mængde stof af historisk og topografisk karakter samlet i alle numrene af bladet, som udkom inden 2. verdenskrig. Jeg kender flere historisk interesserede her i Ribe, som jævnligt går tilbage til Ripenserbladet fra de år for at finde oplysninger eller henvisninger til kildemateriale om Ribe. Rosenstand må have brugt næsten al sin tid på sit arbejde. Jeg tror, han ofte må have haft vanskeligt ved at afgøre, om det var den daglige avis, han arbejdede for, eller det var Ripenserbladet. Han har naturlig-

vis udnyttet sin viden om livet i Ribe i alle de sammenhænge, han kunne. På et tidspunkt var han stolt af at kunne berette, at Ripenserbladet var citeret i et værk som Trap Danmark.

Anden verdenskrig

Fra januar 1939 til oktober 1948 udkom Ripenserbladet ikke, bortset fra to numre i 1945, hvor man søgte at genoplive Ripensersamfundet i forbindelse med skolens 800-års jubilæum. Det lykkedes ikke at genoplive foreningen, men der blev skrevet godt om jubilæet, hvor den nuværende kantate blev uropført. Desuden var der i bladene omhyggelig

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 16

Juli 1945

3. Bind

Til Kammeraterne!

Ripenser-Samfundet har ligget i Dvale. Forholdene umuliggjorde Fester og Sammenkomster. Vi havde andet at tænke paa.

Men nu ved vor Skoles 800 Aars Jubilæum stiger Fugl Phønix af Asken, og vi samles om at gøre denne Højtidsdag saa festlig som mulig.

De af os, som er i Stand dertil, møder op i Skolegaarden, men alle maa vi bringe Skolen en Tak ved at yde et Bidrag til en Gave i Form af en Mindetavle over de Kammerater, der gav deres Liv for Danmark i Aarene 1940—45, og helst ogsaa et stort Jubilæumslegat.

Paa Grund af de sidste Maaneders Begivenheder har vi ikke tidligere kunnet træffe noget Arrangement, saa det haster med at bestemme sig. Men alle maa vi være med paa den ene eller den anden Maade*).

Og velkommen saa igen i Ripenser-Samfundet.

KNUD FOGH

*) Se Side 188.

Ripenserbladet lige efter krigen (1945).

omtale af de elever fra Katedralskolen, som havde mistet livet under besættelsen. Man nåede også at få fremstillet en mindeplade med de faldne elevers navne. Mindepladen fik samme udformning som den, der tidligere var opsat for faldne elever i 1. verdenskrig. Mindepladen blev afsløret ved jubilæumsfesten den 13. august 1945 med tale af Ripensersamfundets stifter og mangeårige formand Knud Fogh.

Begge mindeplader er tegnet af arkitekt Arne Finsen, som var et aktivt medlem af Ripensersamfundet i mellemkrigsårene, hvor han også i en del år havde tegnestue i Ribe.

Ripenserbladet genopstår

På opfordring fra tre unge studenter, som vel var hjemme i Ribe i julen 1947, indkaldte Rosenstand til et møde, der foregik hos ham. Fra Katedralskolen deltog den nyligt tiltrådte rektor Johannes Jørgensen og lektor Emmy Willemoës. Ved den lejlighed stiftede man en gruppe, som kom til at hedde "Ripenser-Samfundets Redningskorps". Gruppen fik tilslutning af formanden Knud Fogh, og de lovede "ved spejdered" hinanden at genrejse "vor gamle forening".

Som en del af bestræbelserne blev der i marts 1948 holdt et møde i Aarhus, hvor 16 Ribestudenter mødtes for at diskutere oprettelsen af en Aarhusafdeling af Ripenser-samfundet. Man var bekendt med "Redningskorpsets" dannelse og besluttede at afvente resultaterne af dets virksomhed.

I Ripenserbladet for oktober 1948 blev der indkaldt til generalforsamling i København, og der opfordredes fra "Redningskorpset" til, at flest mulige medlemmer mødte frem, og at de opfordrede deres Ribekammerater til at melde sig ind og møde frem. Det lykkedes at samle en ret stor forsamling, og mange yngre medlemmer deltog. Knud Fogh genopstillede ikke som formand. I stedet blev Rosenstand valgt til formand, og redaktørposten beholdt han. Der kom i øvrigt nye og yngre medlemmer i bestyrelsen, herunder en repræsentant fra Aarhusstudenterne. Blandt de nyvalgte bestyrelsesmedlemmer var rektor Jørgensen som repræsentant for Katedralskolen. Læs mere om redningsaktionen i kapitlet "Foreningens renæssance".

Med rektor Jørgensen i bestyrelsen blev der en nær kontakt til skolen, og det kan man tydeligt se i resten af Rosenstands redaktørperiode. Det historiske og topografiske stof blev mindre fremtrædende, medens stof fra skolen og dens forhold samt stof om elever og lærere blev forøget markant.

Personaliastoffet fortsatte i stort set samme omfang som tidligere.

Ripenserbladet afspejler, at der op gennem det meste af 1950'erne var god tilslutning til Ripensersamfundets arrangementer både i Ribe og i København og i et vist omfang i Aarhus. Men det tog af, da rektor Jørgensen forlod skolen. Han fortsatte dog som bestyrelsesmedlem og afløstes af lektor Schmidt som skolens repræsentant.

Ripensersamfundet og 50-års jubilæet

Fra 1960 kom der noget nyt i bladet. Det var oplysninger om, hvor årets nye studenter (russerne) var blevet af. Der kom det år og en del af de følgende år oplysninger om adresser og beskæftigelse, så man kunne se, hvem der var begyndt på hvilke studier. Det udviklede sig over de kommende år til en ret fyldig del af Ripenserbladet. Der iværksattes i disse år også hvervekampagner, som resulterede i et voksende medlemstal med deraf følgende notering af nye adresser. Desuden suppleredes bladet med oplysninger om adresseforandringer på medlemmer.

I 1962 fyldte Rosenstand 70 år, og han meddelte, at han ikke ville fortsætte som formand for Ripensersamfundet. Det resulterede i, at rektor Jørgensen blev ny formand, mens Rosenstand fortsatte som redaktør af Ripenserbladet. En stor del af bladets indhold i 1960'erne var stof om skolen, dens lærere og translokationerne samt Ripensersamfundets arrangementer, herunder generalforsamlinger med rusfester. Både Ripensersamfundet og Ripenserbladet havde 50-års jubilæum i den periode, og det satte også sit præg på indholdet.

Der var dog stadig plads til artikler om historiske og topografiske emner. De var næsten alle skrevet af Rosenstand selv. Der var også fortsat et omfattende personaliastof med oplysninger om giftermål, rejser og dødsfald blandt gamle elever og kendte Ribeborgere. Rosenstand var tæt på stof, idet han stadig var tilknyttet Vestkystens redaktion med netop det stofområde.

Den ældre Kaj Rosenstand.

Opsang til Ripensersamfundet

Ved generalforsamlingerne, som dengang lå i efteråret, var der også rusmodtagelse, og lektor Edelberg var netop i 1968 valgt som rustaler. Der var vist ikke mødt så mange russer, men Edelberg benyttede lejligheden til at give medlemmerne noget af en opsang. Han udtrykte blandt andet sin skuffelse over, at medlemmerne i deres relationer til Ribe og deres gamle skole kun fokuserede på deres gamle minder og ikke beskæftigede sig med den nuværende skoles forhold og dens rolle i udviklingen. Han mærkede ingen optagethed af at forbedre noget eller kritisere noget. Han karakteriserede ligefrem Ripensersamfundet som et harmløst foretagende.

Hele hans tale blev gengivet i bladet, der kom i december 1968. I samme blad var der et indlæg af Carl Rise Damkjær, hvor han gav Edelberg ret. Han mente, at skolen havde svigtet opgaven at orientere om, hvad der skete på skolen, og hvilke problemer den havde. Medlemmerne havde derfor ikke haft mulighed for at forholde sig hertil. Han opfordrede redaktionen og bestyrelsen til at få faste meddelere på skolen.

Se i øvrigt kapitlet "Debat" side 100, hvor både Edelbergs tale og den efterfølgende debat er aftrykt.

Det var dog allerede fremgået af forskellige artikler fra rektor Vestergaards hånd i 1960'erne, at det begyndte at stramme til med hensyn til lærerkræfter og plads i bygningerne. Selvom der nu kun var tre realklassetrin, mod tidligere fire mellemskoletrin og realklassen, voksede elevtallet, idet der var kommet væsentligt flere elever i gymnasiet, og der var udvidet med linjedeling. Der var blevet opkøbt arealer i retning mod Sønderportsgade som forberedelse til udvidelser, men der var ikke blevet taget beslutninger om byggeri. Vestergaard havde nogle gange held til at 'fiske' nye lærere fra andre skoler, jf. Aage Kæstels beretning i kapitlet om lærerne.

Lektor Jens Vind glædede sig i næste nummer af bladet over, at Edelbergs tale havde fået nogle til at tænke over, hvorfor de var medlemmer. Jens Vind mente, at der gennem mange år havde været rigtig mange oplysninger og meddelelser om skolen og dens vilkår. Han var for så vidt helt uenig med Edelberg, som efterlyste engagement fra Ripensersamfundets medlemmer. Jens Vind mente, at samfundet skal være en 'harmløs' forening for gamle elever, hvor de kan mødes og udveksle fælles minder og oplevelser, og Ripenserbladet skal være kontakten mellem dem. Hvis Ripen-

sersamfundet ville forsøge at øve indflydelse og søge magt, ville det gøre mere skade end gavn. Medlemmerne støtter skolen ved flittigt at møde op ved festlige lejligheder og spytte i bøssen til årets dimittender, skrev Jens Vind!!

Ny redaktør efter 50 år med Rosenstand

I december 1971 døde redaktør Rosenstand efter at have været syg et halvt års tid. Redaktionen var allerede fra sommeren 1971 overtaget af bestyrelsen ved sekretæren P. Daugaard Peters. Han flyttede udenlands i slutningen af 1972, og redaktøropgaven blev overtaget af formanden lektor A. Karkov. Han udtrykte, at han gerne ville fortsætte med den høje standard, som Rosenstand havde givet bladet, men han ville gerne have medlemmerne til at blande sig med ønsker, forslag og bidrag til bladets indhold.

Anton Karkov (ca. 1979).

I de efterfølgende årgange fortsatte den hidtidige redaktionslinje, men der dukkede også notitser op med et mere landspolitisk indhold eller afspejling af landspolitiske forhold.

Afstemningen 2. oktober 1972 om Danmarks tilslutning til EF blev forberedt på mange måder. I Ripenserbladet for december 1972 oplystes, at hele hovedgaden fra Torvet til Ydermøllen den 1. september var afspærret for at give plads til et "Hyde Park" arrangement, hvor alle kunne komme med deres mening om Danmarks eventuelle tilslutning til EF. Egnens folketingsmedlemmer og folketingskandidater fra seneste valg var til stede for at kunne gøre rede for deres holdning til EF. Amtsarkitekt Jesper Termansen var forfatter til et "Fællesmarkedsspil", som blev opført af ripensere i middelalderdragter. Det satte kulør på dagen, og kender jeg Jesper ret, så var han "nærmest" imod! Resultatet af afstemningen lever vi med og under endnu, uanset at der i Ribe allerede i foråret 1973 blev dannet en Ribekomite mod EF med henblik på at arbejde for at frigøre Danmark for medlemskabet!

I de samme år var der i bladet beretninger om, hvorledes det gik med arbejdet for oprettelse af et Sydjysk Universitet.

Det var bestræbelser, som havde været omtalt i bladet helt fra begyndelsen af 1960'erne, hvor fremtrædende kredse i Ribe arbejdede for et universitet placeret i Ribe, lokaliseret ved Lustrup. Det var tænkt som intet mindre end Danmarks 3. universitet! Ja, hvorfor ikke?

Bladet ændrer form

Ved årsskiftet til 1975 skete der store forandringer med Ripenserbladets fremtræden. De hidtidige blade havde alle været i det, der hedder "halvt folioformat", og de var bogtrykte efter sats. Det betød pæne blade med læsbar tekst, men det var efterhånden blevet for dyrt, og foreningens økonomi var anstrengt. Offsettryk ville være en hel del billigere, og den teknik gav mulighed for mere forskellig fremtræden af stof, herunder ikke mindst billedstof.

Forside (1974).

Forside (1975).

Den hidtidige bogtrykform medførte, at det var vanskeligt altid at overholde faste udgivelsesterminer. Det havde medført enkelte uheldige situationer med tilmeldelsesfrister, som var overskredet, inden medlemmerne havde modtaget bladet, så arrangementer måtte aflyses.

Offsetteknikken ville gøre det muligt at få en meget kort produktionstid (tre-fire dage), men det forudsatte så, at originalen var helt færdig med hensyn til layout og korrektur. Det ville sige, at redaktionen selv skulle gøre bladet helt færdigt. Det gav til gengæld mulighed for at få stor aktualitet, hvis der var behov for det, fordi det var muligt at ændre eller tilføje noget, lige før originalen blev afleveret til trykkeriet.

Man valgte A5 standardformatet, som også gjorde forsendelse og kuvertering billigere. Alt i alt forventede man næsten at kunne halvere udgifterne til bladet. Man valgte et trykkeri i Ribe og indgik en kontrakt om faste leveringsterminer og pris mv. Papiirtykkelsen blev noget større, så man stort set undgik den gennemsigthed, som havde været et jævnlige problem med det hidtidige bogtryk.

Man kan af den første årgang se, at den nye teknik har voldt vanskeligheder. Opsætningen var ikke imponerende og billedkvaliteten ret dårlig. Selve trykket var for svagt og typerne små, så de første numre var vanskelige at læse. Men i løbet af årgang 1976 ser det ud til, at der var kommet bedre styr på det tekniske. Trykket stod klarere, og billederne var af rimelig kvalitet. Jeg gætter på, at man havde fået bedre skrivemaskiner, og mange af siderne var efterhånden skrevet i to spalter, hvilket øgede læsbarheden.

Der blev gjort noget for jubilårsgangene

Der blev sat fokus på oprettelse af et komplet medlemskartotek, således at medlemmerne fik lettere ved at finde hinanden i forbindelse med jubilæer og andre lejligheder, hvor nogen kunne ønske at samle sine skolekammerater. Op gennem 1960'erne og begyndelsen af 1970'erne var det som hovedregel fortsat kun 25- og 50-års jubilæarerne, der mødte frem. Men der kom dog også en del 30- og 40-års jubilæarer. Det prøvede man at støtte fra bestyrelsens side, og i 1977 arrangerede man den første egentlige jubilæarreception på skolen i forbindelse med translokationen. Det blev en stor succes. Receptionen foregik i 1977 i Sangsalen, og i 1978 i det store taglokale i hovedbygningen (hvor der var håndgerningslokale i 'oldtiden'). Ripenserbladet bragte billeder fra arrangementerne i stigende omfang.

Montage fra translokationen, hvor man aner byggeaktiviteter t.v. (1978).

I 1978 foregik translokationen, medens en stor byggekran drejede hen over forsamlingen! Jeg kan huske, at rektor undskyldte støjen, men entreprenøren mente ikke at kunne undvære den byggedag. Der havde måske været for mange vejrligsdage, og byggeriet skulle være færdigt, til skolen skulle begynde igen efter sommerferien!

Mange års forhandlinger om udvidelse af Katedralskolen var sluttet med et byggeprojekt med lavt byggeri i haverne bag Puggårdsgade og Sønderportsgade. Endvidere blev rektorboligen i Sviegade inddraget og ombygget til undervisningsformål.

Det var rektor Vestergaard, som fik byggeprojekterne vedtaget og startet, og det blev hans efterfølger Thomas Rasch, der efter sommerferien i 1978 kunne tage de nye lokaler i brug. Her blev "rundgangen" og pigernes gamle gymnastiksal rum for de fremtidige jubilæarreceptioner.

De sidste realister

Ripenserbladet afspejler op gennem 1970'erne, at der skete forandringer på og omkring skolen. I 1973 dimitteredes det sidste hold realister. Studenterholdene blev til gengæld større og større. Efterklangen af 1968-oprøret nåede også til Ribe Katedralskole. Man kan se af studenterbillederne, at påklædningen blev mere afslappet. En del studenter skiftede studenterhuen ud med en anden form, en murerkasket eller alpehue sås for eksempel anvendt.

De landsdækkende mere eller mindre politisk dominerede elevorganisationer gjorde deres indtog på skolen. Der var fra år til år forskel på, hvilken organisation man valgte at tilslutte sig, alt efter flertallet blandt eleverne. Så vidt jeg kan vurdere ud fra Ripenserbladet, ser det ud til, at rektor Vestergaard håndterede de nye strømninger, uden det kom til skarpe konfrontationer. Men bladet var nok ikke det mest pålidelige sandhedsvidne i den sammenhæng. Der er måske basis for reaktioner fra de årganges medlemmer?

Anton Karkov var en meget aktiv redaktør i 1970'erne og begyndelsen af 1980'erne. Han øste undertiden af redaktør Rosenstands efterladte papirer, eller han søgte i de samme historiske kilder, som Rosenstand havde gjort brug af.

Translokationerne fik mere plads. Rektors tale til studenterne og studenternes tale til skolen samt jubilars taler til nutiden om fortiden fyldte mere og mere. Der bragtes også meget stof om skolen og dens bygninger. I perioden var personaliastoffet også fortsat ret fyldigt.

Redaktionskomite

Fra 1983 dannedes der en redaktionskomite, som vel skulle støtte redaktøren, og det var ikke unaturligt, at Karkov gerne ville aflastes lidt. Han nærmede sig sin 80-års fødselsdag i 1985. Det ses tydeligt, at redaktionskomiteen nu trak på flere forskellige forfattere og udnyttede de netværk, de hver især havde. Mogens Juhl (S39) var et af komiteemedlemmerne. Han flyttede i 1986 til Ribe, hvor han købte det hus, som frk. Willemoës og frk. Faurholt i mange år havde beboet i Kongensgade.

Mogens Juhl.

Mogens Juhl

blev nu ansvarshavende, men opretholdt en redaktionskomite. Han udnyttede alle sine kontakter i Ribe og samlede også selv stof fra historiske kilder. I en række år var der faste rubrikker med nyt fra Katedralskolen, Den Antikvariske Samling og Ribe Kunstmuseum.

Billedarkiv og adressekartotek

Op gennem 1980'erne opbyggedes også et billedarkiv, som man bad medlemmerne om at bidrage til. Det kom til at kunne ses på

mange af bladets numre i den periode. Gamle billeder kvikerede især "Jubilarservice"-numrene op. De begyndte at komme fra 1976 med systematiske og næsten fuldstændige oplysninger om alle det pågældende års jubilarer. Grundlaget herfor var en systematisk adresseefterforskning styret af Poul Noer (R42) og senere også af Johs. Jensen (S47).

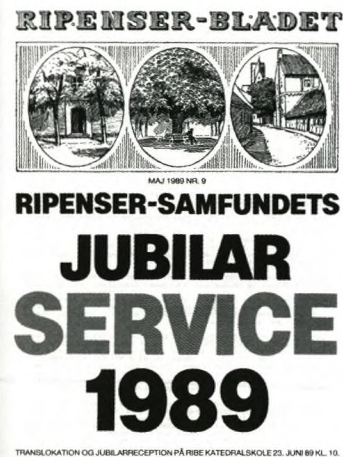
Billedarkivet blev opbygget af Mogens Juhl, men hans arbejde blev ikke fulgt op fra slutningen af 1990'erne.

Ejvind Bech Nielsen, redaktør

Mogens Juhl ønskede ved udgangen af 1990 at blive afløst som redaktør. Der blev annonceret efter en interesseret blandt medlemmerne. Det lykkedes, idet Ejvind Bech Nielsen (S73) meldte sig på banen. Han var i 1979 blevet lærer fra Ribe Statsseminarium og var på det tidspunkt, han overtog redaktionen, lærer på VUC i Grindsted, hvor han også boede. I september nummeret i 1990 tog Ole Marker, som i 1988 afløste Anton Karkov som formand, afsked med Mogens Juhl med meget rosende omtale af hans indsats.

Ejvind Bech Nielsen

Jubilarservice (1989).

Ole Marker bød samtidigt den nye redaktør velkommen og takkede ham for, at han ville påtage sig opgaven. Marker lagde vægt på, at Ejvind Bech Nielsen boede ret tæt på Ribe, og at han havde så lang en fortid i Ribe. Det blad, som var Mogens Juhls sidste, var trykt på glittet papir, som gav en væsentlig bedre kontrast i billeder og tekst. Det undrer mig, at den nye redaktør ikke brugte den papirkvalitet i de efterfølgende år.

Ejvind Bech Nielsen var redaktør i cirka tre år. Bladet blev trykt i offset og på mat papir, som man havde brugt det siden formatskiftet i 1975. Det var læsbart, men ikke så godt som det ovenfor nævnte nummer fra september 1990. Indholdet af bladet gennem de tre år var der ikke mange fingre at sætte på. Der var ud over det grundfæstede skole-, elev- og personaliastof en række fornemme artikler om Riberelatede emner, som var skrevet af kapaciteter i Ribe og fra kredse med tilknytning til Ribe. Redaktøren må have nærlæst alle Ribesider i dag- og ugeblade. Han har ikke bare skrevet af, men har bearbejdet stoffet. Det har været et ret så omfattende arbejde.

I sin afskedsnotits i bladet for januar 1993 takkede Ejvind Bech Nielsen da også Ole Marker og bestyrelsen for støtte. Han nævnedes især Mogens Juhl og hans venner i Ribe, Susanne Benthin, Stig Jensen (S69), Per Kristian Madsen og William Gelius, og takkede dem alle for deres bidrag, som havde gjort bladet og arbejdet med det interessant. Endelig nævnedes han det gode samarbejde med rektor Karsdal og skolens lærere, og han håbede, det ville fortsætte for den næste redaktør. Ejvind var så beskeden, at han som årsag til sin fratræden, ud over at hans arbejde på VUC var vokset meget i omfang, mente, at bladet skulle have en bedre redaktør, end han havde kunnet

være. Den vinkel er efter min vurdering helt forkert. Bladet levede i hans tid fuldt ud op til de tidligere årgange.

Gregers Jæger, ny redaktør

Formanden Ole Marker skrev i majnummeret 1993, at bestyrelsen havde været meget tilfreds med den afgående redaktørs arbejde. Ole Marker beklagede, at han måske ikke i tilstrækkeligt omfang havde viderebragt den

tilfredshed til Ejvind Bech Nielsen, så denne måske har følt sig lidt alene på posten.

Han var samtidig glad for at kunne præsentere Gregers Jæger (S54) som ny redaktør. Gregers havde i en del år været medlem af bestyrelsen og syntes nu, at han godt kunne få tid til redaktørposten.

Gregers Jægers overtagelse af redaktørposten gav sig tydeligt til kende i bladet. Gregers valgte at flytte trykkestedet til Ringkøbing, hvor han selv boede, og han valgte med majnummeret i 1993 at trykke bladet på papir med glittet overflade. Det gav et meget mere læseligt blad med bedre kontrast i billeder og tekst. Der var tale om en meget klar kvalitetsforbedring i trykket, men om Gregers også tog den digitale form i brug fra begyndelsen, er jeg ikke sikker på. Listen med jubilarnavne ser i al fald ud til at være affotograferet tekst. Men trykkeriet har sikkert allerede på det tidspunkt brugt den digitale teknik.

Gennem de følgende år udviklede Gregers Jæger de enkelte numre med godt billedmateriale. Ikke mindst er flere af Jubilar-Service-numrene beriget med mange billeder fra de enkelte årganges skoletid. Mogens Juhl var tilsyneladende stadig meget aktiv med at finde og registrere billeder.

Han leverede endvidere op gennem 1990'erne flere artikler om forskellige emner.

I 1995, da Katedralskolen fejrede sit 850-års jubilæum, blev der udgivet et særligt nummer af Ripenserbladet med beskrivelser, taler og billeder fra de officielle festligheder, som fandt sted 13. juni 1995. Med undervisningsminister Ole Vig Jensen i spidsen deltog ledende repræsentanter fra det politiske og administrative plan i Ribe Stift, Ribe Amt og Ribe Kommune. Endvidere deltog Ripensersamfundets bestyrelse.

I det efterfølgende nummer af bladet var der dels de vanlige beretninger fra translokation og jubilarreception, men der var også en fyldig beretning fra den store aftenfest for alle elever og jubilarer og andre gamle elever, som var indbudt til 850-års festen. Der var pudsigt nok solgt cirka 850 spisebilletter til aftenfesten, eller en for hvert jubilæumsår! Festen sluttede, efter dans over hele skolen, med et festfyrværkeri med årstallene 1145 - 1995 lysende over Domkirken.

Gregers Jæger bragte i sin redaktørperiode fyldige beretninger om, hvad der skete i Ribe. De var overvejende baseret på udklip fra dagblade og ugeaviser, men de ser i 1990'erne ud til at være bearbejdede af Gregers, medens bil-

Gregers Jæger.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET
SIDEN 1916

12. bind

Juni 1995

Nr. 7

*Fra kransenedlægningen
den 4. maj ved Ripenser Samfundets mindetavle.*

Jubilæumsåret fejrede man også 50-året for befrielsen.

ledstoffet er kopieret fra bladene og derfor ikke helt optimalt.

I årene efter 2000 blev Ribestoffet i højere grad direkte afskrifter af de forskellige blades artikler.

I Gregers Jægers redaktørperiode var der ikke meget personaliastof i bladet. Der var til gengæld et par temmelig lange artikler om to kendte Ribeborgere. Det var om radiopioneren, flyveren og opfinderen m.v., cykel- og radioforhandler Immanuel Jensen (M22), og papirgrosserer C.C. Kjær (R41). C.C. Kjær havde selv skrevet sin livshistorie, og han

er stadig et aktivt medlem af Ripensersamfundet. Immanuel Jensen var i mange år medlem af Ripensersamfundets bestyrelse og i en periode næstformand.

Gregers Jæger havde tilsyneladende haft god kontakt med Hans Edvard Nørregård-Nielsen. Dels var der i bladet flere artikler skrevet af ham, og dels var der uddrag af de to erindringsbøger "Mands Minde" og "Riber Ret". Det gav anledning til en række reaktioner fra forskellige medlemmer, sådan som det fremgår af afsnittet "Debat" senere i dette jubilæumsskrift.

I mange Ripenserblade i Gregers Jægers redaktørperiode var der afsnit med "Nyt fra Katedralskolen". De fleste var skrevet af lektor Kirsten Beck (S65), men der var også en del bidrag om forskellige emner, skrevet af andre lærere ved skolen. For eksempel skrev lektor Jens Vind om skolens klassiske sprog lærere gennem tiderne, og lektor Lars Ilsø skrev om skolehaven bag Puggård.

Gregers Jæger døde i december 2003, men han havde inden sin død næsten færdiggjort det blad, som udkom 1. februar 2004. Bestyrelsen gjorde det færdigt, og det indeholdt dens meget varme og dybtføjte mindeord om Gregers.

Ny og nuværende redaktør, Henrik Præstholt (S60)

I januar 2004 fik jeg en opfordring af formanden, Knud William Kastrup, til at stille op til valg til bestyrelsen. Jeg fik samtidig at vide, at man gerne ville have mig til at blive ny redaktør af Ripenserbladet. Det var noget af en mundfuld, men jeg var året før blevet pensioneret fra mit arbejde i Ribe Amt, så det voldte mig ikke lange overvejelser at sige ja.

Jeg havde i årene forud deltaget i et par generalforsamlinger her i Ribe og havde været medlem i min studietid og i al fald siden mit 25-års jubilæum som realist i 1981. Desuden havde jeg arbejdsplads i Puggårdsgade 7, Amtmandsgården i 1970'erne, hvorfra jeg hvert år i den periode listede over til translokationerne. Endelig havde vi børn i skolen fra 1985 til 1990 og fra 1996 til 1999, hvor jeg var medlem af skoleråd og skolebestyrelse. Jeg havde derfor et godt kendskab til skolen og dens lærere.

Henrik Præstholt (2011).

Bladets trykkeri har indtil 2011 ligget i Ringkøbing, men vi er nu ved at skifte til et trykkeri her i Ribe. Det har ikke gennem årene voldt nogen problemer med afstanden til trykkeriet. Den digitale teknik for både tekst og billeder har gjort redaktørarbejdet så enkelt, at jeg kun en gang i de 7-8 år har besøgt trykkeriet, og det var egentlig kun for at se de mennesker, jeg arbejdede sammen med. Trykkeriskiftet nu hænger sammen med et udbud, som resulterede i en lavere pris fra Ribetrykkeriet.

Jeg har prøvet at videreføre den linje, som Gregers Jæger havde lagt. Jeg har nok i lidt højere grad selv formuleret de beretninger, som jeg har kaldt Ribe Krøniker og Ribe Folk, og billederne hertil har jeg som hovedregel selv taget. Det har jo også været nemt bare at gå ud og tage et billede, når der var behov eller lejlighed. Mine omtaler af folk i Ribe er ikke nødvendigvis om gamle elever fra Katedralskolen, men i højere grad om personer, som jeg tror, mange ripensere vil

kende eller have kendt. Jeg har også forsøgt at uddele ris og ros om forhold her i Ribe, og det vil selvfølgelig ikke altid være neutralt, men det er nu meget få kritiske reaktioner jeg har fået, så mon ikke det har gået an?

I en række tilfælde har jeg lånt artikler fra Katedralskolens årsskrifter og også enkelte artikler fra historiske Ribeskrifter og håber, de også har haft medlemmernes interesse. Jeg har også i min redaktørtid fået enkelte bidrag fra medlemmer, og det har været dejligt, når det skete.

Set over de næsten 100 år, bladet har eksisteret, er det egentlig forbavsende, hvor meget af indholdsstrukturen, der allerede var lagt fast fra det første blad i 1916 i forhold til de seneste års blade. Men det skyldes vel, at bladet hele tiden har haft den opgave at skabe forbindelse mellem alle dem, der har gået på skolen eller arbejdet for den, og som har haft lyst og behov for at have og bevare en vis forbindelse til Katedralskolen, Ribe og de gamle kammerater.

Efterskrift

Den opmærksomme læser vil have bemærket, at jeg i dette kapitel har skrevet Ripenserbladet og ikke skrevet Ripenser Bladet, Ripenser=Bladet eller Ripenser-Bladet, som har været navnene i næsten 100 år.

Bestyrelsen har valgt her ved jubilæet nænsomt at modernisere navnet. I fremtiden vil bladet blive identificeret

med ovenstående hoved, hvor en af de oprindelige tre ovaler, tegnet af arkitekt Peters, er bevaret fra det første blad.

Endvidere vil bladet i den trykte version blive suppleret med et elektronisk nyhedsbrev, ligesom der også vil være 'breaking news' at finde på foreningens hjemmeside.

Del 2

■ Redigeret af Poul Dons Christensen, næstformand i Ripensersamfundet

Del 2 af jubilæumsskriftet indeholder udelukkende klip fra Ripensersamfundets 100-årige historie, som beskrevet i

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET
SIDEN 1916

Temaerne er:

- Generalforsamlinger og foreningens fester
- Udvalgte lærere
- Heimdal
- Debat, herunder debat om "Riber Ret"
- Petitstof - datidens "facebook".

Det er valgt ikke at omskrive teksterne - eller rette 'gammeldags sprog' til moderne.

Dette, samt måden hvorpå selve det tekstmæssige indhold gennemgår en forandring i de 100 år, giver et spændende billede både af Ripensersamfundet, men også af 'tidsånden' og samfundsudviklingen i almindelighed.

Der kunne klippes meget mere i de gamle blade, men her er valgt nedslagspunkter for hver cirka fem år.

Af Kassererens Beretning fremgik, at Understøttelsesfondet nu beløber sig til 922 Kr. 70 øre: Politifuldmægtig Buch gjorde Rede for Ripenser-Bladets Virksomhed, hvorefter man skred til Valgene. Til Formand genvalgtes Dr. phil. Kinch, ligesom ogsaa de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer - Overlærer Amorsen, Assistent Christensen og stud. mag. Rosenstand valgtes paany. Til Suppleanter valgtes stud. med. Pontoppidan og stud. juris. Agner Petersen. Til Revisorer genvalgtes Overretssagfører Juhl og Assistent Nutzhorn. Til Revisorsuppleant valgtes stud. mag. Chr. Deigaard.

Man var nu naaet til Dagsordenens vigtigste Punkt: Lovændringen.

De vigtigste Forandringer i Lovene bestaar i Forhøjelsen af Kontingenter fra 2 til 3 Kr. aarlig, en væsentlig Ændring af Understøttelsesfondets Vedtægter, samt Stadfæstelsen af Ripenser-Bladets Eksistens.

Ved Bordet herskede den bedste Stemning. Efter den smukke Ribe-Sang talte Formanden for Russerne. Han takkede endvidere Fotograf Julius Lind, der i Aftenens Anledning havde skænket Foreningen en smuk Samling Lysbilleder fra Ribe, og Ejeren af Ribe Kosmorama Hr. Bojsen, der til Festen havde stillet en Del Ribe-Film til R.-S.'s Raadighed. Overlærer Secher talte for sine gamle Elever, Overretssagfører Juhl for Overlærer Secher, Buch og Proprietær Nyholm for Damerne. Desuden havde Studenterne Fogh og Rosenstand Ordet.

Paa Russernes Vegne takkede stud. juris. Thyssen. Efter Bordet fulgte man med megen Interesse Fremvisningen af de smukke Lysbilleder fra det gamle og nye Ribe, hvortil stud. med. Pontoppidan knyttede en lille velformet speech og sluttelig de levende Billeder, der vakte megen Bifald, især naar en eller anden af de tilstedeværende viste sig paa det hvide Lærred.

Derefter dansedes der indtil Proprietær Nyholm hen paa Morgenstunden samlede de mest udholdende Damer og Herrer omkring et Par Punscheboller til et Symposium, hvorved den ædle Giver hyldedes i Tale og Sang.

1918-19

Den 10. December afholdtes en af 70 Medlemmer besøgt fornøjelig festlig Sammenkomst i »City«s Lokaler

Kongelig Skuespiller Caius Bruun indledede Aftenen med at læse forskellige Digte, væsentlig jyske, og gengav dernæst forskellige Scener, forfattet af ham selv. Den sidste

især, en Parodi paa et Sogneraadsmøde, fik ligefrem Tilhørerne til at vride sig af Latter.

Ved Bordet talte Formanden, Ingeniørkaptajn Poulsen smukt for Sønderjylland og Ingeniør Blume for Ribe By i den nye Tid. Med en lille Dans sluttede den hyggelige Aften.

Til den 1. April havde man indbudt til en Spisning i »City«; men denne maatte aflyses paa Grund af manglende Tilslutning.

Der udsendtes derefter til den 12. April Indbydelse til en Aften paa Skydebanen, hvortil ca. 40 Deltagere meldte sig. Aftenen forløb meget vellykket. Souperen bød paa Oksefilet jardiniere, Nougat Is og Kaffe, dertil Rødvin og Madeira. Maden var ypperlig, og Vinen rigtig god; og det satte straks Stemningen op. Formanden bød velkommen og Fuldmægtig Buch talte for Ribe, Ingeniør Blume for Damerne. Efter Kaffen dansede og »bridgede« man til Kl. 11. Blandt Deltagerne saas Højesteretsassessor Petersen med Frue, Overingeniør Petersen med Frue, Malermester Arnung og Inspektør Orla Storm, Overretssagførerne Sundbo, Olsen, Linnet og m. fl. Det var jo navnlig de lidt »modnere« Mænd, der havde givet Møde, vi antager, at Prisen, 9 Kr. har været lovlig høj for de yngste.

Ripenser Samfundets Regnskab

for Tiden 1. Septbr. 1924—31. Aug. 1925.

Indtægt.	Kr. Ø.	Udgifter.	Kr. Ø.
Overført fra forrige Aar	646 03	Festen i Admiral Gedes Gaard	246 40
Indg. Kontingenter fra Ribe	226 00	» i Sct. Thomas	272 06
Indvundne Renter pr. 1. 25	1 40	Musik	97 00
Indg. Kontingenter udenfor		Sange	15 00
Ribe	765 00	Rg. Ribe Stiftsbogtrykkeri	53 24
		» Arnold Busck, Svædet	451 40
		» Telegram til Ribefesten	3 70
		Ribe Stiftsbogtrykkeri	59 04
		» A. Nielsen	33 60
		Porto	37 63
		» Krans til Im. Bang	15 00
		Saldo, indestaaende i Lyngby	
		Bank	354 36
	<u>Kr. 1638 43</u>		<u>Kr. 1638 43</u>

Understøttelsesfondet:	
Beholdning den 1. September 1924	Kr. 721 79
Indvundne Renter	» 32 08
Laan til Ripenser-Samfundet	» 371 00
Et rentefrit Laan til et Medlem	» 135 00
	<u>Kr. 1259 87</u>

p. t. København, i Februar 1926.

K. Pontoppidan.
Foranstaaende Regnskab har vi revideret og konstateret Beholdningernes Tilstedeværelse.

København, den 8. Februar 1926.
Fr. Nutzhorn.

I. C. Juel

Regnskab (1924-25).

Det er antagelig Meningen for Fremtiden at holde 1) Generalforsamling med Smørrebrød. 2) en Aften med Dans, Oplæsning og Smørrebrødsbord og 3) en Middag med Dans, altsaa 3 Fester i Sæsonen. De to første skulde saa holdes i Studenterforeningen og Middagen paa Skydebanen, saa haaber man paa den Maade at stille alle tilfreds.

Dansekursuset forløb ogsaa vellykket; 16 Par med Formanden i Spidsen deltog. Blandt Deltagerne fandtes Ingeniør Blume, Overretssagførererne Linnet., Olsen, Sundbo, cand. juris. Erik Styrup. cand. polit. Quedens o. fl. Da de to Maaneder var forbi, afslørede Deltagerne sig som habile Dansere. Blandt de dygtigste maa nævnes Ingeniør Blume, som nu danser en fejende Tangovals og vor ærede Formand, som er Ekspert i Boston.

1921-22 Medlemsfest og 10-års jubilæum

Den 14. December 1921 afholdtes en vellykket »Medlemsaften« i Hotel »Kong Frederik«. Visesangerinden Frøken Misse Jordahn glædede Medlemmerne med Sang. Derefter var der tvangfri Sammenkomst og Dans.

10-Aars-Dagen for R.-S.'s Stiftelse, der faldt den 27. Marts, fejredes ved en Fest i Odd Fellow Palæets Riddersal den 25. Marts.

Ved Middagen, hvori deltog ca. 60 Personer (senere kom en Snes Personer til), talte Grosserer Einar Christiansen for

Skolekomedie (1926).

Af Ribe Bys Historie

Efter »Kinch« I ved *Viggo Bloch*
Bogladepriis 2 Kr.

For Ripenser-Samfundets Medlemmer 1 Kr. + Porto

ved Bestilling hos Forlæggeren

Chr. L. Grottrups Boghandel - Ribe

Telefon 77

Ripenser-Samfundet

værner om Minderne fra Skoletiden

arbejder for Kammeratskabets Bevarelse

samlar gamle Ribe-Elever til Fester og Sammenkomster i København, eventuelt i Ribe.

udgiver et gratis Medlemsblad har Medlemmer Verden over

Hvorfor er De ikke Medlem?

Ethvert Medlem bør skaffe et nyt Medlem!

Husk at anmelde Flytning til Kasserer og Redaktør.

HANS DAU

Ribe **Snedkermester** Ribe

Antikke Møbler sælges og restaureres.

Billedskærerarbejde udføres

Cigaretetuier af 700 Aar gammelt Træ fra Sct. Catharinae Kirke.

Møbler efter originale Tegninger

P. Rasmussen, Ribe

Cigar-, Tobak- & Vinhandel.

Alle førende Mærker i Cigarer, Cigaretter og Tobakker.

Telf. 175. Sønderportsgade.
Lige overfor Klubbens Hotel.

Backhaus Vinterhave

Konditori & Café

Grundlagt 1854 Ribe Tlf. 81
Kendt af alle Ripensere.

Koncert:

Søndag Kl. 4—6 og hver Aften Kl. 8—11.

☛ **Stor smuk Have** ☚

„Ribe Stifts-Tidende“

Eneste Dagblad, der udgives fra og trykkes i Ribe.

Bringer de bedste Efterretninger fra By og Egn.

Abonnement: Indland 5 Kr. Kvartalet. Udland (Afsendelse hver 4. Dag) 9 Kr. Kvartalet. (Postpenge iberegnet).

Rubrikannoncer (1926).

Samfundet, Ingeniør, cand. polyt. Einar Thorsen for Ribe og Ribe Katedralskole. Cand. jur. Dybdal talte for Stifteren, Læge Knud Fogh, som paa Grund af Praxis var forhindret i at være til Stede.

Formanden, Næstformand i Overskatteraadet, Im. Bang, talte for de to af sine Forgængere: Amtsvejsinspektør Kap-

tajn Poulsen, Tønder, og Ingeniør Blume, N. Smedeby, og til Slut talte Fuldmægtig i Bankinspektoratet, Brorson-Christensen, for den nuværende Formands Arbejde for Samfundet.

Ved Desserten blev der afholdt en lille Auktion til Fordel for Fondet til den paatænkte Mindetavle over faldne Sønderjyder, udgaaet fra Ribe Katedralskole. Kontorchef Erik v. Huth fungerede som en vittig og fornøjelig Auktionarius. Der indkom 81 Kr.

Efter Kaffen gav den kendte Klavervirtuos Max Rytter en lille Koncert, som blev modtaget med stærkt Bifald.

I Aftenens Løb afsendtes Telegrammer til de to tidligere Formænd: Kaptajn Poulsen og Ingeniør Blume, samt til Stifteren, Læge Knud Fogh paa Langeland. Fra 2 Medlemmer i Ribe indløb Lykønskningstelegram.

1930 Selskabelig Sammenkomst

Fredag den 14. November 1930 afholdt Ripenser-Samfundet en selskabelig Sammenkomst paa »Hotel Dagmar« i Ribe. Over et halvt Hundrede Medlemmer havde givet Møde.

Til Tonerne af »Riberhusmarchen« marcherede man ind i den festligt smykkede Sal. Ved elskværdig imødekommenhed fra Stiftmuseets Bestyrelse havde man faaet Tilladelse til at laane adskillige af Museets Ribebilleder, ved hvis Hjælp Købmand Jens Andersen havde skabt de festlige Omgivelser i hvilke Festen fandt sted.

Ved Bordet bød Journalist Rosenstand Velkommen, og der holdtes iøvrigt en lang Række Taler. Stud. juris. Frode

Gallafest i Ripenser-Samfundet (1930).

Schøn bragte en Hilsen fra Bestyrelsen i København og understregede Betydningen af Samfundets Arbejde i Ribe; thi det var ved Arbejdet her, at Interessen for Foreningen blandt Skolens Elever skulde vækkes.

Efter Sangen »Ribes Pris« talte stud. jur. Schøn atter, denne Gang for Ribe, hvorefter en Sang, som Jens Andersen havde skrevet til Rusfesten i København, blev sunget. Apotheker Lind talte om Minderne fra Skolen og Byen og udbragte et Leve for Ripenser-Samfundet. Hospitalsforstander Lerche Thomsen talte derefter for Skolen, hvorpaa Ingeniør Peters Ribesang blev sunget. Købmand Jens Andersen talte for dem, der havde faaet Ideen til Festen: Bankdirektør Jepsen, Grosserer L. C. Nielsen og Journalist Rosenstand. Senere talte Jens Andersen paa Rim for Gymnastiklærer Stockholm Simonsen, og en Vise af Jens Andersen om Forholdene udi Staden Ribe »Aargang 1930« blev sunget.

Rektor Willumsen takkede paa Skolens Vegne for Skaalen for Skolen og præsenterede et smukt Maleri med Motiv fra Puggaardsgade, som Maleren Stephan Ussing havde skænket til Bortlodning til Fordel for Oprettelsen af et Værelse for Ribe Amt paa den paatænkte Kvinderegens. En munter Sang, forfattet af Guldsmed Harald Jacobsen om Journalist Rosenstand, blev sunget, hvorpaa Rosenstand takkede for Sangen og tolkede sin Glæde over Ribe og Ripenser-Samfundet og udbragte et Leve for de gode Minder.

Gymnastiklærer Stockholm Simonsen glædede sig over, at Eleverne havde været tilfredse med Arbejdet paa Skolen og udbragte en Skaal for sine 3 ældste tilstedeværende Elever, Postmester Beier Clausen, Rødekro, Bankdirektør N. L. Christensen og Bankkasserer R. Vilandt, Ribe. Senere talte Stockholm Simonsen for stud. jur. Schøn. Til Slut blev »Rusens Sange«, som Foreningens Formand, Læge K. Fogh, havde skrevet til Rusfesten i København, sunget, og der blev budt velbekomme.

Under Festen indløb et Telegram fra Formanden.

Efter Kaffen vandrede man i sluttet Trop over i »Kosmorama«, hvor man ved Fru Bojsens Velvilje saa de gamle, morsomme Ribefilms, der gjorde stor Lykke. Foran Filmsforevisningen sang Fru Lektor Nørregård bl. a. C. B. Dethlefsens Ribevise »Kærminder« til den af Seminarlærer Oluf Ring komponerede Melodi og høstede stærkt Bifald.

Efter »Kosmorama« dansedes der med Liv og Lyst, og først over 2 sluttede den i enhver Henseende vellykkede Fest.

Studer af 1934 og Realister

fra Ribe Katedralskole!

Bliv Medlem af

Ripenser-Samfundet

Medlemshvervning (1934).

De middelalderlige Festsplil i Ribe

3., 4., 5. og 6 Juli 1936

Det kgl. Teaters Personale
under Ledelse af Dir. Sv. Methling

Det gamle Spil om Enhver

Billetter kan forudbestilles ved Henvendelse til Festsplilens Bureau,
Nederstamnen, Ribe, Telefon 397. Udsalgshuset
Ribe-Festsplilens

1 Præsentat: Stiftamtmand P. Hørnbech, Biskop Watergørd
og Borgemeester, Bankdirektør Kaaløkke

Student af 1936 og Realister

fra Ribe Katedralskole!

Bliv Medlem af

Ripenser-Samfundet

Ripenser-Samfundets Bestyrelse.

(Hvor intet Høvnat er nævnt er dette
København)

Læge Knud Fogh (Formand),
Stamloj 59, Telf. Ry. 1200
Lektor C. Amorsen (Næstformand),
Klosterengen 2, Borkilde.
Inspektør under Banktillynet
H. Bronson-Christensen (Kasserer),
Svinget 16*, Telf. Amager
5714.
Journalist K. H. Rosenstand,
(Redaktør), Ribe, Telf. 109.
Overretssagfører Otto Olesen, Bæ-
mergale 11.
Lektor T. Norregård, Ribe, Tlf. 273.

Annonceside i bladet (1936).

1935 Ordinær Generalforsamling

Ripenser-Samfundet afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 22. Maj 1935 paa »Ny Rosenborg« i København.

Formanden aflagde derpaa Beretning om Samfundets Virksomhed, der væsentligst havde bestaaet i Udgivelse af Medlemsbladet. Der var stadig udsendt 4 Numre af Bladet om Aaret.

Kassereren, Sekretær cand. jur. Schön, forelagde de reviderede Regnskaber for Samfundet og Understøttelsesfondet. Foreningens Status var noget bedre paa Grund af, at Udgifterne var gaaet ned, da det i det sidste Regnskabsaar ikke var afholdt nogen Rusfest. Regnskaberne godkendtes, og der meddeltes Decharge.

Formanden motiverede Bestyrelsens Forslag om indtil videre at indskrænke Samfundets Virksomhed til Udsendelse af Medlemsbladet og Administration af Understøttelsesfondet, og udtalte, at det var med Beklagelse, at Bestyrelsen havde set sig nødsaget til at fremsætte et saadant Forslag, men det havde i de sidste Aar været forbundet med overmaade store Vanskeligheder at samle Medlemmerne til Festerne.

Saaftremt man ikke vilde gaa til en Ophævelse af Foreningen, var der næppe andet at gøre end indtil videre at se bort fra Afholdelse af de aarlige Fester, hvilket dog naturligvis

ikke skulde være til Hinder for, at man, naar en særlig Anledning frembød sig, indbød til Fest.

Henved Kl. 9.30 hævdedes Generalforsamlingen.

1937 Nytårshilsen

Med dette Nummer af »Ripenser-Bladet«, som en Nytaars-hilsen til vore Medlemmer, slutter Bladets 21. Aargang. De fire Numre af Bladet er desværre det eneste vore Medlemmer har hørt fra deres Forening i 1937.

Studer (1939).

21 nye Studenter

blev i Mandags dimiteret fra Ribe Katedralskole med flg. Eksamensresultater:

Nysproglige:

Ragnhild Clausen, Vejen, mg+, 6,65.
Bodil Dons, Kolding, mg+, 6,47.
Poul Henrik Larsen, Ribe, g, 5,25.
Runa Svendsen, Rødding, mg+, 7,25.
Thyge Svendsen, Rødding, ug+, 7,66.
Ellen Sørensen, Vejen, mg+, 7,38.
Eisebeth Sørensen, Holsted, mg+, 7,22.

Matematisk naturvidenskabelig:

William Andersen, Obbekær, ug+, 7,63.
Vera Paske Andreasen, Vejen, mg+, 6,61.
Aksel Boldt, Skærbæk, g+, 5,50.
Hartvig Bondesen, Tved, mg+, 6,21.
Viggo Dall, Askov, mg+, 7,33.
Laura Hansen, Bramminge, mg, 6,93.
Mogens Juhl, Føvling, mg, 6,71.
Vagn Kuusden, Bramminge, mg, 6,84.
Vagn Korsgaard, Ribe, mg, 6,73.
Johs. Vang Lauridsen, Vejen, mg, 6,87.
Torben Berge Møller, Vejen, g, 5,22.
Johs. Lindegaard, Vejen, mg, 6,98.
Peter Vang Petersen, Maltbæk, mg+, 6,51.
Aage Thygesen, Bramminge, mg, 6,81.

Studer (1939).

Beklageligt nok lykkedes det ikke at faa stablet nogen 25 Aars Jubilæumsfest paa Benene i Aar. Det er en kedelig Kendsgerning, thi vi bør kunne genoptage det aarlige Samvær. Men dette opnaar vi kun dersom vi hver især gør en Indsats for at indblæse nyt Liv i vor Forening og særlig vække de unges Interesse for vort Skolesamfund.

I de senere Aar har Interessen for vor Forening desværre været dalende. Foreningen startede med 177 Medlemmer og har været oppe paa ca. 350. Nu ligger tallet omkring de 150.

Af gamle Medlemmer er adskillige døde, og Tilgangen af de helt unge er nærmest katastrofalt svigtende.

Den bedste Jubilæumsgave til R. S. vilde være, om hvert Medlem satte sig for at skaffe mindst eet nyt Medlem. Med Haabet om, at dette maa ske, ønsker vi vore Medlemmer et glædeligt Nytaar.

[og så gik Ripenser-Samfundet i dvale i ti år]

1948 Genoplivningen

Aarene op mod sidste Verdenskrig var ikke gode for Ripenser-Samfundet. Vel holdt vore gamle Medlemmer trofast sammen om Foreningen, men Ungdommen svigtede, og Medlemstallet formindskedes, samtidig med at Deltaelsen i vore Arrangementer blev mindre og mindre. Saa kom Krigens Aar, og Foreningens Arbejde laa stille.

Ved vor gamle Skoles 800 Aars Jubilæum vaagnede Foreningen op til Daad og viste sit Ansigt paa den smukkeste Maade ved at skænke Skolen en Mindetavle og en smuk Dannebrogspane, ligesom ogsaa ikke faa Medlemmer deltog i Festlighederne i Ribe og ogsaa var glad for at deltage.

Men det var, som der ikke kunde komme rigtig Liv i Foreningen. Saa kom der som et friskt Pust ude fra. Det var Ungdommen, der rørte paa sig. Man henvendte sig til Rektor Jørgensen og til Redaktør Rosenstand, og i Julen 1947 samlede man til et Møde hos Rosenstand.

I Mødet deltog foruden de tre unge Studenter Oksen, Rübner Petersen og Frk. Hage fra hvem Henvendelsen kom, Rektor Jørgensen og Lektor, Frk. Willemoes.

Vi stiftede den Aften Ripenser-Samfundets Redningskorps, der senere tiltraadtes af Formanden, Overlæge Knud Fogh, og vi lovede hinanden at genrejse vor gamle Forening.

Kære Kammerater af alle Aargange! Naar dette Nummer af Bladet kommer ind ad jeres Dør, beder vi dem, der ikke allerede er Medlem, om at indmelde sig i R. S.

Alle, gamle og nye Medlemmer, beder vi om at indsende Kontingent for 1948 gennem vedlagte Girokort snarest gørligt, thi vi maa have Penge at virke med. Samtidig beder vi: Agiter blandt Kammeraterne for Tilgang til Foreningen og indsend Adresser paa gamle Elever til Ripenser-Bladets Redaktion i Ribe, Adr.: K. H. Rosenstand, Ribe, Tlf. 109.

Og først og sidst: Mød op saa mange som muligt ved Rekonstruktionsgeneralforsamlingen, der holdes den 21. Oktober i Zoologisk Museums Auditorium, Nørregade i København. Vigtige Ting angaaende Foreningens Fremtid staar

paa Dagsordenen. Der vises Film fra Skolen og Byen, og vi haaber paa fornøjeligt Samvær.

Ripenser-Samfundets Redningskorps

1949 Selskabeligt Samvær

Ripenser-Samfundets andet Arrangement efter Genoplivelsen var Festen den 27. Januar paa vor gamle Skole. Tilslutningen var god, men desværre var en Del af Studenterne allerede rejst til Universiteterne paa det lidt for sent lagte Tidspunkt. Af Hensyn til Skolekomedien lod det sig desværre ikke gøre at lægge Aftenen tidligere. Fejlen maa vi se at rette næste Aar, for Festen skulde jo gerne blive Tradition. Den blev iøvrigt meget vellykket.

Først overværede man i den store Gymnastiksal Premieren paa Aarets Skolekomedie, Holbergs »De usynlige«, en vanskelig Opgave, der blev løst helt blændende. Lektor Johansen, satte iscene bistaet af de to Musikkapaciteter Adjunkt Heilesen og Magister Alvad. De unge Gymnasiaster, der baade spillede Rollerne og havde lavet Dekorationen, gik iført de maleriske Dragter helt op i Opgaven. Det var nydeligt, og »De usynlige« blev spillet nærmest i den fine Masekomediestil, som man kender fra gamle Opførelser af Stykket. Ripenser-Samfundets Medlemmer sad i »Parkettet« og førte an i Bifaldet, der var hjerteligt.

Bagefter samlede vore Medlemmer til en lille beskeden Souper ved de blomstersmykkede Borde i den gamle

Gymnastiksal, hvor unge kvindelige Gymnasiaster velvilligst og med lyse Smil besørgede Serveringen, medens de Brunske nordiske Guder, der har set mangan en Heimdalsfest, skuede ned fra Væggene. Rektor Jørgensen og Frue samt vores alles Nielsen var Hædersgæster.

Formanden, Redaktør Rosenstand, bød velkommen, idet han rettede en særlig Tak til Rektor Jørgensen, fordi de gamle Elever maatte holde Fest under Skolens Tag, og

RIPENSER-BLADET

MEDELSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 20 Oktober 1949 3. Bind

Ripenser-Samfundet
afholder
Generalforsamling og Rusmodtagelse
(Sædvanlig Dagsorden)
Lørdag den 5. November KL. 19⁰⁰
i Zoologisk Museums Auditorium, København.
(Indgang fra Studenternes Spisestue, Nørregade.)

Efter Generalforsamlingen Smørrebrødsbord. Senere Kaffe-
bord. Pris for Smørrebrød og en Øl (Snaps kan faas) samt
Kaffebrød, Drikkepenge medregnet: For studerende 5 Kr.,
aktive Medlemmer 6,50 Kr., Ribe-Russer gratis.
Rustaler Professor Ebbe Rasmussen.
Underholdning, Korsang, Viseang og »Lure«.
Deltagelse maa anmeldes paa Telefon Central 3088 senest 4. Novbr.
Betalt Medlemskort for 1949 maa forevises. Kan eventuelt indløses
ved Generalforsamlingen.

Indkaldelse til Generalforsamling (1949).

Rektor talte for Ripenser-Samfundet, idet han gav Udtryk for sin Glæde over, at det var lykkedes at kalde den gamle Forening til Live igen. Han ønskede gerne at Festen paa Skolen blev Tradition, ligesom den paatænkte Sommerfest med Sportskampe mellem nuværende og tidligere Elever. Fuldmægtig Tang Petersen, København, motiverede en Skaal for Ekspedel Nielsen, og Læge Ulfbech Petersen, Skærbæk, talte for Skolen.

Efter Spisningen hyggede man sig ved Kaffen i Sangsalen. Kassereren, Prokurist Poul Andersen, der havde forestaaet Gymnastiksalens Udsmykning m.m., arrangerede amerikansk Lotteri, og Radioforhandler og Flyver Immanuel Jensen bortskænkede til Bortlodning en Tur i Luften, der blev vundet af Poul Andersen, der dog betingede sig, at der ikke skulde flyves med Hovedet nedad. Ved Kaffen talte Tømrermester Georg Peters for Skolens ældste Lærer Frøken Munch. Ved Souperen var Ingeniør K. Daugaard Peters smukke Ribesang blevet sunget, og inden man skiltes efter den udmærkede Aften, sang Magister Alvad ved Flygelet under stærkt Bifald nogle Sange. Se, det blev en rigtig Kammeratskabsaften.

1956 Sommerfest i Ribe

Regnvejret var ved at drukne Sportskampene mellem nuværende og tidligere Elever fra Ribe Katedralskole, der søndag den 18. August indledte Ripenser-Samfundets aarlige Sommerfest i den gamle Skoleby. Men Humør var der nok af, og alle Kampene blev gennemført.

Om Aftenen havde Sammenkomsten paa Katedralskolen samlet ca. 60 Deltagere. Man samledes i den smukke Sangsal. Her bød Ripenser-Samfundets Formand, Journalist K. H. Rosenstand velkommen, idet han rettede en Tak til Rektor Jørgensen fordi vi atter igen i Aar maatte samles til Sommerfest paa Skolen. Formanden takkede ligeledes alle, der havde bidraget til Arrangementet, specielt de mange, der havde trodset Regnen paa Sportspladsen. En særlig Velkomst lød til Aftenens Gæster, specielt Foredragsholderen, cand. mag. Raasted.

Hr. Raasted skulde have talt om sine Rejser, men havde forandret sit Emne. Dette var ikke helt almindeligt, idet det drejede sig om en af Renæssancetidens pudsigste Fremtoninger, en Belgier med det klingende Navn Joachim Fortius Ringelbergius Andoverpianus, en latinsk Humanist, der beskæftigede sig med mange Materier, hvoraf flere lige saa besynderlige som Mandens eget Navn, men trods alt det komiske og bizarre var en fuldgod Repræsentant for det bedste i Renæs-

sancetiden: den uhyre Videbegærlighed og Appetitten paa Livet. Foredraget, der var baade morsomt og interessant, hilstes med Bifald, og Formanden takkede Foredragsholderen.

Efter foredraget samledes man i Pigernes Gymnastiksal til et fornøjeligt Kaffebord. Ved Kaffebordet rettede Rektor Jørgensen en Tak til Deltagerne i Sportskampene og udtrykte sin Glæde over, at man aarligt arrangerede disse Fester i Ribe. Rektor rettede en særlig Tak til Ripenser-Samfundets Formand, Rosenstand, for hans Arbejde med de gamle Elevers Forening.

Til at forberede næste Aars Sommerfest valgtes for Sportsarrangementerne Student, Seminarieelev, Frk. Karen Lorentzen og Premierløjtnant Veisig. Med Hensyn til Sæsonens øvrige Fester i Ripenser-Samfundet vedtoges det at lade Jule-sammenkomsten i Ribe hvile i et Par Aar paa Grund af, at disse Fester samler for ringe Tilslutning, til trods for, at de blev arrangeret paa Opfordring af tidligere Elever.

Som Repræsentant til RS's Bestyrelse for Studenterne fra 1956 valgtes for 1956-57 Student, Frk. Karen Lorentzen.

Efter Kaffebordet havde man et fornøjeligt Samvær, og der dansedes til Pianist Linds Toner, og det blev en meget fornøjelig Aften som helhed taget.

1960 Aarsgeneralforsamling

Ripenser-Samfundet holdt Aarsgeneralforsamling i »Skandia«s Selskabslokaler i København den 31. Oktober med god Tilslutning ikke mindst fra »Russerne«s Side.

Formanden, journalist Rosenstand, bød velkommen.

Der var afholdt en fornøjelig julefrokost på Weiss' Stue i Ribe og den sædvanlige Sportsdag paa Ribe Katedralskole. Der var siden sidste Generalforsamling udsendt 3 Numre af Medlemsbladet, som Medlemmerne synes at være glade for.

Til Formandens Beretning havde flere Ordet.

Civilingeniør Damkjær hyldede aargang 1951 som særlig aktiv. Han foreslog en ny Form for Kontingentopkrævning og ønskede i Medlemsbladet en Adresseservice.

Formanden besvarede Indlægget.

Urup ønskede nedsat et Kontaktudvalg. Redaktør Lassen efterlyste en fuldstændig Medlemsliste i Bladet, og Damkjær foreslog en liste over Aarets Studenter fra Ribe.

Tang efterlyste Meninger angaaende Kontingentopkrævningen. Lassen roste Bladets Personalierubrik.

Kassereren Tang aflagde Regnskabet, der balancerede med 2.150,77 Kr. og et Overskud paa 215,25 Kr.

Beretning og Regnskab godkendtes.

Formanden genvalgtes med Akklamation. Til bestyrelsen genvalgtes Rektor Jørgensen, Lektor Schmidt og Tang. Som Suppleanter valgtes Civilingeniør Damkjær og Fru Møller Jensen født Quedens.

Under Punkt Eventuelt havde flere Ordet. Formanden for Hjemstavnsforeningen for Ribe og Omegn, Antikvarboghandler Nørregaard, der sammen med Næstformanden, Guldsmid Harald Jacobsen, var Gæster, ventilerede et Samarbejde mellem Ripenser-Samfundet og Hjemstavnsforeningen. Jacobsen mindedes med Glæde en Fest i Ribe i 1930 og roste Formanden. Han inviterede RS's Medlemmer til Fest i Hjemstavnsforeningen den 9. December.

Ved det efterfølgende Smørrebrødsbord bød Formanden velkommen til Aftenens Rustaler, Læge Frøken Agnes Filskov, der ved Kaffen talte smukt til de unge, idet hun dvælede ved Minderne fra sin egen Skoletid i Ribe.

Den vellykkede Aften sluttede med hyggeligt selskabeligt Samvær.

1962 50-års jubilæum

Ripensersamfundets 50 års jubilæum, der fejredes den 12. oktober hos »Josty« i Frederiksberg have, fik et meget festligt og fornøjeligt forløb.

Festen havde glædeligvis samlet medlemmer af mange forskellige årgange både ældre og yngre, og passieren gik hyggeligt ved bordene.

Rosenstand bød velkommen til de 120 feststemte deltagere, og som toastmaster valgtes næstformanden Tang.

Efter at man havde ladet silden vederfares retfærdighed, tog toastmasteren ordet for at hylde det nye æresmedlem journalist Rosenstand, der havde været foreningens formand siden 1948 og havde siddet i bestyrelsen siden 1917.

Taleren omtalte den afgåede formands betydning for R. S. gennem de mange år, ikke mindst, da foreningen skulle vækkes af dvale efter anden verdenskrig. Heldigvis har Rosenstand ikke helt trukket sig tilbage fra foreningsarbejdet, idet han fortsætter som redaktør af Ripenserbladet.

Under bøjf-strøganoffen fik det nye æresmedlem ordet. Han takkede for den glæde og ære, foreningen havde vist ham ved at udnævne ham til æresmedlem og mindedes første gang, han talte i R. S. Det var ved en middag, der sluttede den første ordinære generalforsamling den 14. oktober 1912 i Wivels selskabslokaler. Han takkede dengang på de indbudte russers vegne.

Selvom der var noget vemodigt ved at trække sig tilbage fra et arbejde, man holdt af, var det med en vis glæde, han gjorde det. Det var blandt de unge, foreningen skulle have sine medlemmer, hvorfor det var naturligt, at det blev dem, der kom til at præge det fremtidige arbejde. Rosenstand sluttede med at udbringe et leve for foreningen.

Derefter fik foreningens andet æresmedlem, foreningens stifter, overlæge Knud Fogh ordet og talte meget smukt og følt som omtalt i uddrag [nedenstående].

Rosenstand hyldede, idet han mindedes gamle dage, stifteren. R. S. skyldte Fogh stor tak. Uden hans utrættelige initiativ havde vi ikke haft noget Ripensersamfund. Taleren takkede Fogh for mangeårigt rigt samarbejde og udbragte et leve for stifteren.

Pastor emeritus E. Warming, student fra 1897, talte derpå. Han, der iøvrigt havde skrevet en nydelig sang, der blev af-sunget ved festen, mindedes sin skoletid i Ribe som en tid, da man skulle gennem noget hårdt. Han ville håbe, at de unge havde det lettere nu til dags. Der var dog også lyspunkter såsom Hejmdalskovture til Gram o.s.v. Han erin-

50-års jubilæumsfest (1962).

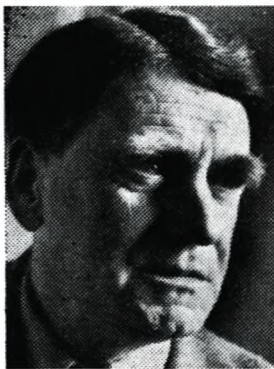
drede med glæde byen med slipperne og domkirken. Det, der nu bandt ham til minderne om skoletiden, var R. S., først og fremmest gennem bladet, men også ved sammenkomster som denne her. Derfor ville han slutte med et leve for bestyrelsen.

Under festen ved bordet sang man naturligvis foruden den nævnte vise af Warming, Knud Daugaard Peters smukke Ribe-sang og andre sange.

Efter kaffen vistes den med spænding imødesete Ribemontage ved Kirsten og Henning Urup. Montagen, der viste sig at være brilliant, var arrangeret med afvekslende fremvisning af lysbilleder fra Ribe gennem tiderne, ledsaget af tekst og tone fra båndoptager skiftende med »levende« udrag af Alex Garffs og Poul Schierbechs kantate til Ribe Katedralskole.

Montagen, der varede en halv time, gjorde stormende lykke og fortjente megen ros. Foruden Kirsten og Henning Urup medvirkede Ida Bøcher, Anne Margrethe Sørensen, Ditte Wærum, Poul Martin Heilesen og Niels Hvass. Immanuel Jensen stod for det tekniske.

Endelig optrådte Louis Mische-Renard med et muntert program. Derefter dansedes der til kl. 23.15, kun afbrudt af forevisning af lektor Heilesens udmærkede skolefilm fra 1945.

Knud Fogh.

Månen lyste over Frederiksborg Haves trætoppe, da man sluttede den festlige og fornøjelige aften, der på værdig måde markerede 50 års jubilæet.

Uddrag af Stifteren Knud Foghs tale ved 50-års jubilæumsfesten

...Men miraklet skete, og vi blev studenter. Athenes sønner og døtre, kulturelle mennesker ligesom Bomholt, hvis ministerium er kommet på assistenshuset. Herrer i åndernes rige med uglen som mascot, den fugl, som sover om dagen og jager om natten.

Men midt i de travle studier, gik tanken tilbage til Ribe, vor skole og barndomsby. Der var alligevel så mange minder, vi ikke kunne slippe fra. Og var det da ikke naturligt, at vi blev enige om at mødes af og til.

Der var ikke noget nyt i tanken. Soranerne og Herloviannerne havde deres samfund, og hvorfor så ikke ripenserne. I 1912 kom Ripensersamfundet til verden. Fødselen fandt

sted 27. marts med 177 faddere. 15. oktober holdtes første generalforsamling hos Wivel, hvor bestyrelsen valgtes, og der vedtoges nogle fortræffelige love, udarbejdet og modificeret efter Journalistforeningen og senere udlånt til andre skoleforeninger, som kopierede dem.

Det var meget stilfuldt. Der mødtes i kjole og hvidt til middag med vine og senere dans til 3 mands orkester, alt for 8 kroner for de ældre og 4 for de yngre, medens russerne var inviteret. I de første år holdes lignende fester med koncerter. Jeg husker Victor Schøler som vidunderbarn i matrostrøje, foredrag af dr. phil. Kinch om udgravningerne på Rhodos, af vor første verdensjournalist Franz v. Jessen om sine oplevelser, og oplæsning og sang af Hans Hartvig Seedorf.

Der var feststemning i Samfundet - men det er svært at holde gejsten oppe i en sådan forening, alt blev dyrere og dyrere, middagen blev til smørrebrød, de ældre blev hjemmemennesker, og de unge fik rigelig underholdning og dans i Studenterforeningen. Det blev vanskeligt at tromme medlemmerne sammen, og der kom færre og færre til møderne. Under krigen lå det helt stille og faneflugten til Århus gjorde det ikke bedre.

Jeg skal skåne Dem for tal og opremsninger af Samfundets historie, men jeg kan ikke undgå i aften at fremhæve Kai Rosenstands betydning for os og hans store arbejde som redaktør af bladet. Det er det, der har holdt foreningen oppe gennem årene og har glædet mange ripensere landet over. Som formand er det lykkedes for ham at skabe liv igen i foreningen, og det er en glæde for os at gøre ham til æresmedlem, han har sandelig fortjent det.

Der har været spurgt om en sådan forening har nogen berettigelse.

Der er meget, der binder os til vor by. Franz v. Jessen udtrykte det ved at sige: hvor i verden jeg end kom hen, kunne jeg altid høre domkirkens klokker ringe for mig.

Det er Ribestemningen, vi ikke kan glemme. Slipperne, de gamle huse, solnedgangen over engene, som Tor Lange kaldte himlens perlemorskær, og vor viden om, at her skrev man Danmarkshistorie for århundreder siden.

Tiderne har forandret meget, der er skudt moderne kvarterer op, men med pietet hæges der om det smukke gamle. Også skolen er anderledes, det var nødvendigt at udvide den og modernisere den, men rammen er den samme.

Vi gamle elever vil gerne være i kontakt med skolen. Det er ikke meget, vi har formået at yde. Vort understøttelses-

fond fik ikke nogen betydning, men vore medlemmer har givet store legater, og det må vi sole os i.

Vi har sat to tavler i skolens væg til minde om vore kammerater, som faldt i krigen, vi har skænket et banner, og vi møder op til vore studenterjubilæer, hvad der efterhånden er blevet en smuk tradition.

Det er ikke store ting, men det betyder alligevel noget, når vi samtidig udsender vort blad, som stadig holder os underrettet om, hvad der sker af nyt og bringer os små afhandlinger om det gamle, og når vi mødes for at opfriske vore skoleoplevelser, for det er medvirkende til, at vi undertiden tager et svip til Ribe. Der er meget få, der kender os nu, men, når vi sætter os på bænken om kastanien, så føler vi, som er vi omgivet af alle dem og alt det fra vores barndom, vi holder af.

Lad os derfor i aften ønske for Ripenser-Samfundet, at det stadig vil bestå i taknemlighed til vor by og skole.

1966 Vårfest

R.S.'s vårfest, der blev afholdt den 22. april på Grand Cafe på Kongens Nytorv, havde samlet ca. 35 deltagere.

Vårfesten har altid været det dårligst besøgte af foreningens arrangementer; i år var der rekorddeltagelse, men vi (d.v.s. arrangementsudvalgets medlemmer) synes, det er en alt for ringe tilslutning, når man tager foreningens efterhånden ret store medlemstal i betragtning.

Festen kan kun betegnes som meget vellykket. Maden var god, betjeningen måske knap så udmærket, men små tekniske uheld kan altid forekomme, og underholdningen klarede Per Dich på fortræffelig vis og høstede da også stort bifald. Og så gik dansen og snakken til efter midnat.

Om fremtidige arrangementer: Der er en del arbejde forbundet med planlægningen af et arrangement. Når vi deles om det (p.t. er vi 5) går det nemt. Men skal vi så også slide i det for at samle deltagere, svinder lysten til at fortsætte.

Lad os nu først og fremmest få god tilslutning til årsfesten i november. Vi påtænker et fra de senere årsfester ændret arrangement; forslag til ændringer og gode ideer fra medlemmerne er meget velkomne.

Oftentimes må vi, for at opnå favorable priser, budgettere med et mindste antal deltagere.

Hvis de fleste tilmeldinger så først kommer efter udløbet af den officielle tilmeldingsfrist og der indløber mange afbud eller medlemmerne ganske enkelt bliver borte, uden at sende afbud, kan det volde os unødvendigt besvær.

Derfor: Mange tilmeldinger og i god tid.

1973 Vårfest i Aarhus

For anden gang i Ripenser-Samfundets nyere historie afholdtes der den 27. april i år vårfest på restaurant »Høker-gaarden« i Århus - nu rammen omkring den berømte restaurant »Jacobs BQ«.

Deltagerne - ca. 40 i alt - mødtes kl. 19 og fik serveret et lækkert måltid mad med øl og snaps. Desværre var redaktør Knud Esmann forhindret i at deltage i festen, og vi kom derved til at mangle en toast-master.

Heldigvis blev savnet af indpisker ikke så stort som frygtet, da alle hurtigt kom i kontakt med hinanden og snakkede muntert sammen. Efter middagen blev der danset flittigt, eller man sad og sludrede hyggeligt ved småborde, indtil alle brød op kl. ca. 2,30, efter at der var blevet serveret en portion suppe.

Mange mennesker har over for arrangørerne udtalt, at de egentlig ikke gad gå til »disse navlebeskuende, selvglade Ripenserfester, hvor man savler i minder«. Jeg synes trygt, at man kan sige om vårfesterne i Århus, at de hidtil har været herlig fri for slige tendenser. Man er samledes om en fælles forening, har hygget sig i en atmosfære, hvor man har drøftet nutidens problemer, men samtidig har vi naturligvis ikke fornægtet vor oprindelse, som vi en enkelt gang under måltidet symboliserede gennem afsyngelse af »Hanegal«.

Ved de to indtil nu afholdte vårfester i Århus har vi fået samlet en del mennesker fra studenterårgangene 52 - 58 og 68 - 72 sammen. Der er lagt kimen til noget, der må udvikle sig til en god og rig tradition, hvor vi, der tilfældigvis er studenter fra Ribe, mødes med venner og bekendte. Lad os håbe, at de sidste 2 års muntre fester må blive videreført af nye kræfter med flere nye deltagere fra de forskellige årgange - og hidtil er man ikke - af sentimentale grunde - gået savlende hjem.

Invitation til Årsfest (1975).

1977 - Første jubilarrception

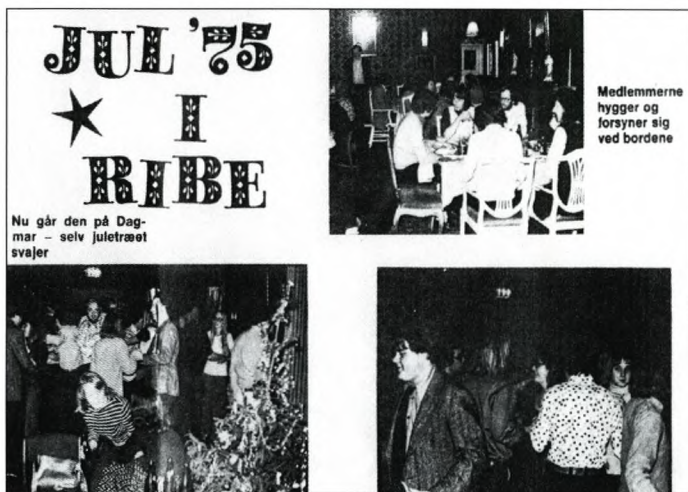
Ripenser-Samfundet arrangerer i år for første gang umiddelbart efter translokationen fredag den 17. juni en reception for årets jubilarer og tidligere og nuværende lærere ved skolen. Af deltagere kan allerede nævnes 10 60-års studenter med tidl. stadsing. K. A. Dalsøe i spidsen og 14 50-års studenter med prof. Lukman.

1977 Julefest i Ribe - næstsidste R-S fest

Julefesten i Ribe, der i år omfattede både årsfest og legatuddeling, fik et særdeles vellykket forløb. Der deltog 139 medlemmer, og hotel Dagmars smukke og hyggelige lokaler var fyldt til bristepunktet, vel nok lidt rigeligt, når man fra de fjerneste lokaler skulle kunne se og høre, hvad der foregik i det centrale område.

Medens der løstes adgangsbilletter, serveredes fadøl som velkomstdrik, og efter indtagelsen af denne samledes man årgangsvist om de fantastisk indbydende juleborde med de mange anretninger, som i starten syntes ganske umulige at komme igennem ovenpå julen, men som åbenbart bekom de unge medlemmer vel.

Programpunkterne afvikledes præcist under toastmaster Koldbæks ledelse. Festens højdepunkt var Bjarne Sørensens nedenfor omtalte uddeling af direktør N. P. Lauridsen og hustrus legat, hvortil adskillige modtagere var til stede. - Uddelingen fortsattes på traditionel vis gennem en af Koldbæk arrangeret lodtrækning af trøstepræmier bestående af våde varer.

Julebal (1975).

Hyggestund, Jubilarrception (med bl.a. Aa. Sandfeld) (1979).

En festlig afslutning på underholdningen under spisningen var skuespilleren Jean-Michel Petots optræden. Forestillingen gav festdeltagere, som ellers ikke opholder sig i Ribe, lejlighed til at se og høre denne franske kunstner, der har naturaliseret sig i Ribe. Petot har vundet sig et stort navn både som instruktør og optrædende blandt andet ved Ribe-revyerne. Nu ofrede han og hans lille ensemble en pause i deres optræden samme aften i Gallerie Internationale på Klubbens Hotel til at underholde Ripenser-Samfundets medlemmer med numre fra Julekabaretten, som Petot er mester for. Petot og hans lille trup høstede stærkt bifald.

Efter kaffen sluttede man aftenen med folkelig musik af Fanø-spillemænds band »Sand på Gulvet« og dansen gik lystigt resten af aftenen med rytmefaste tramp i gulvet.

Det er en god disposition at henlægge årsfesten til Ribe, idet der på grund af den store spredning af studenterne på uddannelsesstederne rundt i landet er vanskeligt at samle medlemmer til fest i København.

1981 Jubilarrception

Efter translokationen samledes jubilarer, studenter og lærere i skolens store atriumlokale, der i år var suppleret med en nyindrettet kantine i pigernes tidligere gymnastiksal. Sidste led i skolens udbygning.

Ripenser-Samfundets arrangementsudvalg havde som sædvanlig under udvalgets formand, tandlæge Agnes Damkjær's kyndige ledelse haft travlt med at pynte borde med

Jubilarreception i Rundgangen (1984).

blomster, glas, pindemadder m.m., og hurtigt tog gæsterne lokalerne i besiddelse for indtagelse af den lækre anretning med den perlende vin.

R.S.'s arkivar, civilingeniør Bjarne Sørensen bød velkommen. Som sædvanlig var stemningen høj blandt de ca. 150 jubilare, og den blev i år forstærket af et lokalt 4-mands orkester "Christian Cykel" fra Obbekær, der underholdt under receptionen afbrudt af indlæg fra rektor Thomas Rasch og foreningens formand, lektor A. Karkov.

40-års jubilare pudser messingpladen på bæk ved Skoven (2005).

Pastor Valdemar Nørlund Christensen, Haderslev, der var eneste repræsentant for 60-års studenterjubilarene tog ordet, hvor han mindedes skoletiden i Ribe.

"Tre år i Ribe 1918 - 21 i den ganske unge alder, 15 - 18 år glemmes aldrig. Det var en overgang at komme fra mellem-skolen i Lemvig til gymnasium. Selve byen står klart i erindringerne med Katedralskolen, domkirken og Hundegade 119. Skolen gav os indsigt og kundskaber i dansk litteratur, i historie og sprog og i almene grundforhold."

Efterhånden blev der mere tomt i de til en begyndelse overfyldte lokaler. Mange gik efter at have nydt R S's flotte opdækning på opdagelse i skolens nye og nyistandsatte klasserum, faglokaler m.v., men ellers sivede man efterhånden ud, og Ribes gader prægedes igen som før translokationen af studenter med hvide huer og af jubilæumsgæster, der søgte hen til ventende arrangementer på restauranter, hoteller og private hjem. Også her var R. S. virksomt idet orkesteret tog på rundtur til de forskellige årganges tilholdssteder med musik og sang, en fortræffelig sang af Damkjær vakte bifald. R. S. var også virksom med fotografering, der foretoges af fotograf Bjerrum Jensen, Damkjær og Karkov. Resultatet er i uddrag gengivet på her i bladet med ledsagende tekst.

1983 Generalforsamling

Ripenser - Samfundets generalforsamling afholdtes den 21. februar hos formanden med 32 deltagere.

Som dirigent valgtes ambassadør Frode Schøn, der efter at have takket og konstateret generalforsamlingens lovlige indvarsling, gav ordet til formanden for aflæggelse af beretning.

I årets løb var afholdt generalforsamling, jubilarreception, fem bestyrelsesmøder, møder i udvalg, og uddeling af Lauridsens legat. Bladet var udkommet med 3 numre på henholdsvis 24, 32 og 24 sider. Der var med bladet i april udsendt en 20 sider stor jubilarservice med adresser over jubilerende studenter og realister.

Foreningen tæller 1.411 betalende medlemmer + 129 studenter 82, i alt 1.540, en fremgang på 40 fra sidste år.

Generalforsamlingen havde samlet 24 medlemmer og forløb efter den annoncerede dagsorden, refereret i sidste års aprilnummer. Translokationen og receptionen, der er refereret i oktobernummeret, fik det sædvanlige festlige forløb. Under translokationen uddelte R. S.'s næstformand dimittendlegatet på 3.000 kr. til student Peter Straadt for hans særlige indsats for fællesskabets interesser.

Generalforsamling. Dirigent Carl Rise Damkjær og formand Anton Karkov. Hos Karkov (1986).

Generalforsamling (1989).

Receptionen forbedres år for år, under voksende rutine og samlebandstiltvirkning af pindemadder. Det er også nødvendigt, for tilslutningen øges år for år. Antallet af deltagere ansloges denne gang til ca. 400 indbefattet skolens kæledyr, rektors lille hund, Figaro. Arrangementet høstede stor anerkendelse, hvilket også gav sig udslag, ved jubilarenes bidrag til dimittendlegatet, der i år beløb sig til 1.025 kr., der lægges til kapitalen.

Angående bladet påpegede formanden de store omkostninger, der navnlig øgedes på grund af den stigende porto, der fra april yderligere stiger med mere end 30 % fra 2.30 kr. til 3.00 kr. pr. blad, og er R. B.'s største udgiftspost. Det har været overvejet kun at udgive 2 blade om året, Jubilarservicen, der hidtil har været bestridt af næstformanden, vil i fremtiden overdrages redaktionsudvalget og indgå som et særnummer sammen med aprilsnummeret.

Lauridsens store legat er for 1983 tildelt 8 studerende af i alt 18 ansøgere med hver 4.000 kr. De 10 fandtes ukvalificerede enten på grund af egen indtægt eller forældrenes.

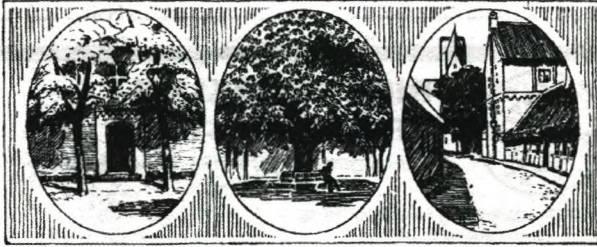
Formanden sluttede med at takke for hjælp og bistand i året, der gik, for indlæg til bladet, for skolens velvillige indstilling specielt adresseret til rektor Rasch, for økonomisk støtte fra medlemmer, der har ydet ekstra bidrag, for støtte fra annoncører- og fra Ribe byråd, som desværre har givet meddelelse om, at tilskuddet er strøget for det kommende år.

Beretningen godkendtes. Derefter fik kassereren ordet for aflæggelse af regnskab. Foreningens årsregnskab viste et stort overskud i forhold til budgettet. Det er med de stigende priser meget svært at budgettere, og det store overskud skyldtes tre forhold. Medlemskontingentet var indgået med større beløb end budgetteret + en betydelig kursgevinst på obligationsbeholdningen. Bladet havde ikke forbrugt det budgetterede beløb. Receptionen havde ikke brugt sit beløb, idet musikunderholdningen var udeblevet. Overskuddet var imidlertid velkomment til imødegåelse af kommende års formodede økonomiske stramninger.

1987 - 75-års jubilæum

Jubilæet blev ikke markeret med en fest. I referatet fra R-S' generalforsamling i 1988 står:

Ripenser-Samfundet fyldte 75 år d. 26. marts 1987. Der er nok nogle, der havde imødeset et større arrangement, men bestyrelsen fandt ikke, at der var økonomisk mulighed for og arbejdsressourcer til at afholde fest.

HUSK

RIPENSER-SAMFUNDETS

generalforsamling i Katedralskolens sangsal
lørdag den 22. februar 1992 kl. 15.

Dagsorden i Ripenser-Bladets januarnummer.

Antikvar Stig Jensen, Den antikvariske Samling, viser lysbil-
leder og fortæller om Ribes vikinger.

Forfriskning og samvær.

Indvarsling til Generalforsamling (1992).

I stedet har vi i bladet bragt et historisk tilbageblik samt udsendt et optryk af skolens kantate som jubilæumsgave til medlemmerne.

1989 Første Generalforsamling i Ribe

Der gik mange overvejelser forud for bestyrelsens beslutning om i år at henlægge generalforsamlingen til Ribe, idet man her brød med en årelang tradition for dens afholdelse hos tidligere formand Anton Karkov i dennes gæstfrie hjem på Carolinevej 6, Hellerup. Begrundelsen var hensynet til de mange vest for Storebælt, hvor der alene i Syd- og Sydvestjylland er bosat 20-25% af foreningens ca. 1.700 medlemmer. Ripenser-Samfundet er således ikke længere et rent Københavnerforetagende som dengang, det blev stiftet i 1912.

Trods silende regn fandt 35 medlemmer vej til skolens sangsal med rektor Karsdal i spidsen som særlig indbudt. Humøret steg til højder, da Thomas Alvad pludselig dukkede op og med ild og temperament som i gamle dage slog det gamle flygel an til "Grøn er vårens hæk" - og det til melodi af både N.W. Gade og Carl Nielsen.

Til dirigent valgte Jens Bøggild (S.44), hvorefter formanden, Ole Marker, i sin beretning redegjorde for årets aktiviteter. Ripenser-Bladet er udkommet med 4 numre, idet Ju-

bilar-Service nu optræder som et selvstændigt nummer af bladet efter distributionsomlægning til postvæsenets avispostkontor - med betragtelige besparelser til følge. Bidragyderne til de faste rubrikker "Nyt fra Katedralskolen" og "Nyt fra Den antikvariske samling" fik en særlig tak med på vejen. Det samme fik den nye museumsinspektør, William Gelius, der fremover vil orientere om Ribe Kunstmuseums aktiviteter. Med hensyn til bladstof i øvrigt efterlystes en mere aktiv medvirken fra såvel ældre som yngre medlemmer.

Jubilar-Service bragte i 1988 oplysninger om 407 jubilare, lidt færre end forrige år, idet adresseforskningen havde haft vanskeligheder med at opspore 10-års jubilarene. Adresseforskning er en arbejdskrævende opgave, som kun lader sig gennemføre med hjælp fra de jubilerende årgange og deres kontaktpersoner. En hjælp, som foreningen i høj grad skønner på. Arkivet har i årets løb modtaget bøger, sange og billeder/fotografier, som man er taknemmelig for, og som man fortsat med tak gerne modtager.

Receptionen i forbindelse med translokationen fik også i 1988 et festligt forløb. Formanden takkede rektor og skolen, fordi Ripenser-Samfundet hvert år for nogle timer får lov til at "overtage" skolen, og han rettede en særlig tak til ægteparret Rise Damkjær, som har stået faddere til denne tradition i traditionen.

Formandens beretning gav ikke anledning til bemærkninger, hvorefter kassereren, Kirsten Grünfeld, forelagde revideret regnskab samt budgetforslag 1989 til godkendelse. Begge godkendtes uden bemærkninger, hvilket bl.a. vil sige, at kontingentet er uændret.

Dagsordenens næste punkt var valg. Ole Marker genvalgte som formand. Den hidtidige bestyrelses sammensætning forblev i øvrigt uændret. Formanden sluttede generalforsamlingen med tak til dirigenten og med tak til forsamlingen for god ro og orden.

Efter generalforsamlingen hengav man sig den næste times tid til muntert, selskabeligt samvær, hvor foreningen med rund hånd bød på kølig hvidvin. Salen summede af tale og latter, gamle minder gravedes frem, og alle kredse rundt for at finde ud af, hvem alle var. Katedralskolen havde til anledningen lånt os lektor Heilesens film om livet på skolen i 1944-45. Den blev vist under begejstrede og forbavsede udråb, efterhånden som kendte ansigter tonede frem.

Men filmen var gammel, strimlen var smal, og billederne dansede alt for hastigt over filmræddet. Filmen blev på op-

Ripensersamfundets møde hos Mogens Juhl (ca. 1989).

fordring vist igen, og nu var man forberedt på, hvad man skulle få at se, så indtrykkene bedre kunne nå at bundfælde sig. Der blev i løbet af dagen fra mange sider givet udtryk for glæde over, at generalforsamlingen i år var henlagt til Ribe, og der var almindelig enighed om, at det var noget, der burde gentages hvert andet år.

1996 Generalforsamling i Ribe

Formandens beretning (i uddrag):

Jeg har ofte indledt formandsberetningen med at sige, at eftersom Ripenser-Samfundets formål er det fredelige at styrke sammenholdet mellem de tidligere elever gennem vore faste aktiviteter, generalforsamlingen, Ripenser-Bladet og translokationen, så er et roligt år for skolen også et godt år for foreningen. I år må jeg i stedet for sige, at et festligt år for skolen er også et festligt år for Ripenser-Samfundet.

For at følge denne konstatering op, vil jeg starte med at nævne Skolens 850 års jubilæum d. 13. juni. Arrangementets karakter og tilrettelæggelse med festgudstjeneste i Domkirken, musikledsaget spadseretur til skolen og en festlig spisning i skolens nye lokaler gjorde det nødvendigt, at det måtte være et lukket arrangement. Imidlertid var hele bestyrelsen inviteret, og det blev for os en meget festlig dag. Den festlige stemning i kirken, vores første møde med den overdækkede atriumgård og korets musikalske optræden er altsammen noget, som vi vil huske, men som vi ikke umiddelbart kan give jer indtryk af. Til gengæld besluttede vi -

rimeligt hurtigt - på forslag fra redaktøren, Gregers Jæger, at i det omfang vi kunne delagtiggøre medlemmerne i dagen skulle vi gøre det.

Resultatet blevet ekstra- og særnummer af Ripenser-Bladet, hvis indhold var billeder og taler fra begivenheden. Vi håber naturligvis, at I har syntes godt om dette initiativ. I bestyrelsen satte vi meget pris på, at Ripenser-Samfundet fik lov at være med på denne store dag for skolen, og morsomt var det, at have bestyrelsesmedlemmer iblandt os, som også havde været med ved det store 800 års jubilæum. For os - såvel som for andre - var det eneste skår i glæden måske, at majestæten ikke var med, men tog til Århus i stedet.

Om translokationen og jubilæumsfesten:

Til gengæld for, at ikke alle kunne være med på selve jubilæumsdagen, så kunne alle tidligere elever - det er jo ikke kun medlemmer af denne strålende forening - overvære den traditionsrige translokation ca. 14 dage senere. Der var også tradition forbundet med vejret, med jubilæumsfrokosterne rundt om i byen, ved udsigten fra kammerlusen ud over vadehavet, og alt hvad vi iøvrigt forventer af en translokationsdag i Ribe.

Aftenen var imidlertid noget ud over det sædvanlige. Skolens store jubilæumsfest i sportshallen med spidstegt okse og lam, en historisk revy opført af skolen lærere og musikalsk underholdning - og derpå bal i to sale - som det hed i studenterforeningen i gamle dage, Naturligvis var arrangementet flot og festligt, skolen og begivenheden værdig. For foreningen her var det helt centrale selvfølgelig, at skolen havde anset det for naturligt, at alle tidligere elever var velkomne til at deltage i denne fest. Symptomatisk for denne interesse for - ja næsten omsorg for de tidligere elever var det, at vi ældre med svigtende hørelse var placeret så tæt på scenen, at vi havde mulighed for at høre - så godt som alt, hvad der blev sagt. Det var der ikke så mange andre, der havde. Da aftenen sluttede med festfyrværkeri og de to årstal 1145 og 1995 lysende fra domkirkens tårn, havde ikke mindst vi gamle elever haft en dejlig dag sammen, sammen med de nuværende elever og på den skole, hvis historie vi er en del af.

Ved den ordinære generalforsamling i februar sidste år, fremlagde bestyrelsen sit forslag om at give skolen en kunstgave i anledning af skolens jubilæum af en værdi op til 30.000 kr. For ikke at medlemmerne skulle føle, at de blev kuppet til noget, de måske ikke kunne gå ind for, fordi forslaget ikke figurerede på dagsordenen for den ordinære, var det kun et forslag, der skulle til afstemning og eventuel ved-

Generalforsamling hos Ny Carlsbergfondet (2001).

tagelse på en ekstraordinær generalforsamling, der blev afholdt først i maj måned. Der var kun få fremmødte, men der var ingen vanskeligheder med at få forslaget enstemmigt vedtaget.

I mellemtiden er der så sket det, at skolen har indkøbt 2 mindre bronzeskulpturer, der er indmuret i væggen ind til skolens nye samlingslokale, og til en samlet værdi af 60.000 kr. Først på eftermiddagen i dag har bestyrelsen været et smut på skolen, hvor vi har beset de to skulpturer samt bestemt os for, hvilken af dem, der skal være foreningens gave. Nu mangler vi sådan set kun at betale pengene til skolen, og så håber vi, at gaven falder i jeres - medlemmernes - smag.

Nogle medlemmer af bestyrelsen har givet udtryk for den opfattelse, at det ville se pænt ud, hvis der neden under gaven kunne sættes en plade, der oplyste om, at der var tale om en gave fra Ripenser-Samfundet. Om et sådant forslag falder i skolen smag, ved vi intet om, men nu er det fremsat, og så får vi jo se, hvordan vi kan nærme os spørgsmålet overfor skolen.

2001 Generalforsamling i København

Takket være Hans Edvard Nørregård-Nielsens generøsitet kunne årets generalforsamling endnu engang afholdes i Ny Carlsbergfondets meget smukke lokaler i "Bryggergården".

Fremmødet oversteg alle forventninger med 73 tilmeldte personer.

Formanden bød forsamlingen velkommen, hvorefter Carl Rise Damkjær traditionen tro valgtes til dirigent. Med hen-

visning til vedtægternes § 96 konstaterede denne generalforsamlingen lovligt indvarslet og gav ordet til formanden, hvis beretning godkendtes.

Ole Marker ønskede efter 10 år på formandsposten at trække sig ud af bestyrelsen. Som ny formand valgtes Knud William Kastrup.

Til slut udtrykte Carl Rise Damkjær en stor tak til bestyrelsen, men især til "inspirationskilden" Ole Marker. "Ærlig og tillidsvækkende omgangsform med et fint stænk af humor og ironi."

Forsamlingen udbragte et stort hurra for Ole Marker, der også fik et par gaver med sig hjem.

Efter generalforsamlingen, var Ripenser-Samfundet vært ved en herlig gang Bøf Stroganof, og Hans Edvard Nørregård-Nielsen læste brudstykker af manuskriptet til sin næste erindringsbog "Riber Ret".

2002 - 90-års jubilæum

Jubilæet blev markeret ved en artikel i Ripenser-Bladet af formanden, hvorfra dette uddrag er hentet:

Det meget omfattende kildemateriale i Ripenser Samfundets arkiv og mange medlemmers og tidligere elever kan bidrage med personlige oplevelser, som vil forhåbentlig gøre det muligt at udgive en mere detaljeret og omfattende fremstilling af Ripenser Samfundets historie ved 100 års jubilæet i 2012.

De selskabelige sammenkomster "og lignende" har i årenes løb antaget forskellige former, men fraset afholdelse af juleballet for år tilbage, har de i det seneste år været af mere nøgtern karakter i forbindelse med translokation og generalforsamlingen.

Ved festlighederne i anledning af foreningens jubilæum i 2012 får medlemmerne forhåbentlig atter mulighed for at iføre sig festdragt

Knud W. Kastrup

[hvilket dette Jubilæumsskrift til fulde bekræfter]

2006 Generalforsamling i Ribe

Generalforsamlingen blev afholdt lørdag den 25. februar 2006 kl. 15.00 på Tårnborghuset i Ribe. I alt 33 personer havde tilmeldt sig, inkl. bestyrelsen. Mødet fandt sted i det smukke kælderrum, hvis mure går helt tilbage til 1400 årene.

Formandens velkomst og beretning (i uddrag)

Jeg vil gerne byde Jer alle velkommen til Ripenser-Samfundets Generalforsamling i 2006, som jo hvert andet år af-

Generalforsamling på Katedralskolen (2004).

holdes i Ribe. I år har vi brudt med traditionen og afholder ikke generalforsamlingen på skolen, men har i år valgt at

holde den her på Tårnborg. Alle har jo passeret denne bygning utallige gange til og fra skole, eller benyttet posthuset, da det lå her. Vi genkender jo også bygningen på mange billeder, og fra vor egen korrespondance med medlemmerne.

I forbindelse med sidste års translokation, holdt Bente og Torben Bramming åbent hus, som gav os mulighed for at besøge den meget smukt restaurerede bygning. Vi faldt omgående for husets atmosfære og fandt at det ville danne en perfekt ramme om vor generalforsamling. Vi takker Bente og Torben for den meget venlige modtagelse og glæder os til at høre dem fortælle om husets historie og restaurering efter Generalforsamlingen.

Ripenser-Samfundet lever i bedste velgående og forsamlingen skal derfor ikke vente at denne beretning kommer til at afsløre dramatiske interne eller eksterne stridigheder, som kan skade foreningens overlevelse på længere sigt.

Vi nærmer os foreningens 100 års jubilæum og i år har vort blad 90 års fødselsdag. Foreningen har vist sin evne til

Generalforsamling på Tårnborg i Ribe. Kassereren aflægger regnskab (2010).

overlevelse, og det skyldes nok i mindre grad de vekslende bestyrelser, end det incitament der er kommet fra en trofast medlemskare, som har givet støtte til at opretholde foreningens formål, at fremme kontakten mellem tidligere elever på Katedralskolen.

Det er naturligt at bruge medlemsantallet som en målestok for tilslutning til foreningen.

Vi ved således at der er 5432 nulevende tidligere elever som er udgået fra skolen med en afsluttende eksamen. Af disse er 1992 betalende medlemmer af foreningen svarende, til 37 %. Ikke overraskende finder vi størst tilslutning hos de ældre årgange, vekslende noget fra årgang til årgang. Eksempelvis er årgang 95 repræsenteret med en medlemsprocent på 28 %. I årets løb har 49 indmeldt sig i foreningen, som til trods herfor har oplevet en svag tilbagegang. Til en vis grad måske er det selvforskyldt og kan henføres til en mere kontant fremfærd, hvis man kan bruge dette udtryk i denne sammenhæng, med skyldnere af kontingent.

Årets translokation fik et meget vellykket forløb. Vejret var med os og stemningen under translokationen og den efterfølgende reception var høj. Bestyrelsen har drøftet nogle ændringer i forbindelse med den praktiske afvikling af arrangementet på grund af den store tilstrømning og deraf følgende trængsel. Ved næste års reception vil vi foretage nogle ændringer af bordopstilling og udskænkingssteder for at lette adgangsveje og betjening af de mange deltagere.

En af jubilarene, Arne Hansen, student fra 1945 har skænket et nyt legat til skolen med en grundkapital på 1 million kroner. Legatet bærer betegnelsen "Ripenser-Samfundets jubilæumslegat". I legatudvalget sidder rektor, en repræsentant fra skolebestyrelsen og lærerforsamlingen samt formanden for Ripenser-Samfundet. I forbindelse med min tale til studenterne var der lejlighed til at overrække legatet til rektor i Arne Hansens nærvær. Desværre døde Arne Hansen pludseligt en måned efter translokationen.

Translokation (2010).

Efter generalforsamlingen fortalte Torben Bramming levende om Tårnborg og husets historie. Der er en række berøringspunkter til Katedralskolen gennem århundrederne. Bente Bramming viste rundt og fortalte om planerne for anvendelse af lokalerne. Der kan på Tårnborgs hjemmeside findes svar på næsten alle spørgsmål i relation til huset og institutionen. Der er link fra Ripenser-Samfundets hjemmeside.

Dagen afsluttedes med servering af en meget velsmagende "vintersuppe" fra restaurant Kolvig i de hyggelige rum i stueetagen.

Red. anm.

Og således har Ripensersamfundet fundet sit nuværende leje med to hovedaktiviteter: Jubilarservice samt udsendelse af blade – både trykte og elektroniske. De tidligere fester er afløst af det store jubilararrangement i forbindelse med translokationen på Ribe Katedralskole. Og generalforsamlingerne – hvert andet år i Ribe, hvert andet år i København – giver også medlemmerne mulighed for at træffes og udveksle minder.

Jubilarreception i 'den gamle' Rundgang (2009).

Jubilarreception i den ombyggede rundgang ("Salen") (2011).

Lærerne - et udvalg

Ribe Katedralskole har i alle årene haft en særdeles stor skare af personligheder - på godt og ondt - i lærerkollegiet.

Men der er visse lærere, som har indprentet sig i hukommelsen, og hvis eftermæle blandt andet har skabt debat - ikke mindst efter Hans Edvard Nørregård-Nielsens *Riber Ret*.

På de følgende sider er portrætteret enkelte af lærerne gennem omtaler i Ripenserbladet.

Der er ikke portrætteret nulevende lærere. Den hæder må de vente med til efter deres bortgang.

Der er portrætteret følgende lærere, som var lærere på Katedralskolen indtil deres pensionering eller død:

Lærer

Carl Amorsen
 Louise Mortensen
 Holger Jørgensen
 Hans Aage Johansen
 Ejnar Askgaard
 Emmy Willemoës
 Olaf Heide Petersen
 Hans Schmidt
 Helge Larsen
 Lennart Edelberg
 Thomas Alvad
 Aage Kæstel

Undervist på katedralskolen

1881 - 1928, i alt 47 år
 1918 - 1961, i alt 43 år
 1920 - 1950, i alt 30 år
 1920 - 1965, i alt 45 år
 1926 - 1963, i alt 37 år
 1929 - 1972, i alt 43 år
 1935 - 1971, i alt 36 år
 1944 - 1974, i alt 30 år
 1946 - 1983, i alt 37 år
 1947 - 1981, i alt 33 år
 1947 - 1983, i alt 36 år
 1965 - 1991, i alt 26 år

Statsminister:
K. V. Vestergaard.

Økonomiminister:
P. Hansen.

Udenrigsminister:
H. Aa. Johansen.

Indenrigsminister:
E. M. d'O. Willemoës.

Justitsminister:
F. C. Kofod.

Koloni minister:
J. L. L. F. Edelberg.

Socialminister:
P. Amdal.

Landbrugsminister:
J. Vind.

Min. for off. arbejder:
K. A. Hjort.

Trafikminister:
K. P. Abildtrup.

Fiskeriminister:
A. a. Sandfeld.

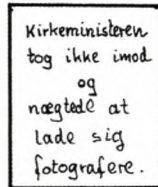
Krigsminister:
K. O. Hejlesen.

Viseminister:
Th. E. Alvad.

Handelsminister:
O. Heide-Petersen.

Kirkeminister:
H. Westberg Nielsen.

Bygningsminister:
H. Andersen.

Undervisningsminister:
H. N. Schmidt.

Boliginister:
G. Skjoldt.

Arbejdsminister:
H. Larsen.

Finansminister:
L. J. C. Blendstrup.

Forsvarsminister:
I. D. R. Humlum.

Kulturminister:
F. L. Wisby-Hansen.

3. Årgang
 SEPTEMBER - 1964
 nr. 1.
MERCURIUS

Lærerkollegiet i 1964 - her i elevbladet MERCURIUS - som regeringsforslag i forbindelse med et folketingsvalg.

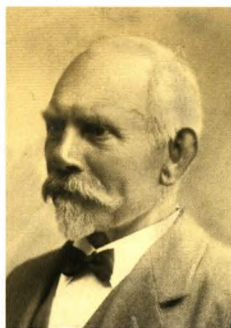
Carl Amorsen (1858-1947), lærer 1881-1928

Ved lektor Amorsens 80-års dag skrev
Ripenserbladets redaktør Kai Rosen-
stand:

Det var i Eftersommeren i Aar paa
den nyombyggede Dagmarbro, jeg
sidst talte med Lektor Amorsen, der
var paa et af sine smaa aarlige Besøg i
den gamle By. Rask skridtede vi ned
ad Stationsvejen. Og nu fylder Amor-
sen 80. Det er ikke til at tro.

Paa denne Dag vil fra mange gamle
Elever Landet over Hilsener strømme til Roskilde, thi er
Amorsen trofast, saa er hans gamle Drengene det ogsaa. Ingen
har som Amorsen formaet at holde Forbindelsen vedlige
med de gamle Elever fra den Skole, hvor han i 47 Aar havde
sin Gerning, hvor Traaden mellem Lærer og Elev blev tvun-
den til Baand, der skulde binde for Livet.

Naar vi samles og mindes, da er Billedet af Hr. Amorsen al-
tid med. Vi husker hans Røst runge over Legepladsen, naar
Ruderne truedes af Sneboldbombardementet. Vi ser hans
kendte Skikkelse med den gule Rose ved Sommertid, og vi

C. Amorsen.

mindes hans obligate
Vittigheder, hvoraf flere
blev rene Slagord for os.

Frisk og fornøjelig var
hans Undervisning end-
og for dem, der ikke
aspirede til at blive
Professorer i den højere
Matematik.

Og saa var der det, at
vi følte, at Amorsen
holdt af os. Han var i høj
Grad en af Skolens
Grundpiller, det forstod
vi allerede den Gang.

Carl Amorsen er Søn-
derjyde. Han er født i
Haderslev som Søn af
Konsul, Bankdirektør
Amorsen. Han frekven-
terede Sorø Akademi og
1876-81 Polyteknisk Læ-

Lærerne (1942).

reanstalt. Efter at have undervist ved københavnske Skoler
blev han i 1881 Timelærer ved Ribe Katedralskole, 1. Sep-
tember 1883 konstitueret Lærer samme Sted.

Den 29. Oktober 1885 udnævntes han til Adjunkt og den
28. Maj 1903 til Overlærer (senere Lektor). Som saadan vir-
kede han indtil han tog sin Afsked i 1928. I en lang Aarræk-
ke var han Skolens Inspektor og Kasserer.

Ogsaa i Byens Liv tog Amorsen Del, saaledes var han 1913-
17 og 1917-21 et skattet Medlem af Ribe Byraad og 1916-28
Medlem af Ribe Amts Skoleraad. I en lang Aarrække gjorde
han udmærket Fyldest i Ribe Kunstforenings Bestyrelse.

Skolen glemte han ikke, da han drog bort, heller ikke rent
haandgribeligt. I en Aarrække var der en Gave fra Amorsen
at uddele ved Translokationen [og den dag i dag er et af
Ribe Katedralskoles legater: C. Amorsens legat – red. anm.]

Da Ripensersamfundet stiftedes i 1912 var det ganske na-
turligt og selvfølgeligt, at Lektor Amorsen indtraadte i Be-
styrelsen, og han har siden været vor højt skattede Næst-
formand.

Louise Mortensen (1891-1976), lærer 1918-1961

*I Ripenserbladet skriver Carl Rise Damkjær følgende minde-
ord om frk. Mortensen, som i øvrigt var student fra Kate-
dralskolen i 1911:*

Frk. Mortensen er gået bort. Hun fyldte 85 år i januar og
døde den 27. februar. Første gang, jeg stiftede bekendtskab
med lektor Louise Mortensen var i 1944 ved den skriftlige
optagelsesprøve i regning til mellemkolen, hvor hun havde

Skolens gamle opgaveskab.
Står i Den antikvariske Samling.

Det gamle stileskab på lærerværelset.

tilsynet. Pludselig blev der luftalarm, og frk. Mortensen gennede os allesammen ned i skolens beskyttelsesrum under Puggård med ordre til ikke at snakke sammen om opgavernes løsning!

Louise Mortensen var den sidste af generationen af lærere fra tiden lige efter 1. verdenskrig. De kom til skolen i de unge år og blev der til deres dages ende - en gruppe lærere, som for tusinder af dimittender fra Ribe Katedralskole blev en art institution, ja selve symbolet på skolens ånd og tradition.

En kvindelig lærer i et fag som fysik har vel i tidens løb fristet enkelte mere umodne elever til tanker i retning af det kønsdiskriminerende: i et sådant praktisk betonet fag havde mange før i tiden svært ved at anerkende en kvinde. Men sådanne tanker blev gjort til skamme.

Frk. Mortensen håndterede sit fags praksis såvel som dets teori med stor dygtighed. Som pædagog stillede hun med en god portion gammeldags strengthed, uomgængelige krav til flid og viden hos sine elever. Undertegnede vil gerne vedstå sig de taknemlige tanker, der vandrer tilbage til hende, når man i dagligdagens situationer så ofte anvender fysikkens grundbegreber, velindlært i mellemskolen hos frk. Mortensen.

Louise Mortensen var som menneske beskeden og udadtil ret reserveret, men gammeldags skoledisciplin og akademisk reserverthed var imidlertid ikke udtømmende karakteristika for hende. Bag det reserverede ydre lærte mange i årenes løb et varmhjertet og meget venligt menneske at kende. Også skolens elevaktiviteter udenfor timerne havde hendes medleven og interesse. Gennem årtier var hun storleverandør af prægtige lagkager til Heimdalfester - et kærkomment indslag, der altid gav anledning til megen humørudfoldelse.

Frk. Mortensen levede i sine sidste år tilbagetrukket fra skolens liv, men når man kom i kontakt med hende, fornemmede man til det sidste en usædvanligt levende interesse for alt, hvad der vedrørte hendes gamle elever. Ikke alene huskede hun navnene. Hun vidste også besked om deres job og hvor de boede, og hun forhørte sig altid ivrigt om deres liv og virke.

Jeg har selv oplevet at træffe frk. Mortensen tilfældigt mange år efter studentereksamen. Hun overraskede mig meget

L. Mortensen.

ved sin lynsnare genkendelse (selvom jeg ellers kun havde haft hende i mellemskolen), og hun gav sig ivrigt til at diskutere indholdet af en kronik, jeg havde begået. At hun stadig var lyslevende af ånd, omend hun rent fysisk havde adskillige besværligheder de sidste år, kan også bevidnes af studenteholdet 1950, der sidste år havde hende som gæst ved deres 25-års jubilæumsfest. Deltagerne her fortæller, at hun var endog meget veloplagt og åndsfrisk, erindrede med tydelighed jubilærens familierelationer og gengav med megen humor muntre situationer fra skoletiden mange år tilbage.

Louise Mortensens hengivenhed overfor sin tidligere elever fandt også udtryk gennem et livsvarigt, trofast medlemskab af Ripenser-Samfundet. Et sandt faktotum fra den gamle skole er gået bort. Generationer af »ripensere« vil erindre hende i taknemlighed for tro lærergerning, og mange vil tillige erindre hende som menneske og ven.

Holger Jørgensen (1886-1976), lærer 1920-1950

Ved lektor Jørgensens bortgang i 1976 skriver lektor Heilesen:

Lektor Holger Jørgensen døde i marts måned i en alder af 89 år. Han var lærer i naturfag ved katedralskolen fra 1920 til 1950. Hans sidste år var svære på grund af en tiltagende astma, men åndeligt lod han sig aldrig kue. Han var et følsomt menneske, dybt engageret i alt, hvad der havde med livet i videste forstand at gøre, både fagligt og kunstnerisk. Mange malerier og akvareller fra hans hånd hænger på væggene hos venner og vidner om, at han var en meget fin kolorist. Musikken stod også hans hjerte nær, og ofte var hjemmet ramme om livlige musikaf-tener.

Skønt han voksede op på stenbroen midt i København blev biologi hans store interesse, og i sin have i Ribe og i Svejbæk, hvor han tilbragte sit otium, gjorde han til det sidste ivrigt iagttagelser af de enkelte organismers tilpasning til omgivelserne. En lille afhandling, der lå på hans skrivebord, har som motto et vers af Stadsfysikus i Ribe, Christoffer de Hemmer:

»Misund mig ej din Lyst, Tag selv din Lyst for dig; Jeg Floram elske vil, hun bedst behager mig.« og slutter med et citat af Kepler: »Intet i Guds skaberverden er planløst«.

H. Jørgensen.

Naturhistorie hos Jørgensen (sidst i 40'erne).

Disse citater udtrykker bedre end mange ord Holger Jørgensens livsholdning.

Og Anton Karkov fortsætter i samme blad:

Gamle elever, som havde lektor Jørgensen i hans unge år, mindedes ham som den lærer, man som elev lettest kom i kontakt med. Det kunne ellers ofte være vanskeligt med den tids skoletradition, hvor der ofte var stor afstand mellem lærer og elev. Hvilken elev mindes ikke den hyggelige placering i naturhistorielokalet ved det runde bænkearrangement med Jørgensen anbragt i centrum med et lille smil om læben. Ofte var der »frikvarter«, hvad der var mindre heldigt, når disse dages inspektion pludselig dukkede op til lige stor fortrydelse for lærer som for elever.

Jørgensen ydede ikke den ringeste indsats gennem disse frikvarterer, hvor man i stedet for gennemgang af den strenge lektie diskuterede dagens aktualiteter, som det var så let at forlede ham til, fordi han selv var optaget deraf.

Det kunne ikke undgå elevernes opmærksomhed, at han ved sin omgang med kone og børn og sin færden på gaden dannede en skarp kontrast til de øvrige lærere, som når han gik på indkøb til husholdningen eller kom dragende ud i det fri med et par børn i trækvogn og et tredie på skuldrene med nærerne dybt plantet i hans krøllede hår.

Han var livsnær i al sin færd. Han repræsenterede smuk menneskelig tilværelse i skole, hjem og natur.

Hans Aage Johansen (1895-1987), lærer 1920-1965

Ved lektor Johansens overgang til pension i 1965 skrev redaktør Rosenstand følgende i bladet:

Ved årets transllokation tog Ribe katedralskole afsked med en af sine dygtige og afholdte lærerkræfter gennem 45 år, lektor A. Johansen, der ved skoleårets slutning går for aldersgrænsen.

Lektor Johansen er født i Odense den 4. august 1895, Han blev i 1913 student fra Odense katedralskole og tog skoleembedseksamen med fagene dansk og kristendomskundskab i 1920. Efter at have undervist ved københavnske kursus ansattes han samme år ved Ribe katedralskole, hvor han har virket siden og undervist i fagene dansk og historie.

Han blev lektor i 1936, og i 44 år har han været inspektør ved skolen, Medens mange af skolens lærere kom og gik, så forblev Johansen trofast gennem de mange år og det er givet, man dybt vil savne den dygtige og af humanistisk kultur prægede lærer, i fremtiden, Det vil gælde såvel lærere som elever.

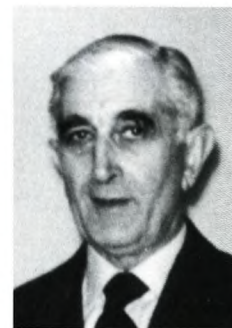
Ved siden af skolegerningen har lektor Johansen dyrket forskellige lokale interesser i harmoni med sin kulturelle indstilling. Gennem 16-17 år var han den selvskrevne iscenesætter af den årlige skolekomedie, selv en dygtig amatørskuespiller i de år, da man i vidt omfang dyrkede amatørskuespillene på den gamle scene på Klubben. I 1930 blev han sekretær for Ribe stiftsmuseum (nu Ribe Kunstmuseum), og siden 1954 har han været museets utrættelige og meget virksomme formand.

Hans dygtighed som lærer gavnede en årrække også Ribe handelsskole. Heldigvis forsvinder lektor Johansen ved afskeden ikke ud af bybilledet Med sine mange vindende egenskaber har han en vennekreds i vor by.

Ejnar Askgaard (1895-1970), lærer 1926-1963

Ved lektor Askgaards afsked i 1963 skrev Rosenstand i Ripenserbladet:

Med dette skoleårs udgang har en af Ribe Katedralskoles dygtige og ansete lærerkræfter, lektor Askgaard efter ansøgning fået bevilget sin afsked fra den skole, han har tjent med ære siden 1926.

H. A. Johansen.

E. Askgaard.

Skolegården (1943).

Ejnar Askgaard er født den 25. februar 1895 i Greve, hvor faderen var førstelærer. Han blev student fra Roskilde Katedralskole i 1912. I 1916 tog han lærereksamen fra Jonstrup Seminarium og var derefter 1916-17 huslærer på Gjesinggård ved Randers og 1917-18 vikar ved Grenå Kommunalrealskole. I 1918-20 blev han cand. mag. med fagene engelsk og kristendomskundskab og samme år blev han vikar ved Løgumgård Artiumkursus.

Den 1. august 1926 blev han adjunkt ved Ribe Katedral-skole (lektor i 1941). Efter at være kommen til Ribe giftede

Lærerne (1949).

han sig med sygeplejerske Astrid Grundtvig, datter af mejeriforpagter Nicolaj Frederik Severin Grundtvig.

I flere år var han skolens inspektør. I 1926 blev han tillige lærer ved Ribe Handelsskole og var i årene 1937-52 skolens forstander. 1951-53 var han engelsklærer ved lærerhøjskolerens provinskursus i Rødding, I en årrække var han bibliotekar ved Ribe Stiftsbibliotek. Siden 1932 har han sæde i Ribe Domsogns menighedsråd, siden 1935 kasserer ved Ribe domkirke og siden 1961 kirkeværge.

Ved siden af de mange tillidsposter har lektor Askgaard også haft tid til et forfatterskab. Sammen med nu afdøde lektor Nørregaard har han udgivet engelske stiløvelser for mellemklassen og realklassen 1. og 2.

Sine biografiske interesser har han givet udtryk i en levnedstegning af Ribe-rektoren Chr. Falster, trykt i »Jul i Vestjylland« og de udmærkede biografier af studenter fra Ribe Katedralskole 1901-20, 1921-30 og 1931-40. Det er hans mening at fortsætte med udarbejdelsen af biografier omfattende årgangene 1941-50, et meget påskønnelsesværdigt arbejde.

Der er altså nok at tage fat på under otiummet i det smukke gamle »Vejrmøllehus« på Tangevej. Lektor Askgaard forlader ikke Ribe, som han holder af, ligesom alle, der kender ham både på og udenfor skolen, holder af ham.

På sin gamle skole vil han dog efterlade et savn både hos kolleger og elever, der altid i ham fandt en retlinet, elskværdig og dygtig personlighed.

Emmy Willemoës (1902-1991), lærer 1929-1972

Allerede i første nummer af Ripenserbladet i 1927 omtales Frk. Willemoës:

En ung Ribe Student, vort Medlem Frk. Emmy Willemoës, Datter af »Ribe Stiftstidende«'s Redaktør, har paa den smukkeste Maade gjort vor gamle Skole Ære ved Paris' berømte Universitet, idet hun i Marts Maaned i Aar som Nr. 1 ved Eksamenen har taget Licentiatgraden i romansk Filologi.

E. Willemoës.

Den energiske og intelligente unge Dame blev Student fra Ribe i 1920 (se billede på omslaget) og tog i Marts 1921 Filosofikum med Udmærkelse. I Sommeren 1922 tog hun sin første franske Eksamen ved det franske Fakultet ved Uni-

Lærerne (1959): Krebs, Sandfeld, Larsen, Kofod, Johansen, Kastberg Nielsen, Schmidt, Heilesen, Alvad; Ladegaard Pedersen, Blendstrup, Simonsen, Andersen, Askgaard, Heide Petersen, Edelberg; Fru Sandfeld, Willemoës, Munck, Vestergaard, Mortensen, Skjødt, Humlum.

versitet i Neuchâtel med Karakteren mg+, og samme Efteraar begyndte hun sine Studier ved Sorbonne, hvor hun i de følgende Aar med udmærket Resultat tog flere Eksamener. bl.a. i Marts 1924 som Lærer i Fransk.

I 1991 døde Frk. Willemoës, og Jens Vind skrev følgende nekrolog over hende:

Lørdag den 20. april 1991 døde frk. Willemoës, næsten 89 år gammel. For en syv-otte år siden blev hun, alvorligt syg, indlagt på sygehuset, og vi sagde til hinanden: "Det kommer hun ikke over!" - Hun, som i et langt, arbejdsomt liv så at sige aldrig havde haft en sygedag, når hun lagde sig syg, måtte det være alvorligt. Det var det også, men hun kom tilbage, dog blev hun aldrig helt sit gamle selv, og de sidste år kendte hun os ikke mere; hun havde taget afsked med livet.

Nu er hendes stærke hjerte holdt op at slå, og hendes lege-me har fulgt hendes ånd. Det er på tide at mindes, hvad hun betød for os. "Frk. Willemoës, det er simpelthen Ribe Kate-dralskole", sagde gamle rektor Vestergaard. For ham inkarne-rede hun alt det han syntes om ved skolen, stilfærdig lær-dom, munter spot og ubrydelig loyalitet; - dertil en ægte beske-

denhed, som ikke tvivlede om sine kvaliteter. Han sørgede for, at hun fik ridderkorset, og det har hun aldrig pralet med! Men, som han sagde, hvis ikke hun skulle have det, hvem så?

Ja, frk. Willemoës var Ribe Kate-dralskole. Hun havde været så længe på skolen, at selv lektor Blendstrup blev distanceret. Hun havde jo gået her som elev, fra omkring 1914, havde kendt alle de mærkelige gamle læ-rere, som hun kunne fortælle om med megen humor: lektor Beck, Lille Jensen og mange andre. Senere, efter mange år i Frankrig, hvor hun tog de højeste akademiske grader ved La Sorbon-ne, vendte hun hjem til sin gamle skole som lærer i fransk og engelsk, men snart også i latin, som hun gjorde til sit fag, selvom hun ikke havde taget eksamen i det fra universitetet. Men hun havde gode forkundskaber fra lektor Becks un-dervisning, og hun holdt meget af latin.

I sit hovedfag fransk var hun en kapacitet og kunne sik-kert have gjort videnskabelig karriere men hun var ikke i tvivl om sit valg. Og hun var en strålende lærer! Timerne med hende var en fest, for der blev leet meget, og hun var berømt - og frygtet - for sin replik.

Man kedede sig ikke, og man lærte noget! "A er ett ræj for å læs' en fransk bog" fik hun en af sine elever til at sige - og der hører noget til! Hun hadede lusk, og sad man og putte-de sig og håbede ikke at komme op, fik man ikke lov at dø i synden; omvendt kunne hun godt acceptere en god und-skyldning ved timens begyndelse - "men lad det ikke blive en vane!" Der var ingen fare for det. Hun fulgte sine elever nøje, vidste, hvis der var problemer, og på sin skarpe, kon-tante måde hjalp hun mange. Aldrig overtrådte hun den usynlige tærskel for den enkeltes personlighed; hendes respekt for den grænse kunne bibringe nogle et indtryk af, at hun var en barsk gammel lærerinde, der plagede sine elever med harske kommentarer - et image, hun ville have godta-get og leet hjerteligt af!

Sentimental var hun mindst af alt, men et følsomt men-neske var hun bag sin skarpe, selvironiske facade. Hun talte ikke om at gøre godt, hun gjorde det. Hvor mange mon er klar over, at hun i årevis sendte penge til og betalte bøger for elever, der ikke var selvskrevet til en akademisk løbeba-ne? Det måtte der aldrig tales om, og hun ville ikke modta-

E. Willemoës.

ge nogen form for tak i levende live, men i dag bør det fortælles. Vi er nogle stykker der véd. Vi, som hun har hjulpet.

Som kollega var hun altid ligevægtig og altid i godt humør. Hun havde et skarpt blik for urimeligheder og kunne afsløre dem med en rammende bemærkning, men hun var irenisk i sin færd og undgik enhver form for konflikt. Hendes sympati med den nye ånd der kom ind i skolen med overenskomstansættelsen var næppe stor, men i lighed med de fleste kolleger, der havde kendt de slemme 30'ere, modtog hun os med forbløffende storsind. Hun selv var af gammel embedsmandsadel! En anakronisme! Hvem ville i dag finde på at betale klassesæt til sine elever ud af egen lomme? eller stille sin bogsamling til elevernes rådighed, som hun gjorde i sine berømmelige mandagstimer?

Sagen var, at hun elskede sine fag og elskede studeringer. Hun befandt sig aldrig bedre end mellem sine bøger, hun var myreflittig. Da klassikergrenen blev genindført i 1948, overtog hun sammen med Ladegaard-Petersen latinundervisningen på højt niveau, og den udfordring besvarede hun ved at tilegne sig den latinske kultur på hovedfagsniveau. Det har uden tvivl været hårdt, men hun elskede det! Det værste ved hendes alderdoms svækkelse var, at den fratog hende evnen til at studere.

Lad os da huske hende som hun var i sine velmagtsdage, de var heldigvis også de fleste! Det var en fornøjelse at opsøge hende i hendes lille hus i Kongensgade, "à l'heure bleue", som hun sagde, at høre hende berette om gamle dage, om rejser, om teateroplevelser. Man gik derfra, beruset af cigar, portvin og navnlig samtale. "Seul l'Esprit, s'il souffle sur la glaise, peut créer l'Homme" (A. de Saint-Exupéry). – Det er et privilegium at have kendt Willemoës.

Olaf Heide Petersen (1908-1971), lærer 1935-1971

Lektor Heide Petersen var en af Rispensersamfundets store støtter blandt lærerkræfterne. Efter Heide Petersens pludselige bortgang i december 1971, udtalte rektor Vestergaard følgende mindeord, som senere blev aftrykt i Ripenserbladet:

Heide Petersen blev efter et par års vikartid knyttet til denne skole i 1935. Han blev udnævnt til lektor i 1952.

O. Heide Petersen.

Han var en meget energisk, dygtig og vidende mand med stor arbejdskraft og stor belæsthed. Og han var en grundig, samvittighedsfuld og – i bedste forstand – dynamisk underviser.

Han lagde megen vægt på, ud fra sin omfattende viden, at hans matematikundervisning ikke bare blev terperi, men også fik kulturhistoriske perspektiver. Han var ikke bange for at forlange noget; men han var heller ikke bange for at gentage og for at hjælpe, og også derved lykkedes det ham at få selv svagere elever godt med.

Hans død er et meget stort tab for den skole, han holdt af. Vi vil ære mindet om ham, som den gode og hjælpsomme lærer, den trofaste og bundreelle kollega, der ikke kendte til svig, og – for adskillige – som den gode ven.

Hans Schmidt (1915-1974), lærer 1944-1974

Rektor V. Vestergaard skrev følgende om den afholdte lektor:

Lektor Schmidt var lærersøn og voksede op i et H. P. Hanssens præget hjem.

Dette har givet medvirket til, at han valgte historie som hovedfag og altid vedgik sin gæld til professor Erik Arup, selvom ensporethed i metode og synspunkter var ham komplet fremmed.

Denne åbne indstilling tog han med over i sin lærergering. Han var i besiddelse af en lykkelig hukommelse, en vældig faglig viden, som han forøgede til det sidste, og en enestående evne til at meddele sin viden til eleverne. Man kan fristes til at sige, at han var en kunstner i sit fag.

Men han var mere end det. Han var et sjældent hjertevarmt og hjælpsomt menneske, dybt engageret i andres ve og vel. Han fulgte elevens og kollegers tilværelse langt ud over de åremål, i hvilke de havde daglig kontakt, og til hans største glæder hørte besøg af gamle elever.

Mest imponerende var han dog ved sin sjælelige styrke. Han var de sidste mange år total blind, men han tabte ikke modet, arbejdede tværtimod ekstra med de midler, der stod til hans rådighed, og heri uvurderligt støttet af sin efterladte kone, Inger Marie Schmidt. Denne indsats vakte beundring, ikke blot i Ribe, men blandt kolleger over hele landet.

H. Schmidt.

Helge Larsen (1913-1993), lærer 1946-1983

Bestyrelsesmedlem i Ripensersamfundet Kirstine Nørr skrev disse mindeord i Ripenserbladet ved lektor Larsen død:

Det gav et stik i hjertet, da jeg hørte om lektor Larsens død den 15. november 1993. Og endnu et, da jeg i en nekrolog kunne læse, hvordan udviklingen med dens nye undervisningsformer havde rendt ham over ende og efterladt ham ensom, isoleret, uden samklang med eleverne.

Det var ikke sådan, vi kendte lektor Larsen: Tværtimod oplevede vi ham som en afholdt og inspirerende lærer, der med et aldrig svigtende engagement kunne fylde timerne. Hos ham var man velforberedt, ikke fordi man skulle, men fordi man gerne ville.

Fra det øjeblik, han trådte ind i lokalet med sit »good morning - please, sit down«, havde han vores fulde opmærksomhed, mens han med sin venlige myndighed førte os gennem alle krinkelkrogene i det engelske sprogs labyrinter. Og da vi

H. Larsen.

Sidste skoledag for 3. g. Klasseværelset på 1. sal i Asyllet (1957).

i 1954 satte huen på hovedet, var vores OXFORD ENGLISH slet ikke så tosset endda.

Vi vidste ikke meget om privatmennesket Helge Larsen, men een ting vidste vi dog - han havde været i koncentrationslejr! Hans lettere deformerede tommeltotter, som vi fandt både skræmmende og fascinerende, var et resultat af tyskernes tortur, og selvom dette udsagns oprindelse fortonede sig i det fjerne og aldrig var blevet eentydigt verificeret, og selvom han aldrig nævnede disse mulige oplevelser med et ord, og vi aldrig spurgte, var vi ikke i tvivl: Tommelotterne var bevisførelse.

At lektor Larsen ikke var bange for at gå alternative veje i sin undervisning, afslørede han, da han på et tidspunkt foreslog, at vi sammen dannede vores egen English Club, hvor vi med mellemrum skulle mødes efter skoletid. Sammenkomsterne skulle foregå i hans hjem, hvor der ville blive serveret five o'clock tea, og hvor der naturligvis kun måtte tales engelsk. Det blev til mange dejlige timer, hvor vi nød godt af hans store sproglige ekspertise (der blev faktisk talt engelsk) og hans store gæstfrihed. For vores skyld købte han både en fin dug og et 12-personers testel, og obligatorisk var hver gang en prægtig English teacake samt dyngevis af hjemmelavet chokolade fra Olga Nissen i Sønderportsgade. Hans varmhjertede gestus faldt ikke på sten grund.

"The English Club".

Det fortæller meget om vores forhold til ham, at vi med ungdommelig, men dog respektfuld, nysgerrighed turde spørge ham, hvorfor han ikke var blevet gift. Vi vidste, at hans mor var død, for han omtalte hende altid som »min salige mor« og anden familie havde han ikke, så en kone var måske værd at overveje, mente vi. Lektor Larsens svar faldt prompte og efterlod os ikke i tvivl om, at så skulle der ikke spørges mere. »Den kvinde, jeg måtte gifte mig med, skulle være i besiddelse af god smag. Den kvinde, der måtte ønske at blive gift med mig, ville udvise absolut dårlig smag. Derfor er jeg ikke gift!«

Den sidste gang, vi besøgte ham, havde vi besluttet, at vi for en gangs skyld ville stå for serveringen.

Sådan sluttede vores English Club på både festlig og vemodig vis, men kontakten med lektor Larsen fortsatte. Efter endt studentereksamen rejste flere af os til England som au pair piger, og da nogle af os mange år senere kom til at tale om det, viste det sig, at vi helt uafhængig af hinanden havde skrevet breve til ham og fået breve igen. Gode og opmuntrende breve fra en god og opmuntrende lærer.

Lennart Edelberg (1915-1981), lærer 1947-1981

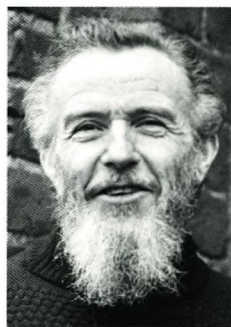
Mangeårig ildsjæl i Ripensersamfundet blandt andet som næstformand.

I skolens årsskrift – aftrykt i Ripenserbladet – skriver Inger Marie Dahl, Dorte Stig Madsen, Margrete Paludan følgende mindeord:

Lennart Edelberg døde den 11. nov. 1981. Han havde fra 1947 været ansat ved Ribe Katedralskole med fagene geografi og biologi. Derudover var han kendt for sin deltagelse i ekspeditioner til Afghanistan og for sit arbejde indenfor museumsverdenen. Han fik i 1965 GL's jubilæumspris og guldmedalje for sin helt specielle pædagogiske indsats.

Lennart var en ildsjæl. Han var involveret i en broget mangfoldighed af væsentlige stridsspørgsmål og debatter - Kina, Tvind-skolerne. Sovjets invasion af Afghanistan, Økologi- og atomdebatten, naturfredning - men først og fremmest i de mennesker, han havde eller havde haft med at gøre.

Han var, hvad man forstår ved en ny polyhistor, en mand der behersker mange videnskaber. Der var intet mærkeligt i, at han, der oprindeligt var botaniker, på sine Afghanistan

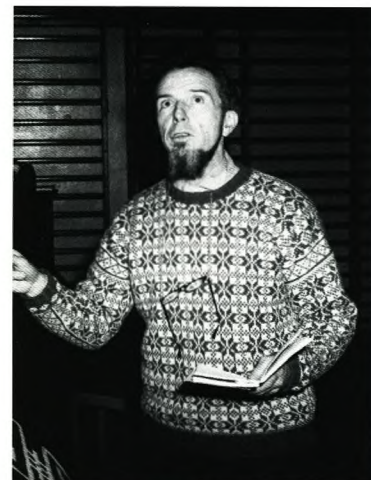
L. Edelberg.

rejser også kom til at beskæftige sig med etnografi, og at han samtidig havde stor kulturhistorisk viden og interesse. Man kunne blive inddraget i samtaler med ham, som afslørede, at han havde kendskab til litteratur, historie og sprogvidenskab, som rakte langt udover det almindelige konversationsniveau.

Hans møde med fremmede kulturer og indlevende forståelse af dem gennemlyste hans liv og satte sit præg på hans færden i det daglige med os

kolleger og elever. Han havde i sig en åbenhed overfor mulige indfaldsvinkler til en sag, en nænsomhed overfor det - i gængs forstand - "anderledes". Han havde en speciel slags situationsfornemmelse, der udsprang af hans egen eksperimenteren med livet. Han var, i al åbenhed og enkelhed, et menneske, der ikke var færdig med sig selv eller havde ladet sine meninger gro fast. Han henvendte sig med dyb alvor og trohjertighed til elever og kolleger uden persons anseelse for at lære af dem, hvad han mente, de vidste og han ikke.

Han kunne være nådeløs hård - og nok også utryg - overfor dem, der var ligeglade, eller som han mistænkte for at sige, hvad de ikke mente, fordi det var det nemmeste, eller som han mente havde tænkt alle spørgsmål igennem for længe siden, og aldrig taget dem op igen. Han var bange for slendrian og vanetænkning og gik - ofte til vor store irritation - rundt som en anden Sokrates og stillede os uskyldige, men helt elementære spørgsmål, som kom til at afsløre for os selv, hvor overfladisk vi egentlig havde tænkt, og hvor lidt vi i grunden havde forstået. I diskussioner kunne han være stejl og hævde sine markante synspunkter til den yderste konsekvens. Han havde et vulkanted temperament og sagde, at han kunne lide at "fichte" - men altid var han dog villig til at lade sig bringe på andre tanker, hvis han selv syntes, det var det ærligste. Han var en inspirator. Hvor meget man har lært, hvor meget varme og glæde, man har fået, blandes i savnet med en glæde og taknemlighed over at have fået lov til at kende Lennart.

Edelberg instruerer skolekomedie (1965).

Lennart havde en bevidst livsholdning, som gik ud på at bevare mangfoldigheden i livet i en kortsynet tid. Vejen her til gik gennem en bevaring og genoprettelse af naturen, en bevaring af vores kulturelle fortid, og af de andre kulturer, som eksisterer parallelt med vores. Vi er kun mennesker, når vi erkender os som en del af helheden uden at ville tage magten over helheden. Disse stærkt følte ideer gik igen stort og småt af, hvad Lennart beskæftigede sig med.

I hans skolearbejde lå det allerede i valget af fag, biologi og geografi. Det lå i den måde han lærte eleverne nænsomhed og respekt overfor ting, som havde kostet menneskeligt arbejde eller ressourcer, at frembringe - han kunne blive forfærdelig vred, hvis eleverne ikke forstod dette. Det lå i hans arbejde med samlingerne, hvor han på den ene side var uendelig omhyggelig med alle genstandene, på den anden side lod eleverne bruge dem, for at de kunne fatte mangfoldigheden og samtidig lære respekt og omhu for det, som er ved at forsvinde og dermed gøre vor verden fattigere.

Han var med til at opbygge traditionen med lejrskoler for alle klasser ved Ribe Katedralskole. Utrætteligt har han fastholdt betydningen af denne intense undervisningsform, hvor man i fællesskab udfører et arbejde, som man ikke stiller sig tilfreds med, før det er fuldført, og hvor man derfor ikke kan skelne mellem undervisning og fritid. Det er ikke resultatet, der tæller, men det at man deltager så godt man kan og yder sit bidrag til helheden.

Lennart kunne så meget og vidste så meget, men oplevedes dog af os som et beskedent og ligefremt menneske, der på en naturlig og selvfølgelig måde var sammen med os. Lennart holdt meget af den eskimoiske myte om festens gave, han havde festens gave. Myten skildrer menneskene i en tid, hvor de ingen glæder havde, Deres sind fortæredes af ensformighed. Men en stor Ørn kommer til menneskenes 3 sønner. De to ældste forsmår Ørnens gave og dør, men den 3. følger med til Ørnens hjem, hvor Ørnens moder fortæller ham, hvordan man skal holde fest. Hun sagde:

"Først må I bygge et festhus, hvor mange mennesker kan samles. Forud for hver fest skal I samle meget kød og siden mange mennesker". Dernæst lærte hun dem at sætte ord sammen til sang og føje toner sammen, så de blev til melodier, og hun viste dem, hvordan man skulle danse til sangene, Da sønnen havde lært alt dette, sagde han: "Men vi ved ikke af andre end os selv" - "Menneskene er ensomme,

fordi de endnu ikke har fået festens gave," sagde ørnemoderen. "Træf nu jeres forberedelser således som jeg har sagt. Når alt er rede, skal du gå ud og søge efter mennesker, du vil møde dem to og to. Du skal samle dem, til de bliver mange. og indbyde dem, og så skal I holde sangfest".

Thomas Alvad (1919-1989), lærer 1947-1983

I Ripenserbladet skriver Lars Ilsoe:

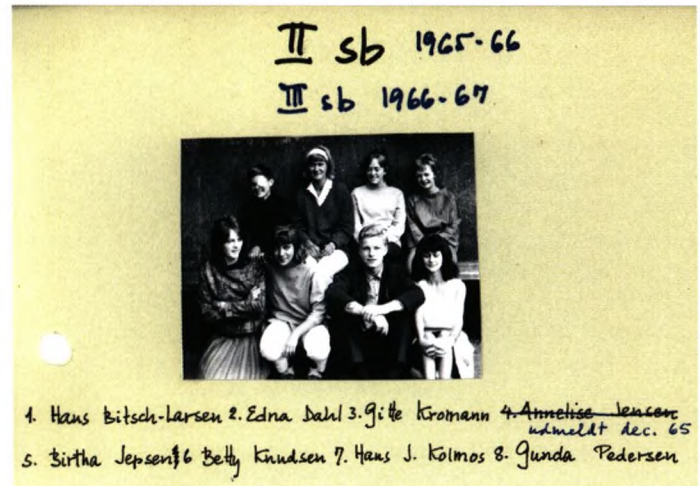
Studielektor Thomas Alvad døde pludseligt den 24. december 1989 - energisk og engageret til det sidste.

Han kom fra København og blev ansat ved Ribe Katedralskole i 1947. Han var og forblev noget af en gadedreng i marsken. Af væsen var han anarkistisk og fræk. Han gav pokker i udlevede konventioner og borgerlig selvhøjtidelighed. Det væsentlige for ham var, at man engagerede sig i tilværelsen, så at tingene fik liv og kraft. Havde de ikke det, måtte man forlade dem eller tilføre dem ny energi. Og det sidste gjorde han mere end de fleste.

Han kunne råbe "snotunger" til eleverne, men tog ikke anstød af det, for de vidste, det gjaldt koncentrationen om sagen i timerne. Han havde den vitalitet, gennemslagskraft og pædagogiske intuition, der gjorde ham til en inspirerende

T. Alvad.

Alvads noter om eleverne (1967).

og medrivende lærer. Han overskred ikke grænserne for at sætte sig selv i centrum, men for at fremme det, han troede på og ville formidle.

Han var anarkist med et mål, og han vandt elever og kollegers respekt, fordi han fastholdt dette mål uden at skele til modestrømninger eller kortsigtet popularitet.

Thomas Alvad var trefagskandidat med fagene musik, tysk og dansk, og han underviste i alle sine tre fag, men de sidste år på skolen kun i musik og tysk. Det var dog i musik, han slog sit navn fast. Var han dygtig som lærer, så var han som musikformidler og korleder eminent. Her fik han brug for alle sine egenskaber.

Det var hans fortjeneste, at musikgrenen blev indført på Ribe Katedralskole, og musik har under skiftende skolesystemer haft en central placering på skolen lige siden. Når morgensang ubrudt har kunnet holdes i hævd på skolen uden at blive en anakronisme, skyldes det ikke mindst Alvads indsats. Mange søvnige elever og lærere er blevet vækket og løftet af hans tempofyldte og ekspressive klaverspil i morgensangssalen. I samarbejde med musikforlaget Egtved udgav han i årenes løb i sribetvis af bøger og hæfter, f.eks. "555 sange", "Musik i skolen" og "Deutsche Lieder".

I 1983 tog Alvad sin afsked fra Ribe Katedralskole på grund af en psykisk lidelse. Efter nogen tids eksperimenteren fandt lægerne frem til en medicin, som fuldstændig kurerede ham. Han fik derfor et otium, der blev ligeså driftigt som hans tid som lærer. Han holdt foredrag, var korleder, komponerede, skrev artikler og bøger. Han udsendte "Harmonik I" i 1989 og nåede at skrive det meste af fortsættelsen. Også på skolen så vi ham jævnligt. Sammen med musiklærerne afprøvede han sine bøger i undervisningen. Til skolekomedie og ved transllokation kom han også og akkompagnerede.

Han talte selv om, at han havde fået et liv nummer 2. Nu er også det til ende. Men vi vil huske ham som en fremragende lærer og et særdeles vitalt menneske.

Og Olav Lindegård mindes Alvad i samme blad:

Det var med stor spænding, eleverne i Ribe Katedralskole i august 1947 så hen til, at skolen skulle have både ny rektor og ny sanglærer. Ved morgensangen den 1. skoledag efter sommerferien, var alle skolens elever fra 1. mellem til III g, som det var tilfældet hver morgen, samlet i sanglesalen mellem de støvede rester af Parthenon-frisen. Foran Rostra stod skolens nye rektor, Johannes Jørgensen.

Alvad spiller til kantaten (1981).

Efter en kort og hjertelig tiltrædelsestale ønskede han et godt skoleår for os alle og fortsatte: »Og så skal jeg byde velkommen til skolens nye sanglærer, timelærer Thomas Alvad - vi synger nr. 76 - Al(t) (h)vad som fuglevinger fik! Et latterbrøl hilste rektors ufrivillige morsomhed, men det blev en flot entre for den nye lærer, som snart skulle få skolen til at løfte sig på sangens vinger.

Midt i skoleåret en lørdag formiddag ankom selveste undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne, Højberg Christensen. I ministeriet havde man åbenbart været spændt på, hvordan den unge Thomas Alvad klarede opgaven i Ribe. Nok kendte man hans faglige dygtighed, men hvordan havde han mon klaret overgangen fra det københavnske boheme- og cafeliv til det stilfærdige Ribe. Inspektøren, der viste sig at være en lille, distingveret og venlig herre, hørte først på skolens tyskundervisning i forskellige klasser.

Så kom fællessangstimen. Højberg Christensen satte sig på den forreste bænk. Sangen. Først enstemmig og fint. Alle gjorde sig umage i solidaritet med Thomas og af iver for at vise, hvor meget han havde lært os. Mod slutningen af timen blev det lille kor kaldt frem for at synge Mozarts »Ave verum«, og til sidst sang vi alle Carl Nielsens »Kehraus« af operaen Maskerade i et forrygende tempo og med en styrke og klang, som måtte have fået taget til at løfte sig.

Da Thomas slog af på den sidste akkord, sprang inspektøren op fra bænken som en gummiprop og løb hen og omfavnede Thomas. Ingen var i tvivl om, at man i undervisningsministeriet nu vidste, at i Ribe havde man Danmarks bedste sanglærer.

I juni 1948 måtte vi tage afsked med skolen og dens lærere. For første gang dirigerede Thomas Alvad translokationskantaten, og den fik en glans, som vist ingen før havde oplevet. Rektor Johannes Jørgensen lagde i sin tale til de nye studenter ikke skjul på, at han var lidet imponeret af vores eksamensresultater. Men han roste os alligevel. Vi havde vist et godt eksempel for alle de andre elever ved at møde op til morgensang selv på de dage, hvor vi på grund af skriftlig eksamen skulle møde en time senere end de andre. Vi havde ikke selv tænkt over, at vi derved gjorde noget særligt.

Det var for vores egen fornøjelses skyld, vi mødte op for at synge med Thomas ved flyglet.

Aage Kæstel (1929-2008), lærer 1965-1991

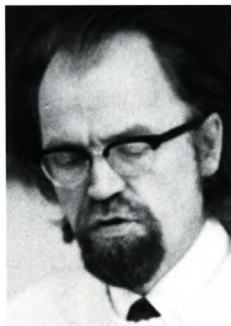
Kavalkaden over lærerne på Ribe Katedralskole slutter med et tilbageblik i Ripenserbladet fra lektor Aage Kæstel, da han forlod katedralskolen i 1991.

Fra borgerdydsskole til moderne, demokratisk gymnasium - skoleerindringer fra de sidste 25 år.

Folk har fortalt mig, at jeg altid begynder personlige taler med at slå fast, at jeg ikke har noget af betydning at sige. Og jeg må vedgå, at det forholder sig sådan. Jeg plejer at kalde det en retorisk teknik - men så raffineret er jeg faktisk ikke. Jeg er snarere primitiv end udspekuleret.

Men jeg føler trang til at begynde disse skoleerindringer på samme måde, for jeg er ikke i besiddelse af memoireforfatterens forudsætninger. Dels har jeg en elendig huske (talrige gamle elever kan bekræfte påstanden), og dels har jeg i de 25 år været alt for involveret og engageret i konkrete timer, fagligt stof og enkelte elever til at have den distance, som er nødvendig for at få noget sagt. Jeg skriver derfor kun disse subjektive strøtanker på "uttallige opfordringer" fra den forrige og den nuværende redaktør.

Det subjektive er jeg derimod ikke bange for. (Smørrede grin fra indforståede frabedes!). For hvis det ikke er en per-

Aa. Kæstel.

son, der står for noget og derfor også tør fremhæve noget i forhold til noget andet, så ophører det med at være erindringer og bliver i stedet registreringer.

Nu har jeg vist fået skrevet mig ud af min selvudslettende selvbevidsthed, altså skulle jeg kunne komme i gang.

Jeg kom for 25 år siden, i 1965, fra Rungsted Statsskole - hvor jeg havde været ansat i otte år (1957 - 65) som midlertidig timelærer - timelærer - adjunktaspirant for endelig at blive ophøjet til adjunkt, da staten omsider mente - efter talrige prøver - at kunne have en vis tillid til krabatens pålidelighed og stabilitet (Oh, hvilket letsind) - til Ribe Katedralskole. Begyndelsen på min "karriere i gymnasieskolen" omtaler jeg kun, fordi den er udtryk for, at jeg har rod i skolen af i går, den hierarkisk opbyggede, anciennitetsprægede og bureaukratiske skole. Den unge lærer havde ingen høj stjerne, en vis ydmyghed over for ældre kolleger og rektor forventedes. En embedsmand og statstjenestemand havde status i datidens sociale mønster.

Det var noget af et spring at forlade Rungsted (storstadens nærhed, strandvejsoverklassen) - hvor jeg i løbet af de otte år var blevet solidt tilpasset som lærer og kollega (jeg opnåede sågar at være til litterær soire hos rektor Boisen med min nabo, forfatteren Harald Herdal) - for at tage til Ribe (mølædt, middelalderlig storke-romantik; citat fra en afskedstale, da jeg forlod Rungsted).

Jeg husker også, at det oplevedes som at være kommet til en anden verden. Den dominerende elevtype i Ribe var an-

Lærerne (1969).

derledes end den elevtype, som prægede timerne i Rungsted. I Rungsted var de dominerende elever fortrolige med ping-pong konversation hjemmefra, og de var derfor som fisk i vandet, når diskussioner og formuleringer var på tapetet, hvad der jo hyppigt er tilfældet i dansktimerne. De havde et stort ordforråd og førte sig frem med skråsikkerhed og verve. Sådan var Ribe-eleverne ikke - det mærkede jeg, da jeg som uerfaren pædagog, der bare troede, at jeg kunne det gylle, forsøgte mig som underviser efter Rungsted-modellen i Ribe. De lod sig ikke provokere, de var ikke præget af skråsikkerhed og ordrighed. DE tav og så den Københavner koldsindigt an. Byttet var kort sagt ikke umiddelbart festligt. Men hvad jeg ikke vidste i starten, var, at der bag mangelen på distanceblænderi og skråsikkerhed gemte sig kvaliteter, som bevirkede, at disse uanselige elever vandt ved nærmere bekendtskab. De var blottet for den blasert-hed, som let følger med scenevant at færdes på den store scene, de havde et regulært behov for kundskaber, litteratur og kultur (de trængte til at bruge deres evner, og skolen spillede dengang specielt i Ribe en større rolle i den sammenhæng, end den gør i vore dage. Antallet af muligheder var simpelthen færre, og koncentrationen tilsvarende større), og de var gedigne og vederhæftige bag den ordknappe og fåmælte facade. Rungsted-eleverne havde for en lærer værdifulde egenskaber, der gjorde det nemt og sjovt at undervise, men Ribeeleverne talte mere elementært til mig. Jeg kom til at holde af dem.

Men nu har skolen og eleverne ikke været ens i hele den 25-årige periode - tidsstrømninger og skolebestemmelser har taget livtag med det vestjyske miljø og sind om overtaget. Og det har været en periode med store brydninger i såvel som uden for skolen - perioden fra ungdomsoprøret til 90erne. Eleverne modtog påvirkninger fra omverdenen, hvad der bevirkede, at tonen på skolen og skolehverdagen ændrede karakter. Og lærerrollen, der jo hele tiden skal reflektere tiden og dens strømninger, måtte undergå forandringer i pagt med tidsstrømningerne. I den revolutionært marxistiske 70er-periode måtte nyt stof tages op, og læren måtte for at varetage elevernes interesse nuancere tidens absolutisme og teorifiksering, mens til gengæld billedet blev det diametralt modsatte i 80erne, der prægedes af ideologitræthed/højredrejninger eller politikerlede/apolitiske holdninger. Nu skulle læreren pludselig fastholde sine elever på en politisk bevidsthed og et socialt sindelag, men alt dette skulle naturligvis kun ske samtidig med, at man

kom dem i møde i deres af tidsstrømningerne afhængige holdninger. Forenkling og ensrettethed måtte for enhver pris undgås - jo vist er det sjovt at være skolelærer.

I denne periode fra 65 til 90 har der på skolen været tre rektorer, og da de afstikker skolens kurs, er de væsentlige i denne sammenhæng, hvorfor vi må have dem op af æsken. De tre kaptajner/bosser/chefer var jo, som bekendt, Vestergård (57 - 77), Rasch (77 - 87) og den nuværende Karsdal (87 -), og det ville være synd at sige, at de lignede hinanden.

De havde hver deres styrke og deres svaghed, som med dialektisk underfundighed hyp-pigt hang sammen. Lad os kigge lidt nærmere på dem, for rektorens styrke og svaghed er jo i skoleverdenen langt mere interessant end vores andres ditto, måske forståeligt, men derfor ikke mindre urimeligt.

Vestergård var nøgtern, anti-sentimental og skyede enhver form for popularitet, ikke engang kun den billige - han var derfor ikke i kridtuset hos elever endsige gamle elever, dog har de elever, der havde ham som dansklærer, kun lovord om ham. Han stillede krav, mest til sig selv, fagligt og menneskeligt, og lærerne respekterede ham, de vidste altid,

hvor de havde ham. Han var loyal og blev aldrig træt af at bistå dem i valet og kvalet. Menneskekundskab og kritisk jordbundethed gav hans råd vægt.

Rasch var nærmest Vestergårds diametrale modsætning - han kunne ikke leve med at være uvenner med nogen. Han var et meget musisk menneske, mens Vestergård var villet amussisk. Rasch var et ordrigt stemningsmenneske, mens Vestergård var ordknap og forceret jordbunden.

Skiftet fra Vestergård til Rasch var derfor voldsomt, og mindre blev omvæltningen jo

V. Vestergaard.

T.M. Rasch.

"Fødselsdagsnegerboller" i fysiktimen (det hed det i 1964).

Frikvarter (1963).

ikke af, at Rasch havde store problemer med at falde til i det specielle ripensiske miljø. Han fandt sig aldrig til rette i Ribe og som en konsekvens deraf heller ikke på skolen. Bedst trivedes han ved store officielle lejligheder, hvor hans afslappethed og vitalitet kom til sin ret. Rektorrollen i skolehverdagen fandt han sig aldrig hjemme i.

De sidste par år blev under Karsdal, der ligeledes, selvom det kan lyde, som om det er løgn, kan karakteriseres som Raschs modsætning, blot en anden modsætning end Vestergård. Nu skulle der ryddes op, skolen skulle administreres. Han kom på et for skolen gunstigt tidspunkt, da behovet for administration var optimalt. (Indkøring af det nye gymnasium, indførelse af samfundsfag som højniveaufag osv.). Han afværgede splittelsestendenser i lærerkollegiet - så der kom orden i huset. Han er derfor slet ikke ny mere, han er allerede så tilpasset skolen, lærerne og stedet, at den nye rektorprofil tegner sig. De træk, jeg foreløbig har hæftet mig mest ved, er administrative evner langt over gennemsnittet (rektorater besættes for øvrigt i vore dage ho-

B. Karsdal.

vedsageligt ud fra ovennævnte egenskab - ikke underligt, efterdi administration i vore dage i skolen som udenfor kan lignedes ved en gøple), og en fast utrolig åbenhed og rarhed. Men rarheden er ikke tandløs, hvad der allerede har vist sig ved, at samme rektor ikke er bange for at blive upopulær hverken hos lærere eller elever. Men denne profil vil givet afsløre nye facetter i de kommende år.

Rektors personlighed præger en skole på godt og ondt, hvad disse skitserede rektorportrætter vist kan antyde, selv i skoledemokratiseringens æra, en demokratisering der for øvrigt standser ved rektors dør. Men trods ovenstående er rektorer ikke lig med skolen, de skal blot kanalisere livet på skolen. Også rektorer er nok mest et udtryk for tiden. Tiden har i høj grad sat sit præg på skolen.

Ændringerne i min tid på skolen har måske været særlig store. Jeg tænker tit på min skolestart for 25 år siden.

Et indtryk kan måske gives ved at slentre rundt i skolehuset, idet vi så kan standse op ved særlig minderige steder. Vi kan begynde i biblioteket, det gamle forstås. Her fandt man uforsvarligt opmagasinerede bøger, så kaotisk placeret, at kun bibliotekaren kunne finde rundt, han havde nemlig simpelthen samtlige bøger affotograferet inden i hovedet. En absurd problemløsning - men hvilken boghule, der var intet mindre end vidunderlig. At skolebiblioteket rummede 1. udgaver tilbage til reformationstiden var overvældende. Byens kulturelle storhed talte indirekte sit tydelige sprog gennem denne bogsamling.

Heide Petersen underviser (1964). Sidste skoledag med Schmidt (1957).

Fr. Willemoës og Sandfeld (1958).

Da jeg kom til Ribe for at se på egnen og skolen, fordi jeg overvejede at søge en stilling, der snart ville blive opslået, viste Vestergård, den udspekulerede kyniker og taktiker, mig først og fremmest biblioteket - jeg husker den dag i dag øjeblikket lyslevende. Her er som ved alle kvalitative oplevelser ingen forskel mellem fortid og nutid. Bogormen var bearbejdet. Resultatet udeblev ikke.

Hvis vi går lige over gangen fra biblioteket - altså stadig det gamle - så havner vi i det gamle lærerværelse. Begge disse hellige haller er i dag inddraget til klasseværelser.

Lærerværelset var møbleret med tunge, gedigne møbler, et uforholdsmæssigt stort bord midt på gulvet og en høj-

rygget, stiv og umagelig sofa betrukket med sort blankslidt hestehår. Rummet virkede lille, mørkt og tungt. Jeg husker endnu den knugende oplevelse; da jeg trådte ind i det gravkammer lignende rum. Lærerne havde faste pladser (fremmedlegemer sås ikke gerne indtage disse), og elever sås sjældent i de hellige gemakker. Frokosten blev indtaget uden tallerken, kniv og gaffel. Kollegiet var ret gammelt. Ripensiske lærere flyttede ikke dengang. Men hvilket lærerkollegium viste det sig ikke at være. Jeg nævner i flæng: Heide Petersen, Schmidt, Sandfeld, Willemoës, Edelberg, Alvad og Grethe Skjødt - gedigne undervisere og personligheder, som har givet mig utrolig meget. Et sådant lærerkollegium

Lektor Edelberg med elever.

Frk. Skjødt og Alvad sammen med studenter (1957).

Heilesen og Alvad ved kantaten i skolegården.

Lejrscole på Hallig Hooge (1962).

sås ikke ved ethvert gymnasium. Redelige folk ikke ude på billig popularitet, men opslugt af kundskabsmeddelelse i jordbunden, menneskevarm form.

Hvis vi fortsætter rundvandringen, standser jeg op et andet sted, som vækker minder. Jeg tænker på skolegården med lindetræerne. Jeg tænker nu ikke på den sluttede gård med de dejlige linde, som tager tyngden fra de solide stenbygninger. Nej, jeg tænker på frikvarter Rundvandringen mellem bygningerne og lindetræerne. Mine første umiddelbare associationer ved synet, trafikken gik altid mod uret, var en anstalt eller en fangegård. Senere er jeg blevet kloge-re. Pladsen taget i betragtning var det en ganske hensigtsmæssig ordning. Alle skulle jo dengang ud i frikvartererne, og skulle de have luft, og ville de gerne vandre i klynger, var det et praktisk arrangement. Men set med nutidsbriller virker det tvungent, for opløsningen af normer og liberaliseringen af adfærden fører i dag i hvert fald i det ydre til en ganske anden skolehverdagsrytme.

Denne forskel mellem dengang og i dag prægede også skolefesterne. Der var unægtelig forskel mellem datidens skolefester og nutidens.

I gamle dage fandt skolefesterne sted på Klubbens Hotel. Pladsforholdene på skolen var den praktiske årsag. Ballet foregik i Klubbens store sal. Af og til var der som optakt kulturel underholdning; jeg husker f.eks. tydeligt, da gamle Bukdahl reciterede "Karyatiderne" i patetisk og svulstig stil. Påklædningen var det af borgerskabet vedtagne festtøj,

og drenge, der mødte op i provokerende sammensat dragt (f.eks. islandsk sweater til sorte laksko), blev standset af rektor og fik en reprimande, eller de risikerede i grovere fald bortvisning. Jeg husker f. eks. en dreng, der mødte op iført rødt halstørklæde. Drengens påklædning opfattedes som en rød revolutionær klud i synet på borgerskabet og dets embedsmandslakajer. Og dette hændelsesforløb fandt sted længe efter, at slig ledelsesstil var afskaffet i resten af landet.

Skolen og dens liv har ændret karakter i de 25 år. Borgerskabets fine, gamle katedralskole, den lukkede, sorte skole er blevet en åben, almen gymnasieskole, eleverne meget bredere rekrutteret og den patenterede almendannelse på retur. Udviklingen var uomgængelig med gymnasiets placering i det nye samfundsbillede, og den bragte meget godt med sig, omend også noget mindre godt. Det gamle gymnasium havde nemlig også kvaliteter, hvad mange i vore dage og specielt i oprørsfasen er tilbøjelig til at overse.

Liberaliseringen gjorde omgangsformen mellem lærer og elev meget friere og mindre respekt- og autoritetspræget. Et langt stykke af vejen var det et stort fremskridt; omgangsformen blev afslappet og kammeratlig, hvad der førte til, at gymnasiet blev helt andet sted at være. Eleverne kom naturligt på lærerværelset - i hvert fald de fleste - ordene respekt og autoritet blev fy-ord, ja lærerne måtte ligefrem arbejde bevidst på at nedbryde deres respekt; trivsel og demokratisering blev nøglebegreber osv. Omend udviklingen

Gymnastikopvisning, drenge (1963).

takket være vestjysk sindighed og træghed dels kom senere og dels slet ikke fandt sted i Ribe. Der er mange fordele ved at befinde sig på en vis afstand af metropolerne og den kupel af ideer, der hvælver sig over disse.

Havde den gamle lærertype sin begrænsning, så gjaldt dette i ligeså høj grad den moderne lærertype. Begrænsningerne var bare af forskellig art. I kraft af, at den elevstyrede undervisning (gruppearbejde, afskaffelse af katederet til fordel for hesteskoen, bandlysning af forelæsninger som reaktionær pædagogisk metode) kom i centrum (specielt i 70'erne), trådte lærerens person i baggrunden som dynamo og inspirator. Timerne kunne derfor let miste i kolorit og variation. Det hele kunne blive mere ensformigt. Effektiv indlæring men måske med svagere menneskepræg.

Jeg har gerne villet tegne et billede af en skole i udvikling. Meget er sket i de 25 år. Der var kvaliteter og begrænsninger i gymnasiet for 25 år siden, ligesom tilfældet er i dag. Det har jeg gerne villet fremhæve, fordi det gamle gymnasiums kvaliteter efter min mening har bud til dagens gymnasieskole.

Epokens lærerpersonligheder har sat sig spor, som stadig findes i dag. Jeg nævner i flæng Ribe Katedralskoles særlige form for lejrskole (appellen til selvpoplevelse over for en ukendt virkelighed, biologisk, geografisk og kulturelt), musikkens plads i skolehverdagen (morgensangen og koret, der efter datidens forhold selvfølgelig var sammensat af Mr. Alvad himself simpelthen på grundlag af disciplenes sang-

Gymnastikopvisning, piger (1963).

evner. Det kan være værdifuldt at blive fastholdt af andre), traditionen (translokationen), bygningerne (morgensangsalen, Puggård).

Kort sagt en række eksempler på, at fællesskab og livsudfoldelse fik de rammer, der er forudsætningen for, at de kan komme til orde. Begge er nødvendige, hvis kundskabsmeddelelsen skal bære frugt. (Oplevelsen af fællesskab ved morgensangen før præstationsræs sætter ind, aktivitet og samvær i naturen som supplement til aktiviteten i klasseværelset, den folkelige grundlovsmødestemning ved den højtidelige translokation). Kort sagt accepten af det hele menneske.

Og netop denne dimension er livsnødvendig i en tid, hvor målrettethed, karriereræs og forsnævret effektivitet fattiggør samlivet mellem mennesker. Fortidsdimensionen er derfor livsnødvendig for nutiden.

Men fortidsdimensionen skal ikke være nostalgi, hvorfor jeg har villet understrege begrænsningen ved fortidens skole. Beskæftigelsen med fortiden skal tjene til at give os pejeredskaber i nutiden, så truende forsnævring undgås.

Derfor bør gamle elever efter min mening også undgå nostalgia ved translokationen, og det mener jeg, de kan gøre ved at begrænse deres talelyst, så de ikke drukner translokationen i nostalgiske fortidsminder. Den disciplin bør gamle elever pålægge sig selv. Fortidsminder har intern karakter. Jubilartaler er et charmerende islæt ved translokationen, men studenterne, årets, bør forblive i centrum.

Lærerne (1983).

Men mit egentlige ønske med disse skrivelser har været at sige tak til skolen, rektor og kollegerne, men først og sidst til alle de mange herlige elever, jeg har fået lov til at arbejde sammen med i de skolehistorisk bevægede år. Hvis I til gengæld fra min side har oplevet en lyst til at modvirke udven-

Billeder af lærerkollegiet gennem tiderne findes også samlet på side 128.

Kæstel og Pedel Leif Steiness (ca. 1985).

dighed, ensidighed og overfladiskhed, har dialogen måske ikke været helt forgæves.

Tak.

Aage Kæstel

Heimdal 1916 - 1976

Den 14. oktober 1865 oprettedes Heimdal som en fædrelandsklub for nogle elever i en klasse. Fædrelandsklub fordi nationalitetsfølelsen var særlig stor efter krigen i 1864 specielt her i området. Hurtigt blev klubben lavet om til en forening for [alle] skolens disciple med møder hver lørdag aften på skolen eller privat. På møderne underholdt man hinanden med foredrag, oplæsning, hjemmelavede digte, og man sang danske og svenske sange. I følge vedtægterne af 1866 var foreningens formål »at samle Disciplene og fremme deres *Lyriske og Lødige Sans*«.

Bestyrelsen havde i begyndelsen ikke den samme struktur som senere, men i starten var der en kasserer, der inkaserede de bøder, som prææsidenten egenrådigt uddelte, og en pedel, der stod for at skaffe lokaler og andre praktiske ting, en præcantor, der skulle synge for og stå for den lødige underholdning. Her vil man sikkert tænke på Hanegal, men denne blev først foreningens slagsang flere årtier senere.

Heimdals rolle som kulturbærer ændredes gennem årene. Gennem op- og nedture. Til sidst for helt at ophøre.

Her følger et udpluk af Heimdals virke som beskrevet i Ripenserbladet:

1916

Heimdal holdt Lørdag d. 26. August sit første Møde i Sæsonen. Inden den sædvanlige Valghandling fandt Sted, minde-

Sidste skoledag (1917).

des stud. mag. Rosenstand nylig afdøde Pastor P. N. Petersen ved Trinitatis Kirke, der var en af Heimdals Stiftere. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig. Aftenen forløb for øvrigt med en heftig Diskussion om Dansk Vestindien, hvori ogsaa de mange tilstedeværende Studenter deltog. Foreningen tæller i Aar 28 Medlemmer.

1922

Heimdalsæsonen i Aar har været god særlig henimod Slutningen.

Aftnerne er som sædvanlig gaet med Foredrag og Diskussion; af Foredragene vakte særlig »lille Jensens« mægtig Jubel; det handlede i Særdeleshed om, hvad han havde faaet at spise, og naar han havde Hovedpine paa sin Wienerrejse. Alt andet var mindre væsentligt; men vi har ogsaa haft gode Foredrag af 2. og 3. G'er.

Kun to Lærere har holdt Foredrag, men begge yderst interessant og fængslende: Adjunkt Kiørbye om Schillers Ungdom og Adjunkt Johansen om moderne danske Digtere med særligt Henblik paa Johannes V. Jensen.

2. Mellem drenge på vej til fodbold (1922).

Heimdals Gaasegilde (1925).

Enkelte Diskussioner var meget hidsige, særlig en om den nysproglige Linie. Og en om Kvindesagen løb trods de kvindelige Heimdalistes skarpe Protest nærmest ud i Beviser for, at Kvinden intet Menneske var.

Om »Luren«s til Tider svulmende Indhold dannede Boesens udmærkede Tegninger en smuk Ramme. En vellykket Auktion satte Heimdal i Stand til at slutte Sæsonen med et glimrende Bal.

P. S. Under store Betænkeligheder vedtoges det at modtage en ny Tobakskasse, som blev foræret Heimdal, dog skulde den ikke fortrænge den gamle med de mange Navnetræk, men bruges sammen med den.

1926

Straks efter Sommerferien samledes vi en Lørdagften. Vi tilsvor nu Heimdal vor Troskab for den første Halvdel af Skoleaaret ved at skrive os ind i Indmeldelsesprotokollen.

Den første Tid gjordes der jo en vis Forskel mellem II. og III. Gerne.

Disse sidste var Overleverere af Traditionerne og skulde lære de uerfarne at opføre sig, som det sømmer sig for en Heimdalist. I dette Arbejde støttedes de den første Tid af adskillige Studenter og gamle Tilbedere af Heimdal, der nu benyttede Lejligheden til at føre en faderlig Kontrol med Traditionernes rette Opretholdelse. Mest glædede de os selvfølgelig, naar de betalte gode Bøder.

Traditionen tro indledte vi hver Aften med »Hanegal« - som Regel blev den sunget godt; men det skete ogsaa, at de bærende Stemmer svigtede, og da - oh Ve! - degraderedes »Hanegalet« ofte til »Kyllingpip« - især kneb det med de sidste høje Toner. Naar vi havde pustet ud efter denne Anstrenge, oplæstes Referatet af forrige Aftens Møde - et Referat, der sædvanlig begyndte med Referentens høje Jammerhyl over, at netop han var blevet dømt til dette Hverv, og som tit endte omtrent saaledes: - og derefter travede Heimdalisterne i Storm og øsende Regnvejlr til Hvidebro, hvor de med dyb Følelse sang: »Der er et yndigt Land.« Forøvrigt var Referaterne gerne muntre og velskrevne - de sidste var endog paa Vers.

Derpaa fulgte Foredrag, mere eller mindre velholdte og ikke just lige interessante; men kedeligt blev det ikke; thi interesserede Talen os ikke, eller var den ikke vittig nok, saa fik vi Erstatning ved selv at overtage den lettere Underholdning - naturligvis under et stadigt Haglvejr af Bøder. Vi har i Aar haft to af Lærerne indbudt - Hr. Kjørbye fortalte os om Heinrich Heine og læste nogle af hans Digte, og Hr. Johansen læste: »Geografi og Kærlighed« af Bjørnson.

Efter Frikvarteret læstes »Luren« op; der var sædvanligvis gode Forsidebilleder - i 1925 havde vi sjældent Tegninger - og Indholdet var udmærket og fyldigt. Hvad skrives der i »Luren«? I de Bind af »Luren« fra gamle Dage, som vi har i Arkivet, er det næsten udelukkende lyriske Emner, der har

holdt Interessen fangen. I de sidste Aar er der sket en stor Forandring paa dette Omraade - hvorvidt Forandringen er til det bedre, kan der maaske diskuteres om. Man har nemlig faaet Afsmag for de ophøjede Emner, der ofte kan virke kedsommelige, naar de fremføres i en saa blandet Forsamling, og griber nu til mere taknemlige Tema'er.

Den moderne »Lur« fremhæver i mægtig Forstørrelse enhver Usædvanlighed og Uregelmæssighed, der foreåndes saavel hos Lærerne som hos Eleverne. Selvom der til Tider kan være sparsomt med Stof til en kritisk-satirisk Behandling, er »Luren« dog uhyre frugtbar i saa Henseende og kan med Lethed gøre to smaa Fjer til fem Høns med Hanegal og alt Tilbehør. »Luren« er derfor ganske selvfølgelig Aftenens straalende Sensation. Skulde alt andet svigte, er »Luren« alene i Stand til at drage et søvnt Medlem til Møderne. »Luren« er faktisk »Heimdals Puls«. Naar den banker kraftigt, er »Heimdal« i bedste Velgaaende. I Aar var »Luren« saa fyldig og morsom som sjældent før, og det er i sig selv Beviset paa en god Sæson.

Henimod Nitiden naar vi til Diskussionen. Tit gaar Bølgerne højt; de disputerende er ivrige og røde i Kammen; Munden gaar som Kæp i Hjul paa den, der er oppe paa »rostra« - kan hænde, han pludselig taber Traaden, saa staar han der stum og ulykkelig og ser distrahit ud over de ubarmhjerterige Kammerater, saa lister han ligesaa stille og uhyre sluk øret ned paa sin Plads under et veritabelt Bombardement af Protester og Vittigheder og drilske Tilraab.

Skolekomedie (1931).

Dirigentklokken kimer - det rasler ned med Bøder.

Tit gaar Diskussionerne dog mere rolig af; men selv under Behandlingen af de mest utaknemlige Emner kan der gives pudsige Episoder. Hvem glemmer f. Eks., hvor vi pruster af Latter, den Aften, da en vis ivrig Taler i sin Befippelse blev ved at bruge Vendingen », og saa'en no'ed«, selv paa de mest umulige Steder.

Vi havde mange udmærkede Emner - bl. a. »Forbud«, »Kvindeemacipation«, »Pro et contra Pagehaar«, »National-sangen« (hvor en vis kvindelig Orator med mægtig Pathos manede »Kong Kristian« langt ned i den sorte Jord og saa bagefter, da Diskussionen var Slut, og vi skulde synge en Sang, med Varme foreslog netop »Kong Kristian«).

Naar Klokken slog 10 var Mødet endt. Man sang saa »Hanegal« og gik til Hvidebro.

Heimdals væsentlige Betydning ligger altsaa deri, at den udfylder en ellers kedsommelig Lørdagften med interessant Underholdning.

1933

(Højest utraditionelt er alle navneord i referatet i bladet skrevet med små begyndelsesbogstaver).

Lørdag d. 26. august lagde heimdal så ud for i år. Tilslutningen til foreningen var omtrent, som den plejer at være. Foreningen har i denne saison udadtil gaaet sin rolige gang; kun een gang har der været tale om, at foreningen skulde tage aktiv del i tidens rørelser. Det blev nemlig foreslaaet, at »heimdal« skulde melde sig ind i »det unge grænseværn«; men da dette forslag blev fremsat, blev det mødt med meget kraftige fy-råb og blev med meget stor majoritet stemt ned. Foreningen har hermed tydeligt vist, hvad den er, nemlig en udadtil upolitisk institution⁷⁾.

Heimdalsaftnerne har været stærkt præget af diskussionerne, og medlemmerne har ofte været nødt til at stå i kø for at komme op paa »rostra«: selvom der som sædvanligt har været en hel del, der ikke har deltaget i diskussionerne, har »rostra« dog aldrig stået ledig ret længe ad gangen.

Der har været diskussioner med de mest forskellige titler, saaledes: teknokrati, funktionalisme, religionsundervisning i skolerne, jazz, diktatur contra demokrati, kvindernes ligeberettigelse og endelig en almindelig politisk diskussion i lighed med den, vi havde sidste år.

Navnlig denne sidste diskussion havde et yderst bevæget forløb; der var indledere for 4 partier, nemlig for socialdemokraterne, de konservative, nazister og kommunister. Lo-

1. opførelse af "Den nye kantate" (1945).

kalet var en fryd for øjet med alle de farvestrålende agitationsplakater, der særlig var resultat af de konservatives og kommunisternes anstrengelser. Da repræsentanterne for partierne havde forberedt sig grundigt, blev diskussionen, selvom den hovedsagelig kom til at dreje sig om nazisme og kommunisme, yderst vellykket. De borgerlige partier syntes helt at have tabt modet; i hvert fald forsvandt de konservatives repræsentant kort efter indledningen.

En paafølgende afstemning (hemmelig) gav det mærkelige resultat, at nazisterne sejrede med 7 stemmer, kommunisterne fik 4 st., de konservative 3, socialdemokraterne 2, retsstatspartiet 1. Af disse tal kan der måske også udledes en grund til den voldsomme modstand mod optagelsen i »det unge grænseværn«.

Det ringe antal stemmer skyldtes, at mange heimdalister havde holdt sig hjemme (grunden har muligvis været angst for at komme i klammeri med nazier og kommunister, der dog lod det blive ved ord).

Referenten synes at glemme, at »Det unge Grænseværn« er en national, men netop upolitisk Forening, og det tjener ikke Heimdalsflertallet til Ære at nægte at støtte dette Arbejde. Red. (*Rosenstand*).

Under besættelsen (skrevet i 1945)

Man kan allerede paa Forhaand tænke sig, at de store Begivenheder ude i Verden fik stor Indflydelse paa Heimdal.

Ikke alene deltog en stor Del af Gymnasiasterne i det illegale Arbejde, baade inden for Sabotagen, Militærgrupperne, Spionagen og Bladarbejdet, men ogsaa paa anden Maade greb Storpolitikens Begivenheder ind i »Heimdal«s Virksomhed. Det første, der skete, var, at den gamle Skik »Hvidebro« (for udenforstaaende: Afsyngelsen af »Der er et yndigt Land« ved Hvidebro) maatte opgives.

Ellers fortsatte »Heimdal« i den gamle Skure. Lurens Sartyrtoner fremkaldte stadig Lattersalver, og Diskussionens Bølger gik højt. Saa kom den 29. August med Mødeforbudet. Det blev kort Tid senere ophævet for »Heimdal«s Vedkommende, paa den Betingelse, at vi ikke drøftede politiske Emner. Naa, men det gjorde vi nu alligevel; det kunde jo ikke undgaas, at vi drog det med ind i Diskussionen, som optog os mest. Paa denne Maade fortsattes »Heimdal« indtil det næste Chock.

Det kom, da to af vore Kammerater en Nat blev arresteret under Udøvelse af deres heltmodige Gerning. Samtidig gik to »under Jorden«. Savnet føltes dobbelt haardt, fordi de fire ligefrem var Kernen inden for Heimdal. Det var derfor meget vanskeligt at faa Heimdal i Gang igen. Nogle sagde, at det var for farligt. Hvori denne Fare laa, har jeg endnu ikke indset, og det var vel heller ikke det, som holdt de aktive tilbage, eller rigtigere, de af de aktive, som ikke kom. Tværtimod var de fleste Frihedskæmpere ogsaa ivrige Heimdalister. Men vi naaede aldrig den gamle Standard igen.

Sidste skoledag. 3.g under pæretræet ved pedelboligen (1951).

Fest (ca. 1960).

De fleste af Foredragene var kedelige, og Tilhørere var der ikke mange af, en tre-fire Stykker var normalt, og ti var mange. Naa, men vi sneglede os gennem Halvaaret, og da vi nærmede os Jul, blev Diskussionen genoptaget, nu var Emnet: pro et contra Heimdalsbal. Enden blev, at det blev vedtaget intet Heimdalsbal at holde, medens vore Kammerater sad i tyske Fængsler. Der blev derfor heller ingen Heimdalsauktion afholdt, og de Penge, som var kommet ind gennem Bøder o.l. blev givet til Norgeshjælpen. Saadan forløb Heimdalslivet under Besættelsen.

Vi haaber nu paa en ny »Renaissance« for Heimdal.

1956

Med hensyn til møderne skal det straks siges, at vi ikke har haft lejlighed til at se de helt store stjerneskuddrage deres lysende striber hen over den heimdalske himmel - men, som Kålund siger: »På det jævne, på det jævne, ikke i det himmelblå .. « - Pastor Riber Jensen, Holsted, var første taler på rostra i det år, som nu går på hæld. Han, der i en år-række har været dansk kulturattache - eller noget andet i den retning i Schweiz, gav et interessant billede af dette modsætningsrige land. - Foråret bød på en foredrags- og diskussionsaften om »almenkulturelle« spørgsmål, såsom litteratur, virkelighedsflugt, Morten Korch-film, »supermandsidealisme« og adskilligt af samme forvirrede skuffe. Ved denne lejlighed kom man også ind på spørgsmålet: Har sentensen »non scholae, sed vitae discimus« stadig sin berettigelse?

Fest (ca. 1960).

Pastor Th. Bruun, Brørup, var indleder, da diskussions-emnet »Soldat - med god samvittighed« måtte holde for. »Samtlige kværunter fra III G deltog i den interessante discours« - det i citationstegn anførte er hentet fra referatsprotokollen! - Adjunkt H. Larsen serverede ved det følgende møde et beåndet, omend for damerne sindsoprivende foredrag om noget så horribelt som spøgelse og andet overnaturligt - i stearinbelysning illumination. Adjunkterne Simonsen og Alvad har ex rostra talt om så forskellige emner som Ludvig Holstein og hans digtning og Rock'n'Roll-fænomenet og betragtninger desangående. - Pastor Alfr. Nielsen, Askov, har holdt foredrag om »De arabiske lande« med påfølgende diskussion om den aktuelle politiske situation i den nære Orient.

1964

Et møde i Heimdal begynder som regel med, at præsidenten kommer ud i skolegården og siger til de få, der er mødt op, at foredragsholderen desværre er et kvarter forsinket, Så går der gerne yderligere tyve minutter, og så kommer præsidenten igen og meddeler, at foredragsholderen desværre er yderligere ti minutter forsinket. Derefter går det nedad med minutterne, akkurat som nedtællingen til en raketfart.

Når foredragsholderen er kommet, må han finde sig i at høre på to vers af »Hanegal«, sunget af »unge stemmers forårsbrus«, som det så poetisk-løgnagtigt hedder, og præcanten er som regel fraværende, hvilket kun kan virke frem-

Fest på Sønderjylland (1963).

Fest på Sønderjylland (1963).

mende på sangen, da man ved valgene ofte sørger for stemme på den, der mangler en stemme.

Præsidenten byder foredragsholderen velkommen med »at det er en stor glæde for ham at præsentere hr. Dit-dat for forsamlingen, da han er en kapacitet på sit område«. Den sidste sætning siger han, såvidt vides, for at dække sig for mulig kritik af hans valg af foredragsholder fra referentens side.

Foredragsholderen begynder sin tale med at sige, at man ikke skal være bange for ham, så man kan lige så godt rykke

stolene tættere til rostra. Og det gør man så, under megen spektakel og brug af tid, som foredragsholderen benytter til at vælte sit vandglas og præsentere til at ringe med den enorme dirigentklokke, der mest af alt ligner en babykirkeklokke.

Det er umuligt at lave en »foredragsholdernes hr. Middelmand« til dette stykke, fordi de er så alsidigt-afvekslende. I indeværende skoleår har yderpunkterne nok været den meget vrede, ældre dame, fru Elsa Gress, og to flinke fyre, der sang folkesange i tre timer.

Skolekomedie "Det gode menneske fra Sezuan" (1965).

SøChris trio ved jazz-arrangement (1963).

Det bedste materiale en foredragsholder kan ønske sig, hvis han vil lodde den måde, som hans foredrag bliver modtaget på, er sangsalens umagelige stole. Hvis han er uinteressant kan han sikkert ikke selv høre, hvad han siger, for så knirker træstolene, så man skulle tro, at det var svinefodring, man overværede. Hvis han er interessant, kan han til sidst næppe se sine tilhørere, for så bølger tobakstågen i hele lokalet, fordi tilhørerne er så opslugte, at de helt glemmer at smage på tobakken, men bare sidder og suger røg til sig og puster den ud igen. - Så man kan sikkert forstå, hvorfor uinteressante foredragsholdere altid lider af høfeber, men samtidig også af døvhed.

Foredragsholderen slutter med at sige, at han er glad for at tale i Heimdal, og præsidenten siger, at det har været ham en glæde, at han er så tilfreds med sit publikum, og det har også glædet ham, at foredragsholderen kunne komme.

Når foredragsholderen er gået, går præsidenten op på talerstolen og siger: »Så er det Luren«. De to udmærkede lur-redaktører, der har fungeret det sidste års tid, oplæser så deres egne og vittighedsbladenes produkter, til stor moro for de trætte tilhørere, der er vant til lidt af hvert.

Efter dette kommer et heimdalmødes clou: Præsidenten aflægger rapport fra kassereren og slår i bordet, mens han både sveder, er vred, fægter med arme og ben og græder krokodilletårer på samme tid, og siger (eller råber) at nu skal det kontingent snart betales, og alle tilhørerne kigger

Endelig i 3. g (1964).

bebredende på deres naboer, fordi det netop er ham der er skyld i, at Heimdal kører på pumperne.

Mødet afsluttes med endnu to vers af »Hanegal«, og så skulle det være Hvidebro som altid forveksles med Weis.

1965 - Heimdal 100-års dag

Om aftenen samledes 130 nuværende og tidligere heimdalister i skolens sangsal, kaldet solennitetsal, til et veritabelt heimdalsmøde efter gammelt mønster.

Selvfølgelig indledtes med slagsangen »Sol er oppe«, og så gav formanden, frk. Krogager, ordet til festkomiteens formand, Ole Laursen, der bød velkommen til alle, specielt til forfatteren Jørgen Bukdahl og frue.

Bukdahl talte derpå, og det var et ægte Bukdahlsk foredrag, hvor dyb alvor og underfundigt lune vekslede. Foredragsholderen hilstes med bragende bifald, og så var der »frikvarter«.

Formanden oplæste senere en lang række hilsener fra gamle heimdalister og fremkom med den glædelige meddelelse, at en gammel heimdalist, bankdirektør Iver Thomsen, Amagerbanken, havde sendt en check på 250 kr. Beløbet tildeltes frøken Ilse Clausen. En munter vise til dagen blev sunget.

Heimdals referent oplæste et humoristisk referat af sidste Heimdals-møde, hvorefter redaktøren foredrog indholdet af jubilæumsudgaven af »Luren«, der også hovedsagelig var i den muntre og let ironiske form.

Også de to oplæsere fik deres bifald, og så lød »Hanegal«

Studenterhueprøvnin hos skrædder Henriksen.

Seks gymnasiekor i Domkirken (1965).

atter. Derpå begav alle sig til programmets anden del, der foregik på Klubbens Hotel.

Som indledning til denne del af aftenen bød Ole Laursen atter velkommen til alle i salen, idet han fremhævede, at Heimdal trods sine høje alder endnu var særdeles ungdommelig og levende, hvilket bl.a. dokumenteres af de mange årlige foredrag.

Laursen oplyste, at rektor ved morgensangen havde lykønsket Heimdal med både blomster og ord. Rektor havde sammenlignet Heimdal med flaget, der vajede i skolens gård. Da han først havde betragtet det, blafrede det ikke, hvilket heller ikke forventedes altid at være tilfældet for Heimdal. Men hvis man nu og da så mørkt på situationen, kunne man altid være vis på, at efter en nedgangsperiode kommer igen en opblomstringsperiode. Senere havde taleren set flaget blafre rigtigt, og han udtalte ønsket om, at det måtte varsle godt for Heimdals fremtid.

Mellem dansene var der forskellig fornøjelig underholdning. Lektor Heide-Petersen læste jysk og lektor Alvad sang fornøjelige ting. Senere var der munter dramatik ved lektor Edelberg, cand. mag. Funder, Ingemann Jensen og frøken Krogager, samt et muntret kor, der lavede middelalderligt »drama«. Bifaldet var stærkt efter de enkelte præstationer.

Inden Bukdahl forlod salen, læste han med ypperlig virkning et af sine kendte ungdomsdigte »Karyatide«, hilst med stærkt bifald. Der blev også tid til mangan en hyggelig passiar om gamle dage i Heimdal ældre heimdalister imellem. Kl. I sluttedes af med »Bjarke-mål«. Den fornøjelige fest, hvor alt havde klappet fint, var slut.

Post festum vandrede mange deltagere i festen den traditionelle gang til Hvidebro, der fik endnu et »Hanegal«. Så var traditionen sket fyldst, også af den moderne ungdom, der trods sine mere nye former, som jo er deres tids måde at gøre det på, alligevel, og da særdeles i hundredåret, har vist sig som værdige sønner og døtre af den 100-årige jubilar, hvem alle unge og gamle medlemmer ønsker god blomstring og trivsel i fremtiden.

Der indløb til festen et stort antal hil-sener. Vi nævner bl.a. fra følgende: Ripensersamfundet, Heimdals Historiker overlæge Knud Fogh, rektorerne Johs. Jørgensen og V. Tuxen, ambassadør Frode Schön, Lissabon, læge Max Brammer, Aarhus, domprovst Karl Laurids Aastrup, Odense, pastor emer. Mads Grue, København, provst Kristian Pontoppidan, København, o. m. a.

1973

Desværre er der noget, der tyder på, at elevforeningen »Heimdal« ikke længere har den samme funktion på skolen, som den havde tidligere, nemlig at samle skolens elever til foredrag, diskussion etc. Man må sige, at det i dette skoleår har stået temmelig sløjt til med foreningen. Dels har bestyrelsen ikke formået at stable særlig mange arrangementer på benene, dels er medlemmerne ikke mødt frem, når der har været noget. På trods af disse skævheder er det dog lykkedes at lave nogle gode aftener.

Højskolelærer Hartvig Nielsen indledte med et nyt interessant debatforedrag om »Demokratiets skole«. - En tid efter havde vi fået en SFU'er, en KU'er og en DGSMand til at komme som diskussionsindledere til den aften, hvor emnet »Skolestruktur« blev debatteret. - Sidst i november optrådte folkesangeren Andrew John, et arrangement, der kunne få folk

til at komme. - Det blev december, og vi holdte den årlige »Heimdal-auktion«, som skulle skaffe foreningskassen penge til julefesten »Store Heimdal«, der løb af stabelen den 15. december. - Siden jul har alt igen stået stille, men nu lader det til, at der er lyse udsigter. - Den 12. februar blev der sammenkaldt til debataften, hvor Henrik Noer, V. Vedsted Ungdomshøjskole, indledningsvis talte om sin bog »70'ernes litteratur«. Den 21. februar fik vi besøg af Sydamerikagruppen fra den Rejsende Højskole, som fortalte om deres tur.

Gymnasiefest (1975).

1976

Heimdal er i denne sæson også vågnet op af dvale. Atter lyder Hanegal, og atter blæses i Luren, hjulpet af den yngre bror Merkurius. De gamle protokoller er blevet studeret og efter lang tids stilstand føres de nu videre med et genlyd i Merkurius under »Luren kalder«.

Heimdal startede 15. aug. med en introduktionsfest, hvis formål var at ryste de gamle elever og de nye sammen i hyggelige omgivelser. Deltagelsen var meget stor, og »Kontraband«, som spillede medvirkede stærkt til, at alt virkede efter hensigten.

1. sept. afholdtes den årlige generalforsamling. Mødeaktiviteten var som de forrige år meget ringe (21 deltagere).

Efter mødet vandrede man til Hvidebro, hvor man afsang Hanegal til stor undren for forbipasserende. Tidligere gik man til Hvidebro efter hvert møde, nu opretholdes traditionen kun efter generalforsamling.

Den 7. november kom den første fest i Heimdal i denne sæson, Mini Heimdal. Den blev holdt på Hotel Munken. Musikken leveredes af Tinne Møller, Ribe, der synger folkesange, og af Kontraband, ligeledes Ribe, der spiller (især skotsk) folkemusik. Ved et »singers from the floor« - arrangement blev der spillet jazz, spirituals samt et improvisations-spil. Trods et noget trangt dansegulv var festen vellykket.

27. novbr. stod der foredrag om »ikke mere vold« og »ikke mere krig« på programmet. Der blev vist film, The Hole, og Jens Thoft fra Århus fortalte om organisationen, det var holdt på et virkeligt sagligt plan, og interessen var stor. I julemåneden fredag den 5. dec. blev der holdt auktion, efter at bestyrelsen i 14 dage i forvejen havde indsamlet bidrag til auktionen ved tiggergang rundt til byens handlende. »Men det var kun disciples hverv at synge sig til godtfolks skærv«, som kantaten siger.

Som sædvanlig var der mannequinopvisning, hvorunder folk køber tøjet ("strip-tease"): Auktionen forløb glimrende med et overskud på 1000 kr.

Ugen efter holdtes Store Heimdal. Der startedes med gløgg, og middagen stod på kyllinger, der efterhånden blev temmelig kolde på grund af de mange sange. Derefter gik man til festsalen, der var forvandlet til julestue med juletræer og hjerter, og der dansedes til musik af C. V. Jørgensen & Orch. Festen forløb vellykket med enorm tilslutning.

Derimod var tilslutningen ringe den 4. febr. til koncert med domorganist Melby, hvor fraværende heimdalister gik glip af en virkelig fin aften.

Og dette var den sidste beretning i Ripenser-Bladet om Heimdals gøren og laden.

Og dog:

1991

Da Heimdal nu har eksisteret i 125 år, synes vi, at det er på tide at delagtiggøre Ripenser-Samfundets medlemmer i foreningens aktiviteter. Den kulturelle institution, I husker fra jeres skoletid er (desværre) uigenkaldeligt forbi. I dag er Heimdal udelukkende en festforening. Der har her i 1991 – så vidt vi ved – ikke været afholdt foredrag eller lignende de sidste 5-10 år.

Debat

Ripenserbladet har med jævne mellemrum efterspurgt læserbreve, debatindlæg og kritik.

Det er der ikke kommet meget ud af, hvilket nedenstående nærmest totale bidragsmængde klart illustrerer.

Undtagen i 1968 efter en rustale af Lennart Edelberg ved Ripensersamfundets årsfest og senere i 2002, da Hans Edvard Nørregård-Nielsen fik bragt medlemmernes blod i kog med sin erindringsbog "Riber Ret" om sin gymnasietid i Ribe (1962-65).

Enten var man for eller imod. Der fandtes ingen mellemvej.

Læs selv debatten.

En Brev≈Kasse

1927

Vi bringer nedenfor det første Bidrag til vor Enquete, som vi har modtaget fra den unge Handelsmand Erik v. Huth (Søn af afdøde Herredsfoged v. Huth i Ribe), der er ansat i et engelsk Handelsfirma i Afrika).

De spørger, hvad man synes bedst om i Ripenserbladet! Alt er morsomt at læse om, især for et Menneske, der lever saa langt væk fra det lille Danmark som jeg. Skulde jeg imidlertid fremhæve et Afsnit, da er det »Fra Ripenser-Samfundet«, som paa en fornøjelig Maade holder gamle Venner og Kammerater i Kontakt med hinanden; og jeg vil bede Redaktionen opfordre Abonnenterne til at sende Bladet saa mange Personalialia som muligt.

1968

Det såkaldte harmløse

Tale af Lennart Edelberg til årets russer og realister ved årsfesten i Ripenser-Samfundet den 23. november 1968:

Jeg vil gerne begynde med at takke bestyrelsen for indbydelsen til i aften at tale til årets russer og realister

Da rektor Jørgensen for 18 år siden kom ned i Nationalmuseets kælder, hvor jeg sad og havde tilfældigt arbejde, og spurgte, om jeg kunne tænke mig at komme til Ribe Katedralskole, blev jeg meget glad. Der havde da i syv år ikke været arbejde for mig at få ved gymnasieskolerne, og i det sidste år efter min hjemkomst fra Asien havde det været rent galt.

Ribe var netop et sted, jeg gerne ville hen. Det er lykken, når det, man ønsker, kommer helt uventet til en - som når ens pige uventet dukker frem bag gadehjørnet.

Da jeg kom op over Kalvs-lund bakke og så Ribe ligge derude i horisonten - læhene var ikke så store dengang - var jeg klar over, at der ville jeg blive. Ribe viste sig da også at være noget for mig.

Siden inspirerede rektor Jørgensen et team blandt os lærere til at gå i gang med: »Melodien, der blev væk« som skolekomedie. Det blev ind-

ledningen til en række store oplevelser, og det er blevet min opfattelse, at skolens liv hvert år ret og egentlig kulminerer med skolekomediearbejdet. Der er så mange, der bedømmer en skolekomedie efter det færdige resultat. For mig at se er det processen, der fører frem til forestillingen, der er det væsentlige. Den elev, der bliver snydt for blot et eller andet job i forbindelse med skolekomedien, snyder man for noget af det væsentligste, som skolen overhovedet kan bringe.

Kunst og videnskab (eller omvendt: Litteris et artibus) - og jeg vil gerne tilføje: Dans - er bestandig de kvaliteter, som adskiller mennesket fra de andre dyr. De må derfor være grundpillerne i skolens liv, nu som i oldtiden. Hvor en eller flere af de tre grundpiller misrøgttes, lader det til, at kun sex kan erstatte dem.

Min forgænger på skolen, lektor Jørgensen, mødte jeg ikke i mange år. Og dog kom han på ejendommelig måde til

Lennart Edelberg.

at give mig en stor inspiration, idet jeg fra ham via lektor Heilesen for første gang hørte om Konrad Lorenz, dyrepsykologiens skaber og hans bøger: »På talefod med dyrene« og siden »Det såkaldt onde«. Flere år efter havde jeg den glæde at møde lektor Jørgensen i hans hjem i Svejbæk. Skulle jeg vælge studium i dag, ville det blive dyrepsykologi. Mere end nogensinde gælder i dag oraklets bud til os: Kend dig selv!

I sin *Systema naturæ* kaldte Linnée da heller ikke mennesket i første række: *Homo sapiens*, men *Homo nosce te ipsum*. For at kende sig selv, er indsigt i det såkaldt onde en absolut nødvendighed. Dog vil jeg i aften ikke tale om det såkaldt onde, men om det såkaldt harmløse. Thi vi sidder jo her i en harmløs kreds. Hvor mange gange har ikke i tidens løb det ene medlem af Ripenser-samfundet sagt til det andet: Kan du huske?

I russer vil i denne kreds høre taler, der ofte vil minde jer om jubilartalerne: Den slyngede å - den grønne marsk - høduft og hyldeduft i stuen ind - barneleg i krogede slipper - kantatesang i en sollys gård omgivet af den ærværdige skole, som vi alle skylder så uendelig meget - det indså vi siden.

Guderne skal vide, at alt dette er vidunderligt. Nationalmuseet tilsendte mig engang et brev, hvor man på konvolutten i skyndingen havde skrevet: til den antikvariske Edelberg. Jeg vedkender mig absolut betegnelsen. Det står mig fuldstændig klart, at omgivelserne har en kolossal betydning. Både det nye og det gamle, vi er omgivet af, er bestemmende for vor skæbne - mellem fire hvidkalkede vægge bliver vi alle skrupske.

Alligevel gjorde det indtryk på mig, da en nybagt studine for nogle år siden ikke ville være medlem af Ripenser-Samfundet. Foreningens energiske sekretær, E. M. Veisig, havde startet en stor hvervekampagne, og jeg hjalp villigt til.

Men hun skulle altså ikke nyde mere af den kop the.

Over for sådanne elever, der ikke finder sig i, ikke elsker, ikke dyrker og næppe kommer til at elske den gamle skole, er vi lærere tilbøjelige til at komme med alle tiders billige argument: Du sidder (sad) her frivilligt! - Jeg er ikke tilstrækkeligt inde i litteraturhistorie til at vide, om man stak det samme argument ud til H. C. Andersen, da han gik i Slagelse latinskole. Men jeg ved med sikkerhed, at den dag vore gymnasier ikke bliver fyldt frivilligt, vil man fylde dem med tvang. Afghanistan eller Danmark kan ikke undvære sine studenter lige så vist som hverken Afghanistan eller Danmark kan undvære sine typografer eller kloaksmede.

Men det spørgsmål, som jeg nu uvilkårligt stiller mig selv i anledning af hin studines NEJ, er om alle vi andre har fundet plads i Tushita-himmelen, de tilfredses himmel ifølge buddhistisk teologi.

Derfor gav jeg mig til at mindes forskellige fester i Ripenser-Samfundet, hvor jeg havde været med, og jeg gav mig til at blade i gamle ripenserblade. Og der var: Bierabend og hyggepianister, og der var selskabelig samvær og folkesangere til kaffen, og der var lejlighed til at opfriske gamle minder og sige dags til gamle sidekammerater. Alt sammen ganske harmløst. Men ingen evaluation. Det betyder vel nærmest vurdering - ikke just et forsøg på at kende sig selv, men på at vurdere, hvor vidt man er nået ved at benytte en bestemt fremgangsmåde. På dette felt synes jeg, Ripensersamfundet har svigtet sin gamle skole. Lad os begynde med småtingene: skolen har frembragt adskillige arkitekter, men aldrig er der stillet forslag om ændringer i skolens arkitektoniske struktur eller småforslag til skolens forskønnelse. Det utroligt grimme springvand står den dag i dag i skolens gård. Den smukke lygtestander, som kendes fra ældre fotografier, er væk. Det er ikke jeres skyld, at mammuturet atter blev pillet ned af skolens mur. Vi har avlet pædagoger, psykologer, industrifolk og videnskabsmænd - men aldrig lader I jeres stemme høre vedrørende skolens trivsel, men henfalder i panegyriske falbelader, som vore dimittender blot kan smile overbærende ad.

Hvis I kom og deltog i skolens liv i dag, ville I næppe kende hverdagen igen: Opslagstavler bugner af elevers protestudbrud, elevråd er ved at spire frem som en spæd og skrøbelig forårsblomst, lærernes undervisningsmetoder og undervisningsmidler har også ændret sig. Men i alt dette er Ripenser-samfundet aldeles uden skyld. Ripenser-samfundet lader den gamle skole sejle sin egen sø.

Der ligger i alt dette aldeles ingen kritik af ripenserbladets mangeårige redaktør. Jeg anser Rosenstand for at være en ægte provo uden svig, og uden ham tror jeg Ribe by havde mistet sin charme i dag. Den ville uden tvivl have haft en masse turisme, men uden charme. På en højst irriterende måde var han altid poppens fjende nr. 1 i Ribe og har ærgret sig, hver gang poppen gik ind og livscharmen ud.

På skolen havde vi i mange år en provo af en anden art. Jeg tænker på vor gamle bibliotekar Madsen. Af få har jeg fået uddybet mit livssyn så meget. Med strålende aktualitet bragte han alt på bane: Klaksvikingernes frygtløse foragt for embedsmandsvældet, homosexualitetens menneskelige og

samfundsmæssige problemer, de gotiske katedralers vidunderlige vanvid og de kinesiske skrifttegnets tilpasning til vore dages krav. Han var ætsende, men sær, og blev derfor uskadeliggjort. Det har glædet mig at se, lektor Askgaard riste ham en lille minderune i ripenserbladet.

Men Ripenser-Samfundet lader den gamle skole sejle sin egen sø. Dette er så meget mere beklageligt, som de få år, man som elev går på skolen - selvom de målt med biologisk tidsregning skæpper ganske godt i ens tilværelse - alligevel er knappe, når ændringer i skolemiljøet skal afprøves og etableres. Elevrådene kunne være skabt for mange år siden. Men I gad ikke gøre noget for det, og derfor kom det da også først efter ministerielt dekret, altså fra oven.

Lige så måtte i en menneskealder de arme, gamle realklasselever op i alle fag til eksamen. Studenterne fandt naturligvis ikke anledning til at gøre noget for realisterne, og realisterne vidste jo højst i et år, hvilken skæbne, de gik i møde - og herregud, det var jo kun et lille onde.

Men når man lægger det ene lille onde ved siden af det andet, bliver det et stort onde. I øjeblikket lægger industrisamfundet omkring os dag for dag det ene lille - og ofte ganske unødvendige - onde oven på det andet: Reklamer, forfilm, forureninger, de psykiske såvel som de materielle, tilbudene fra vor mægtige forbruger- og underholdningsindustri. Jamen er det ikke ganske harmløst? Vi behøver jo slet ikke at benytte os af industrisamfundets tilbud. Sæt dig ned og lad os hygge os, livet er så trist og bart. - Dertil vil jeg sige, at alene den massive mængde af anslag på os afleder vor opmærksomhed fra de væsentlige ting. Hvis I russer og realister og vi andre med i harmløst samvær og med hyggepianist i baggrunden lader samfundsmaskineriet skøtte sig selv - ligesom I har ladet eller måske vil lade den gamle skole i den hyggelige domkirke- og bindingsværksby skøtte sig selv - så vil samfundsonderne vokse sig uovervindeligt store.

Det var næppe tilfældigt, at præsident Eisenhower i sin sidste store tale til det amerikanske folk pegede på det industri-militære ægteskab som en af vor tids største farer og opfordrede sine borgere til ikke at slå sig til tåls med noget-somhelst.

Hvis vi ikke selv handler, bliver der handlet med os.

Denne forening er stor og stærk. Jeg håber, den med jer russer må få et indslag, der ikke vil gøre den harmløs. Tre år for elever i en gymnasieskole giver ringe mulighed for at forlene nyskabelser med stabilitet. Råd og dåd fra gamle elever ville hvad det angår være uvurderlige. Ja, jeg vil gå så vidt

som til at sige, at hvis Ripensersamfundet kun interesserer sig for fortiden og ikke for Katedralskolens fremtidige liv, kan man sætte spørgsmålstegn ved dets berettigelse.

Den afghanske Uglspil, Mulla Nazruddin, blev engang spurgt: »Hvilket af de to himmellegemer er nyttigst, solen eller månen?«. Han svarede: »Månen, naturligvis«. »Så, hvordan det?«. »]o, for den lyser jo om natten, når det er mørkt!«

Lad os møde livets tåbelige spørgsmål og foreteelser med mild og humørfyldt tåbelighed, men lad det ikke være nok. Skab små ting og store ting! Og lad dine medmennesker prøve, om de kan bruge dem i Vorherres mærkelige eksperiment: Livsvirksomheden på overfladen af vor lille klode omgivet af det iskolde verdensrum.

Og giv jer ikke ind under Janteloven, som udtaler: Du skal ikke tro, at du er noget.

Lennart Edelberg

Carl Rise Damkjær (og Agnes Damkjær).

Blandt andet ovenstående opsang fik *Carl Rise Damkjær* i Ripenserbladets spalter:

Ryges der hash på Ribe Katedralskole?

Er der mon narkotikaproblemer i Ribe? Hvilke problemer har man i det hele taget på skolen? Hvordan med de nye gymnasieretninger? Kan man lære russisk i Ribe? Hvor mange timers matematik har de nysproglige i dag? Er begrebet

»demokrati i skolen« nået til Ribe? Findes et elevråd? Lever »Heimdal«? Hvilke politiske fraktioner huserer på skolen? Har man et skoleblad? Hvilke nye lærere har man fået siden sidst? Er der stadig lærermangel? O.s.v., o.s.v.?

Ripenser-Samfundets medlemmer - alle engang organisk knyttet til skolen - ved intet om ovenstående og 1000 andre spørgsmål vedrørende skolens liv og virke i dag. Ved R-S's årsfest i København i november rettede Edelberg en appel til R-S om at interessere sig for skolens forhold og dens aktuelle problemer i dag. Han konstaterede en fuldkommen mangel på engagement og medleven i skolelivet, og han satte et spørgsmålstejn ved vor forenings eksistensberettigelse, når et sådant engagement ikke findes.

Edelberg har ganske ret. Vi kender ikke skolen i dag. Der er ingen kontakt mellem skolen og R-S, og årsagen er, at vi savner orientering - en orientering, som rettelig burde tilflyde os gennem medlemsbladet. Det bør være Ripenser-Bladets opgave i fremtiden at formidle en udvidet og løbende reportage fra skolen til medlemmerne. Jeg opfordrer derfor R-S's bestyrelse og bladets redaktør til straks at åbne en fast rubrik i bladet samt etablere et panel af »columnister« på skolen (elever og lærere), som på skift kan give os et billede af, hvad der foregår i dag. Columnen behøver blot at bestå af ½-1 side i hver udgave. Det må være overkommeligt. Jeg beder R-S's bestyrelsesmedlem på skolen deltage i panelet og give os det første bidrag.

Et svar fra Jens Vind

Jeg føler mig foranlediget til at svare kort på Carl Rise Damkjær's læserbrev »Rygges der hash på Ribe Katedralskole« - i sidste nummer af bladet, - omend jeg ikke forstår, hvad det egentlig er, CRD savner. Den af ham efterlyste »column« synes jeg har været fast bestanddel af bladet så langt mit kendskab til dette rækker, og det er vel også vanskeligt at finde nogen, der bedre er i stand til at redigere den end vor redaktør med hans store og grundfæstede lokalkendskab. Den sensationsprægede overskrift på brevet er jeg så venlig at betragte som blikfang, for det har naturligvis aldrig været CRDs hensigt, at Ripenserbladet skulle konkurrere med formiddagspressen, men af de øvrige emner er der ikke et, der ikke berøres enten i den faste rubrik eller i forskellige referater og taler i årets løb (referat af translokation etc.; rektors tale ved samme lejlighed o. lign.).

Det fremgår af brevet, at det skyldes Edelbergs tale ved årsfesten sin fremkomst; det er glædeligt, når en tale er så fængende, at den virkelig kan engagere sine tilhørere til in-

teresse for den forening de er medlemmer af og få dem til at overveje, hvorfor de er medlemmer. Også mig fik Edelbergs tale til at tænke, og jeg kom til det stik modsatte resultat af ham: At Ripensersamfundet er og skal være en fuldstændig harmløs forening. Det eneste fællesskab for Ripensersamfundets medlemmer er, at de alle engang har været elever på Ribe Katedralskole, det er et fællesskab i noget fortidigt og derfor i sin grund sentimentalt. Hvis et sådant fællesskab fik magt og brugte den, ville det gøre mere skade end gavn, det ville virke bagstræberisk og hæmmende på det sunde liv, der netop nu (og til enhver tid) udfoldes på skolen - til illustration behøver jeg blot at pege på den rolle »die alte Herren« i mange år spillede i tyske studenterforeninger.

Det harmløse Ripensersamfundets medlemmer viser deres interesse og følelse for deres gamle skole, når de møder op på skolens festdage og når de spytter i bøssen til årets dimittender, når de glæder sig ved at møde gamle kammerater og ved at blive holdt orienteret om hinanden og skolen og byen gennem »Ripenserbladet« (som derfor er samfundets vigtigste aktiv), dette skal Ripensersamfundet være, og efter min mening ikke meget mere.

1976 - Elevinitiativernes eksistensgrundlag

I 1976 var *Jacob Brøndum Melbye* ude med riven i bladet:

Det er for en meget stor del elevaktiviteterne, der bidrager til at gøre skolen indholdsrig og udholdelig, og denne funktion er så betydningsfuld, at både nuværende og forhenværende skoleelever må gøre deres til at bevare disse aktiviteter.

Skolebladet er et muligt forum for mange forskellige debatter, samtidig med, at det også kan være eller er en orientering om de begivenheder, der finder sted på den enkelte skole. Men en af forudsætningerne for et sådant blads eksistens er, at eleverne har adgang til visse faciliteter. Forholdene på Ribe Katedralskole er jo desværre i øjeblikket meget dårlige i forhold til andre gymnasier, hvilket for størstedelens vedkommende skyldes en usædvanlig uvilje hos stat og amt gennem flere år mod at bevilge penge til skolen. Her er det nok ikke for meget sagt, at flere af de sjællandske gymnasiers faciliteter ligger meget over gennemsnittet. Det er i hvert fald et faktum, at der i dag eksisterer en meget ujævn fordeling af goderne inden for uddannelsessektoren.

Men som sagt, skolebladet Mercuriuses redaktion har hvert år et stort besvær med at skaffe kapital til udgivelsen.

Denne består som regel af en abonnementspris plus en stadig mere og mere usikker annonceindtægt. Det er vitterligt ubehageligt år efter år at skulle gå tiggergang rundt til forretningerne for at kunne bevare bladet.

Elevforeningen Heimdal, som hvert år gør sit bedste for at kunne tilbyde eleverne lidt af hvert, som f.eks. foredrag, fester, musikaftener m.m. har det heller ikke altid lige let. Heimdal har dog fået oparbejdet en lille sum penge, bl.a. fordi bestyrelsen ind imellem har været tilbageholdende med at ofre de helt store summer på det ene og det andet - og med rette. Det er svært at tilrettelægge arrangementer langt ud i fremtiden, når foredragshonorarer, orkesterlønninger m.v. hele tiden stiger uberegneligt. Foreningen eksisterer på kontingenter og tilskud fra Ribes handlende til den årlige auktion. Også de officielle elevorganer kunne ind imellem ønske sig et budget, der spændte lidt videre.

Sidst men ikke mindst er der de aktiviteter, som bliver til på foranledning af de uorganiserede initiativer, og som derfor ikke hører hjemme under Mercurius, Heimdal eller andre organers budgetter. Disse initiativer bliver ofte bekostet af initiativtagerne, hvilket ret beset hæmmer det frie initiativ, fordi ingen eller kun få elever tør binde an med arrangementer, som de økonomisk selv hænger på i sidste ende.

Summa summarum: De i forvejen ikke særligt velstillede skoleelever hæmmes i deres forsøg på at skabe et sammenholdsgrundlag af deres egen trængte økonomi og en årligt tilbagevendende nedskæring af bevillinger fra undervisningsministeriet, der som bekendt bl.a. går hårdt ud over moderniseringen og ombygningen af Ribe Katedralskole.

Formålet med denne orientering er et forsøg på at skabe en debat i Ripenser-Samfundet og Ripenser-Bladet - om disse forhold, en debat, som formentlig munder ud i forsøg på at skabe et økonomisk eksistensgrundlag for elevaktiviteterne på Ribe Katedralskole. Disse aktiviteter skal ikke for enhver pris bevares, men som tidligere elever fra Ribe Katedralskole erindrer vi vel alle, hvor svært det ofte var at få noget stablet på benene p.gr.a. en ringe økonomi, og hvor ville det være nedslående at erfare, at initiativerne dør ene og alene, fordi det økonomiske grundlag er bortfaldet.

Ripenser-Samfundet, der af forskellige fonds hvert år uddeler mange legater, burde tage initiativet til også at oprette et fond, hvis eneste formål var at støtte de mangeartede initiativer på Ribe Katedralskole.

Såfremt andre medlemmer af foreningen er interesseret i at føre denne ide ud i livet, er jeg villig til at gøre en aktiv indsats, og henvendelser er velkomne.

Og et svar fra Ole Balslev

Når man ved, at Jacob Melbye i næsten tre år har taget aktivt del i organisatorisk arbejde på skolen og i en periode har været ledende redaktør på Mercurius, kan man nok undre sig over den manglende viden om skolens administrative forhold, som lyser ud af indlægget i sidste nummer af Ripenser-Bladet.

1. »en usædvanlig uvilje hos stat og amt gennem flere år mod at bevilge penge til skolen«. JM burde vide, at der til en statskole som Ribe Katedralskole ikke kommer nogen amtsmidler. Statens bevillinger til Ribe Katedralskole er ikke præget af nogen »usædvanlig uvilje«. De nedskæringer i de offentlige budgetter, som er gennemført i de seneste år, har ikke ramt Ribe hårdere end andre steder. Når JM sammenligner med sjællandske gymnasier, glemmer han at tage i betragtning, at det dels er større skoler (med et større totalt elevtilskud) og dels kan være amtskommunale eller kommunale skoler, der traditionelt ligger højere end statens skoler m.h.t. bevillinger.

2. Det er noget flot at tale om årligt tilbagevendende nedskæringer, når man ikke er i stand til at påvise sådanne, og der er tale om en mærkelig sammenblanding af begreberne, når man vil koble de økonomiske muligheder for elevaktiviteterne sammen med de bevillinger, der skal dække en eventuel udbygning af Ribe Katedralskole. Modernisering og ombygning af skolen er et særligt projekt, der ikke har noget at gøre med de årlige budgetter for skolens drift.

Lad mig fastslå med den givne anledning: Ribe Katedralskole er ikke økonomisk ringere stillet end andre af statens skoler af samme størrelse, og det er ikke vederhæftigt tale at ville bilde dette blads læsere noget andet ind og dermed opfordre til yderligere offervilje ud over den, der kommer til udtryk i de store legater, som Ripenser-Samfundet uddeler.

Det kan være vanskeligt at argumentere mod den indledende bemærkning om, at det for en meget stor del af elevaktiviteterne, der bidrager til at gøre skolen indholdsrig og betydningsfuld; men det er nok en af de udtalelser, man som lærer må lære at leve med.

I 2002 udkom Hans Edvard Nørregård-Nielsens **RIBER RET**

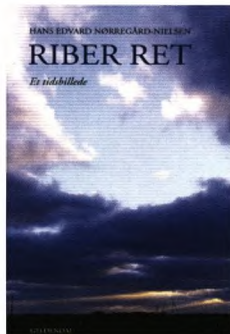
Bogen forårsagede stor debat – ikke mindst blandt Ripenser-Samfundets medlemmer, som skarpt delte sig op i for og imod HENN's opfattelse af gymnasietiden 1962-65. Der var ikke mange, som ikke havde – og stadig har – en mening derom.

Ripenser-Bladet bragte et udsnit fra bogen, men med forfatterens tilfaldelse bringes her et andet og kortere udsnit. Læs – eller genlæs – gerne hele erindringsbogen.

s. 86-89:

Læg nu mærke til, at jeg i det følgende udtaler mig som en absolut middelmådig skoleelev, der i dag ville have drevet mig selv til vanvid. Det var med hiv og sving, jeg blev optaget på Ribe Katedralskole, men måske har det hjulpet, at jeg da allerede var sikret en plads som nysproglig student på gymnasiet i Tønder. Jeg havde der haft en opløftende samtale med rektor A. Feilberg Jørgensen, der henvendte sig som til ens indre menneske, men da jeg bagefter agtede at studere teologi med henblik på at blive præst, måtte han anbefale mig at vælge en gammelsproglig studentereksamen fra Ribe Katedralskole.

Her affødte et møde med rektor Victor Vestergaard så absolut en gensidig uvilje ved første blik; kedeligere karl har jeg sjældent mødt, og han er forblevet i min erindring som en slags fællesnævner for det, jeg ikke bryder mig om ved Ribe. Katedralskolen var til et lille stykke ud på fortovet så absolut Vestergaards, og han var på sin vej gennem skolesystemet blevet så højt præmieret, at man måtte glæde sig over, at han som et lille menneskeligt træk tillod sig et glas whisky i ny og næ. Vanen var lige-som hans skoleidealer udpræget engelsk, men jeg burde ikke klage, for det lykke-

"Riber Ret".

Hans Edvard Nørregård-Nielsen.

des mig at komme gennem gymnasiet uden sammenlagt at have talt med ham i mere end et kvarter.

Men hvilket kvarter!

Med hele skoleånden *in mente* kan jeg på den anden side godt forstå, at et flertal i lærerkorpset satte pris på ham, for han nærmest samlede på yngre undergivne, der på et øjeblik kom til at ligne de ældre til forveksling. På den anden side indser jeg kun alt for tydeligt, hvor tungt det må have været for en eksamineret kandidat, der holdt af sit fag og formåede at få det til at glimte i forstandens klare lys, år ud og år ind at skulle undervise en klump følelsesgelé af min slags.

Er konglomeratet, se på latin *conglomerare*, ondsindet trægt eller bare snotdumt?

Mobiliserer man en forståelse, må det samtidig erkendes, at min tids gymnasielærere blev næsten umenneskeligt straffet, da dørene til artium blev slået op på vid gab, og man inddrog en lang række nye fag. Det var som sagt ikke svært at få eleverne ud i den anden ende som studenter, når man bare sænkede kvalitetskravene proportionelt.

Eo ipso.

Jeg betragter mig selv som hjemmehørende i det sære, både uvirkelige og særdeles virkelige tomrum mellem den sorte skole og dens afløser. Alt for mange visne lærere opretholdt tilsyneladende det dannelsesgymnasium, som de ikke længere orkede at tilføre indhold og engagement. Facaden forsøgte opretholdt, men det gamle artium havde for længst udspillet sin rolle, da den i en håndvending blev løbet over ende af en discountudgave, og det svarer efter min mening så nogenlunde til dengang de sorte rotter blev fortrængt af de brune.

Selv vil jeg ligeud konkludere, at min gymnasietid efterlod mig med flere spørgsmål end svar, og jeg føler mig i dag som humanist af fag ikke det mindste i gæld til mine tre år i Ribe.

Det er en skam, og ikke mindst for mig, som alligevel har taget byen til mig som et af de steder, jeg er fra. Jeg er en dråbe blod i Ribe, næsten ingenting og nedsivet mellem to brosten i Puggårdsgade. Jeg var med en realeksamen og hele sytten og et halvt år gammel en sen begynder i gymnasiet. De fleste i klassen var et par år yngre og klarede sig glimrende, medens jeg hele tiden faldt nedenud. Det var en ynk med mig, ja, et pædagogisk kors at bære, men både frk. Willemoes og lektor Heilesen bliver hævnnet i deres himmel. Skæbnen eller den højere retfærdighed har bestemt det så-

MERCURIUS

2. årgang DECEMBER - 1963 nr. 4.

Redaktør HENN's forside på elevbladet Mercurius (1963).

dan, at jeg i enhver presset situation tilbringer natten, intet kan være længere, med at drømme, at jeg skal op i latin eller fransk, og det er ikke nogen munter forestilling. Alle de gamle steder giver møde på en forfærdelig livagtig måde; der var en knast i det ferniserede bræddegulv, som jeg plejede at gemme øjnene i, indtil det i overhøringens sidste par minutter gik an at løfte blikket mod Jens Søndergaards litografi af nogle sorte menneskesilhuetter ved havet. Jeg er der i drømme så uhjælpeligt igen, ansigterne og stederne er 35 år yngre, og der bliver igen talt til mig, så jeg med de mellemiggende års erfaring kan høre, at det er unødvendigt groft. Derfor sætter jeg mig også i mine drømme til mod-

værge og vil rent ud sagt ikke stille op til studentereksamen igen, slet ikke i fransk eller latin, da jeg som magister i kunsthistorie allerede har en studentereksamen, og jævnlige betjener mig af begge sprog.

- Nej, nu holder vi, siger jeg i søvne, men tumler så med et forklaringsproblem omkring grunden til min blotte eksistens på stedet, når jeg altså har en studentereksamen. Jeg er i drømmene altid mig selv i min nuværende situation, men hvorfor er jeg der så overhovedet? Jeg ligger og kan i søvne ikke slippe uden om spørgsmålet, og det skulle ellers have lydt så ligetil, når jeg indfandt mig på rektors kontor og med det ene ben over det andet oplyste, at jeg netop var kommet i tanke om, at jeg havde studentereksamen og derfor med det første agtede at forlade stedet.

Medens jeg taler, betragter rektor mig interesseret, og han vifter med hånden på den måde, som betyder, at hans *alter ego*, Poul Hansen, straks skal rende for at få sammenkaldt de andre lærere. Det ville være egenkærligt af rektor at beholde denne spøjse situation for egen mund. De andre skal også se, i hvor sære forklædninger *homo sapiens* kan færdes. Her er der en slags, som man for længst havde anset for uddød, men som nu pludselig er ankommet med en ru-tobil, guderne må vide hvorfra.

De andre lærere samles efterhånden omkring bordet, og de kender rektor. Han kan overlevere sit samlede indtryk af en situation med et blik og et næsten umærkeligt nik, så de straks ved, hvad man med fordel skal mene. Frøken Wille-moes markerer straks ved anrørende at vende øjnene mod himlen, og frøken Engelsk-Tysk tager fat med sit: "Du dreng der, nu skal du spilleme svare rektor ordentligt." Lektor Hei-lesen sidder og glemmer med fråde omkring munden så aldeles, at han på stedet repræsenterer den galliske ånd og *esprit*. Den store og på mange måder milde mand, jeg kan i dag så sagtens fornemme ham indefra, men i mine drømme går han altid i selvsving.

- Åh din idiot, din idiot, råber han, men nu kan det snart være nok. Jeg kunne jo ringe til undervisningsministeren, både Bertel og Ole ville blive kede af at høre om mine for-trædeligheder; men et øjeblik efter sidder jeg til det yderste ynkelig og oversætter latin, medens frøken Willemoes på sin karleagtige facon slår en heksameterrytme an på Kate-dret. Dum da da dum, knoerne arbejder, men de skifter næsten umærkeligt rytme for at falde ind i hendes evindeligt gentagne yndlingsremse: "Hop, hop, ud og plante kål, hop, hop, ud og plante kål."

s 104-5:

Jeg vil nødig forulempe ædlere følelser i Ribe, men tør vel konkludere, at det var nogle drøje år for både latinlærerinden og mig. Jeg rejste til gengæld videre, og har ikke siden oplevet noget lignende, medens hun fortsatte sit liv med andre, der næsten kunne erstatte mig. Der har nu nok skullet to til ad gangen. Jeg må have været et ekstra ondsindet tilfælde, og var desuden uforvarende kommet i karambolage med den golde del af det korps, som dengang stadig repræsenterede især en stiftsby og dens selvforståelse. For ret beset var det en nådesbevisning, at man overhovedet indlod sådan en som mig i den sorte skole.

Og knap har man godtaget sådan et gadekryds i huset, før den vil til at bespringe de nydelige eksemplarer med stamtafle omkring sig.

Latinlærerinden nikkede dumpt ud i luften. Hun vidste, hvad hun vidste og havde set med sine egne øjne! Regitze og jeg havde ladet os bese hånd i hånd, og vi måtte en forårsdag rejse os lettere forpjuskede fra et sted i læ ved vejen ud til Kammerslusen, da hun kom forbi.

Det var noget andet, end når hun selv kom småløbende efter frøken Fagerholt, der var uniformeret i knickers, vældige travesko og strikkelue. Vores frøken vandrede i situationen alene, men bestyrtet videre.

- Hop, hop, ud og plante kål, og gad vide, hvad amtmanden ville sige til det? Nu ville hun nøjes med i første omgang at betro sig til rektor, for hvis ikke han vidste besked om det videre, var der i den hele verden ikke nogen, som gjorde.

Og så begyndte debatten i bladet

Nedenstående bringes et uddrag af indlæggene i bladet. Personlige betragtninger over navngivne lærere er udeladt, men de fordelte sig nogenlunde ligeligt for og imod HENN's erindringer

Åbent brev til Hans Edvard Nørregård-Nielsen fra

Frode K. Rømer, Student 1958

Først og fremmest vil jeg sige dig Tak for dine to følsomme og meget skarptsansede erindringsbøger, som både min kone og jeg har læst med stor fornøjelse. At dømme efter diverse læserindlæg i aviserne har du fået en del reaktioner på specielt »Riber Ret«, hvor naturligt nok ikke alle var enige.

Her er således et supplerende indlæg med dig i den vurdering af Ribe Katedralskole.

Hvad angår skolen var den formentlig i en overgangsperiode, da du gik der. Dog må jeg erkende, at lærerstaben stort set var den samme som den vi havde. Det kan jeg se af et billede fra 1969 i skolens 850-års jubilæumsskrift - og mange af lærerne var såmænd også til stede på et tilsvarende fotografi fra 1937!!

De fleste af vore skolebøger var fra 30'erne - og det var de pædagogiske ideer (eller mangel på samme) såmænd også i vid udstrækning,

Jovist, Ribe Katedralskole var meget gammeldags, snæver og selvtilstrækkelig - men det følte vi ikke selv på det tidspunkt. Den var kedelig og var en skole som den vi kom fra. Sådan var skoler! - Det var først, da jeg på et langt senere tidspunkt diskuterede gymnasieundervisningen med jævnaldrende, at jeg blev opmærksom på, at man på andre gymnasier havde været langt mere åbne og udadrettede mod det omgivende samfund.

Hvordan var så helhedsindtrykket?

Som sagt en gammeldags skole med et snævert udsyn. Men alligevel havde både min kone og jeg en god skoletid med de glæder og sorger, den alder giver. Der var jo kammeraterne, forelskelserne, jazzklub med den dengang så syndige »støj« (syntes min far), klassisk musik, the på værelserne, sammenkomst hos gæstfrie forældre, selv besøg hjemme af skolekammerater fra oplandet, de sidste år med mere »voksne« fester - det var jo de år, filmen »Ung leg« vakte furor i provinsen. Det er nok alt det, man husker og som er grundlaget for det hyggelige samvær, vi nu oplever med fem års mellemrum, når vor studenterårgang mødes i Ribe til jubilæer. Medvirkende hertil kan også være, at vi begge havde syv års gang på skolen og boede i byen, hvorved vi fik

et andet tilhørsforhold end elever, der kom udefra fra real-skoler i oplandet.

Vi oplevede ikke den kulturkløft, du var ude for, og der kan meget vel have været en socialt betinget forskelsbehandling, selvom det ikke var noget, vi lagde mærke til. Eleverne kom både fra akademikerhjem og fra små husmandssteder i omegnen uden boglig tradition, og det så vi jo stort på, hvis de ellers kunne begå sig og var gode kammerater. Deres familiemæssige og sociale baggrund interesserede os ikke synderligt.

Læserbrev fra Ruth Jensen Bredsforff:

Normalt er det en fornøjelse at læse »Ripenser-Bladet«, men maj-nummeret 2002 var en undtagelse. Det drejer sig om »Åbent brev til Hans Edvard Nørregård-Nielsen«.

Jeg har spekuleret meget på, hvorfor det blev aftrykt i bladet. Størstedelen af lærerportrætterne er en række personlige opgør med lærerne på Ribe Katedralskole i 50'erne - og hvad skal vi læsere med dem???

Jeg har selv haft en række af de lærere, der bliver omtalt, og blandt dem var der naturligvis nogen, jeg syntes bedre om end andre, men derfra og til at stemple dem, jeg ikke var så begejstret for, som »uuelige« osv., er der en bid vej.

Nej, jeg synes, det var et fejlgreb at publicere brevet, og jeg vil som sagt gerne have en forklaring på, hvorfor redaktionen valgte at bringe det.

Og Birthe Liisberg, f. Madsen skriver:

Kære Frode (Rømer)

I sidste nummer af Ripenserbladet ser jeg, hvordan du hænger vores fantastisk dygtige - og originale - lærerstab på Ribe Katedralskole ud.

Ribe Katedralskole havde i de år, vi gik der, 1951-58, (i samme klasse fra 1. til 4. mellem og derefter adskilt i gymnasiet) lærere, som jeg har beundret og pralet med alle de steder, jeg har været i verden.

Jan Kaare Brink, Student 1960: Var Ribe Katedralskole og dens lærere så ringe endda?

Da jeg første gang åbnede Ripenser-Bladets majnummer 2002 for lige at se indholdet, blev jeg virkelig oplivet ved at se en artikel, der kommenterede Nørregård-Nielsen's frustrerede nedslabling af Ribe Kathedralskole og dens lærere, for der måtte da komme en positiv modreaktion. Stor blev min skuffelse, da jeg erfarede, at der blot var tale om et

medløber- og klappen-på-ryggen-indlæg. Intet væsentligt nyt.

Tænk at have haft så negative oplevelser i gymnasietiden som Nørregård-Nielsen og Frode Rømer. Man kan ikke lade være med at gøre sig overvejelser om, at hvis man ikke selv er blevet behandlet anstændigt og med respekt gennem ens opvækst, hvordan skal man så vide, hvad anstændighed og respekt er?

Set i det lys kunne det til en vis grad være forståeligt, at kritikerne af skolen omtaler nogle af lærerne, der af gode grunde ikke kan tage til genmæle og give deres version af begivenhederne, så aldeles respektløst og unuanceret, for ikke at tale om det uanstændige i kritikløst at kaste sig over afdøde personers eftermæle uden at tænke på, at der måske kunne være efterlevende slægtninge, som kunne føle sig forulempede af en så sønderlemmende og måske uberettiget kritik.

Med dette håber jeg at have givet et lidt andet og mere positivt billede af lærere og skole end de forannævnte tidligere forfattere har formået eller ønsket. Jeg er selvfølgelig klar over, at virkeligheden er vanskelig eller umulig at beskrive objektivt, men sikkert er det, at ovenstående er en mindst lige så objektiv og autentisk som de tidligere forfatters beskrivelser.

Debatten fortsatte året efter i 2003: Valdemar Thygesen Kristensen, Student 1950 skriver:

Allerede i Ripenser-Bladet fra oktober 2002 forekommer flere læserbreve, som tager afstand fra bladets publicering af stærkt negative beskrivelser fra nogle af Katedralskolens lærere.

Hertil svarer redaktøren, at han ikke skal øve censur, at enhver er meget velkommen til at skrive læserbreve og/eller artikler, som publiceres ubeskåret. Siden er kvaliteten på artiklerne jo ikke entydigt blevet højere.

Jeg antager - og håber - at bladets holdning er juridisk uantastelig. Men jeg tilslutter mig kredsen af læsere, som ønsker en mere restriktiv holdning til personangreb og lignende uetiske tiltag.

Redaktør Gregers Jægers svar:

På foranledning af læserbrevet fra Valdemar Thygesen Kristensen har jeg som redaktør igen nøje overvejet min holdning til en restriktiv holdning til læserbrevs indhold.

Jeg mener fortsat, at "Ripenser-Bladet" bør være åbent for meninger og holdninger af forskellig art, da alle artiklers og læserbrevs forfattere står frem med navns nævnelse, men at der i visse særlige tilfælde kan ske en tilbagevisning af læserbreve. Dette skridt mener jeg ikke at have haft brug for i min redaktørtid på trods af, at jeg har været meget uenig i enkelte brevskriveres synspunkter.

I et indlæg i føljetonen om "Riber Ret" skriver Søren Keldorff (Student 1964) samme år blandt andet:

Det er på sin vis både morsomt og forstemmende at se sig selv portrætteret som ungdommelig 17-18-årig gymnasiast: dobbeltheden af særstatusens flygtige relationsforhold og drengekonkurrencen om de særligt attråede piger - fastholdt i korte og præcise prosa-glimt, dog med en ikke ganske uaggressiv, selvfremhævende og kritisk snert til den konkurrerende hanbavians mindre lødige status på det område, man selv er/var så suveræn i.

Alligevel vil det aldrig fratage mig mindet om frikvarterets-rundgangens intense søgen blik-kontakt - og de få, heldige og svimlende gange - det lykkedes.

Og et læserbrev så sent som i 2011 fra Allan Husted Christensen: Ribe Ret - igen - igen

Da jeg efterhånden en del gange har hørt kritik af den måde forfatteren Hans Edvard Nørregård-Nielsen i "Ribe Ret" har beskrevet sine gamle lærere på Ribe Katedralskole, fik jeg fat i bogen og læste den grundigt igennem - ikke mindst afsnittene om lærerne

Jeg må [...]sige at det er meget præcist som Hans Edvard Nørregård-Nielsen har beskrevet sine lærere, og jeg synes jeg har oplevet det på næsten samme måde.

Jeg blev til sidst så mærket af behandlingen, at mine forældre tog mig ud af skolen efter bestået oprykning fra II g.m. De sendte mig til København på Købmandsskolen, hvor jeg fik det langt bedre og fik en god eksamen.

Engang mange år senere traf jeg frøken Villemoes på kirkegården, hvor hun minsandten indlod sig i samtale med mig. Hun sagde til sidst at jeg havde været en af hendes yndlingsleverer! ???

Her i min alders 77. år er jeg dog helt fri af alle arrener fra skoletiden, men det tog sin tid.

I 2005 blev Hans Edvard Nørregård-Nielsen udnævnt til æresborger i Ribe som nummer fire i rækken af æresborgere, så det er ikke nogen ringe ære at have gjort sig fortjent til efter kun at have været Ribe-borger i sin gymnasietid.

Petitstof

Igennem mange år var de bageste sider i Ripenser-Bladet de mest læste sider:

Her var nemlig alle – eller i hvert fald alle tilgængelige – oplysninger om stort og småt i Ribe: Forlovelser, ægteskab, uddannelser, begivenheder.

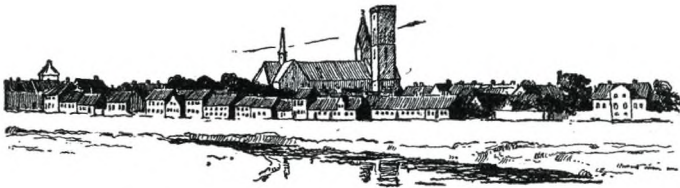
Kort sagt: Datidens

facebook

Specielt i redaktør Kai Rosenstands regeringstid var det en uvurderlig kilde til oplysninger om skolen og gamle skolekammerater.

Gradvist ændrede petitstoffet karakter: Sproget ændredes. Der kom færre, men længere informationer, og i dag er det oftest klip fra lokale blade, der danner baggrund for "Nyt fra Ribe".

De efterfølgende sider er plukket fra Rosenstands notitser i Ripenserbladet med en halv snes års mellemrum gennem forningens første 50 år.

Fra det Ribe, der svandt.

Skolens elever (primo 1900).

1916/18

Ribe Katedralskole begyndte sit nye Skoleaar d. 21. August med 201 Elever, hvoraf 76 i Gymnasieklasserne. Aabningsmødet efter Sommerferien overværedes af Ripenser-Samfundets tidligere Formand, Professor Eugen Warming; der gæstede Byen i Anledning af 60 Aars Dagen for sin Indtrædelse i Latinskolen. Rektor Nielsen hilste den gamle Elev med en smuk Velkomsttale.

Paa Charlottenborg er udstillet et vellignende Billede af vor første Formand, Professor Eugen Warming. Portrættet er udført af Maleren Knud Larsen paa Bestilling fra Carlsberg laboratoriet.

Vort Medlem, Generalkonsul J. E. Bøggild er i Følge »PoL« afrejst fra London til Washington, hvor han som commercial advicer skal søge at fremme Danmarks handelspolitiske Interesser.

Den 31. Marts døde Bogbinder og Medhjælper i Terman-sens Boghandel, Leonard Petersen, 63 Aar. Siden 1868 havde han uafbrudt været ansat i den ansete gamle Forretning, og han vil sikkert derfor mindes af mange tidligere Skoledisciple.

Den af Bestyrelsen paatænkte Skovtur for Samfundets Medlemmer med Damer er foreløbig opgivet af Hensyn til Transportvanskelighederne. Vi haaber paa bedre tider.

Følgende nye Lærerkårer er ansatte: Cand. mag. Frøken Luise Mortensen og cand. mag. Maltbæk der begge tillige er gamle Ribestuder. Skolen tæller nu 4 af sine gamle Elever blandt sit Lærerpersonele.

Den 4. November døde Elev i 4. M. Klasse den 16-aarige Valborg Thyssen Datter af Provst Thyssen i Ribe. Den livsglade unge Piges pludselige Død vakte naturligvis stor Deltagelse saavel paa Skolen som i Byen. Efter dette Dødsfald var Skolen, for at forebygge Smitte, lukket i 14 Dage.

Heimdal begyndte sin Sæson med 20 Medlemmer, hvoraf 4 kvindelige. En og anden Heimdalist af den gamle Skole, vil antagelig ryste paa Hovedet ved Tanken om de unge Piger midt i den piberygende Forsamling, men maaske kan de unge Damer højne Tonen i den gamle Forening. For øvrigt har der en kort Tid tidligere været kvindelige Medlemmer i Heimdal.

Fremmede Krigsfanger i Ribe.

I Slutningen af Maj og Begyndelsen af Juni 1915 begyndte de første Flygtninge fra Fangelejrene mod Syd at vise sig i Ribe. Disse, der var af forskellig Nationalitet, Englændere, Fransk-mænd, men hovedsagelig Russere, sendtes efter at være forsynede med nyt Tøj over København til deres Hjemland. Da Forholdene imidlertid udviklede sig saaledes, at Hjemsendelse blev umulig, og tilmed Fangernes Antal steg betyde-

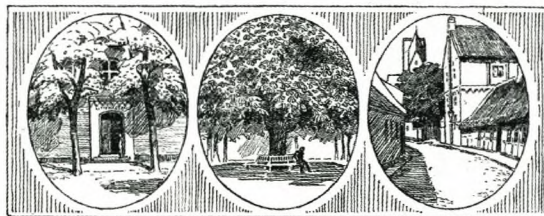

Kemiundervisning (1915).

Frikvarter (1917).

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr 7.

December

1917

Ribe Domkirke.

*Set fra Nord en mægtig Sejler,
Drømmesejler, over Havet,
Stormflodshavet, hvor en Fortid,
Danmarks Fortid, er begravet.*

*Hold din Kurs, du hvide Sejler!
Vælt dig end Blod imøde —
møder du det kækt, skal Drømmen,
Danmarks Drøm, opvække Døde.*

*Set fra Syd et mægtigt Fyrtårn.
Haabets Fyrtårn, bag de Skrænter,
Ligeskrænter, hvor en Fremtid,
Danmarks Fremtid, endnu venter.*

*Vogt din Ild, du røde Fyrtårn!
Knuger Stormen end din Flamme —
flam det ud i Mørket: Danmark,
hele Danmark vil det samme.*

Valdemar Rordam.

Ripenserbladet (1917).

ligt, især, da efter Rumæniens Indtrædelse i Krigen, en Del Rumænere kom til Ribe, maatte man ordne sig paa anden Maade. Man indkvarterede Russerne i en Telt-Lejr ved Plantagen og senere i en Lade paa Ribe Nørremark. Det lykkedes Efterhaanden at faa ca. 200 af Fangerne overført til Hørsørød-Lejren ved Helsingør, men endnu er ca. 40 Russere tilbage i Ribe. Disse indkvarteredes i den omtalte Lade, hvor der er indrettet Soverum, Køkken, Opoldsrum og Værksted. Rumænerne, hvis Antal nu er 20, bor i et Pensionat i Byen.

1927/28

Jacob A. Riis' Enke og hans yngste Søn, Journalisten Geo. W. Riis, har i denne Sommer gæstet Ribe.

Et Selskab af skandinaviske Lærere, der har været paa Kursus paa Hindsgavl, har atter i Aar besøgt Ribe. Ligeledes har den gamle By haft Besøg af nordiske Studenters Vandrelejre.

Spejderne af 1. Ribe Tropp har erhvervet det maleriske lille Hus i Tange Bakker, der er indrettet til Vandrehytte for Spejdere og unge Mennesker, der gæster Ribe.

Hr. Viggo Tarp, der i en Aarrække har haft et Sygepleje-Bureau i Amerika, har i denne Sommer gæstet Ribe.

Forfatteren Svend Fleuron har gæstet Ribe. Han omgaas med Tanken om at skrive en Bog om Storkene.

Forlovelse er indgaaet mellem Frk. Aase Hass, Datter af Direktør H. i København, og Valdemar Willemoes i Marseille, Søn af Redaktør Willemoes, Ribe.

Skolegården (postkort 1915).

<p>C. Nørgaard Nielsen Fotografisk Atelier :: Telf. 177 Ribe</p> <hr/> <p>NB. En smuk Serie Fotografier: Fra svundne Tiders Ribe Størrelse: 18×24 cm. pr. Stk. 2,50 Kr.</p> <p><i>Alt moderne fotografisk Arbejde.</i></p> <p>Film og Plader for Amatører sælges, fremkaldes og kopi- eres.</p>	<p>L. C. Nielsen, Ribe Telf. Nr. 44 & 40</p> <p>Colonial en gros</p>
<p>Ribe Radiatorer</p> <p>Ovne, Komfurer og Bygningsstøbegods.</p> <p>A/S Ribe Jernstøberi</p> <p>Daglig Smeltning: 10—15,000 kg</p> <p>Telefon 62</p>	<p>A. P. Blinkenbergs Eff. Ribe (Joh. Damsgaard) Ribe</p> <p>Sygeplejeartikler og Brille-Optik. Piber, Stokke og Paraplyer</p> <p>Telefon 146</p> <p>BESØGER DE RIBE?? Glem da ikke en original, smuk Ribe Souvenir fra HARALD JACOBSEN :: Salvsmedien NB. Enceforhandling af Bispens-Santfundets Emblem.</p> <p>C. WITTS EFTFL. Volmer Stockholm Simonsen. Barber, Herre- & Damefrisør Ribe. — Telf. 231.</p> <p>H. Bentzons Boghandel Telf. 41. Ribe. Telf. 41. Stort Lager af Raderinger, Prospektkort og Souvenirs fra Ribe.</p> <p>Klubbens Hotel Telf. 3. Ribe. Telf. 3. 1. Kl's Hotel. Centralvarme.</p>

Rubrikannoncer (1928)

Frk. Eli Dybdal, Datter af afdøde Lektor D., har bestaaet Skoleembedseksamen i Engelsk og Fransk.

Forlovelse er indgaaet mellem Frk. Dybdal og stud. jur. Tage Jessen, Søn af den kendte sønderjydske Fører, afdøde Redaktør af »Flensborg Avis«, Jessen.

Ribe Stiftsmuseum har faaet testamenteret en smuk Malerigave efter afdøde Apoteker Mørk Hansen og Hustru, født Møller. Det er et Portræt af Skibskaptajn R. F. Møller (af den kendte Ydermøllerslæggt), der døde paa en Rejse fra Hongkong til England i 1861. Billedet, er malet af J. Roed, og det er indfattet i en smukt udskaaet kinesisk Ramme, som Kaptajn Møller har hjemført fra Kina. Det er Kaptajn Møller, der

A_S RIBE JERNSTØBERI

Announce i Ripenserbladet (1932).

har skænket Ribe Katedralskolens store etnografiske Samling og flere geologiske Ting.

Reservelæge ved Ribe Sygehus, cand. med. & chir. E. Schoustrup Thomsen viedes den 1. August til Frk. Jenny Jensen, Datter af afdøde Lærer Jensen.

Frk. cand. phil. Bodil Willemoes, Ribe, er ansat i den danske Legation i Prag.

Vort Medlem Maleren Stephan Ussing har atter i Aar malet en Række gode Billeder fra Ribe fra Gaardene, Husene og Engene. Blandt Billederne er et stemningsfuldt Parti fra den gamle Rektorhave med Puggaard. Ogsaa fra Haderslev har den flittige Maler hjembragt en Række meget tiltalende Billeder.

Den gamle Ribe-Maler Johan Rohde har atter i Aar gæstet Ribe, hvor han, der ikke har svigtet sin Ungdoms Malerby, har malet en Række indtagende Billeder. Hr. Rohde har tillige lovet Ripenser-Bladet at fortælle nogle gamle Ribeerindringer, og da han, foruden at være en udmærket Maler, er en meget fornøjelig Fortæller, har vore Læsere altsaa noget at glæde sig til.

Leveret bl. a. til:
 Set, Catharinae Kirke i Ribe
 Kongeskibet »Dannebrog«
 Christiansborg Slot (Ridebanen)
 Orlogsværftet
 Københavns Telefonaktieselskab
 Frederiksberg Kommune
 Gentofte Statsskole
 Gentofte Kommune
 Helsingør Kommuneskole
 Esbjerg Kommune
 Alderdomshjemmet, Varde
 De Kellerske Aandssvegeanstalter,
 Bregninge
 Landmandsbanken, Vejle
 Københavns Kommune
 Ministerialbygningen
 D. D. S. B.s nye Hovedbanegaard
 i Aarhus
 Randers Hospital
 Vridsløselille Straffeanstalt
 Ollerup Højskole pr. Ollerup St.
 Epidemisygehuset, Thisted
 Statsanstalten Braaskovgaard, Braaskov

Forlovelse er deklareret mellem Frk. Sylvia Christensen. Datter af Hotelforpagter C., Centralhotellet i København, og stud. jur. Aage Jørgensen, Søn af Hestehandler P. Jørgensen i Ribe.

Vort skattede Bestyrelsesmedlem, Ripenser-Samfundets Stifter, Læge Knud Fogh, er ansat som Lærer ved Officersskolen paa Frederiksberg Slot, hvor han skal holde Forelæsninger i Sundhedslære.

1937/38

I Oktober var der hengaet 50 Aar siden Spare- og Laanekassen for Ribe By og Omegn indrettede Friboliger i den gamle Latinskole overfor Domkirken.

I Anledning af Ribe Bys Æresborger, Byarkivar C. N. Hermansen's 80 Aars Fødselsdag sendte Ripenser-Samfundet Blomster.

For Midler, der fra privat Side er stillet til Raadighed, er det lykkedes Ribe Katedralskole paa den Munthe-Brunske Auktion i København til Biblioteket at erhverve to sjældne Ripensia. Det drejer sig om Biskop Brorsons berømte Salmebog »Troens rare Klenodie« i Originaludgaven fra 1739 og Rektor Falsters latinske Tale holdt ved Skolebibliotekets Indvielse i 1720.

Lektor Maltbæk, Ribe Katedralskole, har faaet Præmie af Carlsbergfonden paa 500 Kr. for en Afhandling om Pelsus. Det er tredje Gang, Ribe-Lektoren har faaet Carlsbergfondens Præmie for Studier af Insekter. Tidligere har han beskæftiget sig med Studier af Koler afluer.

Elev i Ribe Katedralskoles 4. Mellemklasse, den femtenarige Anna Jørgensen, Datter af afdøde Portør Jørgensen, er af Carnegiefonden belønnet med 200 Kr. for at have reddet en ung Mand, der var ved at drukne i Ribe Aa under Badning.

Professor Vilhelm Andersen gæstede 19. Januar Ribe Katedralskole og Statsseminariet.

Pensioneret Kommunelærerinde Frøken Anna Sørensen fyldte den 21. Februar 70 Aar.

Den 17. Marts kunde Forsvarsbrødrene i Ribe fejre 50 Aars Jubilæum. Paa Jubilæumsdagen afsløredes paa Ribe Kirke-

gaard en smuk Mindesten paa Foreningens første og mangeaarige Formand Gymnastiklærer Stockholm Simonsens Grav.

Ligningsprocenten i Ribe er 9,00 mod 8,24 i Fjor.

I Aar er det 25 Aar siden Ribe Kammersluse blev aabnet.

Fru Minister Bøggild, Enke efter Minister Generalkonsul Erh. Bøggild, har skænket nogle nye Klokker til Ribe Domkirkes Klokkespil, saa dette foruden Dagmarvisen kan spille Brorsons »Den yndigste Rose er funden«. De nye Klokker vil antagelig blive opsat til Efteraaret.

Vor Næstformand, Lektor Amorsen, har nylig gæstet Ribe frisk og solbrændt.

Frk. Munck i skolegården (1951).

Lektor Amorsen var paa sin Firsaaersdag Genstand for meget stor Opmærksomhed. Ripenser-Samfundet sendte skønne Blomster og fra gamle Venner og Elever Landet over strømmede det ind med Breve og Blomster.

Vort Medlem Professor Blinkenberg har i dette Efteraar gæstet Ribe.

Det vil sikkert mere mange Ripensere at erfare, at Ribes gamle Ven, Lektor C. Antonsen i Roskilde, der i Efteraaret fyldte firs Aar, endnu i Aaret 1938 har cyklet 8000 km.

Stud. polyt. Aage Korsgaard og stud. polyt. Kaj Højberg Nielsen har af Tømmerhandler J. Lauritzen og Hustrus Legat hver modtaget 100 Kr.

1945/49

Kommis Svend Jacob Kjær, Søn af Grosserer Antoni Kjær, er kun 26 Aar gammel død af nedbrudt Helbred, som Følge af Ophold i tysk Koncentrationslejr. Hans Navn er nu indsat i Mindetavlen paa Skolen.

Styrmand Vagn Hansen er krigsforlist i amerikansk Farvand. Ogsaa hans Navn vil faa en Plads paa Mindetavlen. Han var Søn af Sparekassekasserer H. Hansen, Ribe. Han gjorde under Krigen frivillig Tjeneste i den amerikanske Handelsmarine.

3.g (1935).

Ribe Turistforening deltog i den store Turist- og Trafikudstilling i Forum i København. Maleren Hakon Spliid havde lavet nogle meget smukke Ribe-Panoramaer, der blev meget beundrede. Journalist Rosenstand talte i Radioen om Ribe. August er det 25 Aar siden Dagmarstatuen rejstes paa Ribe Slotsbanke.

Den 6. August viedes i Ribe Domkirke Bankassistent Bendt Nors, Aarhus, Søn af Sagfører Nors i Ribe, til Frøken Lilli Nielsen, Aarhus.

Paa Ribe gamle Kirkegaard har Byen rejst en Sten paa Gra-ven, der rummer 2 engelske Flyvere, der styrtede ned ved Ribe.

Den berømte Ripenser Astromekanikeren Jens Olsen, Ver-densurets Skaber, er død 72 Aar gammel.

»Industrien«, der blev sabotagebrændt for ikke at falde i Ty-skernes Hænder, vil opstaa som en anden Fugl Phønix med moderne Sal og Selskabslokaler.

Vort Medlem E. Mazar de la Garde har udsendt en ny brilli-ant Bog fra sin Ø.K.-Tid i Siam »Blandt Teaktræer og Elefan-ter«. Vi skal senere nærmere omtale Bogen.

Rektor Jørgensen måtte i eftersommeren lade sig indlægge på Ribe sygehus for at blive behandlet for en maveblødning. Vor afholdte rektor er dog atter i god bedring.

Ribe Sangforening, den evig unge, har haft en fornøjelig Norges tur. Dirigent var seminarielærer cand. mag. Rask-mark, tidligere adjunkt ved Ribe Katedralskole.

Ribe Katedralskole begyndte det nye skoleår med 350 ele-ver. Det er det største antal elever, vor gamle skole hidtil har haft. Der dimitteres fremdeles til alle tre linjer. Den klassi-ske linje blev reddet.

Vort medlem farmer Henrik Pontoppidan er for tiden hjem-me fra Kanada på et besøg i sin fødeby.

Der er nu udsigt til at Ribe får en omkørselsvej vest om byen, så hovedvejen bortfalder gennem de snævre gader, og de gamle bygninger skånes for rystelser.

Recitatricen Frøken Grete Tønnesen, Datter af afdøde Provst Tønnesen, Ribe, har i Ribe Husmoderforening holdt en me-get smuk recitationsaften. Paa programmet stod foruden Digte af Bjørnson og Drachmann, H. C. Andersen »Grantræ-et« og »Hørren« samt Paludan Müllers »Abels Død«.

Juleaftensdag vies i Rødding Frimenighedskirke Student fra Ribe Katedralskole Frk. Birgit Winther, Datter af Overlærer Chr. Winther, Rødding, og Adjunkt ved Ribe Katedralskole, Th. Alvad.

Ribe Katedralskole paatæn-ker at købe den gamle Asyl-bygning, der støder op til Skolens Grund. Det vilde have frydet gamle Secher.

1958/59

Den 20. Februar var der som sædvanlig Premiere paa Sko-lekomedien paa vor gamle Skole. Man opførte John Pa-tricks morsomme satiriske Lystspil »Det lille Thehus«, Adjunkterne Alvad og Edel-berg havde sat iscene og Fo-restillingen gik udmærket over Brædderne.

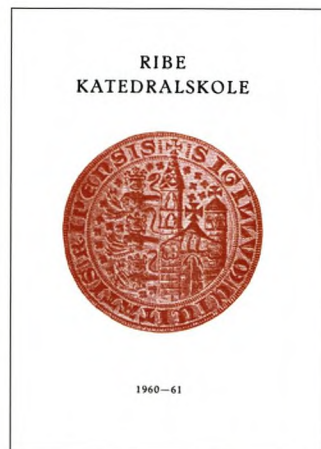
Fjernsynet har bragt en meget charmerende Udsendelse fra Ribe, specielt Ribe Domkirke, tilrettelagt af Forfatteren Erik Aalbæk Jensen og den gamle Ribestudent Redaktør Axel Lassen.

I Radioen har Museumsinspektør Hans Stiesdal holdt et brillant lille Foredrag om de arkæologiske Udgravninger i Ribe, specielt den berømte Runestav.

I Anledning af 100 Aaret for Aabningen af Den Antikvariske. Samling i Ribe, Provinsens Museum, holdes 12.-15. Septem-ber nogle historiske Dage i Ribe med et fyldigt og impone-rende Program. Det er specielt Adjunkt Edelberg, der har lagt sig i Selen for Festen. Bl. a. vil der blive afholdt Foredrag i Ribehallen af Arkæologen Prins Peter af Grækenland om Ekspeditionerne i Afganistan, hvori ogsaa Adjunkt Edelberg deltog.

Den 19. August fejrede Lektor Frøken Louise Mortensen un-der megen Opmærksomhed 40 Aars Jubilæum. R.S. sendte telegrafisk Lykønskning.

Stud. med. Knud W. Kastrup har faaet Inger Johanne Al-bechs Legat paa 3.000 Kr. Stud. theol. Bent Mogensen har faaet Stipendium til Studierejse til Tyskland i 1 Aar.

Mangeårig forside på "Efterret-ninger fra Ribe Katedralskole".

Der er i Aar hængaet 40 Aar siden Seminarieret i Ribe overgik til Staten.

Ribe Folkebibliotek flytter ved Juletid ind i den tidligere Landsretssagfører M. C. Pontoppidan tilhørende Ejendom i Saltgade, som Biblioteket har erhvervet.

Agnar Mykle har gæstet Ribe.

Professor Niels Finsens Enke, Fru Ingeborg Finsen, København, (født Balslev, Datter af Biskop Balslev i Ribe) fyldte den 3. August 90 Aar.

Den 12. November fejrede Carlsberg 75 Aarsdagen for Ripenserens Professor Emil Chr. Hansens Opdagelse af Metoden for Rendyrkning af Gær. Der nedlagdes bl. a. Kranse ved hans Mindesmærke i Ribe.

Overretssagfører Rasmus Reeh har paa »Studenterrigsdagen« foreslaaet Ribe som Universitetsby, dersom vi skal have et tredje Universitet. Han pegede paa Ribe af nationale og kulturelle grunde.

Ribe Katedralskoles juleafslutning holdtes i Aar for første gang i Domkirken.

Vor tidligere Kasserer, Generalkonsul Frode Schön og Frue, har gæstet Ribe.

R.S.'s ældste medlem, fhv. Bankkasserer Riddermand Vilandt er død 88 Aar gammel den 18. Juni.

1968/69

Ribe Katedralskoles årlige komedie blev i år Eugene O'Neills både morsomme og alvorlige familiestykke »Du skønne ungdom«, der fik en brillant udførelse. Bagefter var der skolebal på Klubben.

Direktør Tage Petersen, Hotel Dagmar, Ribe, er optaget i den internationale gastronomiske organisation »Chaine des Rotisseurs«.

Tre "Kvikke Hoveder" i finalen i radioen sammen med H. Andersen (1964).

Sonning Fonden har bevilget 20.000 kr. til Den antikvariske samling i Quedens gård i Ribe.

Ribes indbyggertal er pr. 1. januar i år 8054.

Jordemoder Lisbet Buchreitz (stud. 60) har indgået ægteskab med Uffe Jochumsen (stud. 60) og bor Silkeborgvej 601, 8220 Brabrand.

Ribe domkirkes brandforsikring er blevet forhøjet med 25 millioner til 38 millioner.

På Ribe Nørremark skal opføres ikke mindre end 700 etagelejligheder.

Kunsthistorie-studerende ved Københavns universitet, den 24-årige Hans Edv. Nørregård Nielsen (stud. Ribe 65), har modtaget et universitetslegat på 3.600 kr. Legatet kan ikke søges.

Ribe Katedralskoles skolekomedie bliver i år Henrik Ibsens »Vildanden«, der får premiere i februar. Lektor Alvad iscenesætter.

Jacob A, Riis' barnebarn, mrs Elisabeth Riis Fiske Briggs, og hans oldebarn, mrs. Mary Elisabeth Steiderger, Californien, gæstede i sommer med stort udbytte Ribe.

Trods indvendinger fra Viborg, kan Ribe stadig med rette benævnes som den første danske by, der nævnes i historien. »Postgården« i Ribe har indviet sine nye selskabslokaler og fornemme bar. Køkken »faciliteterne« og toiletforholdene er ligeledes forbedrede.

Ved en festlighed i anledning af Dannebrog's 750 års jubilæum indviedes under smukke former på Munketorvet i Ribe en fane, Danmarkssamfundet har skænket Ribe amt. Stiftamtmand Edelberg slog det første søm i, borgmester C. J. Pedersen det andet og stadsskoleinspektør A. Kjær Larsen det tredje. Selve jubilæumsdagen var der festgudstjeneste i Domkirken.

Ribe Katedralskole talte den 1. september 1968 291 elever. Elevtallet den 1. maj 1969 var 287, hvoraf 153 er kvinder.

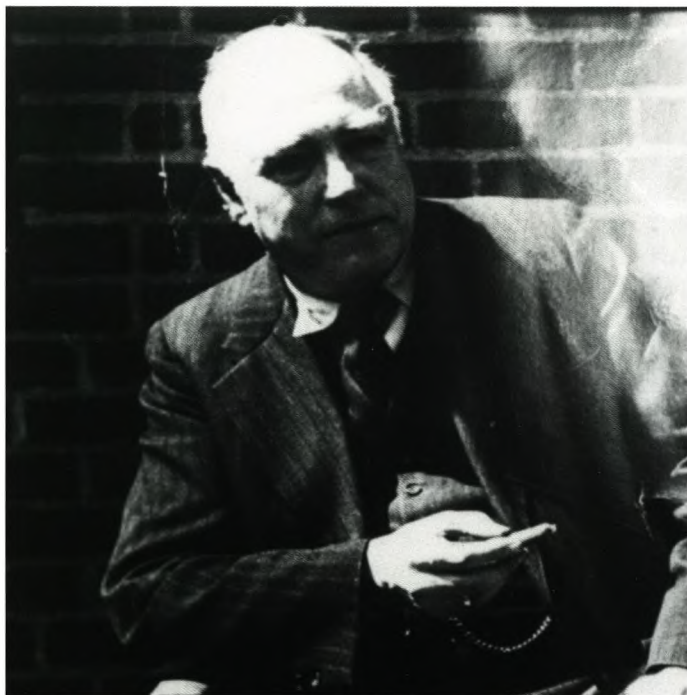
Ribe har fået en ny politivedtægt. Den er ikke nær så morsom som den gamle.

Under udgravninger ved Ribe bispegård har man fundet betydelige rester af en gammel brønd. Under rørlægningsarbejder på Munketorv er gjort interessante fund, middelalderligt fodtøj, træting m.v.

Ved Ribe Jernstøberi arbejder for tiden ca. 40 tyrkiske arbejdere, der er indkvarteret dels i den tidligere Odd Fellow Logebygning i Set. Laurentiigade, dels i Lustrup.

Den talentfulde, unge ripensiske maler, Hans Bitsch-Larsen, har haft en særdeles seværdig udstilling i Ribe i sommer. En anden anerkendt ripensisk maler, Jens Karkov, har for tiden en udstilling i Galleri Gl. Strand 44.

Her slutter 50 års petit-stof leveret af den flittige journalist Kaj Hyphoff Rosenstand med signaturen -ff. Datidens "Facebook vægskriver".

Kai H. Rosenstand.

De efterfølgende Ripenser-Blade gik gradvis over til knap så mange, men længere nyheder fra den gamle skoleby.

Og i dag samles man i facebook, som i begyndelsen af 2012 har ca. 70 grupper med rod i Ribe Katedralskole.

Ripensersamfundet har ligeledes en facebook-gruppe samt hjemmesiden www.ripensersamfundet.dk med nyheder. I fremtiden suppleres endvidere de trykte numre af Ripenserbladet med elektroniske nyhedsbreve.

Del 3: Foreningsforhold

Stifter af Ripensersamfundet

1912: Knud Fogh, stud. med.

Formænd for Ripensersamfundet

1912 - 1913: Eugen Warming, professor, dr. phil. *

1913 - 1918: K.F. Kinch, dr. phil. *

1918 - 1920: B. Poulsen, kaptajn, amtsvejinspektør

1920 - 1921: O. Bluhme, ingeniør

1921 - 1925: Immanuel Bang, næstformand i Landsoverskatterådet

1925 - 1927: Peter Paulsen, overretssagfører

1927 - 1948: Knud Fogh, overlæge (medlem af bestyrelsen fra 1912) *

[1938 - 1948: Foreningen i dvale, dog med to numre af R-B omkring skolens 800 års dag i 1945]

1948 - 1962: Kai Hyphoff Rosenstand, journalist (medlem af bestyrelsen fra 1912) *

1962 - 1968: Johs. Jørgensen, rektor *

1968 - 1988: Anton Karkov, lektor *

1988 - 2001: Ole Marker, dr. med., universitetslektor

2001 - Knud William Kastrup, speciallæge

Redaktører af Ripenserbladet

1916 - 1918: N.J. Buch, politifuldmægtig

1918 - 1971: Kai Hyphoff Rosenstand, journalist (redaktionssekretær allerede fra 1916) *

1972 - 1987: Anton Karkov, lektor *

1987 - 1990: Mogens Juhl, konsulent *

1991 - 1993: Ejvind Bech Nielsen, lærer, VUC *

1993 - 2003: Gregers Jæger, amtsarkitekt *

2004 - Henrik Præstholt, landinspektør *

Formænd og redaktører markeret med * er omtalt detaljeret i kapitlerne om Ripensersamfundets udvikling (side 7) og Ripenserbladet (side 42).

Foreningens første bestyrelse i 1912

Formand:	Eugen Warming, dr. phil., professor
Næstformand:	C. Amorsen. overlærer
Bestyrelsesmedlem:	J. S. Bjerge. stud. mag.
Bestyrelsesmedlem:	K. Fogh, stud. med et chir.
Bestyrelsesmedlem:	Franz v. Jessen, redaktør
Bestyrelsesmedlem:	K. F. Kinch, dr. phil.
Bestyrelsesmedlem:	E. Stürup, cand. jur., fuldmægtig

Bestyrelsen op til 100-års dagen i 2012

Formand	Knud W. Kastrup, (s54), speciallæge
Næstformand:	Povl Dons Christensen (s65), civilingeniør
Sekr./adresseefterforsker:	Conny Rom Petersen (s76), sekretærkoordinator
Kasserer:	Hans Erik Christensen (s65), civilingeniør
Redaktør og arkivar:	Henrik Præstholt (s60), landinspektør
Webmaster og -designer:	Søren F. Bregenov (s01), fuldmægtig
Bestyrelsesmedlem:	Jørgen Mejsen Westergaard (s55), dyrlæge
Bestyrelsesmedlem:	Tove Tranberg (s69), lærer

Fra Venstre: Tove, Conny, Povl, Knud W, Søren, Hans Erik, Henrik og Jørgen.

Medlemsstatistik

■ Povl Dons Christensen, Næstformand i Ripensersamfundet

Ripensersamfundet begyndte som en ren københavnerforening: Studenterne fra Ribe Katedralskole søgte alle mod København, og det var derfor naturligt, at foreningens hjemsted blev hovedstaden.

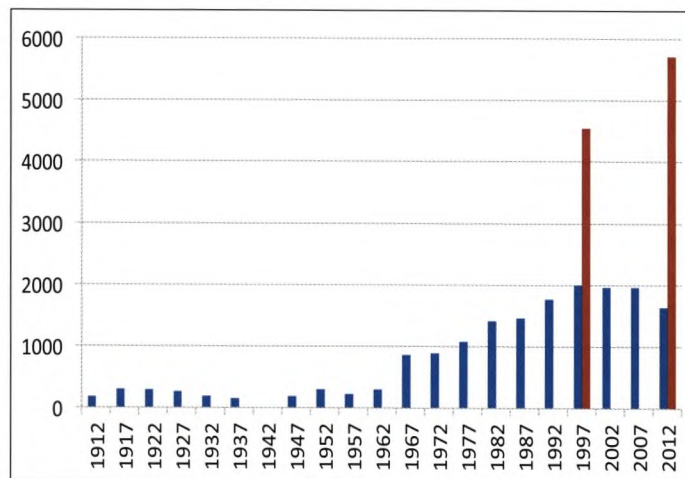
Med åbningen i midten af sidste århundrede af universiteter i først Århus, så Odense og Aalborg blev foreningens medlemmer spredt geografisk.

De dimitterede fra skolen fortsætter i dag heller ikke i samme omfang som for bare 50 år siden på en akademisk uddannelse. Studentereksamen er ikke længere 'kun' begyndelsen på et akademisk forløb ('stud.art.'), men snarere afslutningen på en grunduddannelse.

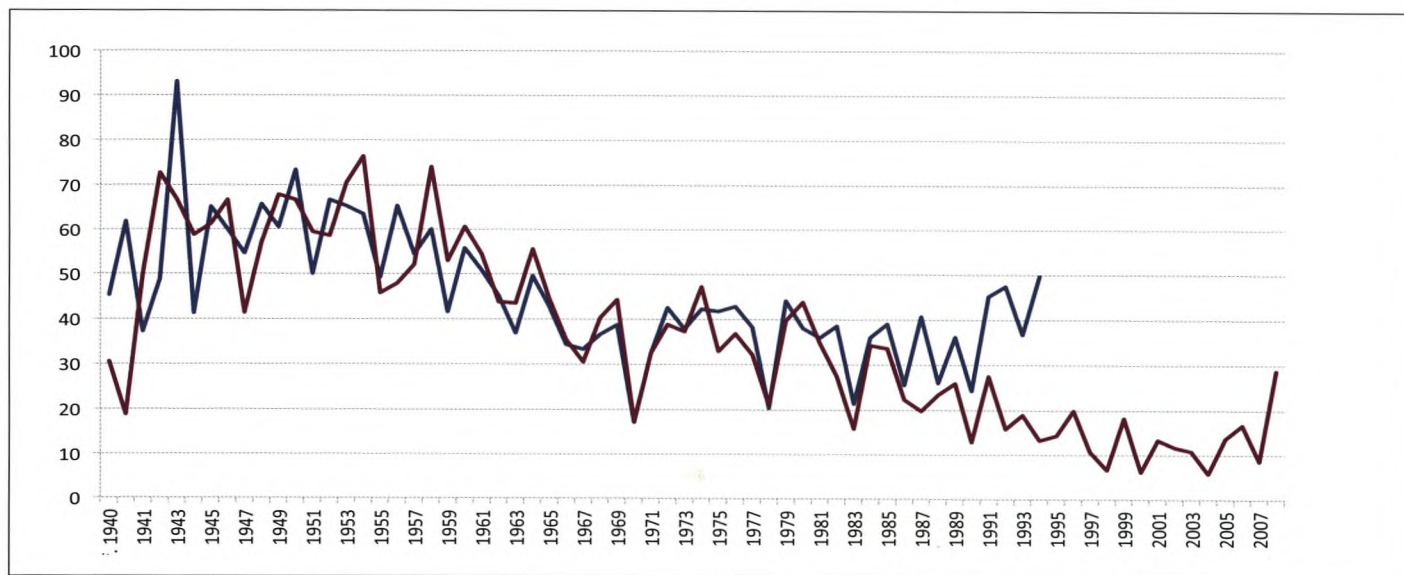
Nu sendes over 200 ud fra skolen hvert år. Studenter og hf'ere.

For 50 år siden var tallet under 60 – og heraf var cirka halvdelen realister.

Figur 1 viser antal medlemmer registreret hvert femte år fra 1912 til 2012.

Figur 1: Antal medlemmer hvert 5. år, samlet. De høje søjler i 1996 og i 2012 angiver antal mulige medlemmer.

Figur 2: Medlemsprocent pr. årgang i 1996 (blå kurve) og i 2008 (rød kurve).

Medlemstallet toppede omkring 1997 med cirka 2000 medlemmer. Siden er tallet faldet til cirka 1600 i 2011.

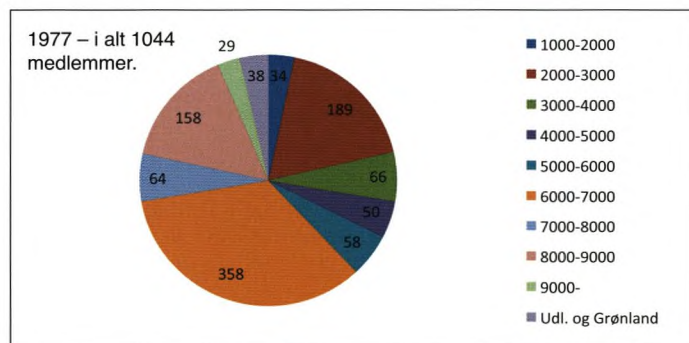
Figuren viser også, at foreningen var ved at opgive under krigen og senere i 70'erne, da blandt andre Rise Damkjær og Veisig var med til at give foreningen nyt blod, som beskrevet i et tidligere kapitel.

Figur 2 viser et situationsbillede i 1996 og i 2009 af medlemmernes fordeling pr. dimissionsår.

For alle årgange er medlemsandelen cirka 30 procent, hvilket man må sige er net uden at være prangende, set i lyset af både den geografiske og den karrieremæssige spredning blandt de dimitterede og med de andre muligheder, der i dag findes med hensyn til at lave sociale netværk.

Det typiske billede er, at de yngste årgange ikke melder sig ind. Men at interessen gradvis opstår med markeringen af jubilæer m.m. For årgang 1996 og ældre er medlemsprocenten i dag cirka 35. For de yngste 15 årgange er den cirka 13.

Figur 3.

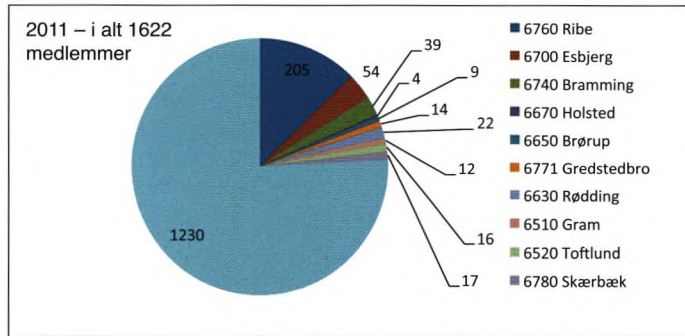
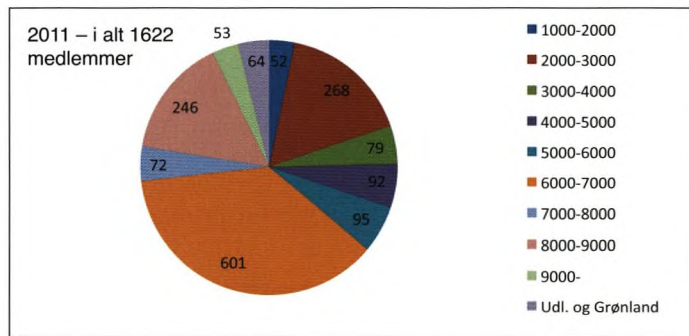
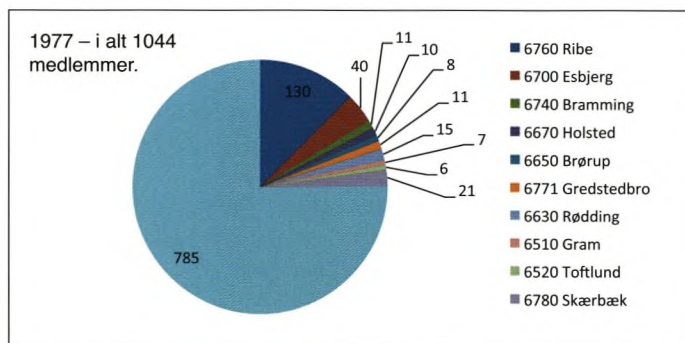

Ripensersamfundet må erkende, at hvis man skal gøre foreningen attraktiv for de yngre årgange, skal man modernisere kontakten til medlemmer gennem elektronisk kommunikation (hjemmeside, elektroniske medlemsbreve, facebook m.m.).

Foreningens medlemsstatistik afslører også en markant stabilitet i den geografiske fordeling af medlemmerne i de seneste cirka 35 år, altså efter at studenterne ikke længere 'nøjedes' med at rejse til København.

Figur 3 viser blandt andet medlemmernes fordeling på postnummer i 1977 og i 2011 (godt en generation senere).

Konkluderende kan noteres, at Ripensersamfundets medlemsgrundlag er øget markant gennem de seneste år med flere og flere dimittender, uden det har givet udtryk i en øgning af medlemsantallet. Det bliver Ripensersamfundets store udfordring i de kommende år.

Medlemmernes fordeling pr. postnummer.

Fordelingen af den fjerdedel af medlemmerne, som bor maks. 30 km fra Ribe.

Andre tilsvarende elevforeninger

■ *Hans Erik Christensen, Ripensersamfundets kasserer*

Ud over Ripensersamfundet, som er en af de største med sine ca. 1.600 medlemmer, findes der en lang række foreninger for tidligere elever fra gymnasierne i Danmark. Foreningernes form er ret forskellig, men der er enkelte, som minder om Ripensersamfundet.

Ripensersamfundet har foretaget et udpluk af de foreninger, der findes for tidligere elever – eller for gamle elever, som nogen kalder dem - og set på, hvordan de fungerer.

Mange gymnasieskoler, som fx *Hjørring Gymnasium* har oprettet muligheder for kontakt mellem tidligere elever og arrangerer også jubilararrangementer, uden at der er oprettet en egentlig forening. De vil ikke blive beskrevet her.

Foreninger, der ligner Ripensersamfundet

Et eksempel er *Roskildenser-Samfundet*, hvis medlemmer er tidligere elever fra Roskilde Katedralskole. Denne forening blev oprettet i 1916 og er dermed næsten lige så gammel som Ripensersamfundet. Roskildenser-Samfundet har ca. 600 medlemmer og har en kontingentmodel, der svarer til Ripensersamfundets: Gratis medlemskab i dimittendåret, nedsat kontingent de første fem år (50 kr om året) og et normalkontingent på 150 kr. om året. Herudover kan man blive livsvarigt medlem for 1500 kr. For de penge får medlemmerne årsskriftet "Roars Kilde" og en jubilar- og årsfest den anden lørdag i juni måned, som således ikke har forbindelse med skolens translokation, som det er tilfældet for Ripensersamfundets jubilarreception. Ligesom Ripensersamfundet udsender Roskildenser-Samfundet en jubilaroversigt i årets første kvartal.

Sønderborg Samfundet har ca. 2.200 medlemmer, som er tidligere elever fra Sønderborg Statsskole. Foreningen blev oprettet i 1927, og medlemmerne betaler 50 kr. om året eller 500 kr. for livsvarigt medlemskab. Foreningen udgiver et årsskrift i december måned med artikler, der er skrevet af tidligere elever og lærere. Det lave kontingent rækker ikke til yderligere foreningsbetalte aktiviteter, men foreningen afholder alligevel et julebal tredje juledag for tidligere og nuværende elever. Endvidere afholdes jubilar-sammenkomst i juni måned og endelig en dimittendfest,

også i juni. Alle festerne finansieres ved deltagerbetaling og barsalg.

Eksklusive foreninger

Begge de kendte kostskoler Sorø Akademi og Herlufsholm har foreninger for tidligere elever.

Soransk Samfund blev oprettet i 1862 og har ca. 1.700 medlemmer. Medlemskontingentet er gradueret således, at dimittendåret er gratis, de syv år herefter betales 170 kr./år og derefter 340 kr. om året. Et livsvarigt kontingent koster 7.250 kr. Foreningen udgiver "Soranerbladet" 6 gange om året på papir. Bladet er mere end 80 år gammelt. Foreningen afholder en årsfest i oktober. Herudover afholdes forskellige typer arrangementer hen over året, såsom frokoster, whiskyklubarrangementer og golfarrangementer. Foreningen ejer Soranernes Hus på Frederiksberg, som er kollegium og mødelokale for bl.a. soranerfrokosterne.

Herlovianersamfundet blev oprettet i 1850 og har mere end 1.300 medlemmer. Årskontingentet er af samme størrelsesorden som Soransk Samfunds, mens det livsvarige kontingent er gradueret efter alder fra 1.600 til 9.300 kr. Foreningens blad, "Herlovianeren", udgives 4 gange om året, første gang i 1923. Herlovianersamfundet afholder mange arrangementer: Trollefesten i januar, rusfest i november, jubilartræf i maj, "Fik-Fak"-turnering med Soranerne på Kristi Himmelfartsdag og Herlovianergolfmesterskab i september. Endvidere fejres Mortensaften med middag for medlemmerne med ledsager. Og endelig holdes der endvidere tirsdagsfrokost for alle gammelherlovianere den første tirsdag i måneden.

Af andre foreninger fra privatskoler skal nævnes *Elevsamfundet* fra Ingrid Jespersens Gymnasieskole, der blev oprettet i 1919 og som har 38 medlemmer, og *Johannesskolens Venner* af 1983, der som navnet antyder, blev oprettet i 1983. Sidstnævnte har ingen medlemmer, men har et festudvalg, der arrangerer en årlig fest for tidligere elever fra Johannesskolen.

En oversigt over ovennævnte foreninger og en række andre med angivelse af webadresse og andre oplysninger findes omstående.

Ripensersamfundet (Ribe Katedralskole)

Kontakt: www.ripenersamfundet.dk.

Oprettet: 1912.

Medlemstal: ca. 1.600.

Kontingent: 150 kr./år, dog 75 kr./år for de første fem år efter dimittendår, som er gratis.

Blad m.v.: Blad tre gange om året, "Ripenserbladet". Elektronisk nyhedsbrev ad hoc.

Arrangementer: Generalforsamling i februar, jubilarreception i juni.

Roskildenser-Samfundet (Roskilde Katedralskole)

Hovedopgaverne er at finde adresser på årets jubilarer og at formidle foreningens medlemsblad "Roars Kilde". Der udsendes adresse- og klasselister for 25, 40 og 50+ jubilarer senest 1. kvartal.

Kontakt: <http://www.roskildensersamfundet.dk>.

Oprettet: 28/10/1916.

Medlemstal: Ca. 600.

Kontingent: 150 kr./år, dog gratis det første år efter dimittendeksamen, derefter kr. 50 de næste 5 år. 1.500 kr. for livsvarigt medlemskab.

Blad m.v.: Årsskrift "Roars Kilde" kommer i juni. Nu kun digitalt pga. portoudgifter. Overvejelser om nyhedsbrev.

Arrangementer: Generalforsamling og års- og jubilarfest anden lørdag i juni. Middagen er begrænset til jubilarer, der kommer ca. 300.

Gamle Elever (Vestjysk Gymnasium Tarm)

Kontakt: <http://www.vgtsgamleelever.dk/>.

Oprettet: Officielt registreret i 2010, men har eksisteret i meget lang tid.

Medlemstal: 2.200 registrerede brugere på hjemmesiden, heraf 1.600 på email.

Kontingent: Intet kontingent.

Blad m.v.: Kun mailinfo om arrangementet i oktober og Facebook-profil.

Arrangementer: Gammel-elev-fest i oktober. Holdes på skolen.

Gamle elever ved Odense Katedralskole (GOK)

Kontakt: <http://www.odensekatedralskole.dk/gym/gamle-elever.htm>.

Oprettet: 8/2/2003.

Arrangementer: En årlig gensynsfest.

Christianshavns Gymnasiums Venner (CGs Venner)

Giver økonomisk støtte til CG-relevante aktiviteter. Pengene kommer fra overskud fra festen og indsamlinger.

Kontakt: <http://www.cgvenner.dk>.

Oprettet: 22/05/2007.

Arrangementer: Årlig fest med deltagerbetaling.

Sønderborg Samfundet (Sønderborg Statsskole).

Har ikke aktiv opsøgning af adresser på jubilarer. Adresser indsendes på e-mail til foreningen. Foreningen har en lånefond til uddannelsesformål.

Kontakt: <http://www.statsskolen.dk/om-skolen/soenderborg-samfundet/>.

Oprettet: 1927.

Medlemstal: Ca. 2.200.

Kontingent: 50 kr./år eller 500 kr. for livsvarigt medlemskab.

Blad m.v.: Årsskrift i december. Artikler skrevet af gamle elever og lærere. Overvejer netudgave og kun udsendelse til medlemmer over en vis alder. Overvejer helt at droppe trykningen pga. dårlig økonomi. Vil lade skriftet være frit tilgængeligt for alle. Vil ikke 'bøvle' med adgangskoder m.v.

Arrangementer: Julebal 27. december for gamle og nuværende elever. Deltagerne betaler entre. Jubilarssammenkomst i juni. Blev i 2011 holdt lørdag 18/6. Inviterede var 25-års, 40-års, 50-års, 60-års, 65-års, 70-års, og 75-års jubilarer. Deltagerbetaling. Dimittendfest i juni måned. Deltagerbetaling.

Jubilæumsforeningen for Odder Gymnasium

Første studenter er fra 1982.

Kontakt: http://www.odder-gym.dk/fileadmin/filer/Fra_gammel_hjemmeside/jubi/index.html.

Oprettet: Ca. 1987.

Medlemstal: 1.753 (elever fra 1982 til 2010).

Kontingent: 200 kr. for livsvarigt medlemskab. Tidligere 10 kr./år. Kontingentet dækker administrationsudgifter, porto, kopiering og kuverter.

Blad m.v.: Hjemmesiden.

Arrangementer: Studenterjubilæumsfest for 2-, 5-, 10-, 15-, 20-, 25- og 30-års jubilare. Holdes i oktober. Pris 400 kr. for medlemmer i 2011 inkl. 3-retters festmiddag og frie drikkevarer. Rabatmuligheder. Ikke-medlemmer 600 kr., hvoraf 200 er kontingent.

Viborg Katedralskole

Tilsyneladende ingen forening for tidligere elever. Skolen holder en gensynsfest for alle tidligere elever hvert andet år.

Aarhus Katedralskoles Venner

Forening for nuværende og tidligere elever fra Aarhus Katedralskole. Oprindeligt navn: "Aarhus Katedralskoles Venner: Aarhusianersamfundet". Kontakforum for gamle elever via hjemmesiden. Støtteforening for skolen. Bestyrer en række legater.

Kontakt: <http://www.akat.dk/gamle-elever/aarhus-katedralskoles-venner/>

Oprettet: Ca. 1923.

Medlemstal: Ca. 750.

Kontingent: 100 kr.

Blad m.v.: "Arosia". Blad, der udkommer to gange om året i august og december. Ligger på hjemmesiden.

Arrangementer: Foredragsaftener sammen med elevforeningen 'Heimdall'. Står bag skolens mindebibliotek.

Hjørring Gymnasium

Ingen forening, men skolen inviterer 15- og 25-års jubilare til fest mod betaling. Ældre jubilare inviteres til en uformel sammenkomst i forbindelse med dimissionen. Jubilarene kan henvende sig til en række kontaktpersoner, der er opslået på skolens hjemmeside.

Foreningen Johannesskolens Venner af 1983

Kontakt: <http://www.johannesskolen-slos.dk/>

Oprettet: 1983.

Medlemstal: Ingen medlemmer af foreningen som sådan, men SLØS-udvalget har ca. 10 medlemmer.

Kontingent: Intet kontingent. Økonomien bygger på overskud fra den årlige SLØS-fest.

Blad m.v.: Intet blad. Hjemmesiden giver den nødvendige information.

Arrangementer: Foreningen søger at opnå vedtægternes formål ved at afholde én årlig fest for tidligere elever på Johannesskolen - denne fest afholdes Sidste Lørdag i September, heraf navnet SLØS-festen.

Elevsamfundet (Ingrid Jespersens Gymnasieskole)

Foreningen bestyrer "Ingrid Jespersens Gymnasieskoles Legat". Er i gang med et større rekrutteringsarbejde.

Kontakt: http://www.ijg.dk/om_ingrid/skolens_opbygning/elevsamfundet/

Oprettet: 1919.

Medlemstal: 38.

Kontingent: 100 kr./år.

Blad m.v.: Intet blad eller årsskrift.

Arrangementer: 'Gamle Elevers Fest' hvert år 3. fredag i september. Herudover 2 årlige arrangementer på skolen for medlemmerne. Medlemmerne inviteres også til translokationen.

Soransk Samfund (Sorø Akademis Skole)

Database over alle tidligere elever på Sorø Akademis Skole. Anvender samme medlemsnummersystem som RS. Ejer Soranernes Hus <http://www.soranerneshus.dk/> på Frederiksberg, der er kollegium. I huset er der mødelokale, hvor der afholdes soranerarrangementer.

Kontakt: <http://www.soransksamfund.dk/v2/default.asp>.

Oprettet: 1862.

Medlemstal: Ca. 1.700.

Kontingent: Dimittendåret: 0 kr. 7 år derefter: 170 kr./år. Derefter: 340 kr./år. Livsvarigt: 7.250 kr. Parkontingent 540 kr./år. Er tilmeldt PBS.

Blad m.v.: Soranerbladet, mere end 80 år gammelt. Udkommer seks gange årligt på papir.

Arrangementer: Mange typer arrangementer (whiskyklub, golf, frokoster). Årsfest i oktober.

Herloviaersamfundet (Herlufsholm)

Administrerer legater til støtte for gammelherloviaere.

Kontakt: <http://herloviaersamfundet.dk>.

Oprettet: 1850.

Medlemstal: Mere end 1.300.

Kontingent: Syv første årgange: 195 kr./år (i 2008). Andre: 390 kr./år (2008). Engangskontingent: Gradueret efter alder med 5-årige spring fra 9.300 til 1.600 kr.

Blad m.v.: Herloviaeren udgives fire gange årligt siden 1923.

Arrangementer: Trollefesten i januar. Rusfest i november. Jubilartræf i maj måned på Herlufsholm. Alle 5-, 10-, 15-, 20- osv. års jubilarer med ledsager. Fik-Fak-turneringen mod Soranerne finder sted på Kristi Himmelfartsdag i Charlottenlund Skov. Herloviaergolfmesterskabet afholdes hvert år i september. Mortensaften den 10. november markeres hvert år ved en middag for Herloviaersamfundets medlemmer med ledsager. Tirsdagsfrokosten for alle gammelherloviaere afholdes den første tirsdag i måneden kl. 12.00.

Nogle af foreningernes logoer

Roskildenser-Samfundet

Sønderborg Samfundet

Soransk Samfund

Herloviaersamfundet

Hovedsponsor for Ripensersamfundets jubilæumsskrift er

Ejnar og Meta Thorsens Fond

som har støttet udgivelsen med et større beløb.

Ejnar Thorsen var student fra Ribe Katedralskole i 1910 og havde hele sit voksne liv tæt forbindelse til både katedralskolen og Ripensersamfundet.

Ved Ejnar Thorsens død i 1965 skrev Ripenserbladets redaktør Kai H. Rosenstand:

”Civilingeniør Ejnar Thorsen er død 74 år gammel. I fjor var han hovedtaler ved Ripenser-Samfundets årsfest. Nu er han ikke mere, og vi har i ham mistet en god kammerat og Ribe katedralskole en trofast støtte, hvis liv og virke vi og hans gamle skole kan være stolte af.

Den dygtige ingeniør, der vandt sig et verdensnavn som medindehaver af det kendte firma "Monberg og Thorsen" var jo især kendt for bygningen af Lillebæltsbroen. 1955-60 var han formand for arbejdsgiverforeningen, ligesom han var æresmedlem af denne organisation og havde sæde i en række betydelige organisationers bestyrelse.

Ejnar Thorsen stammede fra Vejen, og han blev i 1910 student fra Ribe katedralskole. Han glemte aldrig sin gamle skole, som han skænkede et meget betydeligt legat.”

Ejnar og Meta Thorsens Fond blev oprettet i 1963. I 1995 blev fonden registreret som erhvervsdrivende Fond, efter at den havde erhvervet stemmemajoriteten i Monberg & Thorsen A/S. Fonden blev herved moderfond for den virksomhed, som Ejnar Thorsen stiftede sammen med Axel Monberg. Ejnar og Meta Thorsens Fonds formål er dels at virke for samfundsgavnligt formål i Danmark og i udlandet, og dels forretningsmæssige formål.

Ripensersamfundet vil gerne hermed takke såvel bestyrelsen for Ejnar og Meta Thorsens Fond som vore øvrige sponsorer for støtten til foreningen.

TUBORGFONDET

DONG
energy

Lærere 1918

Lærere 1935

Lærere 1942

Lærere 1949

Lærere 1959

Lærere 1969

Lærere 1983

Lærere 1994

Lærere 1997

Studenter 1920

Studenter 1933

Studenter 1942

Studenter 1952

Studenter 1962

Studenter 1972

Studenter 1981

Studenter 1992

Studenter 2002

Studenter 2011

Hf-studenter 2011